

ITS Gödöllő 2015-2020.

Megalapozó vizsgálat - Helyzetfeltárás és helyzetelemzés

Készült a
KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Közép-Magyarországi Operatív Program –
Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban –
Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”
című projekt keretében.

2015. május

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Berényi Mária
Patkó Dávid Levente

URBANITÁS Tervező és Tanácsadó Kft.

Cím: 1111 Budapest, Stoczek utca 19.
Tel: (06-1) 466-4220, Fax: (06-1) 466-2018
E-mail: urbanitas@urbanitas.hu
Honlap: www.urbanitas.hu
okl. építészmérnök, vezető településrendezési tervező
ügyvezető igazgató
okleveles településmérnök

Burányi Endre
Schindlerné Kormos Eleonóra

PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.

Cím: 1085 Budapest, Kőfaragó utca 9.
Tel.: (06-1) 267-0508, 267-7078, Tel./fax: (06-1) 266-7561
E-mail: pestterv@pestterv.hu
Honlap: www.pestterv.hu
okl. táj- és kertépítészmérnök, környezetvédelmi szakmérnök
okl. táj- és kertépítészmérnök

Bezerédy-Herald Balázs

Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft.

Cím: 1146 Budapest, Hermina út 17.
Tel.: (06-1)471-8955, Fax: (06-1) 471-8975
E-mail: proregio@proregio.hu
honlap: www.proregio.hu
okl. közigazdász, vezető projekt menedzser

Rhorer Ádám

Közlekedés Fővárosi Tervező Iroda Kft.

Cím: 1052 Budapest, Bécsi utca 5.
Tel.: (06-1) 235-2000, Fax: (06-1) 337-3543
E-mail: kozlekedes@kozlekedes.hu
honlap: www.kozlekedes.hu
okl. építőmérnök, fejlesztési igazgató

Dima András
Zajovics András

Dima Mérnök Iroda Kft.

Cím: 1146 Budapest, Cházár András u. 19. V.2.
Tel.: (06) 30-919-6857, Fax: (06-1) 343-0501
E-mail: dima@jmmf.hu
okl. építőmérnök
okl. építőmérnök

Keller Judit PhD
Dr. Hamar Anna

Magyar Tudományos Akadémia, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézete, Közép- és Észak-Magyarországi Tudományos Osztály

Cím: 1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Tel.: (06-1) 309-2684, Fax: (06-1) 309-2688
E-mail: keller@rkk.hu
Honlap: www.rkk.hu
okl. szociológus, tudományos munkatárs
okl. szociológus, tudományos munkatárs

Tartalomjegyzék

1.	TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK	8
2.	A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	12
3.	A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	20
4.	A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK - GÖDÖLLŐ FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ - VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	24
5.	HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA.....	28
5.1.	A hatályos fejlesztési koncepció, IVS vonatkozó megállapításai	28
5.2.	Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	44
6.	A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA.....	45
6.1.	A hatályban lévő településrendezési eszközök.....	45
6.2.	A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek.....	46
7.	A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA.....	49
7.1.	Demográfia	49
7.1.1.	Népesség	49
7.1.2.	Nemzetiségi összetétel	51
7.1.3.	Képzettség	51
7.1.4.	Foglalkoztatottság	53
7.1.5.	Jövedelmi viszonyok	53
7.2.	Települési identitást erősítő tényezők (FORRÁS: GODOLLO.HU)	54
7.2.1.	Történeti és kulturális adottságok.....	54
7.2.2.	Társadalmi élet, szokások, hagyományok	55
7.2.3.	Civil szerveződések	55
7.2.4.	Vallási közösségek	58
8.	A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA.....	60
8.1.	Humán közszolgáltatások	60
8.1.1.	Köznevelés	60
8.1.2.	Közoktatás.....	62
8.1.3.	Közművelődés és sport	67
8.2.	Egészségügy	73
8.3.	Szociális ellátás	76
8.4.	Esélyegyenlőség biztosítása.....	81
9.	A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA	83
9.1.	A település gazdasági súlya, szerepköre.....	83
9.1.1.	A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	86
9.1.2.	A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései.....	87
9.1.3.	A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	90
9.1.4.	Ingtatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	92

10.	AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA	94
10.1.	Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	95
10.1.1.	Gazdaságfejlesztési tevékenység.....	96
10.1.2.	Foglalkoztatáspolitikai, jövedelmi helyzet.....	98
10.1.3.	Lakás- és helyiséggazdálkodás.....	99
10.1.4.	Intézményfenntartás	99
10.1.5.	Energiagazdálkodás	100
11.	TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	101
12.	A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA.....	103
13.	A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA.....	108
14.	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA.....	111
14.1.	Területfelhasználás vizsgálata	111
14.1.1.	Településszerkezet, helyi sajátosságok	111
14.1.2.	Funkció vizsgálat	112
14.1.3.	Konfliktussal terhelt területek	112
14.2.	Tulajdonvizsgálat	113
14.3.	Az építmények vizsgálata.....	113
14.3.1.	Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség).....	113
14.3.2.	Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok	114
14.4.	Az épített környezet értékei	114
14.4.1.	Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület	114
14.4.2.	Műemlék, műemlék-együttes	115
14.4.3.	Nemzeti emlékhely.....	118
14.4.4.	Helyi védelem	118
15.	KÖZLEKEDÉS	120
15.1.	Hálózatok és hálózati kapcsolatok.....	120
15.2.	Közúti közlekedés	121
15.3.	Közösségi közlekedés.....	123
15.4.	Kerékpáros és gyalogos közlekedés.....	124
15.5.	Parkolás.....	124
16.	KÖZMŰVESÍTÉS	126
16.1.	Víziközművek	126
16.1.1.	Vízgazdálkodás és vízellátás	126
16.1.2.	Szennyvízelvezetés	127
16.1.3.	Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés	129
16.2.	Energia	130
16.2.1.	Energiagazdálkodás és energiaellátás	130
16.2.2.	Hőenergia-ellátás.....	131
16.2.3.	Megújuló energiaforrások alkalmazása.....	132
16.3.	Elektronikus hírközlés	133
16.3.1.	Távbeszélő-hálózatok	133
16.3.2.	Mobil távközlés.....	133
16.3.3.	Telekommunikáció	133

17. KÖRNYEZETVÉDELEM.....	135
18. KATASZTRÓFAVÉDELEM	138
19. VÁROSI KLÍMA.....	142
FÜGGELÉKEK	144

Rövidítések jegyzéke

BATrT	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
OFTK	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
OTrT	Országos Területrendezési Terv
PM	Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra
PMÖ	Pest Megye Önkormányzata
PMTFK	Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció
PmTrT	Pest Megye Területrendezési Terv
TeIR	Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer
ÚMFT	Új Magyarország Fejlesztési Terv

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat	Lakónépeség és állandó népeség	50. oldal
2. táblázat	Élveszületések és halálozások száma	50. oldal
3. táblázat	Odavándorlások és elvándorlások száma	50. oldal
4. táblázat	Általános iskolások és középiskolások száma	52. oldal
5. táblázat	Nyilvántartott álláskeresők száma	53. oldal
6. táblázat	Jövedelmi viszonyok	53. oldal
7. táblázat	1000 főre jutó személygépkocsik száma	54. oldal
8. táblázat	Bölcsődék alapadatai – 2014.	60. oldal
9. táblázat	Óvodák alapadatai – 2014.	61. oldal
10. táblázat	Más településről bejáró általános iskolások száma	63. oldal
11. táblázat	Foglalkoztatási kapacitás alakulása 1990-2001.	83. oldal
12. táblázat	Regisztrált társas vállalkozások létszám kategória szerinti megoszlása 2013-ban	84. oldal
13. táblázat	Székhellyel bíró vállalkozások fontosabb adatai (2012.)	84. oldal
14. táblázat	Regisztrált társas vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása (2012.)	86. oldal
15. táblázat	Turizmus forgalmi adatok 2001 és 2011 évek összehasonlításában	87. oldal
16. táblázat	Beérkezett és támogatott ÚMFT pályázatok	88. oldal
17. táblázat	Támogatott pályázatok számának megoszlása a KKV besorolás szerint	88. oldal
18. táblázat	10.000 lakosra jutó szabadalmi bejelentések száma a 2009-2012 időszakban	91. oldal
19. táblázat	Foglalkozási rétegződés 2011-ben	92. oldal
20. táblázat	Lakásállomány jellemzői	93. oldal
21. táblázat	Lakásállomány minőségi jellemzői	93. oldal
22. táblázat	Önkormányzat költségvetési támogatások és támogatásértékű bevételek (2013, 2014)	94. oldal
23. táblázat	A közfoglalkoztatásban résztvevők száma	99. oldal
24. táblázat	Földrészlet statisztikai fekvésenként	104. oldal
25. táblázat	Földrészlet statisztikai művelési áganként	104. oldal

Diagramok jegyzéke

1. diagram	Gödöllő lakónépességének változása	49. oldal
2. diagram	Gödöllő nemek szerinti koreloszlása az állandó lakónépesség körében	51. oldal
3. diagram	Gödöllő lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben	51. oldal
4. diagram	Legfeljebb ált. iskolai végzettséggel rendelkezők aránya aktív korúakon belül (2001.)	52. oldal
5. diagram	Legfeljebb ált. iskolai végzettséggel rendelkezők aránya aktív korúakon belül (2011.)	52. oldal
6. diagram	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában (2001.)	52. oldal
7. diagram	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában (2011.)	52. oldal
8. diagram	Tartós munkanélküliek aránya	53. oldal
9. diagram	Száz lakosra jutó adófizetők száma	54. oldal
10. diagram	Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem	54. oldal
11. diagram	Gödöllő lakóinak vallási összetétele 2011-ben	58. oldal
12. diagram	Óvodába beírt gyermekek és az óvodai férőhelyek száma	62. oldal
13. diagram	Általános iskolai tanulók száma	64. oldal
14. diagram	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban	65. oldal
15. diagram	Más településről bejáró középiskolai tanulók aránya a nappali oktatásban	65. oldal
16. diagram	Középiskolások száma (gimnázium és szakközépiskola együtt)	66. oldal
17. diagram	Nappali tagozatos középiskolai tanulók száma	66. oldal
18. diagram	Nappali tagozatos egyetemi és főiskolai szintű képzésben résztvevő hallgatók száma a felsőoktatási intézményekben	67. oldal
19. diagram	Egy főre jutó helyi iparüzési adó	85. oldal
20. diagram	Középfokú végzettségűek a 18-x korú népesség arányában	91. oldal
21. diagram	Egyetemi, főiskolai végzettségűek a 25-x korú népesség arányában	91. oldal
22. diagram	Helyi adóbevételek alakulása 2007-2013.	94. oldal
23. diagram	Egy lakosra jutó idegenforgalmi adó (1000 Ft)	95. oldal
24. diagram	Átlagos elégedettségi értékek	101. oldal
25. diagram	Egy lakosra jutó védett természeti terület nagysága	105. oldal
26. diagram	Egy lakosra jutó zöldterület nagysága	110. oldal
27. diagram	A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége	131. oldal
28. diagram	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya	136. oldal
29. diagram	Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya	136. oldal
30. diagram	A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya	136. oldal
31. diagram	Közműolló 2007-2012	137. oldal
32. diagram	A közcatornában elvezetett össz. szennyvíz mennyiségének egy lakosra jutó értéke	137. oldal

1. Településhálózati összefüggések

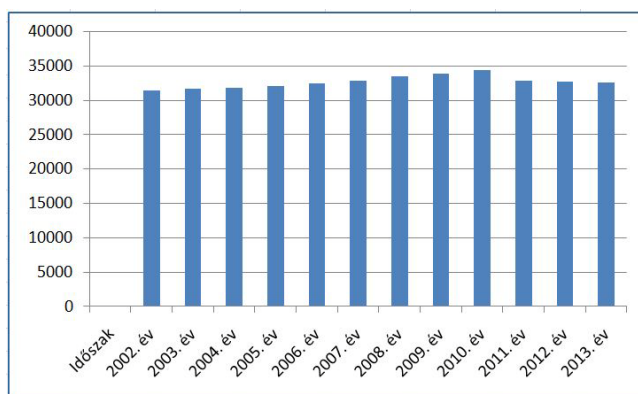
Gödöllő országos szerepe

Gödöllő a Közép-Magyarországi régióban, azon belül is Pest megye észak-keleti részén helyezkedik el, transzeurópai és hazai fő közúti és vasúti közlekedési folyosók mentén. A város a Budapesti Agglomeráció egyik pólusa, kiemelkedő szereppel a tudományos és kulturális életben, jelentős történelmi emlékekkel. Budapest fővárostól való távolsága előnyös (belváros és Gödöllő távolsága 30 km, míg közigazgatási határuk között csupán 7 km). Bár a főváros könnyen elérhető, ugyanakkor kellő távolságra van a nagyvárosi millió kellemetlen és káros jelenségeitől. Jellemzően mutatja ezt, hogy az 1911-ben megépült Budapest-Gödöllő Helyiérdekű Vasút (HÉV) végállomása is itt található.

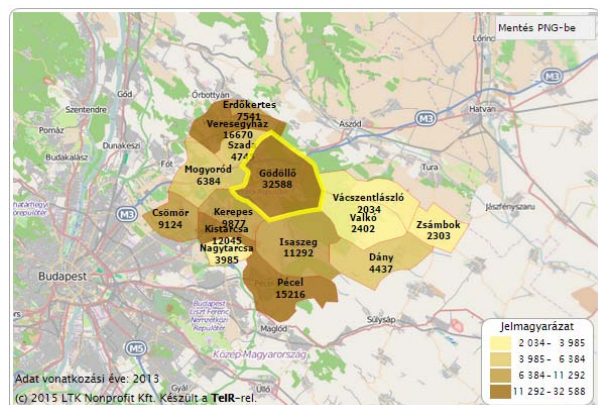

Gödöllő helyzete

A város a Gödöllői járás és a Gödöllői kistérség központja. A járást a kistérségi településekkel együtt Veresegyház, Mogyoród és Erdőkertes alkotja. A kistérséget 12 település alkotja, miután a szomszédos Mogyoród önkormányzata 2007-ben átsorolását kérte a Dunakeszi kistérségbe. A kistérséget öt város (Gödöllő, Isaszeg, Kerepes, Kistarcsa, Pécel), két nagyközség (Csömör, Valkó) és öt község (Dány, Nagytarcsa, Szada, Vácszentlászló, Zsámbok) alkotja.

Gödöllő lakónépességének változása

Gödöllői kistérség településeinek lakónépessége

A kistérség népessége 1990 óta 33 ezer fővel növekedett, amely a korábbi lakosságszámhoz képest 43%-os növekedést jelent, ugyanakkor Gödöllő lakónépessége csak kisebb mértékben növekedett, sőt 2010. óta csökken. Ennek oka a tudatos, nem a növekedésre, hanem a minőségi fejlesztésre koncentrált várospolitikai eredménye. A térség népesség száma azonban az országos tendenciáktól eltérően dinamikusan növekszik, kedvező korstruktúrájú, és mára meghaladja a 119 ezer főt. Ez a növekedés körülbelül egyezik a megye átlagos növekedésével.

Gödöllő a Budapesti Agglomerációban való fekvése miatt szerves egységet képez az ország központi, és legdinamikusabb fejlődő részével, ami az innováció és a lakosság szuburbanizációjában is megmutatkozik.

A főváros és vele együtt élő környezete (közel 3 millió fő, az ország lakosságának mintegy 30%-a) együtt alkotja a budapesti funkcionális várostérséget, de a budapesti gazdasági tér még ennél is nagyobb kiterjedésű és jelentőségű. Budapest és várostérsége a népesség, a jövedelem és a tőkekoncentráció tekintetében kiemelkedő az ország más térségeihez viszonyítva és ezzel arányosak a közlekedés terén

jelentkező terhelések, igények. A térségen belüli intézményesített együttműködés alacsony hatékonyságú, az együttműködés szintje jelenleg nem megfelelő, a térségi pozíció megerősítése érdekében szorosabb kapcsolat szükséges.

A Budapesti várostérség nemzetközi, országos és regionális szerepkörének alakításában Gödöllő is szerepet játszik sajátos adottságaival, kulturális örökségével és megvalósított fejlesztéseivel. A várostérség településeinek mindegyike hozzájárult ennek a kivételes pozíciónak a kialakításához, bár különböző mértékben és az együttműködés szintje még alacsony, de a jövőben a komparatív előnyökre építve és egymással együttműködve érhető el előrelépés szinte minden fontos területen.

A város szerepe a településhálózatban

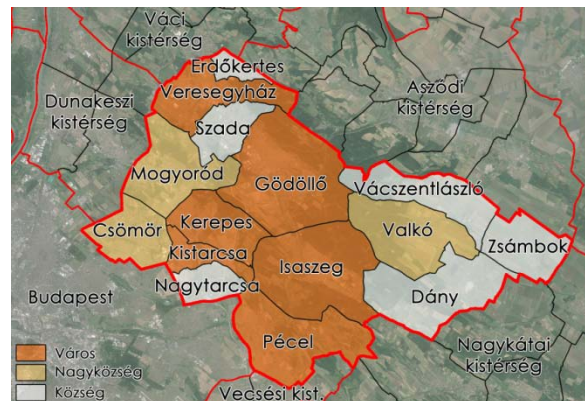
A 32 ezer fő lakosszámot meghaladó, nagy hagyományokkal rendelkező város, jelentős térségi funkciókkal rendelkezik, vonzáskörzete több esetben – pl. oktatás, egészségügy – túlnyúlik kistérségén. Gödöllő már a kistérségi központtá válását megelőzően is járási székhely volt. Ennek megfelelően számos intézmény van, amely térségi feladatot lát el. Az ingázó munkavállalók mellett a térségi feladatokat ellátó intézmények – pl. Járási Hivatal, Gödöllői Járásbíróság, Gödöllő Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Kistérségi Társulása – jelentős számú látogatót vonzanak a városba. Ehhez kapcsolódnak még az oktatási, egészségügyi és a kereskedelmi intézményeket látogató személyek. Durva becslés szerint a város nappali létszáma közel a duplája az éjszakainak.

A kistérség gazdaságföldrajzi helyzete kedvező. A térségen halad át az M3-as illetve a nemrégiben elkészült M31-es autópálya, az M0-ás gyűrű, a 3-as főút valamint a 80-as számú Budapest-Miskolc vasúti fővonal. A térség természeti-környezeti adottságokban, kulturális örökségben és szellemi javakban gazdag, a foglalkoztatottság magas és az országos átlagnál magasabbak a jövedelmek is. A kistérség központi és nyugati településeinek a gazdaság szerkezete, szervezeti összetétele korszerű, versenyképes ágazatok és vállalatok működnek. A térség része a tágabb budapesti agglomeráció és Pest megye mintegy hárommillió felvevő piacának.

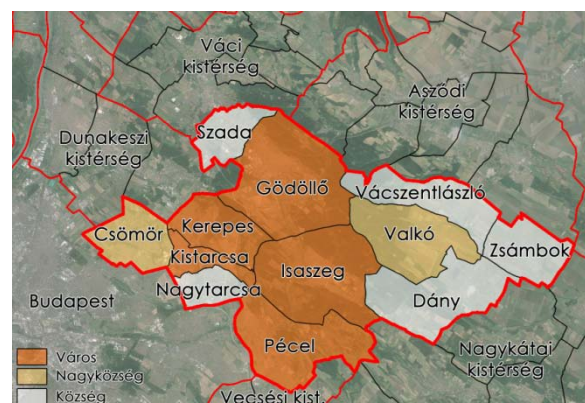
Jelenleg a Gödöllői Kistérség belső kapcsolatrendszerének legfontosabb alakító tényezője, hogy – Dány, Valkó, Vácszentlászló, Zsámbok kivételével – Budapest agglomerációjához tartozó településekből áll, amely fővárosi dominanciájú viszony és ez a hatás egyelőre erősebbnek bizonyul a kistérségi kapcsolatoknál.

A főváros gazdasági, társadalmi, urbanisztikai agglomerációs hatása (alvóváros jelleg, ingázás, munkamegosztás gyengése, stb.) a kistérség nyugati területeire erős, míg a keleti rész négy településére gyengébb. Budapest vonzása a jobb közlekedési feltételeknek köszönhetően erősebb a kistérség nyugati oldalán, míg a keleti oldalon fekvő települések kapcsolatai Gödöllő illetve Hatvan irányában erősebbek. Gödöllő önállóbb, teljesebb városi struktúrával rendelkezik, amit illusztrál az a tény, hogy például többen járnak Gödöllőre dolgozni, mint onnan Budapestre vagy a kistérségbe (9.1. fejezet, 11-es táblázat részletesen ábrázolja a statisztikai adatokat).

A Budapest központú áramlások, az agglomerációs hatások egyensúlytalanságai az okai annak, hogy a kistérség belső integritása nehezen megoldható, a települések kooperációja alacsony fokú, pedig a természeti, a gazdasági és a demográfiai adottságok hasonlóak a településeken, infrastrukturális,

Gödöllői járás

Gödöllői kistérség

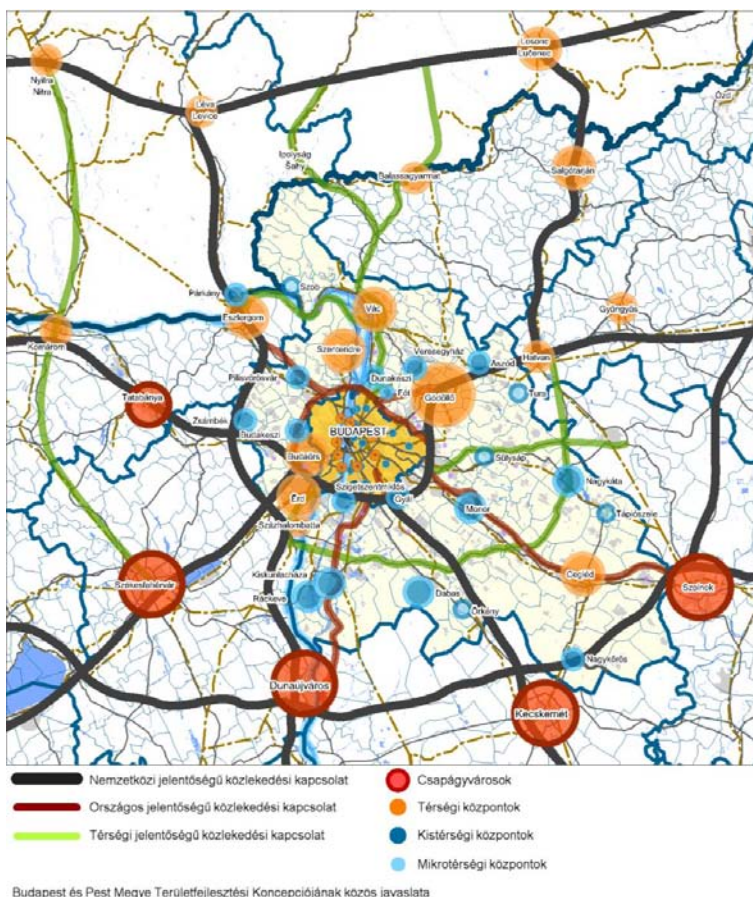
közlekedési akadálya nincs az erőteljesebb kooperációnak. A kistérségen belüli települési kapcsolatokra az egyéni útkeresés a jellemző és nem a konvergencia (összetartás).

A kistérség nem tartozik a hátrányos helyzetű kistérségek közé. Ezért az országos területfelzárkóztatási stratégiában nem kiemelt fejlesztési térség. A besorolás hátránya, hogy egyes pályázati (támogatási) lehetőségek esetén magasabb önrészt kell biztosítani, valamint a néhány felzárkóztatási programból való kizárás. Ez utóbbi problémát a települések, illetve a kistérség egyéb forrásokból igyekszik megoldani.

Gödöllő funkcionális és területi kapcsolatai

Gödöllő a Budapesti Agglomeráció keleti részének központja. Számos vonatkozásban azonban országos, sőt nemzetközi jelentőséggel is bír, kiemelkedve a Budapestet körülvevő városgyűrűből és a megyei településhálózatból.

Pest megye Területfejlesztési Konceptió (2013.) megállapítja, hogy Budapest és Pest megye, mint városrégió, európai metropolisztérség, valamint a metropoliszhoz gravitáló („csapágy”) városok együttes gazdasági ereje, fejlettsége, társadalmi és kulturális sokszínűsége, és mindenekelőtt a hazai K+F és innováció rendkívüli koncentrációja következtében a térség képes arra, hogy részt vegyen az európai központok (HUB) versenyében.

A Térségi központrendszer Gödöllőt a Budapesti Agglomeráció legjelentősebb térségi központjaként ábrázolja.

Rögzíti, hogy Pest megye elkötelezett annak érdekében, hogy a Budapesttel kialakítandó stratégiai együttműködés keretében felvállalja a nemzetközi léptékben is versenyképes KAPU, HÍD szerepeket; elhelyezkedéséből adódóan az Európa nyugati és keleti, valamint északi és déli gazdasági térségei közötti kapcsolatokra vonatkozóan, és együtt tegyék lehetővé a Központ, HUB szerep kiteljesedését, megerősödését. Csak egymással együttműködve lesz képes a korszellem kihívásainak tartósan megfelelni a körzet, és a nemzetközi versenyben, az európai integráció lehetőségeit is kihasználva kívánt, vágyott pozícióit kiépíteni. Ehhez az időnként egymást versenytársnak tekintő két szomszédos entitásnak össze kell hangolni célkitűzéseit fejlesztő energiáit, és koordinálni kell fejlesztési lépéseit.

Pest megye Budapesttel egységbe szerveződve egy Metropoliszteret alkot, azaz mai terminusz technikusszal élve egy nagyvárosi régiót. Az együttműködés részt-vevői autoritásuk megtartásával ötvözik, kombinálják értékeiket, kiegészítik kapacitásukat és közösen jelennek meg a városok, nagyvárosi térségek, HUB-ok piacán.

Megállapítja, hogy az elkövetkező évtizedben várhatóan még inkább felértékelődik a kultúra szerepe, a kulturális javak és értékek megőrzésének jelentősége. A területfejlesztés számára a kultúra persze nem csak érték, örökség és közös nyelv; hanem egy sokszínű szolgáltató szektor (kreatív ipar, kulturális ipar), illetve intézményrendszer (közművelődés és múzeumok), valamint turisztikai vonzerővel bíró események (fesztiválok és egyéb programok) sorozata.

A metropolisztérség, és azon belül Pest megye elsőszámú területfejlesztési prioritása a kiemelkedően jó életminőséget biztosító környezet megteremtése. Európai szinten versenyképes metropoliszrégió csupán a vonzó élettér, természeti-, épített- és társadalmi-gazdasági környezetben jön létre.

Ezek a településfejlesztési célok azonosak Gödöllő hosszú távú településfejlesztési koncepciójában (továbbiakban: GFK) rögzítettekkel.

SWOT

ERŐSSÉGEK

- a történeti Gödöllő jelentősége, mint a Magyarország történelmének szerves része
- történetileg kialakult központi szerepkörök – ezen belül Gödöllő kistérségi és járásközponti szerepe;
- nemzetközi és országos szintű kulturális és oktatási intézmények;
- az épített örökség és a természeti értékek együttes megléte;
- a sikeres városfejlesztési program indukálta társadalmi, és gazdasági folyamatok
- hálózati szempontból kedvező közúti és tömegközlekedési közlekedési kapcsolatok;
- a Közép-magyarországi régióon belül stabil és erősödő szerepkör.

GYENGESÉGEK

- a kedvező térségi közlekedés-hálózati helyzet következtében magas forgalomterhelés, illetve közlekedésből származó környezeti terhelés

LEHETŐSÉGEK

- az országos közlekedési hálózatok lehetőségeinek kihasználása, fejlesztése, elsősorban a kötöttpályás tömegközlekedés terén;
- a kulturális, oktatási 'brandek' erősítése és kihasználása;
- a város természeti adottságainak kihasználása a zöldterület-fejlesztés, illetve a minőségi területfejlesztés terén;
- a város gazdálkodását megalapozó tudatos, nagy hozzáadott értékű és K+F+I tevékenységet igénylő gazdaságfejlesztés elősegítése

VESZÉLYEK

- a városi közlekedéshálózat tehermentesítését és a fejlesztési területek feltárását biztosító elkerülő út megépülésnek eltolódása;
- a szegregáció erősödése a leszakadó társadalmi rétegek erősödése miatt;
- a tudatos és intenzív városfejlesztési lendület megtorpanása a központi finanszírozási struktúra átalakításából adódó forráscsökkenés és kiszámíthatatlanság miatt

FEJLESZTÉSI KIHÍVÁSOK

A Fővárossal és a szomszédos településekkel történő intenzívebb együttműködés.

2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló – módosított – 1996. évi XXI. Törvény (Tftv.) szerint a területfejlesztés: „az országra, valamint térségeire kiterjedő társadalmi, gazdasági és környezeti területi folyamatok figyelése, értékelése, a szükséges tervszerű beavatkozási irányok meghatározása, rövid, közép- és hosszú távú átfogó fejlesztési célok, koncepciók és intézkedések meghatározása, összehangolása és megvalósítása a fejlesztési programok keretében, érvényesítése az egyéb ágazati döntésekben.” A területfejlesztést megalapozó egyik fejlesztési dokumentum a területfejlesztési koncepció, amely „az ország, illetve egy térség átfogó távlati fejlesztését megalapozó és befolyásoló tervdokumentum, ami meghatározza a térség hosszú távú, átfogó fejlesztési céljait, továbbá a fejlesztési programok kidolgozásához szükséges irányelveket, információkat biztosít az ágazati és a kapcsolódó területi tervezés és a területfejlesztés szereplői számára”.

A hatályos országos és megyei területfejlesztési koncepció egybehangzóan rögzíti a térség kiemelkedő jelentőségét, a közép-európai és a magyarországi térszerkezetben betöltött meghatározó szerepét.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján a járásszékhely városi, valamint a városi önkormányzat - törvényben meghatározottak szerint - olyan közszolgáltatásokat lát el, melyeket saját területén és vonzáskörzetében, vagy a járás egész területén gazdaságosan, hatékonyan és a szakmai szabályok előírásainak megfelelően képes biztosítani.

Gödöllőt a következő területfejlesztési dokumentumok érintik:

- Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra (PM)
- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (továbbiakban: OFTK), ami a 1/2014. (I.3.) OGY határozat mellékleteként került elfogadásra
- A 12/2013. (XII.10.) PMÖ rendelettel elfogadott Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció
Továbbiakban: PMTFK Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra (PM)

Partnerségi Megállapodás nem hagyományos felépítésű tervdokumentum. Erősen kötött formátumban készült, a dokumentumnak az EU Bizottsága által kiadott sablonoknak kellett megfelelnie. A Partnerségi Megállapodás azonosítja Magyarország legfontosabb kihívásait, és kitűzi fő fejlesztési prioritásait a 2014 és 2020 közötti időszakra.

Küldetése az, hogy ismertesse a tagállam hozzájárulását az EU 2020-as céljaihoz. Ezeket az EU szintű célokat az Európa 2020 Stratégia, valamint a belőle – a fejlesztések fókuszáltsága érdekében – levezetett ún. 11 tematikus célkitűzés foglalja össze, amely a PM kereteit is kijelöli.

Az EU 2020 stratégia **kiemelt céljai**:

1. A kutatás és fejlesztés feltételeinek javítása különösen azt célozva, hogy e területen a köz- és magánszféra beruházásainak együttes mértéke a GDP 3 %-a legyen.
2. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának az 1990-es szinthez képest 20 %-kal való csökkentése, vagy megfelelő feltételek esetén 30 %-os csökkentése; a megújuló energiaforrások arányának 20 %-ra való növelése a teljes energiafogyasztásra vetítve, és az energiahatékonyság 20%-kal történő növelése érdekében tett lépések.
3. A 20–64 éves nők és férfiak foglalkoztatási rátájának 75 %-ra növelése, többek között a fiatalok, az idősebb munkavállalók és az alacsony képzettségű munkavállalók nagyobb mértékű foglalkoztatása, valamint a legális migránsok fokozottabb integrációja révén.

4. A társadalmi befogadás elősegítése, mindenekelőtt a szegénység csökkentése révén legalább 20 millió embert emelve ki a szegénységi küszöb és a kirekesztődés általi fenyegetettségéből.
5. A képzettségi szint javítása, különösen törekedve a korai iskolaelhagyás arányának 10 %-nál alacsonyabb szintre való csökkentésére, és legalább 40 %-ra növelve a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkező 30–34 éves korúak arányát.

Az Európai Bizottság által meghatározott **11 tematikus célkitűzés** az alábbi:

1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
2. Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása;
3. A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása;
4. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és -kezelés előmozdítása;
6. A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
7. A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban;
8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
9. A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
10. Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
11. A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása.

- Ugyanakkor a hazai tervezés számára nagyon fontos, hogy ezt a magyar hozzájárulást a létező nemzeti célrendszereinkből vezessük le, ezért a PM dokumentumában helyet kapott a fő nemzeti fejlesztési prioritások bemutatása is. Ezeket a prioritásokat a korábban megkezdődött átfogó nemzeti, területi (megyei, nagyvárosi) és ágazati tervezési folyamatok jelölik ki. E tekintetben különösen fontos tényező a 2014 januárjában elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK).

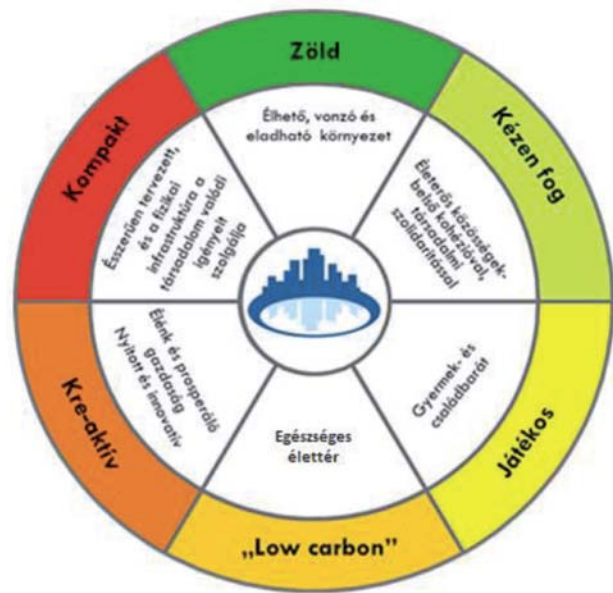
Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az országgyűlés által elfogadott 1/2014. (I.3.) OGY határozat rendelkezik a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról. A koncepció az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg. A OFTK jövőképe és célrendszere 2030-ig szól, emellett fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg a 2014–2020-as programidőszak fejlesztéspolitikája számára. Ez utóbbi az Európai Unió Európa 2020 Stratégiájához és a kapcsolódó, 2014–2020 közötti programfinanszírozási időszakhoz illeszkedik.

Az OFTK mélyreható vizsgálata a terv szempontjából nem szükségszerű, ugyanis a Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió a tervhierarchiának megfelelően, az OFTK irányelveit és célkitűzéseit követi, azokat Gödöllőre és a Gödöllői kistérségre jóval pontosabban részletezve, így csak a főbb irányelveit rögzítjük.

Az Országgyűlés a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki. A négy cél a társadalom és gazdaság egészének szol, beleértve a társadalom és a gazdasági környezethez való viszonyulást és a környezeti szempontokat is. Az átfogó célok a gazdasági és társadalmi fordulatot célozzák meg, az alábbiak szerint:

- értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

A sikeres város stratégiájának alapelemei
(Forrás: OFTK)

Az átfogó célok megvalósulása érdekében az Országgyűlés megerősítette az OFTK tizenhárom specifikus célkitűzését, köztük hét szakpolitikai jellegű célt és hat területi célt. A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, továbbá kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat is, amelyekre a középtávú – fókuszált – fejlesztési feladatok épülhetnek:

Szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

- versenyképes, innovatív gazdaság
- gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése
- kreatív tudástársadalom, piacépes készségek, K+F+I
- értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
- jó állam, szolgáltató állam és biztonság
- stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme

Területi specifikus célok:

- Az ország makro-regionális szerepének erősítése
- A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése / az egyes nagyterületek megújulását biztosító fejlesztések
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása

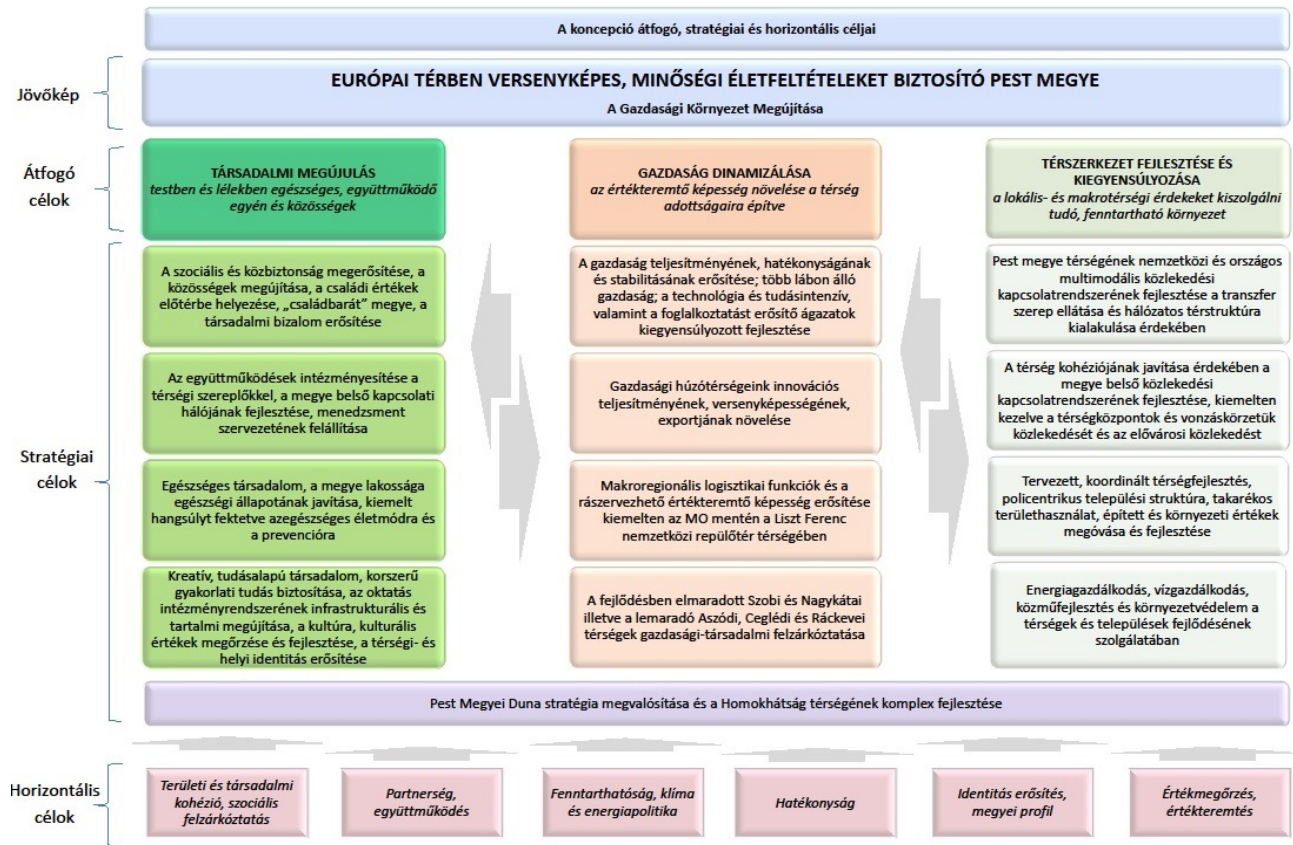
Az OFTK térszerkezeti és térhasználati elveket is megfogalmaz, a térségi fejlesztésekben, fejlesztési beavatkozások során mind a tervezésben, mind a végrehajtás során tekintettel kell lenni a természeti erőforrásokat védő térszerkezetre és a fenntarthatóságot biztosító területhasználatra, „zöldmezős fejlesztések helyett barnamezős fejlesztések szükségesek”. „A takarékos és átgondolt területhasználat a

legfontosabb térhasználati elvek egyike, a takarékos helyhasználatot érvényesíteni kell a településfejlesztésben is. A városok szétterülésének elkerülése, a tagolt és kompakt városszerkezet kialakítása az agglomerációs településeket is erősen érinti, valódi térségi szintű térszervezési feladat. A vidékies területhasználatnál is kerülni kell a talajpusztulást, visszafordíthatatlan talajvízcsökkenést okozó tevékenységeket. Az infrastruktúra-fejlesztések tervezésénél az ezt figyelembe vevő megoldásokat kell támogatni.” Gödöllő térségét High-tech versenyképességi-innovációs pólusként irányozza elő.

Pest Megye Területfejlesztési Konceptió (PMTFK)

A 2013 végén elkészült és a 12/2013. (XII.10.) PMÖ rendelettel elfogadott Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió a megye hosszútávra szóló (14 év) céljait, valamint nagytávra szóló és nagytávon túlmutató (20-25 év) jövőképét fogalmazza meg. Ezen kívül rögzíti, hogy Pest megye és Budapest egy fejlesztési térség, a fejlesztési és rendezési irányok összehangolása fontos feladat. Pest megye jövőképének alapja a diverzitás megtartása és erősítése a gazdaság, a kultúra, a média, a köz- és a szakoktatás, a felsőoktatás és a tudomány területein egyaránt. Ez jelenti egy olyan növekedés alapját, amely munkahelyeket teremt, nagyobb jövedelmet, kezelhető kockázatokat és a környezetet, az erőforrások megkímélését - azaz fenntartható növekedést.

Pest megye (Közép-Magyarországi régió) hazánk legdinamikusabban fejlődő megyéje, a Fővárost körülölelve, azzal a gazdasági- és a társadalmi élet terén ezer szálon összefonódva, mégis önálló területi egységként Kelet-Közép-Európa egyik legjobb adottságokkal rendelkező térsége. Ennek köszönhetően a megye nem a többi hazai térséggel, hanem közép-európai és ázsiai térségekkel versenyez. Budapest metropolisztérsége megfelelő adottságokkal rendelkezik ahhoz, hogy nemzetközi léptékben fontos nagyrégiós csomópont (HUB) és globális kereskedelmi/elosztó központ (KAPU) legyen. A HUB és a KAPU szerep azonban nem elsősorban fizikai közelséget jelent a piacokhoz, hanem virtuális közelséget – kapcsolatrendszer, szolgáltatásokat, rugalmas és innovatív környezetet, koncentrált és széleskörű kínálatot, amelyek komparatív előnyt biztosító tényezői lehetnek egy olyan regionális üzleti központnak, amelynek versenyképessége a megkülönböztető erővel bíró képességeken alapul. A HUB, de még a KAPU kiemelt szerepét az értékteremtés magvát jelentő szolgáltatások (pénzügyi, logisztikai, IT, stb.) erős beágyazottsága biztosítja; és nem csak a globális értékáramba, de a hazai üzleti és kulturális környezetbe, mely szükségszerűen sokszínű, komplex és koncentrált. Pest megye, illetve a metropolisztérség rendelkezik ezzel az adottsággal.

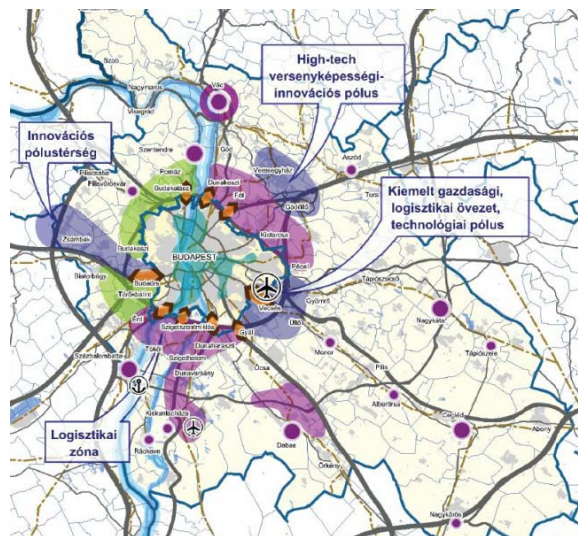

Pest megye specifikus céljai:

- Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső intézményfejlesztése, menedzsment szervezetének felállítása.
- A fejlődésben lemaradó Szobi, Aszódi, Nagykátai, Ceglédi, Ráckevei térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása.
- Társadalmi megújulás: Testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek.
- Makroregionális logisztikai funkciók és a részervezhető értékteremtő képesség erősítése kiemelten az MO mentén a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér térségében.
- Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térszerkeztúra kialakulása érdekében.
- A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést.
- Adottságokra épülő munkamegosztásban együttműködő policentrikus települési szerkeztúra kialakítása.
- A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése; több lábon álló gazdaság; a technológia és tudásintenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése.
- Gazdasági húzóterseink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése.
- Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása, a kultúra, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése, a térségi- és helyi identitás erősítése.
- Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra.
- A közösségek megújítása, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése.
- Tervezett, koordinált térségfejlesztés, takarékos területhasználat, épített és környezeti értékek megővése és fejlesztése.

Pest megye számára kiemelt jelentőséggel bír az, hogy egyes térségeinek fejlődése a helyi adottságok lehető legteljesebb kihasználásán alapuljon – lehetővé téve a rendelkezésre álló emberi és természeti erőforrások lehető leghatékonyabb felhasználását, a helyi értéken és az itt élő emberek kreativitásán alapuló teljesítmények kibontakoztatását.

A fejlesztési koncepció a Gödöllői és a szomszédos Veresegyházi kistérségekkel, mint high tech technológiai pólussal számol. Jelenleg a Gödöllői kistérség erős innovációs képességet mutat, komplex teljesítménye meghaladja például Miskolc teljesítményét, tudás generálásában pedig a Győri kistérséget. Gödöllő és Veresegyház kistérségei országos jelentőségű feldolgozóipari és technológiai központok lehetnek a jövőben, köszönhetően nagyvállalataiknak és a vállalkozási aktivitásnak. A gödöllői és veresegyházi térségben a K+F+I kapacitásokra épülő tevékenységek bontakoztak ki.

Gödöllő gazdasági szerepe a Budapest metropolisztérségben belül
(Forrás: PMTFK Javaslattevő fázis – II. kötet)

Az egyetlen Pest megyei székhelyű egyetemnek, a Gödöllőn található Szent István Egyetemnek köszönhetően a térségben országosan és nemzetközileg is elismert tudományos kutatások folynak, melyek jórészt a mezőgazdasághoz kötődnek. A szellemi gazdagságnak és innovációnak köszönhetően Gödöllő az agrártudományok egyik fő kutatóbázisa.

A kulturális- és örökségturizmus szempontjából az egyik legfontosabb vonzerőt a megye településeinek épített örökségei jelentik, amellyel Gödöllő ugyancsak gazdagon büszkélkedhet (Grassalkovich kastély, Királyi Váró). Gödöllő természeti adottságainak köszönhetően (Gödöllői-dombság) a speciális turisztikai fajták is megjelennek, mint például a természetjárás, vagy éppen a lovasturizmus.

A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció továbbá az alábbi fejlesztési irányokat jelöli ki Gödöllő és kistérsége számára:

Jövőkép, átfogó célok	Tematikus célok
A városfejlesztés stratégiai célja: Ökovárossá válás, azaz a környezeti (ökológiai), a gazdasági (ökonómiai) és a társadalmi értékek fenntartható egyensúlyának biztosítása.	Városi központ funkciók megerősítése, vonzerő növelése Humán közszolgáltatások fejlesztése Helyi gazdaság minőségi fejlesztése Közösségi terek humanizálása Környezeti értékek fenntartható hasznosítása és gazdagítása Vác és Gödöllő közlekedési kapcsolatának fejlesztése A Duna-menti nyomvonalhoz kapcsolódva egy Vác és Gödöllő közötti regionális kerékpárút kialakítása

Gödöllői kistérség fejlesztési koncepciója

A térségi fejlesztések során alkalmazandó Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció frissebb a 2007-ben elkészült (majd 2008-ban felülvizsgált és módosított) Gödöllői Kistérségi Fejlesztési Stratégiánál, amely a 2007-2013 időszakra határozta meg a kistérség koncepcionális céljait és stratégiai programját. A megyei fejlesztési koncepció ugyanakkor nagymértékben támaszkodik a kistérségre készült vizsgálatokra és az

abban meghatározott fejlesztési irányokra. A mindkét dokumentumban körbeírt legfontosabb fejlesztési irány, a fenntartható fejlődés jegyében kialakított ökotérség és ököváros koncepciója.

A kistérségi stratégia legfontosabb célja a területen élők, illetőleg a térségi adottságokat igénybevevők életminőségének, munkafeltételeinek és rekreációs igényeinek kielégítése, a gazdasági és intézményi szereplők gazdasági működési, közlekedési, környezeti és közszolgáltatási feltételrendszerének tartós és fenntartható fejlődésének biztosítása.

Gödöllő fejlődése alapvetően határozza meg a kistérség fejlődését, így a településre fontos szerep hárul. Az intézményi-, oktatási-, kulturális- és gazdasági központként működő város infrastruktúrájának fejlesztése nem csak a gödöllőiek, hanem a környező településeken élők érdeke is. A település kistérségi foglalkoztató központ is egyben, jelentős a más településről bejáró munkavállalók száma. Ez köszönhető a kevesebb munkahellyel rendelkező környező, kisebb településeknek, illetve a Gödöllőn megtalálható speciális foglalkoztatásnak.

A településhatárokon átívelő, közösen kialakított projekteken kívül vannak Gödöllő városát érintő, ám térségre kiható fejlesztések, melyek tervezésénél számolni kell mind a helyi-, mind a szomszédos településeken élő lakossággal.

A Gödöllői Kistérség Fejlesztési Stratégia számos olyan projektet tüntet fel, amelyek bár Gödöllőt érintő fejlesztések, hatások túlnyúlnak a település határain:

Projekt megnevezése	Területi érintettség	Projektgazda (szervezet) neve
Termálfürdő projekt	kistérségi szintű	Gödöllő Város Önkormányzat
Repülőtér fejlesztés	kistérségi szintű	Gödöllő Város Önkormányzat
Táncsics Mihály úti sporttelep fejlesztése	kistérségi szintű	Gödöllő Város Önkormányzat
Rögesi ingatlan sport célú hasznosítás projekt	kistérségi szintű	Gödöllő Város Önkormányzat
Tormay Károly Egészségügyi Központ fejlesztése és akadálymentesítése	kistérségi szintű	Gödöllő Város Önkormányzat
Egyetemi Konferenciaközpont kialakítása (EKK)	kistérségi szintű	Szent István Egyetem
Felnőttek Önálló-Tanulási Központja	kistérségi szintű	Szent István Egyetem
Humánerőforrás-fejlesztés a környezetipari rendszerek fejlesztésére, a szükséges innováció orientált fejlesztések támogatására a Közép-Magyarországi Régióban	kistérségi szintű	Szent István Egyetem
Humánerőforrás-fejlesztés a minőségi élethez, a kistérségek innováció orientált fejlesztései támogatására a Közép-Magyarországi Régióban	kistérségi szintű	Szent István Egyetem
Versenyképességet erősítő komplex vállalkozófejlesztési kísérleti projekt a Központi Régióban működő fejlődőképes KKV-k számára	kistérségi szintű	Pest Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány
Volánbusz pályaudvar projekt	egy települést érint	Gödöllő Város Önkormányzat

Projektek listája (Forrás: Gödöllői Kistérség Fejlesztési Stratégia 2008.)

Bár a koncepció 10-15 évre előirányzott fejlesztési céljai ma is nagyrészt helytállóak, a dokumentáció aktualizálásra szorul.

A termálfürdő projekt és a repülőtér fejlesztése a kistérség turizmusfejlesztési koncepciójának is része. Gödöllő rendelkezik gyógy- és ásványvíz kutakkal, amelyek kihasználására a város komoly lépéseket tett, de eddig nem valósult meg. A repülőtér fejlesztése jelenleg nincs napirenden, fejlesztése magántőke nélkül elképzelhetetlen.

A kistérség rekreációs fejlesztéseit erősíti a Rögési ingatlanon kialakítandó sportpályák és a Tánacsics Mihály úti sporttelep. Utóbbi kiépítése és új műfüves futballpályák létesítése az elmúlt években befejeződött.

A Tormay Károly Egészségügyi Központ a város és a térség legfontosabb egészségügyi központja. A gyógyító-megelőző szakellátást biztosító intézet a Területi Ellátási Kötelezettség előírásainak megfelelően alapvetően Gödöllő város és a gödöllői járás lakosait látja el, de bizonyos szakmákban más területről is fogad betegeket. (Gödöllői járás vonatkozó települései: Aszód, Bag, Csömör, Domony, Dány, Erdőkertes, Galgahévíz, Galgamácsa, Hévízgyörk, Iklad, Isaszeg, Kartal, Kerepes, Kistarcsa, Mogyoród, Nagytarcsa, Pécel, Szada, Tura, Vácegres, Váckisújfalu, Vácszentlászló, Valkó, Veresegyház, Verseg, Zsámbok.) Az intézmény fejlesztése, modernizálása ezért elengedhetetlen.

Az egyetem fejlesztése ugyan nem önkormányzati feladat, a közös együttműködés és kutatás-fejlesztés a városi és a kistérségi érdeke is. A Szent István Egyetem országos viszonylatban kiemeli a térséget, nemzetközi hírneve pedig segít európai színvonalú oktatási központként pozicionálni Gödöllőt. Az egyetemnek a szellemi tőke gyarapítása mellett gazdaságélénkítő hatása is van, köszönhetően a környező vállalkozásokkal való kooperációnak. A konferencia-rendezvények segítik Gödöllő nevét megismertetni és mind a város, mind a térség idegenforgalmát erősíteni.

Az autóbusz pályaudvart a fejlesztési stratégia ugyan „egy települést érintő” kategóriába sorolja, modernizálása a nagyszámú ingázó miatt azonban térségi érdek. A települések közötti közösségi közlekedés fejlesztése a stratégia egyik fontos eleme.

A projektek listájában nem szerepel a gödöllői általános iskolák fejlesztése, energetikai modernizálása. A Gödöllőn található intézményekbe ugyanakkor jelentős számú tanuló jár a környező településekről (az összes tanuló számának mintegy 15,97%-a). Ez a magas szám a gödöllői intézmények színvonalának, illetve egyes speciális pedagógiai programoknak és az egyházi iskoláknak köszönhető. A 8.1.2 fejezet 10. táblázata részletesen, intézményekre lebontva ábrázolja a tanulók megoszlását. Ezen adatok indokolják a térségi összefogást, a közös tervezést és közös fejlesztési koncepció kidolgozását.

Gödöllő öt középiskolája – három gimnázium (két egyházi fenntartású), szakközépiskola és az intenzív nyelvi oktatást nyújtó középiskola – is jelentős számú tanulót fogad a környező településekről (beleértve még Budapestet is).

A 2008-ban készült Gödöllői Kistérség Turizmusfejlesztési Koncepciója a települések szorosabb együttműködését, közös marketing és menedzsment megalkotását alapozta meg, annak érdekében, hogy turizmusfejlesztés céljából a térség együttes erővel használhassa ki táji, természeti és épített környezetének értékeit. A szoros közreműködés azonban még nem alakult ki, a kapcsolatokat továbbra is laza együttműködés jellemzi.

3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló – módosított – 1996. évi XXI. törvény szerint a területrendezés feladata különösen „a környezeti adottságok feltárása és értékelése; a környezet terhelését, terhelhetőségét és a fejlesztési célokat figyelembe vevő területfelhasználásnak, az infrastrukturális hálózatok területi szerkezetének, illetve elhelyezésének – az ágazati koncepciókkal összhangban történő – megállapítása, az országos és térségi, továbbá a területrendezéssel kapcsolatos településrendezési célok összehangolása.”

A Gödöllőt érintő területrendezési tervek:

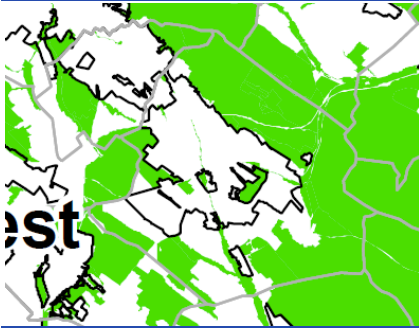
- az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT),
- a Budapesti agglomerációra vonatkozó kiemelt térség területrendezési tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény (BATrT).

Országos Területrendezési Terv – OTrT

OTrT Szerkezeti Tervlap kivonata

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 2. sz. mellékletét képező „Ország Szerkezeti Terve” c. tervlapja alapján Gödöllő beépített területe az 1000 ha feletti települési térség területfelhasználási kategóriába sorolt, de jelentős az erdőgazdálkodási térség aránya és ennél kisebb területet érint a mezőgazdasági térség. A Gödöllő-Isaszegi tórendszer és a Babati tavak keskeny sávja vízgazdálkodási térségbe tartozik.

A törvény további, Gödöllőt érintő mellékletei:

3/1. melléklet – Az országos ökológiai hálózat övezete: az erdőterületek nagy része, de a belterületi jelentősebb zöldfelületek is beletartoznak

3/2. melléklet – Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete: nem érinti

3/3. melléklet – Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete: nem érinti

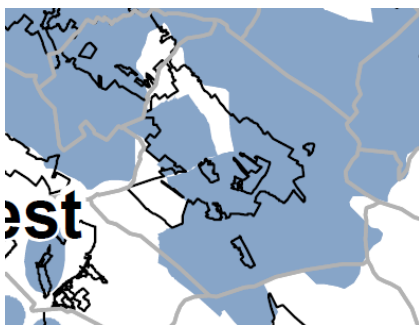

3/4. melléklet – Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete: az erdőterületek jelentős része

3/5. melléklet – Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete: gyakorlatilag körbeveszi a város beépített területét

3/6. melléklet – Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete: nem érinti

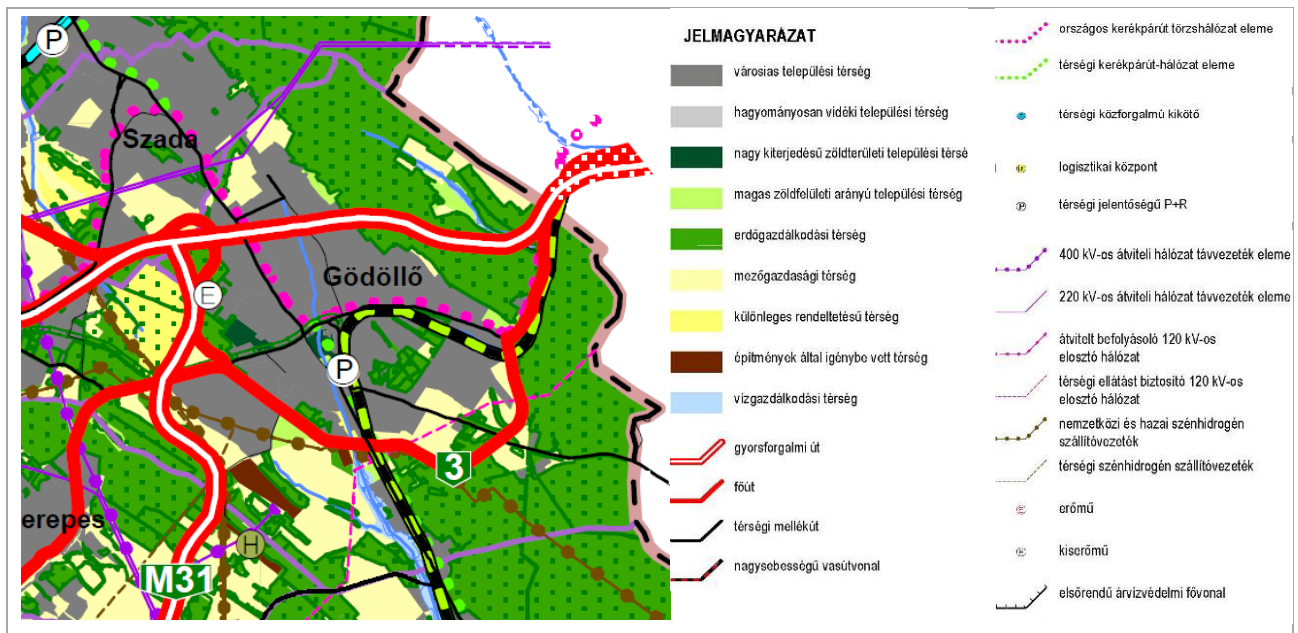

3/7. melléklet – Országos vízminőség-védelmi terület övezete: a közigazgatási terület túlnyomó része

3/8. melléklet – Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv szerinti szükségtározók területének övezete: nem érinti

3/9. melléklete – Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete: a város egésze

Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv – (BATrT)

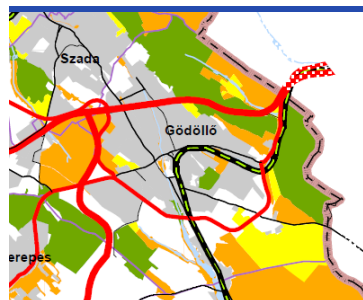
BATrT Szerkezeti Tervének kivonata
 Forrás: http://gis.teir.hu/rendezes_bp_agglo/

Térségi Szerkezeti Terv területfelhasználási kategóriái Gödöllőt érintően:

- Városias települési térség
- Nagy kiterjedésű zöldterületi települési térség – az Erzsébet park
- Magas zöldfelületi arányú települési térség – Babati istállókastély környéke, Kapucinus rendház környéke
- Vízgazdálkodási térség – Gödöllő-Isaszegi tórendszer és a Babati tavak
- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdálkodási térség
- Építmények által igénybe vett térség – Regionális hulladékkezelő központ

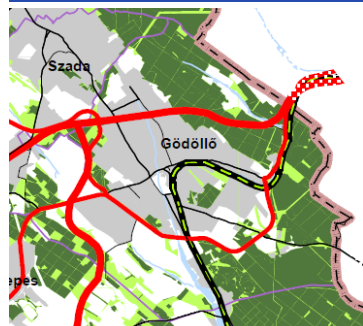
BATrT. Szerkezeti Terve által megjelölt, Gödöllőt érintő további elemek:

- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi mellékút
- transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal
- országos kerékpárút törzshálózat eleme
- térségi kerékpárút hálózat eleme
- 220 kV-os átviteli hálózat távvezeték eleme
- térségi ellátást biztosító 120 kV-os elosztó hálózat
- nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezeték
- erőmű
- térségi hulladéklerakó hely

BATrT Övezeti tervének Gödöllőt érintő mellékletei:

3/1.-2.-3. melléklet – Magterület, ökológiai folyosó és puffer terület övezet:

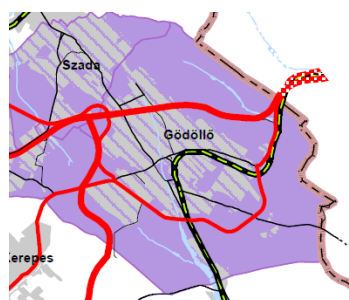
- Magterület övezete
- Ökológiai folyosó övezete
- Puffer terület övezete

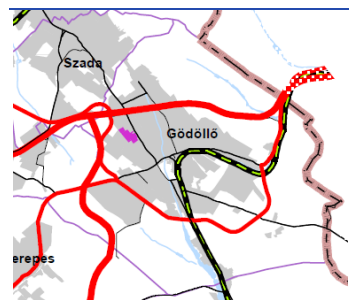
3/6. melléklet – Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete: erdőtelepítésre alkalmas területek találhatóak a Babati tavak körül, a meglévő erdőterületek tarvágással ritkított területein, illetve az Egyetem városrész területén

3/15. melléklet - Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete: nem érinti

3/16. melléklet - Rendszeresen belvívjárta terület övezete: nem érinti

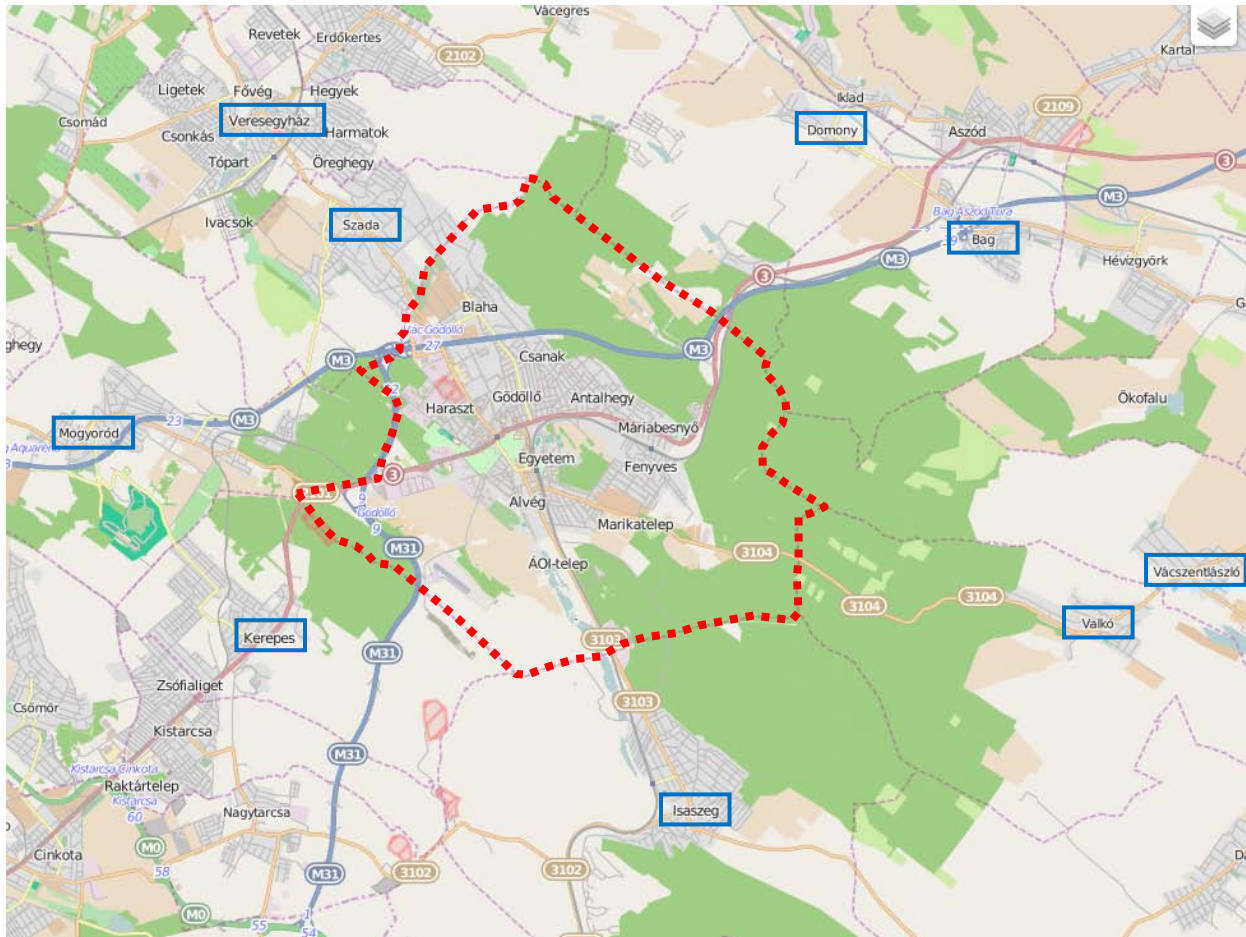

3/18. melléklet – Földtani veszélyforrás területének övezete: a település teljes területe

3/22. melléklet – Honvédelmi terület övezete: honvédelmi terület található Haraszt városrész északi felében (Gödöllői hadianyag-raktár)

4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - Gödöllő fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai

Kerepes

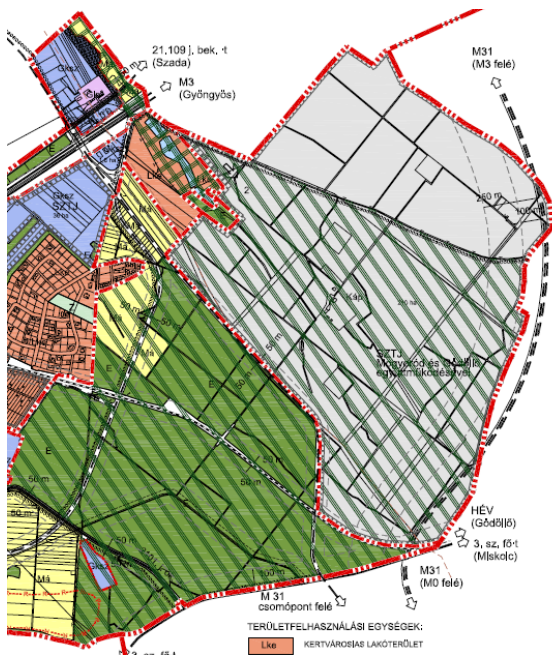
Kerepes Településszerkezeti tervét a 221/2014.(XI.18.) határozatával fogadta el a város Önkormányzata.

Gödöllő közigazgatási területével a 3. sz. főút és az M31 autópálya köti össze.

A közigazgatási határa mellett, az M31 autópályától északnyugatra jelentős erdőségek, ettől dél-délkeletre pedig főként mezőgazdasági területek találhatók.

A közigazgatási határtól 200 m távolságra nagy kiterjedésű különleges területbe sorolt regionális hulladéklerakó (Ökörtelek-völgyi Hulladékkezelő) területe van.

Mogyoród

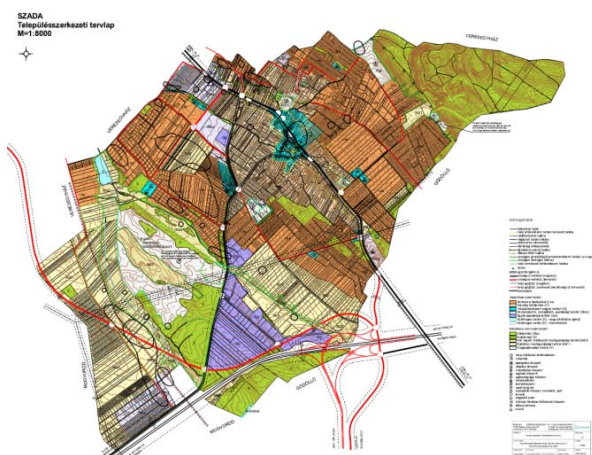

Mogyoród hatályos Településszerkezeti tervét (PESTTERV Kft.) a 135/2002.(VI.18.) határozatával hagyta jóvá az Önkormányzat, majd a Pro Arch. Építész stúdió és a Pestterv Kft. által közösen jegyzett új rajzi munkarészt 2007-ben a 193/2007. (IX.25.) számú Ök. határozattal, amely azóta többször módosult.

Mogyoród és Gödöllő közigazgatási határán megy az M31 autópálya, amely markánsan elválasztja a településeket. Mogyoród területén az országos ökológiai hálózathoz tartozó nagyméretű erdőterületek találhatók a közigazgatási határ mellett, melynek jelentős része Káp jelű különleges terület (állatpark) besorolást kapott, amelyet Gödöllővel együttműködésben készítenő szabályozási terv készítésére irányzott elő.

A terv felülvizsgálata folyamatban van.

Szada

Szada Nagyközség és Gödöllő Blaha városrész gyakorlatilag összenőttek a közigazgatási határ mentén a kertvárosias lakóterületek.

A település északi részén lévő erdők a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet erdőinek részei.

A település déli részén az M3 autópálya és az az M3-M31 csomópont mindkét települést érinti.

A Településszerkezeti terv 2008-ban készült - FOR-MA Kft.

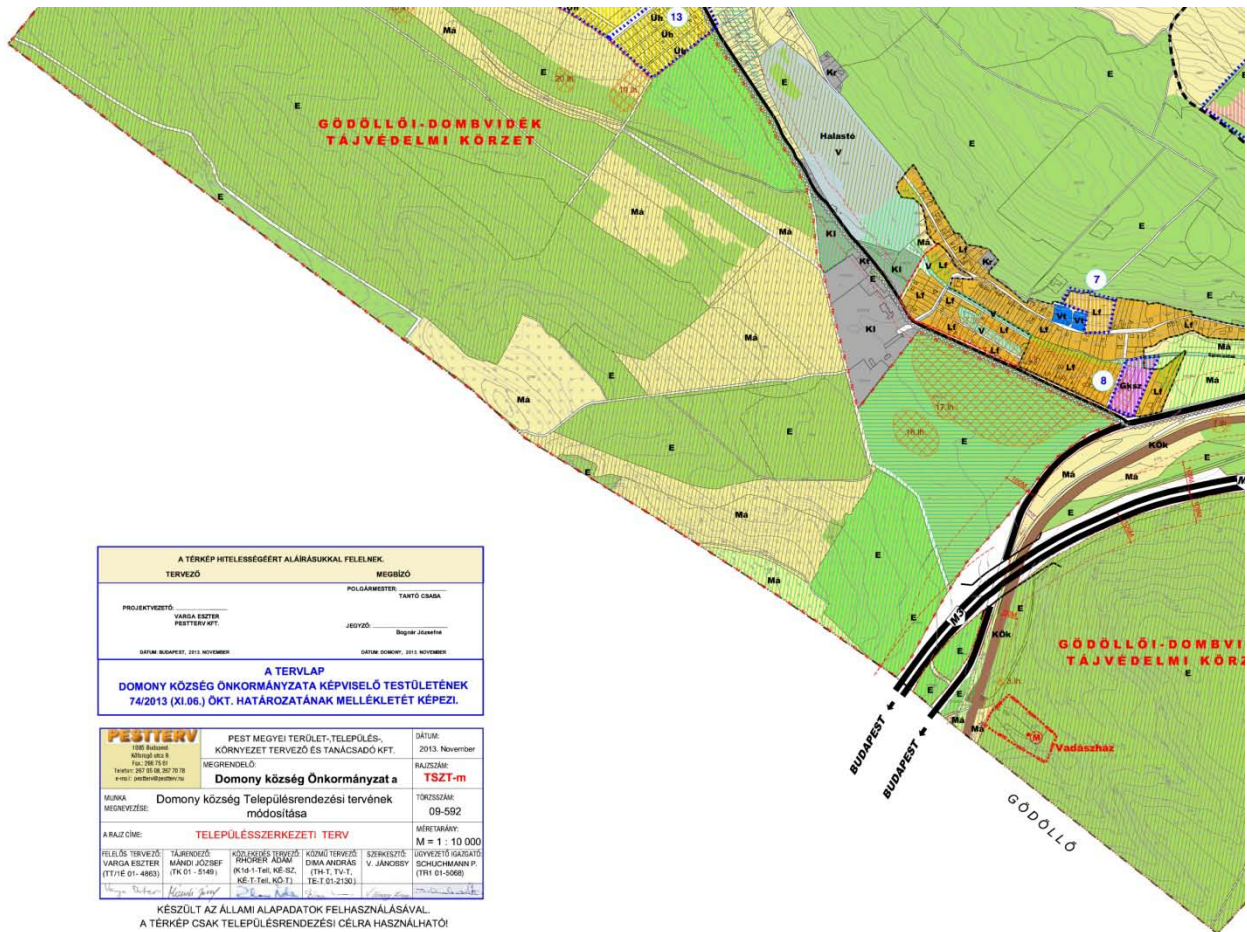
Veresegyház

Veresegyház város Településszerkezeti tervét (PESTTERV Kft.) a 2/2008.(I.29.) határozatával hagyta jóvá a város Önkormányzata, amely többször módosult.

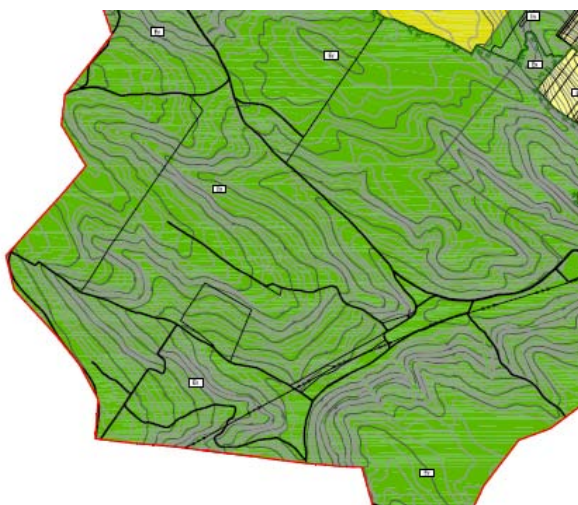
A város közigazgatási területe Gödöllővel csak kis szakaszon határos, ahol a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzethez tartozó erdőségek találhatók.

Domony

Domony Község Településszerkezeti tervét 74/2013.(XI.06.) határozatával hagyta jóvá az Önkormányzat. A Gödöllővel határos közigazgatási határ mentén a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet összefüggő erdősegei illetve egyéb természetközeli területek találhatók, de a két települést jelentős infrastruktúra hálózati elemek is összekötik, mint az M3 autópálya, a 3. sz. főút és a Budapest-Miskolc vasútvonal.

Bag

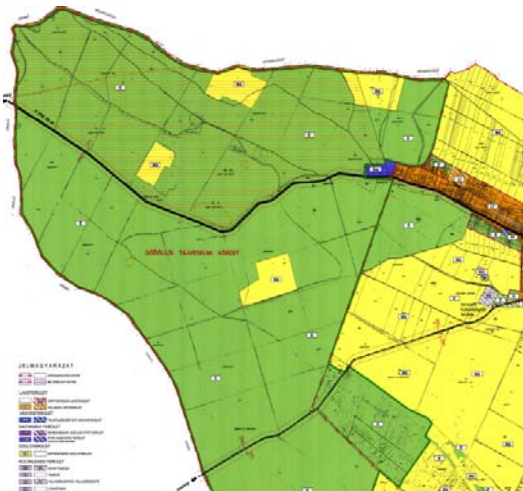

Bag Településszerkezeti tervét a 4/2011.(II.11.) határozattal hagyta jóvá a Nagyközség Önkormányzata.

A Gödöllővel határos közigazgatási határ mentén a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet erdősegei találhatók, de a két települést jelentős országos infrastruktúra elemek kötik közvetetten, Domony közigazgatási területét érintve, össze, mint az M3 autópálya, 3 sz. főút és a Budapest- Miskolc vasútvonal.

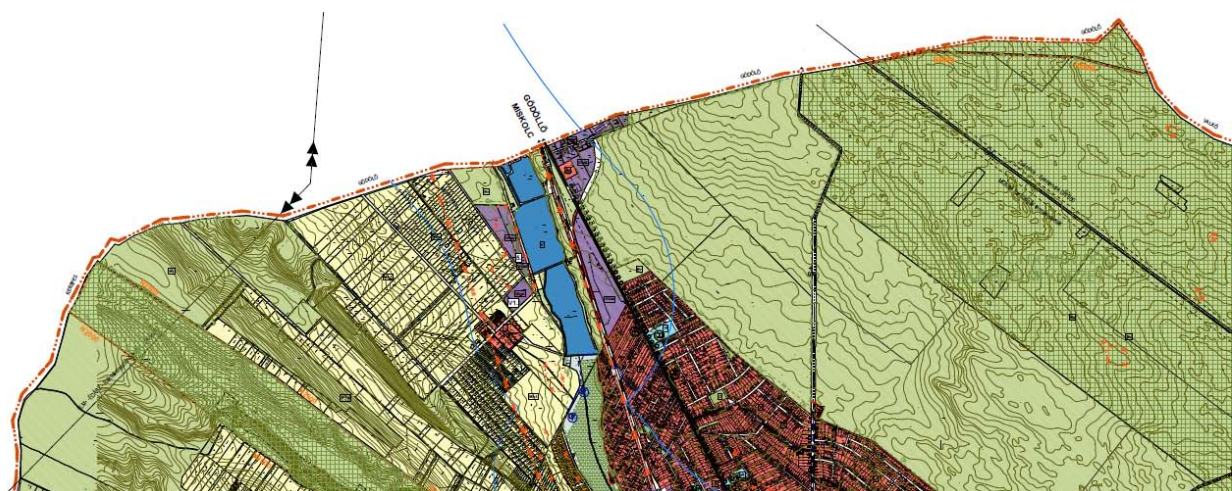
Vácszentlászló

Vácszentlászló Településszerkezeti tervét 2005. 11. hónapban hagyta jóvá Község Önkormányzata. A Gödöllővel határos közigazgatás mentén a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet összefüggő erdőségei találhatóak, a két településnek más területfelhasználási vagy szerkezeti kapcsolata nincs.

Valkó

Valkó Község Településszerkezeti tervét a 23/2006.(III.13.) határozattal hagyta jóvá az Önkormányzat. (PESTTERV Kft.)

A Gödöllővel határos területeken nagy összefüggő erdőségek vannak, melyek a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet részei.

Isaszeg

Isaszeg város Településszerkezeti tervét 2010. 07. hónapban hagyta jóvá a település Önkormányzata. Gödöllővel a Rákospatak völgyében a két települést a 80-as vasútvonal és a 3103. j. mellékút köti össze. A Gödöllő-Isaszegi törendszer egy része átnyúlik Gödöllőre. Ettől keletre a közigazgatási határ mentén a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi körzet egybefüggő erdőségei találhatóak.

5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, IVS vonatkozó megállapításai

GÖDÖLLŐ VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ - 2006. (GFK)

A 2006-ban készült tervet az ÉrtékTérkép Kft. és a TeTT Consult Kft. készítette és az Önkormányzat a 194/2006. (XI. 23.) sz. határozatával fogadta el.

A városfejlesztési koncepció általános célja: egészséges szellemi és egzisztenciális környezet, a munka- lakó- és a rekreációs funkciók szimbiózisának megteremtése az életminőség javításával és a gazdasági jólételemzőségi hosszú távon fenntartható növelésével a környezeti és épített értékek megőrzése mellett.

Stratégiai célok:

- A lakó-, a munkahely és a rekreációs tér egységének megteremtése.
- Ökológiai szempontok maximális figyelembevétele.
- Ökonómikus városműködtetés.
- Minőségi, gödöllői életforma kialakítása.
- Kiegyensúlyozott, fenntartható növekedés.
- Önkormányzatiság és a lokálpatriotizmus fejlesztése.

A városfejlesztési koncepció

Magas színvonalú rekreációs, kulturális és tudásközpont

Koncepcionális alapelvek:

- Meglévő környezeti és városi értékek óvása, gazdagítása, a városkép javítása.
- Tudás- és szolgáltatás-alapú, innováció- és versenyképesség-erősítő gazdaságfejlesztés, ebben a helyi vállalkozói réteg támogatása.
- Anyagi potenciál – a városi vagyon – összetételének tudatos kialakítása, ezen belül fenntartható ingatlanvagyon működtetése, a városi vagyon értékének gyarapítása, új ingatlanok vásárlása.
- Szellemi potenciál fejlesztése, fiatalok megtartása.
- Identitástudat erősítése, közéletteremtés.
- A népesség ellátásához szükséges út-, közmű-, közintézményi és közterületi kapacitás fejlesztése a környezet sérelme nélkül.
- Város és kistérsége partner kapcsolatának erősítése.
- Ökopark, arborétum.

Gödöllő városfejlesztési koncepcióját megvalósító „városfejlesztési pillérek”:

1. Rekreáció: tavak környezete, termálprogram (később gyógyászat), egészségügy, lovassport, sportrepülés, fürdőváros, parkok-ligetek.

2. Belváros: közélet, üzlet, szolgáltatások.

3. Kulturális turizmus: kastély, színház, szecesszió, nemzetiségi hagyományok, máriabesnyői kegyhely, cserkészhagyományok.

4. Egyetem, oktatás: innovációs tudásbázis, biotechnológiai innovációs centrum, konferencia-turizmus, oktatási központ.

5. Gazdasági-szolgáltató övezet a jelenlegi ipari parkban, a „két út között”.

6. Ökonómikus, környezettudatos városi hulladék- és energia-gazdálkodás.

7. Beköltözés helyett népességmentartás.

Az igényes rekreációs, kulturális és tudásközpont megvalósításának alapja a minőségi kisvárosi miliő megteremtése, amely a helyi értékek megbecsülésére, hasznosítására épül, és amelynek egyik fő fejlesztési lehetősége a tudásiparban rejlő lehetőségek kihasználása.

Gödöllő demográfiai trendje merőben más, mint az országban megszokott: kiegyensúlyozott. A városban átlagnál nagyobb a gyermekvállalási kedv. A szülők a városban tartanák gyermekeiket. Ehhez közösségi terek és programok kellenek, amelyek élményszerűen Gödöllőhöz kötik a fiatalokat. Következésképpen a lakás- és munkakörülmények javítása, az oktatási, nevelési, közösségi és sportintézmények erősítése stratégiai kérdés.

Agglomerációs összehasonlításban is nagy szellemi és anyagi erő (vagyon, vásárlóerő) van jelen Gödöllőn, ami munkahelyteremtő, város- és tájalakító erő. Az itt élők főként szellemi energiájukkal teremtik meg anyagi jólétüket. Ki kell használni ezt a „megújuló” erőforrást a városfejlesztésében, egyfajta „Gödöllő-minta” kialakításában. Gödöllő a Kistérség, de az agglomeráció egyik szellemi központja, műhelye lehetne.

A város egészére vonatkozó 15-20 éves átfogó cél – az ökováros gondolat. A városfejlesztés hosszú távú célkitűzésének tekinti a saját forrásokra alapozott „önfenntartó város” létrehozását. Az ökováros célja a minél kevesebb hulladék előállítás. A hulladék átvitt értelemben is értendő: pénzpocsékolás, túlzott energia-felhasználás, ill. indokolatlan mértékű beruházás/fejlesztés. Az ökováros egyfajta optimumra törekszik a helyi értékekkel való gazdálkodásban.

Az ökológiai szemlélet a természeti és az épített környezettel való gazdálkodást a védelem, a hasznosítás és a fejlesztés egységeként kezeli, és a megújuló, megújítható és gazdagítható forrásokra koncentrál.

Gödöllőn az alábbiakkal lehet számolni:

- Természeti kincsek: biomassza, termál, nap, víz, állat- és növényvilág

- Természetközelség, erdőgyűrű a város körül, tiszta levegő – a város ennek is köszönheti létét, hírnevét

- Tavak, Rákos-patak, Babat-völgy

- Termálkincs (rekreáció, idegenforgalom, energia)

- Egyetem (agrár, biotudományok, környezetgazdálkodás, tájfenntartás, tájtervezés, biogazdálkodás)

- Természet sportok (lovassportok, kerékpár, kirándulás, golf stb.)

- Ligetes városközpont, nagy parkok

- Ökopark, arborétum

Az ökonómikus tevékenység a megújuló és bővíthető energiaforrások (biomassza, geotermikus, termál, nap, víz és ide soroljuk a hulladékgazdálkodást is) felhasználásának bővítésére, valamint a megújuló és bővíthető tőkeforrások (föld, ill. ingatlanérték) és a munkaerő (szellemi érték) értéknövelő hasznosításra törekszik. A helyi energia bővítése, a helyi tőkebefektetések ösztönzése egyben fenntartható munkahelyeket, fenntartható vásárlóerőt is generál.

GÖDÖLLŐ VÁROS INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA (2008-2013)

A 2008-ban készült tervet az ÉrtékTérkép Kft. és a TeTT Consult Kft. készítette, amelyet széles körben egyeztettek a lakossággal és a Gödöllő Önkormányzatának Képviselő-testülete a 124/2008. (V.20.) önkormányzati határozatával fogadta el. A város hosszú távú jövőképét a koncepció alapelveivel összhangban, a következőkben foglalta össze:

Ökóvárossá válás, azaz a környezeti (ökológiai), a gazdasági (ökonómiai) és a társadalmi értékek fenntartható egyensúlyának biztosítása.

A hosszú távú célok eléréséhez szükséges középtávú célok:

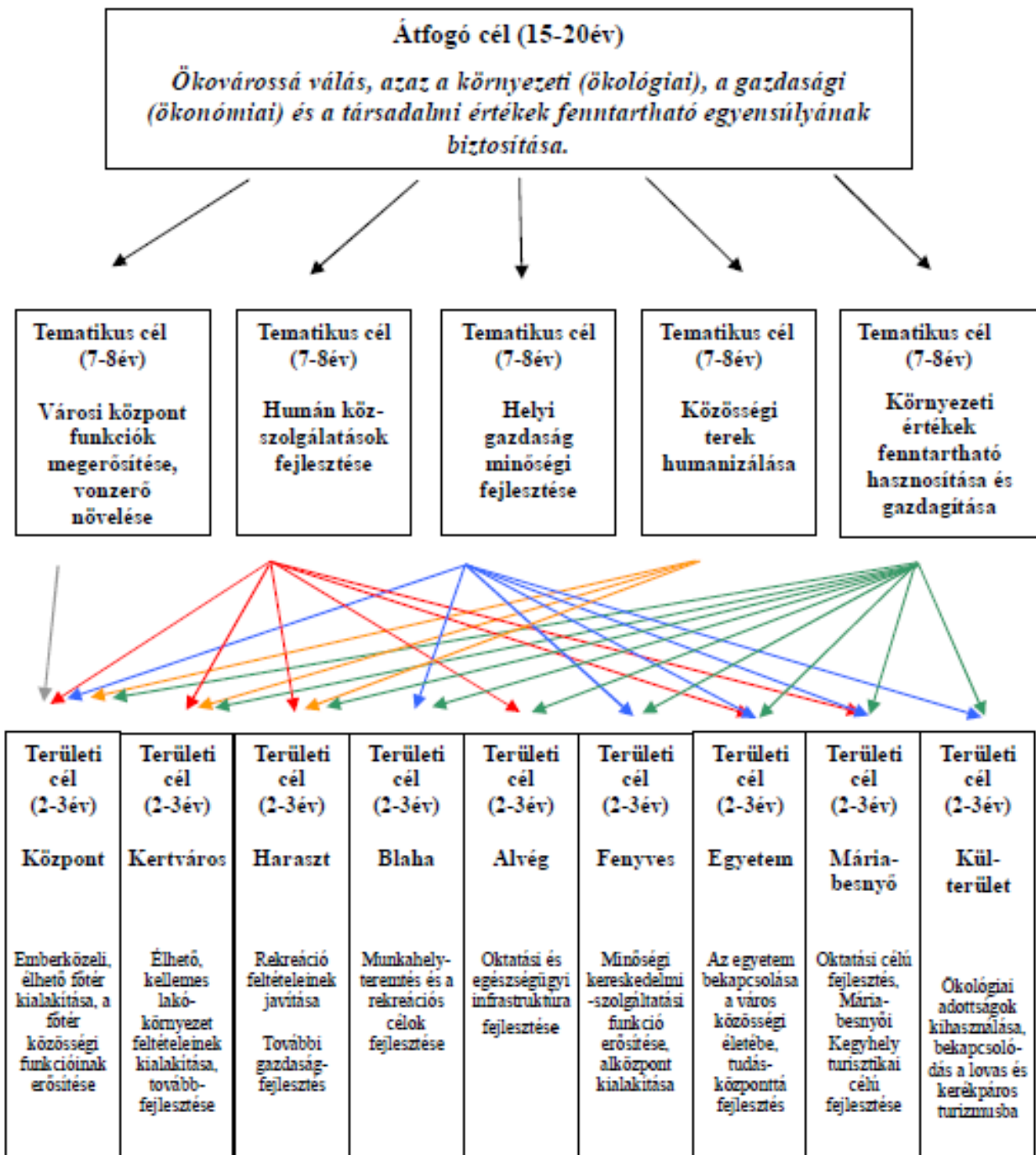
Alapelvek

- Ökológiai szempontok maximális figyelembe vétele
- Ökonomikus városműködtetés
- Kiegyensúlyozott, fenntartható gazdasági növekedés keretinek biztosítása
- Önkormányzatiság, civil részvétel lehetőségeinek fejlesztése
- A helyi identitást, lokálpatriotizmust erősítő közösségfejlesztés.

A fenti elvek alapján épült fel a város 7-8 éves középtávú célrendszere, az alábbiak szerint:

- Városközpont funkciók megerősítése, vonzóerejének növelése
- Humán közszolgáltatások fejlesztése
- Helyi gazdaság minőségi fejlesztése
- Közösségi terek humanizálása
- Környezeti értékek fenntartható hasznosítása és gazdagítása

A háromszintű célrendszer összefoglalása:

A város egészére vonatkozó 15-20 éves átfogó cél tehát az ökováros gondolat lett, az értékek megőrzése, újak létrehozása, összességében az életminőség javításán alapuló közösségfejlesztés. Az ökováros-gondolat képlete a következő volt:

- Az ökológiai szemlélet és az ökonomikus tevékenység harmonizálása az önkormányzatiság keretében.
- Megújuló helyi és térségi környezeti, gazdasági és humán forrásokra építő fenntartható városműködtetés.
- Saját forrásokra alapozott „önfenntartó város” létrehozása.
- Minél kevesebb hulladék előállítás. A hulladék átvitt értelemben is értendő: pénzpocsékolás, túlzott energia-felhasználás, ill. indokolatlan mértékű beruházás/fejlesztés.
- Az ökováros egyfajta optimumra törekszik a helyi értékekkel való gazdálkodásban.

A stratégia megállapította, hogy a hagyományos források (állami támogatás, privatizáció, helyi adórendszer, hitel stb.) és az azokra épült eszközrendszer tartalékai kimerülőben vannak, így előtérbe helyezte a legbiztonságosabb forrásokat, amelyek a település saját, immanens, el nem vihető részei:

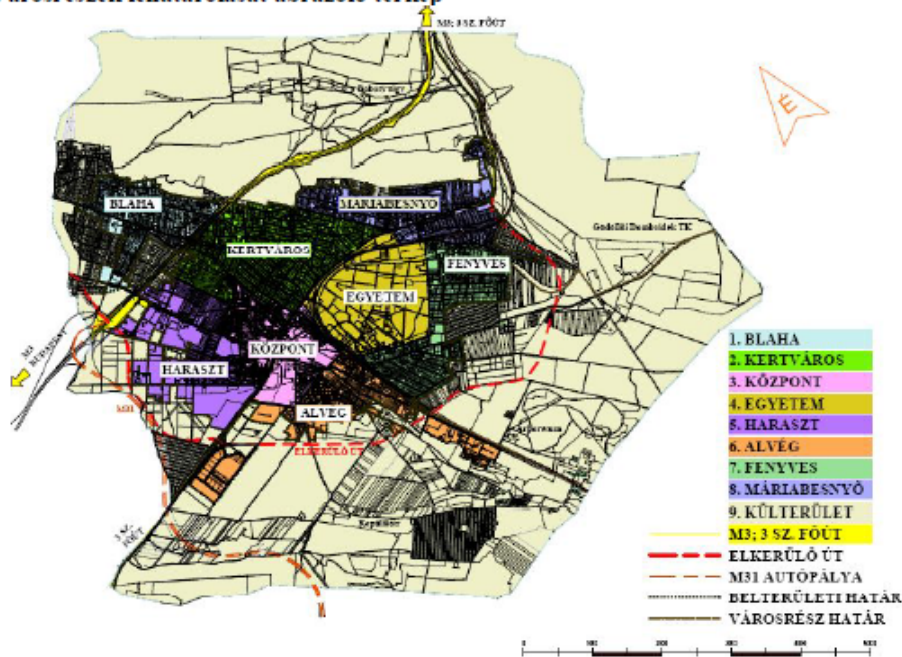
- A település fekvése, környezeti és térszerkezeti adottságai,
- Történeti és épített öröksége, ingatlanállománya,
- A lakosság aktivitása, patriotizmusa, áldozatvállaló készsége,
- A városban működő intézmények és gazdasági szervezetek spirituális értelemben – ugyancsak megújuló energiaforrás, amennyiben a hasznosítás/hasznosulás eredményéből visszaforgatnak a keletkezés színtereibe: a helyi társadalom (polgárság) és gazdaság, illetőleg a város (szellemi-fizikai környezet és infrastruktúra) épülésére.

Ehhez kapcsolta a külső forrásokat (állami és uniós támogatások, ill. magánberuházások) amikkel együtt tervezte a jövőkép megvalósítását. Az ökológiai szemlélet a természeti és az épített környezettel való gazdálkodást a védelem, a hasznosítás és a fejlesztés egységeként kezeli, és a megújuló, megújítható és gazdagítható forrásokra koncentrálnak.

Gödöllő város földrajzilag és funkcionálisan tagolt városszerkezete miatt az ITS városrészi megközelítést alkalmazott annak ellenére, hogy az egyes városrészek nem rendelkeznek önállósággal. A városrészek lehatárolását a településfejlesztési koncepció és a településszerkezeti terv alapján, valamint a helyi egyeztetések során pontosították.

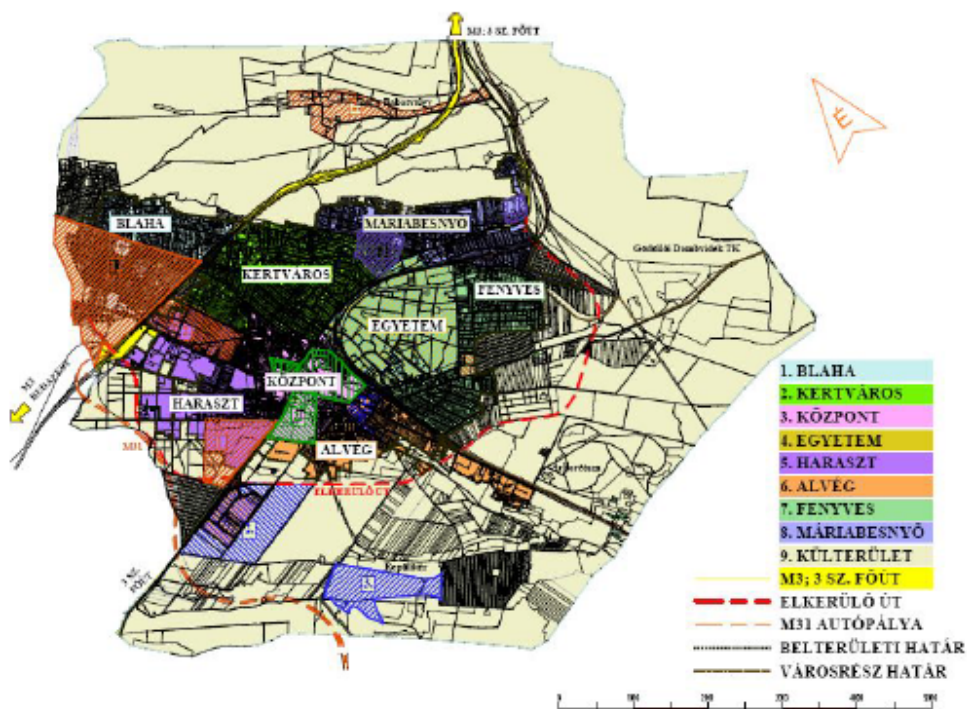
Az alábbi 9 városrész került megnevezésre az IVS szempontrendszere alapján:

Városrészek lehatárolását ábrázoló térkép

Az egyes akcióterületek lehatárolását a városrészek térképén mutatta be a terv:

Az egyes akcióterületeket bemutató térkép

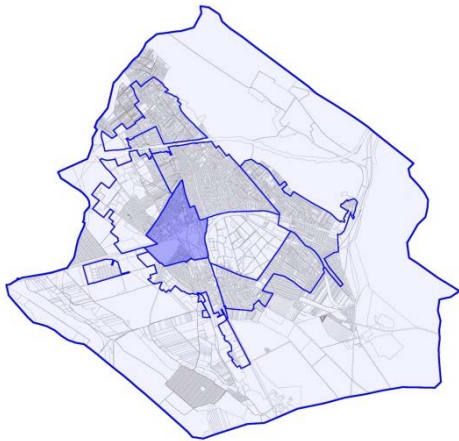

Az egyes városrészekre az IVS-ben meghatározott fejlesztési irányok megvalósítása:

(Készült Gödöllő Város Önkormányzata Képviselő-testületének az Integrált Városfejlesztési Stratégia végrehajtásáról szóló Beszámolója (2013. 03.) aktualizálásával.)

KÖZPONT

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

A 2-3 évre kitűzött cél eszköztárája	Fejlesztési projektek
Fenntartható turizmus fejlesztése	Grassalkovich-kastély és parkjának felújítása, Alsópark, Felsőpark rekonstrukciója, Királyi váró felújítás, Erzsébet park és kertjének felújítása.
Vonzó vendéglátóhelyek, szálláshelyek kialakítása	Testórlaktanya felújítása, funkcióval való megtöltése
Lakhatási körülmények javítása	Lakótelepek és a közparkok felújítása
Közlekedés és a tömegközlekedés feltételeinek javítása	Buszpályaudvar felújítása, a gyalogos közlekedés javítása, a Hév állomás felújítása, a Hév vonalvezetésének átgondolása,
Kulturális és szabadidős tevékenységek fejlesztése	Vonzó főtér kialakítása, Művelődési ház felújítása, modern funkciókkal való megtöltése
Közbiztonság növelése	Forgalomcsillapított zónák kijelölése, a gyalogos forgalom számára megoldani, hogy ne az úttesten kelljen átkelni
Közösségi terek kialakítása, találkozóponatok kijelölése	Gyalogos által használható területek növelés, a parkolók és utak területéből erre lehetőség van
Természeti és épített örökség hasznosítása	Kastély, Testórlaktanya,
Környezeti terhelés csökkentése	A gépkocsiforgalom elterelése a városközpontból
Környezetesztétika javítása, közterület rendezés	„Rézgombos” sorsának felülvizsgálata, Rendelőintézet épületeinek külső homlokzati átalakítása, a szecessziós városközpontoz illő miliő kialakítása

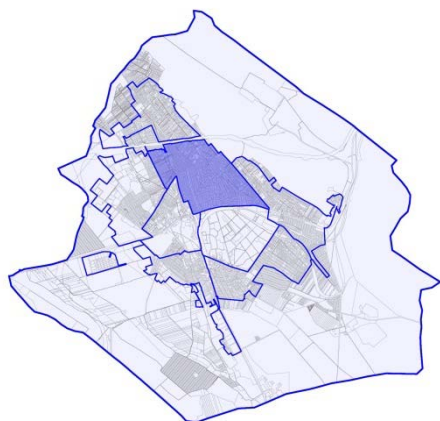
A kitűzött célok megvalósulása:

- Teljes megújításon ment át a **Felsőpark** kastélyhoz kapcsolódó része, az **Erzsébet-park** sétányrésze a szoborral, Könnyező sziklával, Kálváriával, valamint a **Királyi váró épülete**, de elindultak a parkrekonstrukciós munkák az **Alsó-parkban** is (Várakozók parkjának kialakítása, Fő sétány felső szakaszának megújítása, Ősi hársfasor rekonstrukciója, Világfa megújítása).
- **Testórlaktanya** felújításának előkészületei megtörténtek (ingatlan önkormányzati tulajdonba vétele, állagvédelmi munkák elvégzése, hasznosítási koncepció kidolgozása, finanszírozási források feltérképezése) A tervezett pályázati lehetőség megnyílásával a felújítás megvalósulhat.
- **Lakhatási körülmények javítása** tekintetében a Lakótelepekhez kapcsolódó közparkok fejlődtek, megépült az Alsóparkban egy teljesen új, korszerű központi játszótér. 2012-ben beindult a Tiszta udvar Rendes ház program, ami hagyományteremtő módon kíván a lakossági aktivitás erősítésével, az erőfeszítések díjazásával és értékes nyereményekkel hozzájárulni a társasházi lakókörnyezetek fejlesztéséhez.
- A **buszpályaudvar felújítását** tervező befektető a gazdasági recesszió miatt egyelőre elhalasztotta a projekt megvalósítását, de a fejlesztés lehetősége továbbra is adott.
- A **jelentős közlekedési fejlesztésekkel** kapcsolatban az önkormányzat folyamatos kapcsolatban áll az országos és agglomerációs fejlesztéseket irányító szervezetekkel és az általuk megbízott tervezőkkel, közvetítve a városi érdekeket, valamint a lakosságtól érkezett észrevételeket, véleményeket. A **HÉV-vonal korszerűsítése kapcsán például** Gödöllő élen jár a projekt előkészítésében, a pályaszakasz várost érintő fejlesztési lehetőségeiről önálló megvalósíthatósági tanulmányt készített, így a tervezett M2 metró-HÉV-vonal összekötés megvalósulásának is ez az elkészült tanulmány lehet a motorja.

-
- A vonzó **Főtér** kialakítása sikeresen megvalósult. A kialakult új városközpontot mind a városlakók, mind a szakmai közélet díjazta és díjazza. Az új Főtér rögtön megtelt étellel, a városi közösségi élet fontos színtere lett, ezen kívül számos rangos elismerést kapott. A **Művészetek Háza** is megújult, korszerű otthona lett az országosan is magas színvonalon működő helyi művészeti csoportoknak.
-
- **Közbiztonság növelése** érdekében kiépítésre került a térfigyelő rendszer. Több jelzőlámpás csomópont épült ki, ezen kívül - többek közt a gyalogos közlekedés biztonságának növelése érdekében - a Főtér gyalogos zónává alakult (a kerékpáros közlekedés biztonságos átvezetésének megoldása a helyi kerékpáros szervezetek bevonásával folyamatban van). Tervezés alatt van továbbá számos új gyalogátkelőhely kialakítása is.
-
- A Főtér megújulásával egyértelműen növekedett a **közösségi terek** felülete.
-
- Az **épített örökséggel** is jól gazdálkodott a város. A megújult kastély-szárnyak és a rendezvényteremnek kialakított Lovardaépület nemzetközi szintű rendezvény-sorozatoknak tudtak helyet biztosítani, amivel a város ismertsége és turisztikai vonzereje rendkívüli mértékben nőtt.
-
- A **környezeti terhelés csökkentéséhez hozzájárult** a Főtér gyalogos zónává alakítása, de éppen az Európai Unió rendezvények bizonyították, hogy az Ady Endre sétány időről időre, esetenként több napra történő lezárása sem okozott olyan mértékű forgalmi torlódást, amit a város úthálózata ne bírt volna el. Ezen tapasztalatok birtokában elmondható, hogy kisebb forgalom-technikai módosításokkal – már az elkerülő út megépítése előtt is lehetőség nyílna a Kastély előtti sétányrész először hétvégékre, majd hosszabb időszakra (turisztikai idény) történő lezárására is.
-
- Környezetesztétika javítása a Főtér-felújítással nem ért véget. Az egykori Rézgombos helyén épült új épület és megtörtént az előterében lévő **Mária-oszlop környezetének rendezése**, ami minőségében a Főtérhez kapcsolódó új zöldterületi színfoltja a városközpontnak. A Főtérről kiszorult parkolók pótlására és kiegészítésére az új Rézgombos épület pincésintjén önkormányzati tulajdonú és fenntartású, **74 férőhelyes mélygarázs** épült.
-
- **Kerékpáros útvonal** kiépítése, ill. kijelölése a központon keresztül a Királyi váró és a kertvárosi Arany János utca között, majd a Lumniczer utcától a Rét utcáig tartó szakasz került átadásra.
-
- A Petőfi Sándor Általános Iskola tornacsarnokkal bővült.
-

KERTVÁROS

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

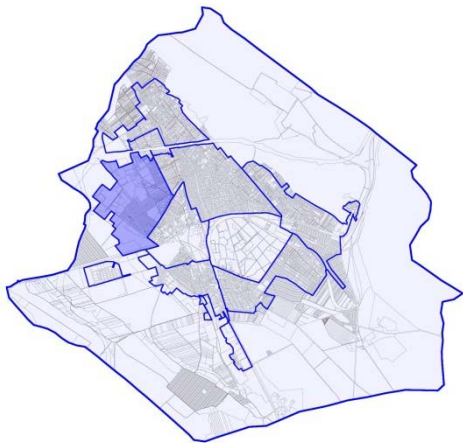
A 2-3 évre kitűzött cél eszköztárára	Fejlesztési célterületek
Kistérségi turisztikai hálózat fejlesztése	
Turizmus bevételeinek növelése	
Iskolázottsági szint emelése	
Lakáshelyzet javítása	
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	Alközpont kialakítása
Biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése	Forgalomcsillapítás
Természeti és épített örökség hasznosítása	Az egyedi városkép és utcaszerkezet megőrzése
Környezeti terhelések csökkentése	
Környezetesztétika fokozása, városképjavítás	Parkok, felújítása,

A kitűzött célok megvalósulása:

- **Korona téren a játszótér** kialakításra került.
- Egyedi városkép megőrzése érdekében **Városképi Arculatterv** készült.
- Beindult a **Tiszta udvar Rendes ház program**, ami hagyományteremtő módon kíván a lakossági aktivitás erősítésével, az erőfeszítések díjazásával és értékes nyereményekkel hozzájárulni a kertvárosi lakókörnyezetek fejlesztéséhez.
- **Kerékpáros útvonal** kiépítése, ill. kijelölése a központon keresztül a Királyi váró és a kertvárosi Arany János utca között, majd az Arany János utcától a máriabesnyői bazilikáig.

HARASZT

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

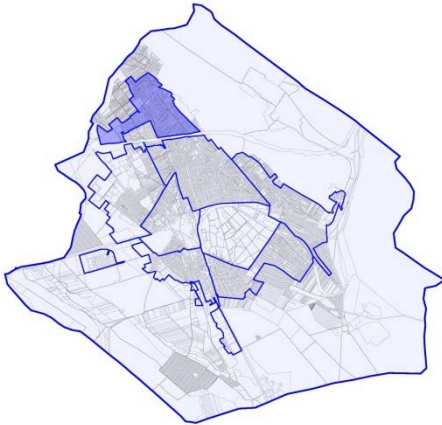
A 2-3 évre kitűzött cél eszközzrendszere	Fejlesztési célterületek
Területi kohézió erősítése, kistérségi turizmus fejlesztése	Erzsébet park és kertjének fejlesztése
A foglalkoztatottság növelése	Ipari terület volt Ganz, TEVA, Dózsa György út két oldalának további fejlesztése
Turizmus bevételeinek növelése	
A népesség megtartásának fokozása	Humán infrastruktúra javítása,
Iskolázottsági szint emelése	-
Lakáshelyzet javítása	
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	Helyi buszjáratok sűrítése, új buszmegállók építése
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	Táncsics Mihály utcai sportcentrum fejlesztése
Biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése	Kerékpárutak kialakítása, a gyalogos átkelőhelyek biztonságtechnikájának fejlesztése a Dózsa György úton
Természeti és épített örökség hasznosítása	Erzsébet park. Kálvária, Erzsébet-szobor, sziklacsoport rekonstrukció
Környezeti terhelések csökkentése	A gépjárműforgalom csillapítása, elterelése, a közeli ipari területeken a kibocsátók szigorú monitorozása
A városrészi karakterek erősítése	A falusias jelleg megőrzése, zöldfelületek telepítésével, megőrzésével

A kitűzött célok megvalósulása:

- **Erzsébet-park** sétányrésze a szoborral, Könnyező sziklával, Kálváriával megújításra került.
- Táncsics úton az **Ipari területek tovább fejlődtek** (Teva + GSK bővülése, fejlesztéseket hajtott végre a Humán Bioplazma is).
- Fontos közlekedésfejlesztési intézkedések történtek a városrészben, kiépítésre került két új lámpás csomópont a Dózsa György úton, és egy új gyalogos átkelő is létesült (Körösfői utca – Szent Imre utca sarkán).
- **Táncsics úti sportcentrum** fejlesztése megvalósult két műfüves és egy füves pályával.
- **Kerékpáros útvonal** kiépítése, ill. kijelölése a Lumniczer utcától a Rét utcáig.

BLAHA

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

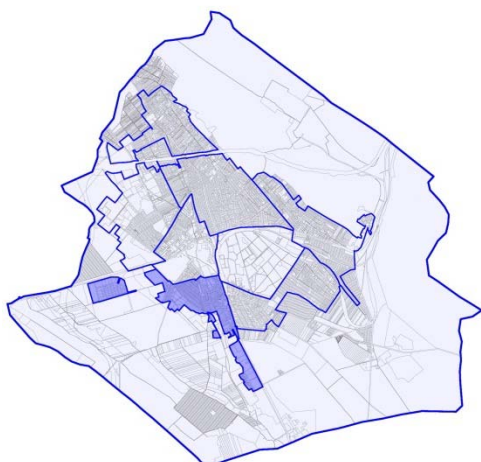
A 2-3 évre kitűzött cél eszközszerkezete	Fejlesztési célterületek
Turizmus bevételeinek növelése	Babat-völgy ökológiai modellközpont
Munkahelyteremtés, Ipari területek fejlesztése	Dobogó, mint fejlesztési terület
Területi kohézió erősítése, kistérségi turisztikai klaszter kialakítása	Rákos patak forrásvidékének revitalizációja, volt városi strand területének hasznosítása,
Közműellátottság szintjének emelése	Lakhatási céllal beépített üdülő övezet közművesítése
Kulturális és szabadidős terek fejlesztése	Úrréti tó rehabilitációja
Közösségi, kulturális terek erősítése	Városrészközpont kialakítása
Természeti és épített örökség hasznosítása	Városkép megőrzése
Környezetesztétika fokozása, városképjavítás	Útburkolatok felújítása, stb.

A kitűzött célok megvalósulása:

- **Úrréti-tó rehabilitálása** új zsilliprendszer kialakításával megtörtént, karbantartását a Vüzi kft. és civil oldalról a Blaháért Társaság évről évre gondosan elvégzi, így a tó hangulatos rekreációs célpontja lett a városrésznek.
- Egyedi városkép megőrzése érdekében kidolgozás alatt áll a **Városképi Arculatterv** városrészre vonatkozó javaslatokkal.
- Városrészközpont részeként előkészítés alatt áll egy **közösségi ház-jellegű** (Idősek klubja épületében). 2014 nyarán megvalósult a Rét utca – Blaháné utca sarkának közterületi fejlesztése.
- Számos emelt szintű útfelújítás történt a városrészben (Ligeti Juliska utca, Sötér Kálmán utca, Fűzfa utca, Nyárfá utca, Akácfa utca, Galagonya utca).
- **Lázár Vilmos út szabályozása** – a mielőbbi megvalósíthatóságot szem előtt tartva - felülvizsgálatra került, készülnek a közmű és úttervek, ami alapján megoldható a teljes közmű-infrastruktúra biztosítása a szilárd burkolatúvá tétel és a megfelelő csapadékvíz-elvezetés. A megvalósíthatósághoz azonban lakossági egyetértésre és részvállalásra is szükség lesz.
- **Kerékpáros útvonal** kiépítése, ill. kijelölése a Lumniczer utcától a Rét utcáig.

ALVÉG

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

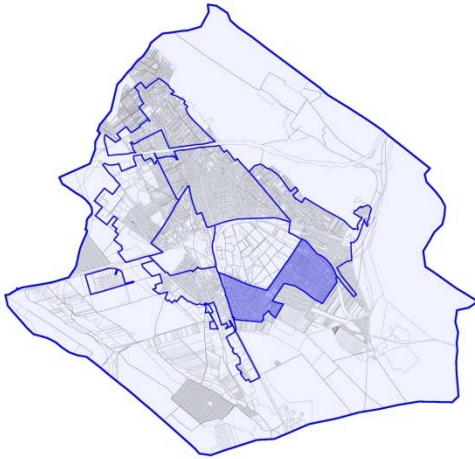
A 2-3 évre kitűzött cél eszközrendszere	Fejlesztési célterületek
Kistérségi turisztikai hálózat fejlesztése	Malomtó revitalizációja
Turizmus bevételeinek növelése	Királyi váró, felújítása
Iskolázottsági szint emelése	Hajós Alfréd Általános Iskola új épületbe helyezése, a megfelelő oktatási infrastruktúra biztosítása
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	Helyi buszjáratok sűrítése, új buszmegállók építése
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	Malomtó környékének revitalizációja, közterek kialakítása
Biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése	a gyalogos átkelőhelyek fejlesztése, forgalomcsillapítás a lakóterületeken
Természeti és épített örökség hasznosítása	Lovas turizmus fejlesztése, repülőtér fejlesztése
Környezeti terhelések csökkentése	A gépjárműforgalom csillapítása, elterelése, a közeli ipari területeken a kibocsátók szigorú monitorozása
Munkahelyteremtés	Ipari park fejlesztése, innovációs központ kialakítása
Környezetesztétika fokozása, városképjavítás	Utak burkolatának felújítása, az új lakóterületeken a földutak folyamatos aszfaltozása
A városrészi karakterek erősítése	Esztétikus közösségi középületek építése

A kitűzött célok megvalósulása:

- **Isaszegi tavak** és környezetének fejlesztési programja elkészült, kialakult az egységes vízkormányzási jog, ami elengedhetetlen a terület komplex módon történő fejlesztéséhez.
- **Királyi váró** felújítása megtörtént, a műemléki felújítás 2012. évben ICOMOS-díjat kapott.
- **Hajós Alfréd iskola** áttelepítése az iskolák állami kézbe kerülése miatt elmaradt.
- **Lovas turizmus fejlesztése** érdekében az új helyi építési szabályzat, a GÉSZ - a működő lovastanyák fejlesztési igényeinek feltérképezésével - olyan jogszabályi környezetet teremtett, amiben birtokközpont-jelleggel megvalósíthatóak a tervezett fejlesztések, és a korszerű lovas oktatás és turizmus feltételei megteremthetők.
- **Repülőtéri ingatlan-együttes fejlesztésének** szabályozási tervi feltételei megteremtésre kerültek.
- Készültek **emelt szintű útépítések** (Villanytelep utca, Hajnal utca).

FENYVES

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

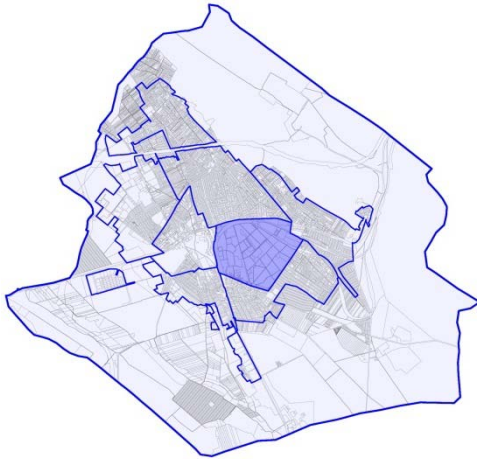
A 2-3 évre kitűzött cél eszköztárára	Fejlesztési célterületek
Kistérségi turisztikai hálózat fejlesztése	Csörsz árok látogathatóvá tétele, lovas útvonalak fejlesztése
Turizmus bevételeinek növelése	
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	Helyi buszjáratok sűrítése, új buszmegállók építése, az egyetem városrészben keresztüli tömegközlekedés beindítása
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	Megfelelő alközpont kialakítása
Biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése	Körforgalmak kialakítása, a gyalogos-átkelőhelyek fejlesztése, forgalomcsillapítás a lakóterületeken
Természeti és épített örökség hasznosítása	Lovas turizmus fejlesztése
Környezeti terhelések csökkentése	A gépjárműforgalom csillapítása, elterelése,
Környezetesztétika fokozása, városképjavítás	Utak burkolatának felújítása, az új lakóterületeken a földutak folyamatos aszfaltozása
Városrészi karakterek erősítése	Alközpont fejlesztése

A kitűzött célok megvalósulása:

- **Biztonságosabb közlekedés megteremtése** érdekében a vasúti aluljárók átalakításának tervei elkészültek.
- Lakossági kezdeményezésre az **Őz utca forgalomcsillapítása** megtörtént.
- **Lovas turizmus fejlesztése** érdekében az új helyi építési szabályzat, a GÉSZ - a működő lovastanyák fejlesztési igényeinek feltérképezésével - olyan jogszabályi környezetet teremtett, amiben birtokközpont-jelleggel megvalósíthatóak a tervezett fejlesztések, és a korszerű lovas oktatás és turizmus feltételei megteremthetők.
- **Fenyvesi főút szabályozása** – a mielőbbi megvalósíthatóságot szem előtt tartva - felülvizsgálatra került, készültek a közmű és úttervek, ami alapján megoldható a szilárd burkolatúvá tétel és a megfelelő csapadékvíz-elvezetés.
- A hagyományos villanegyed-szerű beépítés megőrzése érdekében készült **Városképi Arculatterv** városrészre vonatkozó javaslatokkal.
- Számos **emelt szintű útfelújítás** történt a városrészben (Jászóvár utca, Nefelejcs utca, Ottlik Géza utca, Rónai György utca, Szabó Pál utca, Veres Péter utca).

EGYETEM

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

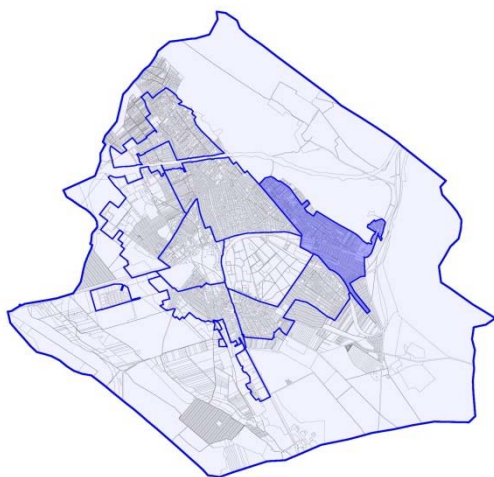
A 2-3 évre kitűzött cél eszköztárája	Fejlesztési célterületek
Kistérségi turisztikai hálózat fejlesztése	Vízválasztó (Duna-Tisza) bemutatása
Turizmus bevételeinek növelése	Szálláshelyek további bővítése, minőségi fejlesztése
Iskolázottsági szint emelése	Hallgatói létszám megtartása
Lakáshelyzet javítása	Egyetemi lakótelep felújítása
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	A központ és az egyetem között a gyalogos közlekedés könnyebbé tétele, promenád jellegű vasúti felüljáró megépítése
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	A város kulturális életébe a hallgatók bekapcsolásának megteremtése
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	Gyalogos közlekedés a központ és az egyetem között könnyebbé tétele, promenád jellegű vasúti felüljáró megépítése
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	A hallgatók a város kulturális életébe való bekapcsolódásának megteremtése
Biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése	
Természeti és épített örökség hasznosítása	A műemlék épületek felújítása
Környezeti terhelések csökkentése	A gépjárműforgalom csillapítása, tömegközlekedés bevezetése
Környezetesztétika fokozása, városképjavítás	A parkok felújítása

A kitűzött célok megvalósulása:

- A kitűzött célok csak részben valósultak meg, az Egyetem és a város között hatékonyabb együttműködésre lenne szükség.

MÁRIABESNYŐ

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

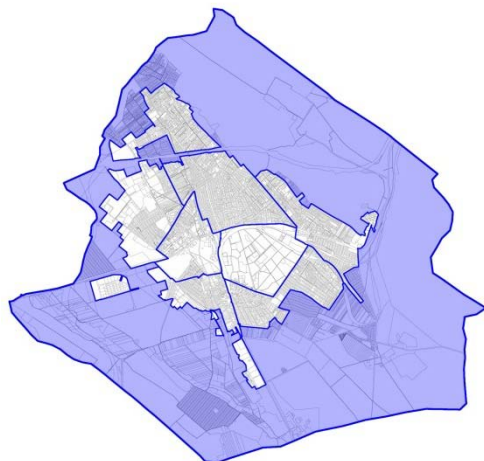
A 2-3 évre kitűzött cél eszköztársere	Fejlesztési célterületek
Kistérségi turisztikai hálózat fejlesztése	Zarándokhely látogathatóságának fejlesztése, az értékek megtekinthetőségének elősegítése, a Grassalkovich-filagória láthatóvá tétele, Teleki Pál sírjához vezető útvonal rendezése.
Turizmus bevételeinek növelése	Szálláshelyek számának növelése.
Iskolázottsági szint emelése	Az oktatási infrastruktúra javítása, a Bathhány utcában a Damjanich János Általános Iskola bővítése, óvoda építése
Lakáshelyzet javítása	
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	Szűk meredek utcák közlekedésszervezésének átgondolása, utak karbantartása
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	
Biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése	
Természeti és épített örökség hasznosítása	A kegyhely és környékének komplex fejlesztése
Környezeti terhelések csökkentése	Gépjárműforgalom csökkentése
Környezeteszttétika fokozása, városképjavítás	

A kitűzött célok megvalósulása:

- **Grassalkovich-filagória** felújításra és - a bazilika mellé igényes környezetrendezés keretében - áthelyezésre került.
- **Damjanich iskola** energia-hatékony módon felújításra került és új tornacsarnokkal bővült.
- Új, környezettudatos technológiával új óvodaépület épült, a **Zöld óvoda**.
- Szűk, meredek utcák sorsa szabályozási tervi szinten átgondolásra került. Ezen kívül számos **emelt szintű útfelújítás** történt a városrészben (Harmat utca, Zúzvara utca, Bánki Donát utca, Székely Bertalan utca).

KÜLTERÜLET

A 2008-as IVS-ben meghatározott célok és fejlesztési projektek:

A 2-3 évre kitűzött cél eszközzrendszere	Fejlesztési célterületek
Kistérségi turisztikai hálózat fejlesztése	Lovasturizmus fejlesztése, szálláshelyfejlesztés,
Turizmus bevételeinek növelése	
Iskolázottsági szint emelése	
Lakáshelyzet javítása	A vezetékes infrastruktúra kiépítése ahol lehetséges
Közlekedés, tömegközlekedés javítása	
Kulturális és szabadidős tevékenység javítása	Lovas tanyák, túraútvonalak, kirándulóhelyek
Biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése	
Természeti és épített örökség hasznosítása	Csörsz árka, Babat-völgy
Környezeti terhelések csökkentése	Szennyvíz tisztító korszerűsítése
Környezetesztétika fokozása, városképjavítás	Illegális hulladéklerakók felszámolása

A kitűzött célok megvalósulása:

- **Lovas turizmus fejlesztése** érdekében az új helyi építési szabályzat, a GÉSZ - a működő lovastanyák fejlesztési igényeinek feltérképezésével - olyan jogszabályi környezetet teremtett, amiben birtokközpont-jelleggel megvalósíthatóak a tervezett fejlesztések, és a korszerű lovas oktatás és turizmus feltételei megteremthetők.
- **Babat-völgyben** nagy léptékű tájrehabilitációs jellegű fejlesztés valósult meg.
- **Szennyvíz-tisztító telep korszerűsítése** folyamatban van.
- Az **illegális hulladéklerakók felszámolását** a Vüsi Kft. folyamatosan végzi. A helyzet javítására **új, korszerű hulladékudvar** létesült (üzembe helyezése a szükséges környezetvédelmi engedélyk beszerzése miatt még nem történt meg) a Vásártéren.

HORIZONTÁLIS CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA

Az egyes városrészekre meghatározott célokon túlmenően a hosszú távra megfogalmazott átfogó célok megvalósulásával kapcsolatban is elmondható, hogy a vizsgált fejlesztési időszakban számos fontos intézkedés és eredmény született. Ezek közül – a teljesség igénye nélkül – talán a legfontosabbak az alábbiak:

A kitűzött célok megvalósulása:

- Az önkormányzat a meghatározott célrendszer megvalósíthatóságát a **helyi jogszabályi környezet alakításával**, a meglévő rendeletek felülvizsgálatával és új rendeletek megalkotásával biztosította. Többek közt **új helyi építési szabályzat** került elfogadásra, a **GÉSZ**, amelyben megteremtette a környezettudatos építés és környezeti fenntarthatóság feltételeit; a városi életminőség javítására a zöldfelületekre vonatkozóan szigorú előírásokat hozott; a városképi illeszkedésre vonatkozó, gyakorlatban is számon kérhető, egyértelmű követelmények kerültek rögzítésre; a városban működő gazdasági vállalkozások számára pedig a telephelyen belüli rugalmas fejlesztési lehetőségeket biztosított.
- Erősödött a **civil szféra részvétele** a városfejlesztési kérdésekben. A megtartott lakossági fórumokon kezd kialakulni az az érdemi kérdéseket érintő vitakultúra, ami a részvételi demokráciát élővé teheti. Megalakult a Civil Kerekasztal, mint ernyőszervezet, létrejött a Civil ház, az önkormányzat pedig a minél szélesebb körű nyilvánosság megteremtése érdekében elfogadta a Partnerségi Egyeztetés szabályait.
- Lokálpatriotizmust erősítik a városban bevezetett **tematikus kulturális évek**, amelyek a korábban is színvonalas kulturális programok spektrumát egy helyi vonatkozású, aktuális téma köré szervezik. A kulturális szolgáltatások (Városi Könyvtár, Városi Múzeum, GIM ház, stb.) színvonala és az önkormányzat által jelentős mértékben támogatott, országos színvonalú művészeti csoportok jelentős közösségfejlesztő erőt képviselnek.
- Számos további közösségfejlesztő program indult be a városban, többek közt **Tiszta udvar Rendes ház program**, ami hagyományteremtő módon kíván a lakossági aktivitás erősítésével, az erőfeszítések díjazásával és értékes nyereményekkel hozzájárulni a kertvárosi és társasházi lakókörnyezetek fejlesztéséhez.

5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

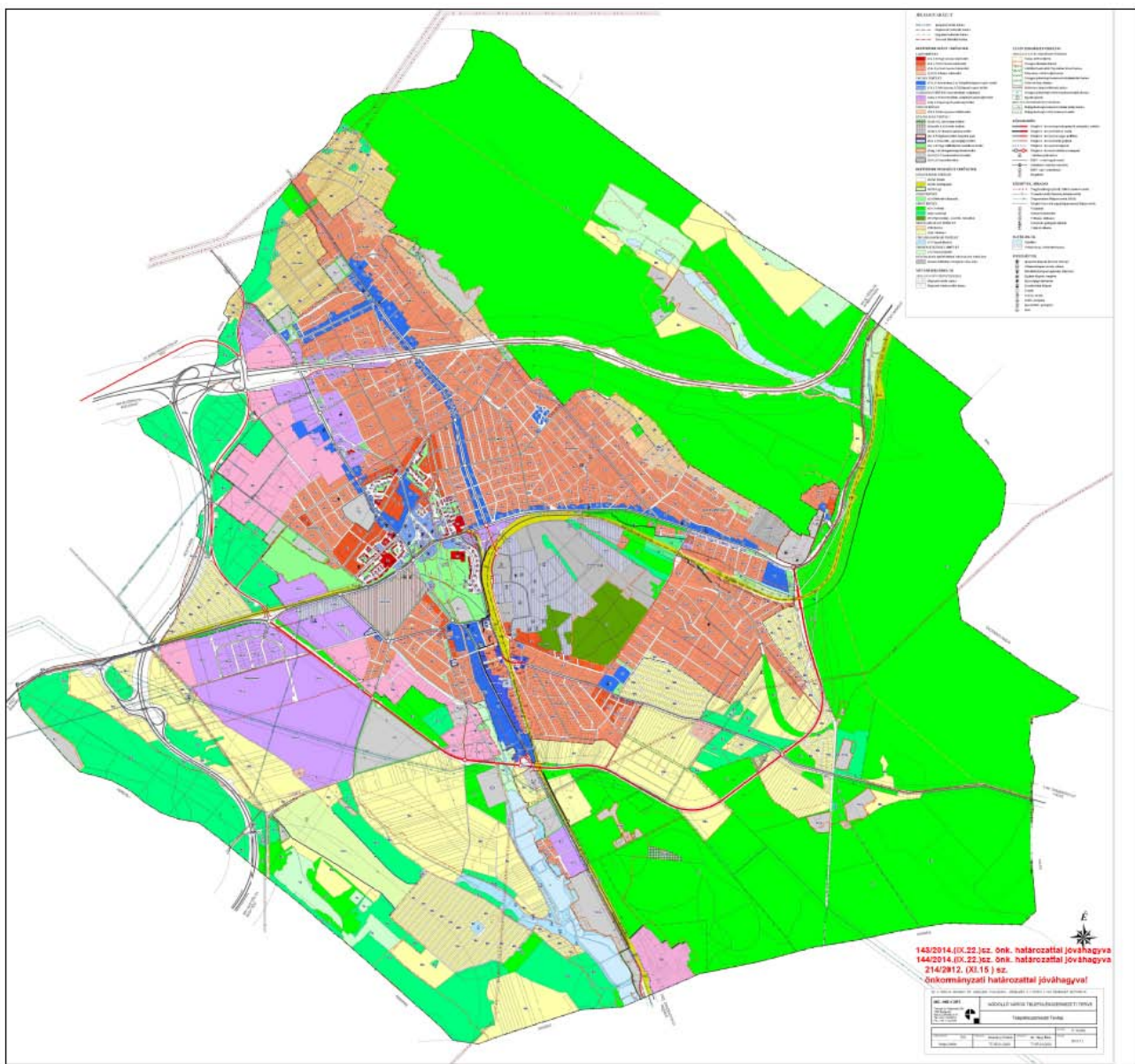
Jelenleg nincsenek hatályos településrendezési szerződései az Önkormányzatnak.

6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § alapján a településrendezési terv „a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosító, a település szerkezetét, a területfelhasználást és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezését meghatározó terv”.

Gödöllő Város Településrendezési terve

A hatályos Településrendezési tervet a 214/2012.(XI.15.) határozattal hagyta jóvá a város önkormányzatának Képviselő-testülete. Ez a korábbi, 2009. évben jóváhagyott terv módosítása volt, a teljes

közigazgatási területre készült vizsgálatok 2009. évben készültek és a módosítás során csak a módosításra szánt területek vonatkozásában történt meg a vizsgálatok aktualizálása.

25/2012.(XI.15.) önkormányzati rendelet Gödöllő város helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről (GÉSZ)

A körültekintő vizsgálatokra és alátámasztó munkarészekre alapozott, digitálisan feldolgozott 2009-es TSZT elfogadása után a Helyi Építési Szabályzat és az annak mellékletét képző Szabályozási Terv(ek) is felülvizsgálatra kerültek, és elkészült az új, digitális feldolgozású SZT, amely a korszerű városrendezési elvek alapján lehetőség szerint minél rugalmasabb, élhető lakókörnyezetet teremtő, vállalkozásbarát de a településképi követelményeket érvényesíteni tudó kereteket határozott meg, megteremtve a környezettudatos építés és környezeti fenntarthatóság megvalósításának lehetőségét.

Az azóta többször módosított rendelet melléklete a Szabályozási terv, amely a teljes közigazgatási területre kiterjedő 1:4000 léptékű és 18 db szelvényből áll. Ezt módosította a 14/2014. (IX.22.) rendelettel jóváhagyott (Budapest) Rákos állomás – Hatvan állomás vasúti vonalszakasz korszerűsítése és hozzá kapcsolódó létesítmények elhelyezésével kapcsolatos településrendezési eszközök módosítása Szabályozási terve, amelynek jóváhagyásával a teljes közigazgatási területre kiterjedő tervnek az ezzel érintett részei hatályukat veszítették.

A közelmúltban lezajlott országos jogszabályi változások a településrendezésben is változásokat okoztak. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet átmeneti rendelkezései – 45.§ (1) bekezdés – alapján a hatályban lévő településrendezési eszközök csak 2015. december 31-ig alkalmazhatók, tehát Gödöllő településrendezési terveit is felül kell vizsgálni és megfeleltetni az új jogszabályoknak.

6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A hatályos településszerkezeti terv kétség kívül egyik legfontosabb tervezett infrastrukturális eleme a déli elkerülő út, amely a 3. számú főút várost elkerülő és tehermentesítő szakaszaként valósulna meg. A nyomvonal az OTrT és a BATrT szerkezeti tervlapjain is szerepel. A tervezett elkerülő az Alvég városrész nyugati oldaláról kiindulva Máriabesnyő keleti oldaláig vezet, hat darab csomóponttal, egy aluljáróval (80a vasútvonal alatt, Máriabesnyőnél) és egy közúti felüljáróval (80a vasútvonal és Isaszegi út felett átvezetve, Alvég városrészben). A városon áthaladó forgalom elvezetése mellett, az új útvonal a déli városrészek közlekedési kapcsolatait is jelentősen javítaná, emellett jelentős gazdaságélénkítő szereppel is számolni lehet, elsősorban Alvég városrészben.

Új déli elkerülő út nyújtotta előnyök:

-
- Gödöllőn kívülről érkező, átmenő forgalom elvezetése; menetidő csökkenése
 - A belváros rehabilitációjának és a „kastély-park-belváros kapcsolatának erősítése” koncepció feltétele
 - Máriabesnyő, Fenyves és Alvég városrészek közlekedési kapcsolatainak jelentős javulása
 - Gazdaságélénkítő hatás; Alvég fejlesztendő ipari területeinek feltárása
-

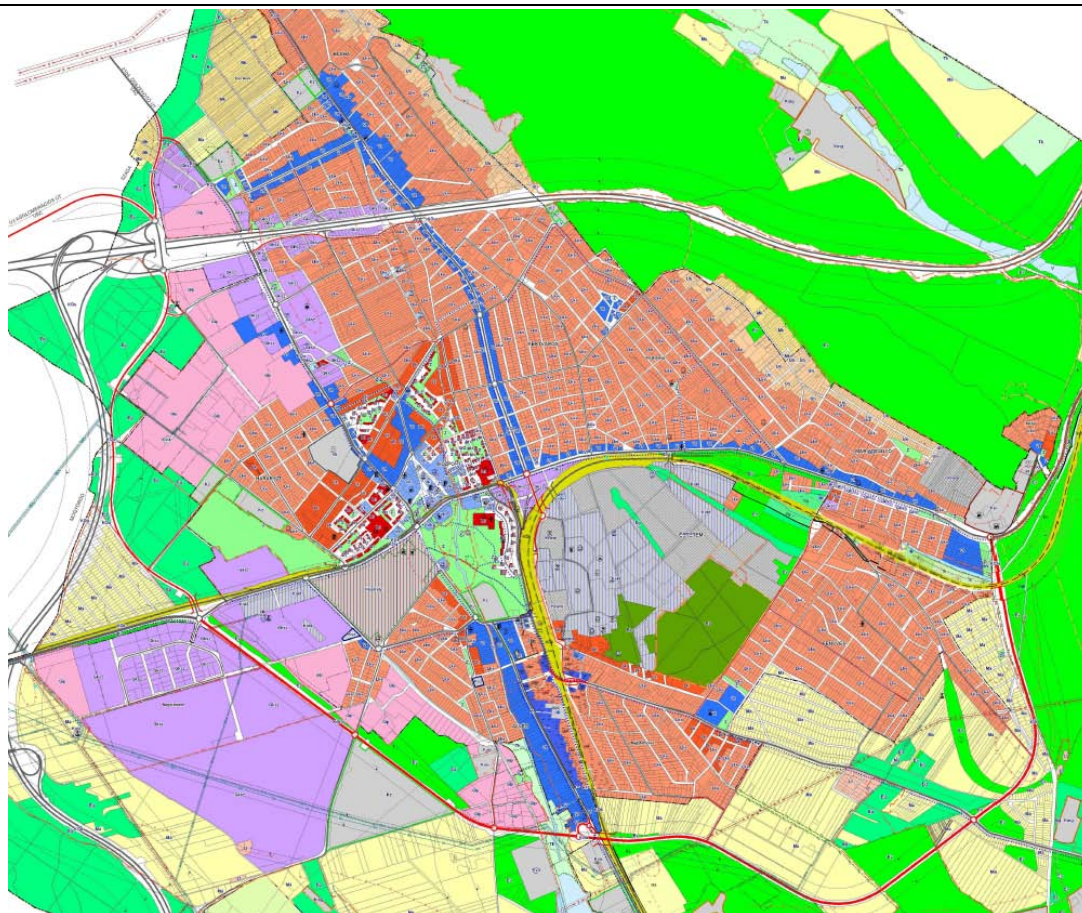
A déli elkerülő folytatásaként a szerkezeti terv a város nyugati oldalán tervezett országos mellékutat vázol fel, amelynek a szerepe a Dózsa György és Táncsics Mihály út tehermentesítése (ezzel közvetlen kapcsolat

biztosítása Szada, M3 felhajtó és 3. számú főút között), illetve Haraszt városrész meglévő gazdasági területeinek kedvezőbb feltárhatósága, továbbfejlesztésének előmozdítása. A nyugati elkerülő a Vác irányába tervezett új agglomerációs út továbbvezetéseként is értelmezhető.

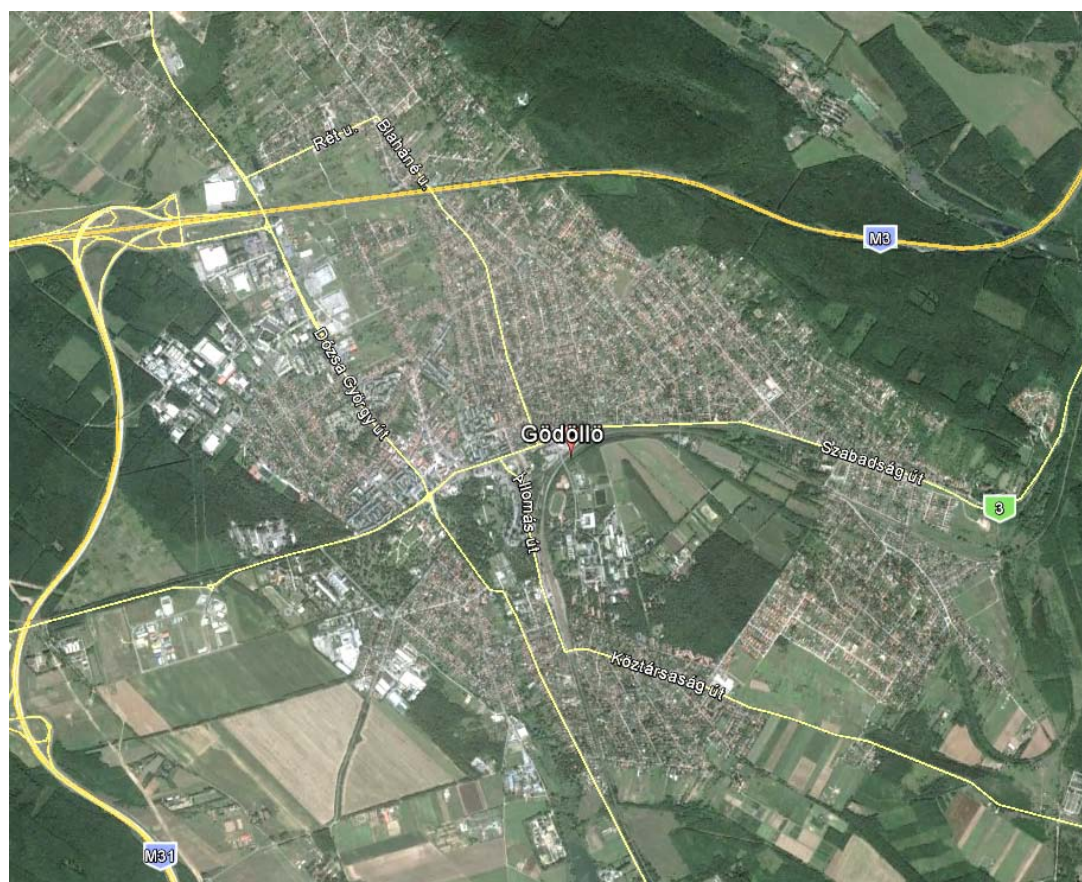
A szerkezeti terv, számos ponton tervezi a városrészek belső és városrészek közötti közlekedési kapcsolatok fejlesztését. A Testvérvárosok útjának meghosszabbítása és a vasútvonal feletti átvezetése a város észak-déli közlekedési tengelyének erősítését jelenti, mellyel egyidejűleg az Egyetem városrész megközelítése is nagymértékben javul. A 3. sz. főút és Köztársaság út közötti kapcsolatot és Fenyves városrész közlekedését kívánja javítani az Őz utca szélesítése és északi irányban történő továbbvezetése. A terv a vasútfejlesztés országos elképzeléseivel összhangban a 80a vasútvonal - Köztársaság út gyakori torlódásokat okozó szintbeli közúti átjárójának felüljáróval történő kiváltását javasolja.

A településszerkezeti terv számos helyen javasolja módosítani a belterület határát, amelynek köszönhetően a város nyugati oldalára jellemző tagoltsága enyhülhetne. Jelentős területek vannak belterületbe vonásra tervezve az M3 autópálya két oldalán Blaha és Kertváros városrészekben Lke kertvárosias lakó- és Gksz jelű gazdasági területekbe sorolva. A terv szerint egy új gyűjtőút is létesülne az autópálya déli oldalán, amelynek célja a terület feltárása, illetve a Dózsa György út és Hunyadi János utca közötti közlekedési kapcsolat erősítése. A TSZT belterületbe vonásra és Lke lakóterületbe sorolásra javasolja a Blaha északi részén fekvő, Blaháné utca menti telkeket, amelyek következményeként Gödöllő beépítésre szánt területei összenőhetnek Szada község lakóterületeivel. Jelentős Gksz gazdasági tartalékterületek találhatóak az Alvég városrész nyugati oldalán, a folyamatosan fejlődő és beépülő Gödöllői Üzleti Parktól délre, illetve a városrész déli oldalán, a Tessedik Sámuel út, Kőrösi Csoma utca és Horgászó utca mentén. Jelenleg beépítetlen, fejlesztendő lakóterületek találhatóak a Kertvárosban, a Röges utca és Rákospatak között.

Nagykiterjedésű, a lakóterületekhez szorosan hozzákapcsolódó tartalékterületek fekszenek Fenyves és Máriabesnyő déli részén, amelyek jelenleg külterületen fekvő, alulhasznosított mezőgazdasági területek. A lakótelek méretű parcellák, a szabályos „utcahálózat” a területek jövőbeni beépíthetőségét vetítik elő.

A hatályos Településszerkezeti terv belterületi részlete

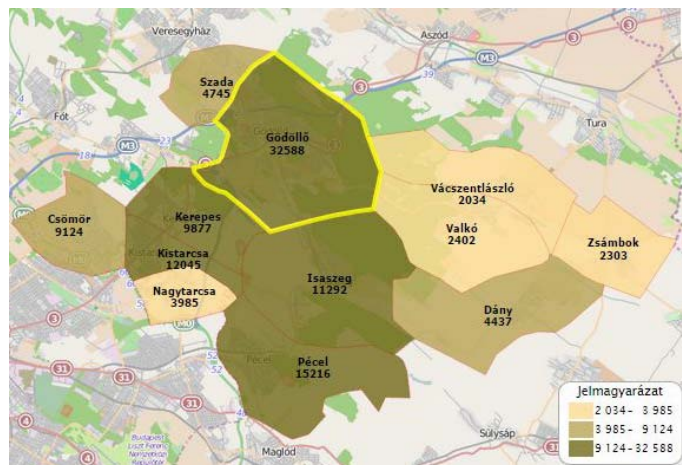

Légifotó a város beépített területéről (Forrás: maps.google.hu)

7. A település társadalma

7.1. Demográfia

Gödöllő a kistérség legnépesebb települése, megelőzve Pécel (15.216 fő), Kistarcsa (12.045 fő) és Isaszeg (11.292 fő) településeket. Lakónépességét tekintve, Pest megyén belül olyan településekkel hasonlítható össze, mint Vác, Szigetszentmiklós, Dunakeszi és Cegléd.

Gödöllő területe	61,92 km ²
Lakónépesség száma (KSH)	32.588
Állandó lakó népesség száma	31.995

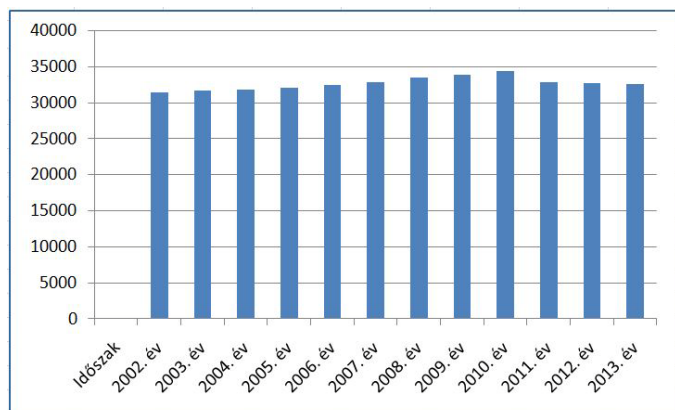
(Forrás: KSH népszámlálási adatai, 2014.01.01.)

(Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

7.1.1. Népeség

Gödöllő népessége 2011-ig lassú ütemű, kiegyensúlyozott növekedést mutatott. 1990 és 2010 között a település lakónépessége 18%-al növekedett és 2010 végén már 34.396 fő volt gödöllői lakos. 2011-ben azonban a lakosság növekvő tendenciája megtorpant, majd egy visszaesést követően enyhe csökkenésnek indult. 2014. év elején 32.588 volt Gödöllő lakónépessége, ebből 31.995 volt az állandó lakónépesség száma. Ez a szám biztosítja Gödöllő számára a kisvárosias miliőt, a gazdag kulturális életet és a település gazdasági értelemben vett működtetését.

A település népsűrűsége 526 fő/km². Az ideális számú lakónépességnek, a túlnyomórészt kertvárosias beépítésnek, a nagyterjedésű természetközeli területeknek köszönhetően Gödöllőt kellemes lakókörnyezet jellemzi. A települést kiegyensúlyozott természetes népmozgalom és vándorlási adatok jellemzik. Drasztikus kilengések egyik esetben sem tapasztalhatók, ami a stabil lakónépességet, tervezhető jövőt jelent.

1. diagram - Gödöllő lakónépességének változása
(Forrás: KSH – Éves településstatistikai adatok 2013-as településszerkezetben)

Év (dec. 31-én)	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Lakónépesség száma (KSH)	31465	31705	31876	32081	32495	32907	33575	33901	34396	32879	32792	32588
Lakónépesség száma (önk. adatbázis)			32339	32597	33091	33457	34071	34385	34795	34562	34388	34260
Állandó népesség száma (KSH)	30514	30724	30944	31261	31479	31690	31885	31809	31837	31931	32012	31995

1. táblázat (Forrás: KSH – Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben, illetve önkormányzati adatbázis)

Gödöllő állandó népessége kiegyensúlyozott, lassú növekedést mutat (10 év alatt 1271 fővel nőtt a város állandó népessége). A KSH adatai alapján a lakónépesség száma azonban 2010-et követően megtorpant és jelentősen visszaesett (1808 fő). Ennek valamelyest ellentmond a helyileg vezetett adatbázis, amely jóval kisebb csökkenést mutat (535 fő a különbség) 2010-hez képest. Ez a tendencia ugyanakkor Pest megyére (2011-re 2%-al, mintegy 24.000 fővel csökkent a megye lakónépessége) és a Gödöllői kistérségre is igaz (2011-re 2,3%-al, mintegy 2.500 fővel csökkent a kistérség lakónépessége).-

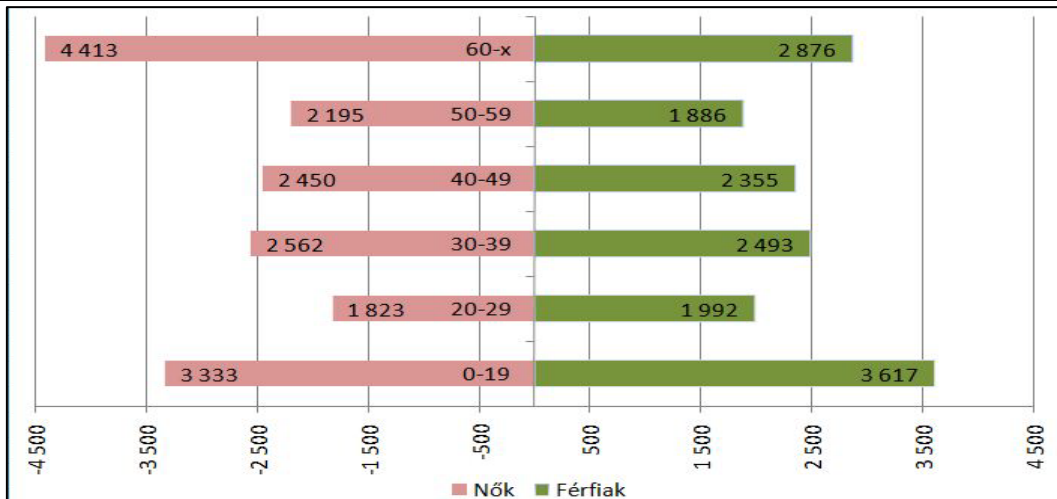
	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Éveszületések száma (KSH)	313	325	311	339	329	343	358	327	367	323	339	266	299	269
Éveszületések száma állandó lakosság tükrében (Helyi Visual Register adatbázis)	359	364	345	377	355	350	392	350	385	362	350	308	292	262
Éveszületések száma lakónépesség tükrében (Helyi Visual Register adatbázis)	381	388	370	413	384	387	435	383	410	386	367	331	311	383
Halálozások száma (KSH)	317	320	346	350	348	327	330	361	349	403	348	341	369	373

2. táblázat (Forrás: KSH – Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben, illetve a helyi Visual Register adatbázis)

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Odavándorlások száma (KSH)	1985	1937	2085	2208	2031	2052	2399	2503	2029	1892	1897	2122	2289	2002
Elvándorlások száma (KSH)	1960	1793	1854	1997	2050	1882	2034	2164	1424	1461	1429	2265	2354	2082

3. táblázat (Forrás: KSH – Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben)

A 2014-es évre vonatkozó népességi adatok még nem ismertek, de a 2013-as számok alapján hasonló népességszámra lehet következtetni, ugyanis a születési és halálozási számok nem mutatnak nagy eltérést, mint ahogyan az elvándorlási és odavándorlási számok között is csekély különbség látható.

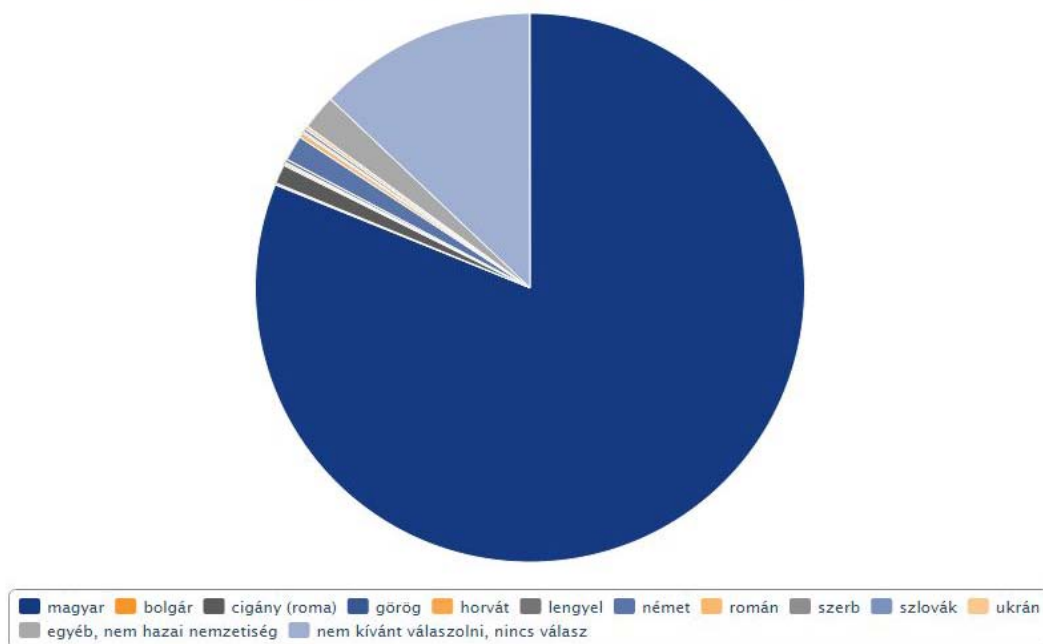

2. diagram - Gödöllő nemek szerinti koreloszlása az állandó lakónépesség körében
(Forrás: KSH – Éves településstatistikai adatok 2013-as településszerkezetben)

7.1.2. Nemzetiségi összetétel

A 2011-es népszámlálás szerint Gödöllő 86%-ban magyar lakta település, ahol a legjelentősebb kisebbségek a német (1,6%), a roma (1,2%) illetve az egyéb, nem hazai nemzetiség (2,2%). A megkérdezettek 13,7%-a ugyanakkor nem kívánt válaszolni a nemzeti hovatartozás kérdéskörére. A városban továbbá olyan nemzetiségek is élnek csekély létszámmal, mint a román (0,3%), a lengyel (0,2%), a szlovák (0,2%) és az ukrán (0,2%).

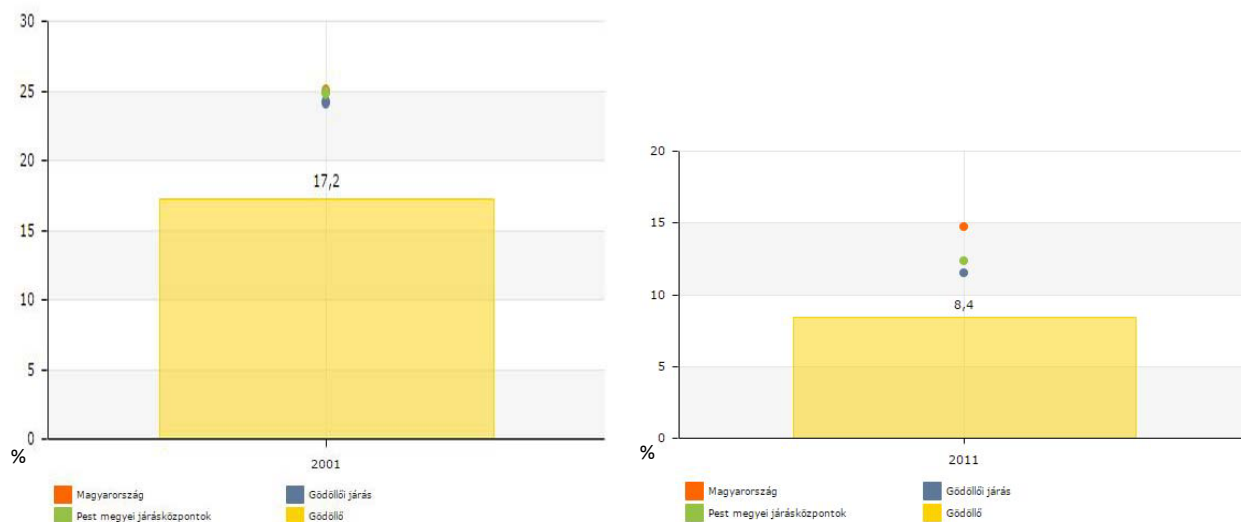
A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

3. diagram (Forrás: KSH – 2011. Népszámlálás)

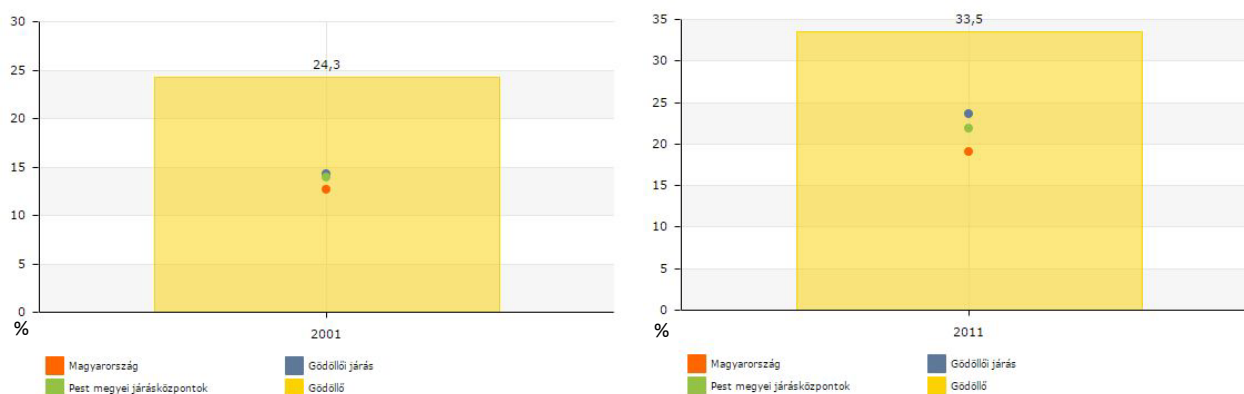
7.1.3. Képzettség

A város lakosságának iskolázottsági szintje regionális és országos viszonylatban is kiemelkedő. Gödöllő mindig is jobb mutatókkal rendelkezett az országos átlagnál és még ez is erősen javuló tendenciát mutat a két utóbbi népszámlálás között. A 'Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya aktív (15-59 évesek) korúakon belül':

4 és 5. diagram - Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya aktív korúakon (15-59 évesek) belül 2001-es és 2011-es népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

A 25 éves és annál idősebb korosztály körében a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 33,5%, ami jócskán meghaladja a járási (23,6%), a megyei (21,9%) és az országos (19%) átlagot.

6 és 7. diagram - Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában 2001-es és 2011-es népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

Gödöllőn jelentős a más településről bejáró általános- és középiskolai tanulók száma:

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Általános iskolások	-	-	-	-	-	-	537	559	534	539	493	554	390	608
Középiskolások	-	836	1015	1055	1083	1124	1044	1036	849	1186	1229	1245	1337	1226

4. táblázat (Forrás: KSH – Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben)

A Szent István Egyetem gödöllői kampusza kiemeli a várost a környező települések közül. Az egyetem karai közül az alábbiak találhatóak Gödöllőn: Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Gépészmérnöki Kar, Mezőgazdasági- és Környezettudományi Kar.

7.1.4. Foglalkoztatottság

Gödöllőn a nyilvántartott álláskeresők száma 2013. év végén 772 fő volt (ebből 393 nő és 379 férfi). A Pest megyében megtalálható, hasonló lakónépességgel rendelkező települések közül Szigetszentmiklós rendelkezik jobb mutatókkal (713 fő), míg Vác (926 fő) és Cegléd (1510 fő) rosszabb számokkal rendelkezik.

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Teljes	552	445	391	438	458	483	551	514	579	746	815	901	908	772
Nők	292	234	217	229	252	252	295	281	315	377	425	452	478	393
Férfiak	260	211	174	209	206	231	256	233	261	369	390	449	430	379

5. táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)

(Forrás: KSH – Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben)

Az elmúlt években folyamatosan emelkedő nyilvántartott álláskeresők száma 2012-t követően megállt, s a következő évre jócskán visszaesett.

A tartós munkanélküliek (180 napon túli) arányát tekintve Gödöllő sokkal jobb mutatókkal rendelkezik, mint a pest megyei illetve az országos átlag. Gödöllő esetében azonban 2009 óta (akkor 383 fő volt) valamelyest növekedett a tartós munkanélküliek száma, amely 2013-ban 409 fő volt.

2013-as adatok szerint a lakosság 1,4%-a volt tartós munkanélküli. 2013-ban a regisztrált munkanélküliek 32,5%-a legfeljebb 8 általános iskolát végzett, és 86,4%-a 25 év feletti. Az utóbbi két mutató ugyanakkor jobb az országos, megyei és járási adatoknál.

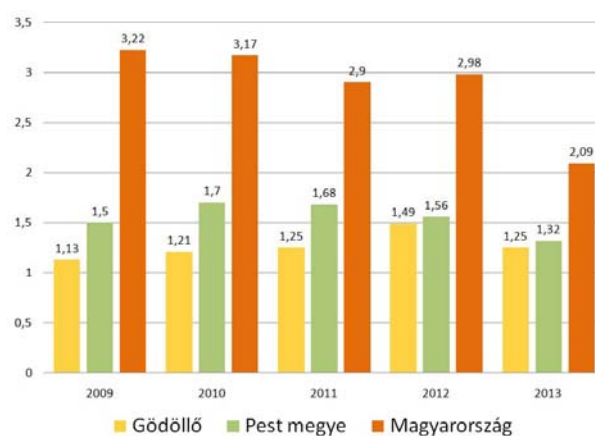
Gödöllő vonzásközpont, hiszen a munkába járási szokásokat elemezve arra a következtetésre juthatunk, hogy a helyben dolgozó gödöllői munkavállalók számát meghaladja a Gödöllőre beutazó munkavállalók száma (11. táblázat). A gödöllői lakosok közül mintegy 8200 fő jár el más településre dolgozni, többségében Budapestre.

7.1.5. Jövedelmi viszonyok

A népesség jövedelmi viszonyai jóval kedvezőbb az országos, megyei és járási átlagoknál. A 100 lakosra jutó adófizetők száma 45,2 fő volt. Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Gödöllő esetében 958.857,3 Forint volt 2013-ban, míg országosan 680.194,5 Forint, megyei szinten pedig 790.900,5 Forint volt.

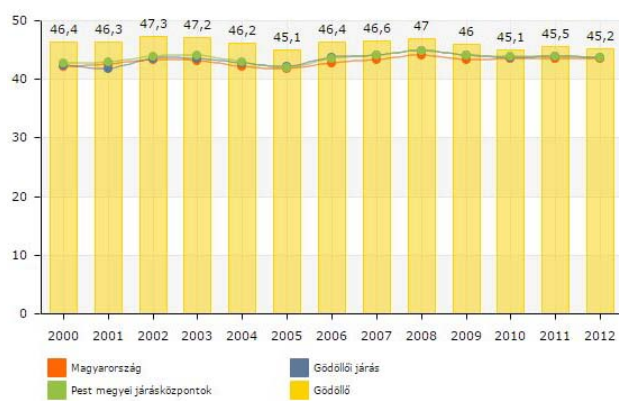
		Gödöllő	Vác	Dunakeszi	Cegléd	Érd
Száz lakosra jutó adófizetők száma (fő)	2012.	45,2	44,7	47,4	42,4	43,3
	2013.	45,2	44,1	47,3	42	43,3
Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)	2012.	915.141,4	740.727,2	1.019.055,8	605.377,9	783.594,0
	2013.	958.857,3	780.677,4	1.069.449,5	627.681,9	811.313,8

6. táblázat (Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

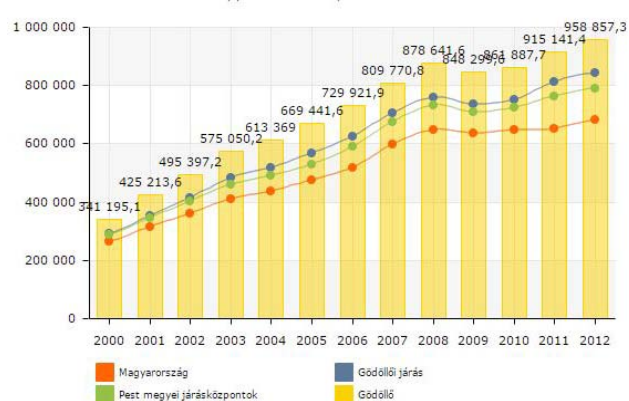

8. diagram - Tartós munkanélküliek aránya

(Forrás: KSH – Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben)

9. diagram - Száz lakosra jutó adófizetők száma (fő)

10. diagram - Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)

(Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

A jövedelmi viszonyokat még jól ábrázolja a személygépkocsi állomány. Az alábbi táblázat az 1000 főre jutó személygépkocsik számát mutatja Gödöllőn és a Pest megyében fekvő, hasonló nagyságú lakónépességgel rendelkező településeken. (A táblázatban használt adatok az üzembentartót tekintve természetes személy, jogi személy, ill. egyéni vállalkozó.)

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Gödöllő	367,8	373,6	370,9	357,5	346,7	357,1	354,9	361,8
Vác	332,3	345,9	352,6	338,6	324,8	331,2	345,8	340,3
Dunakeszi	363,2	360,3	358,1	351,7	347,8	352,6	355,5	368,2
Cegléd	286,4	295,5	302,1	297,7	298,6	309,2	306,5	312,3

7. táblázat - 1000 főre jutó személygépkocsik száma

(Forrás: KSH – Magyarországon nyilvántartott személygépkocsi állomány, 2006-2013)

7.2. Települési identitást erősítő tényezők (FORRÁS: GODOLLO.HU)

7.2.1. Történeti és kulturális adottságok

Első okleveles említése 1349-ből ismeretes. A település neve Gudulleu, Gudullur, Gödöle, Gedellő alakban fordul elő a korai oklevelekben, 1868-ban nyerte el hivatalosan és véglegesen a Gödöllő elnevezést.

Döntő fordulatot jelentett a település életében, amikor Grassalkovich Antal (1694-1771) lett a vidék tulajdonosa. A tüneményes pályafutású barokk főúr Gödöllőt választotta kiterjedt birtokai középpontjául, nagy ívű fejlődés lehetőségét nyitva meg ezzel a település előtt. Itt építette föl pompás barokk kastélyát (1744-1751), mely építészeti és történeti szempontból egyaránt jelentős, 1751-ben Mária Terézia is meglátogatta. Grassalkovich Antal jó ízlésű és bőkezű mecénás is volt. Kora kiváló építészeivel és szobrászaival dolgoztatott (Mayerhoffer András és János, Martin Vogerl, Gföller Jakab). A mai Gödöllő műemlékeinek jó része Grassalkovich korából származik. Ezek közül a legjelentősebb - a kastélyon kívül - a máriabesnyői kegytemplom, mely neves búcsújáróhely. Grassalkovich szlovák és német mesteremberek betelepítésével oldotta meg az építkezésekhez szükséges munkaerő-utánpótlást. Ennek következtében a korábban színmagyar és református lakosság vegyes nemzetiségűvé és vallásúvá vált, és létszáma is hamarosan megkétszereződött. Vásártartási joggal rendelkező mezőváros lett 1763-ban. Vásárai és földrajzi fekvése okán mindig központja volt a környéknek, átmenő terület az Alföld és a Felvidék között, nyelvjárása is átmenet az alföldi és a palóc dialektus közt. Gróf Grassalkovich Antal halála után az immár hercegi rangra jutott fia és unokája, II. és III. Grassalkovich Antal a műpártolásban igen, de az ésszerű gazdálkodásban nem

bizonyultak méltó utódnak. A II. Grassalkovich Antal által építtetett Barokk Kastélyszínház 2003 augusztusában nyitott újra, 150 éves szünet után.

Gödöllő több mint egy Budapest-közeli hangulatos kisváros: látnivalói közt az országban, de akár Európában is egyedülálló értékeket talál az idelátogató.

Magyarország legnagyobb barokk kastélya és legkisebb Mária-kegyszobra, legrégebbi kőszínháza és uralkodói arcképcsarnoka, a világ második legjelentősebb mezőgazdasági gépgyűjteménye és Európa első Világbéke Gongja mellett két olyan gyűjteménynek is otthont ad városunk, amely csak itt található hazánkban: az egyetlen állandó szecessziós kiállítás, és az országos Cserkész Gyűjtemény.

Gödöllőn kulturális élete színes, az önkormányzat széles körű, sokszínű intézményrendszert tart fenn illetve támogat.

A városi könyvtár 2002-ben költözött kétemeletes, a mozgáskorlátozottak számára is akadálytalanul használható új épületébe, amelyben Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ néven kezdte el munkáját. A legfrissebb adatok szerint több mint százezer dokumentumot őriz. A Művészetek Háza időszaki kiállításai, sokszínű programjaival országos ismertségnek örvend. A Gödöllői Városi Múzeum iskolai gyűjteményből nőtt ki. Állandó kiállításai a helytörténet egy-egy szeletét mutatják be a város legrégebbi, s az önkormányzat beruházásában 1999-ben felújított épületében. Az önkormányzat által 1998-ban létrehozott, alkotóházat is működtető Gödöllői Új Művészet Közalapítvány célja a Gödöllői Művésztelep szellemiségének őrzése, a kortárs alkotómunka feltételeinek megteremtése. Ennek érdekében kiállításokat rendez, művészeti tanfolyamokat szervez.

Egyéb múzeumok is találhatóak a városban. A Kisállattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet szakgyűjteménye, az országban egyedülálló Méhészeti Gyűjtemény 1983-ban nyílt meg. Az 1988-ban létesített Mezőgazdasági Eszköz- és Gépejlődéstörténeti Szakmúzeum - Európa egyetlen ilyen jellegű múzeumaként - a mezőgazdaság műszaki fejlődését mutatja be a Szent István Egyetem területén. A Mária Múzeum a máriabesnyői Nagyboldogasszony Bazilika területén tekinthető meg.

Három jelentős tudományos kutatóintézet működik jelenleg a városban: az Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet Gödöllői Kutatótelepe, mely az egykori koronaadalom területén 1897-ben alapított Magyar Királyi Baromfitenyésztő Munkásnőképző Iskola és az 1899-ben létrehozott Méhészeti Gazdaság jogutódja. Az FVM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet 1969-ben költözött Gödöllőre, feladata a mezőgazdasági termelés műszaki feltételeinek a fejlesztése, géprendszerek kialakítása, az új mezőgazdasági gépek funkcionális vizsgálata, paramétereinek meghatározása. A Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont a legfiatalabb nemzetközileg is elismert tudományos műhely.

7.2.2. Társadalmi élet, szokások, hagyományok

Gödöllőn nagyszámú civil szervezet működik, amelyek büszkék a város történeti és természeti értékeire, céljuk ezeknek megőrzése, továbbfejlesztése.

Gödöllő gazdag kulturális életének több rendezvénye idézi a várostörténet fontos eseményeit. Az Antal-napi Vigasságok és a Barokk Kastélynapok a kastélyépíttető Grassalkovich Antal személyére, a Barokk hétvége Mária Terézia királynő látogatására emlékeznek.

A királyi korszakra és a magyarok szeretett Erzsébet királynéjára - aki 2000 éjszakát töltött Gödöllőn - az Ibolya Nap, a Koronázási hétvége, a Vadásznapi és az Adventi Kastélynapok rendezvényei utalnak. A Királyi Kastély csodálatos díszterme és Lovardája ad méltó helyszínt a Nemzetközi Hárfaesztivál és a Liszt Fesztivál évek óta sikerrel zajló eseményeinek, a különleges színpadtechnikával felszerelt Barokk Színház előadásai az operarajongók körében kedveltek. 20 éve rangos ünnepséggel emlékeznek meg városunk az ország tényleges felszabadulásáról, a szovjet hadsereg kivonulásáról az alsóparki Világfánál tartott Szabadság Nap rendezvényével.

7.2.3. Civil szerveződések

2014-ben több mint 300 gödöllői bejegyzésű civil szervezetet tartottak nyilván (<http://www.helyicivil.hu/h/godollo-egyesulet-alapitvany>), melyek közül aktív közéleti tevékenységet –

szociális, kulturális, sport és egyéb területen – közel nyolcvan civil szervezet (egyesület, alapítvány, közösség és baráti kör) végez.

A civil együttműködés 2008. április végén indult azzal a céllal, hogy a városban működő civil szervezeteket összefogja, a szervezetek között szorosabb kapcsolat, „mindennapi” párbeszéd alakuljon ki, megismerjék egymás tevékenységét, segítsék egymás működését, közös programokat és akciókat dolgozzanak ki a lakosok és a helyi társadalom más szereplői számára. Ennek eredményeként 2014. májusában megalakult a **Gödöllői Civil Kerekasztal Egyesület**, a civil szervezetek ernyőszervezeteként, egyelőre 13 tagszervezettel, de lehetőséget biztosít mindenkinek bármikor a csatlakozásra. A civil szervezetek, közösségek egyre növekvő érdeklődéssel és figyelemmel követik tevékenységüket és kapcsolódnak be munkájukba.

Fő célkitűzéseik:

- a civil szervezetek közötti **információcsere**, a szorosabb kapcsolat kialakításának és az **összefogás elősegítése**;
- a gödöllői civil szervezetek **érdekképviselése a városi fórumokon**;
- **partneri viszonyban** biztosítani az **álláspontok egyeztetését**, és az **egységes fellépést** a hatékonyabb **érdekérvényesítés** érdekében az önkormányzati döntéshozatalban;
- figyelemmel kísérni és **támogatni** a város civil szervezeteit érintő **kezdemenyvéseket**;
- **közös rendezvények** szervezése (Civil utca, Civil piknik, Civil Karácsony, „Május a családok hónapja”);
- segítségnyújtás **pályázatok készítésében**;
- segíteni a széleskörű **média-megjelenést**;
- **a Civil Ház működtetése** – a civil szervezetek érdekében.

A Civil Házat - 2100 Gödöllő, Szabadság u. 23. - 2011-ben adta a civil szervezetek használatába az önkormányzat. Célja, hogy a Gödöllőn bejegyzett, vagy gödöllői székhellyel működő közösségeknek, szervezeteknek, alapítványoknak biztosítson tartózkodási helyet a társas kapcsolatok fenntartásához, a közösségek működéséhez. Gödöllő Város Önkormányzatának kizárólagos tulajdonában van a Civil Ház (CH), amely a Művészetek Háza Gödöllő Nonprofit Kft. kezelésében van. A Civil Házat a gödöllői civil szervezetek használatba kapták, amelynek jogszerű működéséért a civil szervezetek által megválasztott Gödöllői Civil Kerekasztal Egyesület (GdCKE) megbízottja, továbbiakban mint „CH koordináció” felel.

Továbbá az Önkormányzat félállású **Civil referens** alkalmazásával segíti elő az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolat, információáramlás zavartalan működését, egyúttal tevékenysége által aktív segítséget nyújt a szervezetek működéséhez.

Gödöllői közalapítványok

- Gödöllő és Környéke Közbiztonságáért Közalapítvány
- Gödöllői Sport Közalapítvány
- Gödöllői Új Művészet Közalapítvány
- Segítség Közalapítvány
- Tormay Károly Egészségügyi Közalapítvány

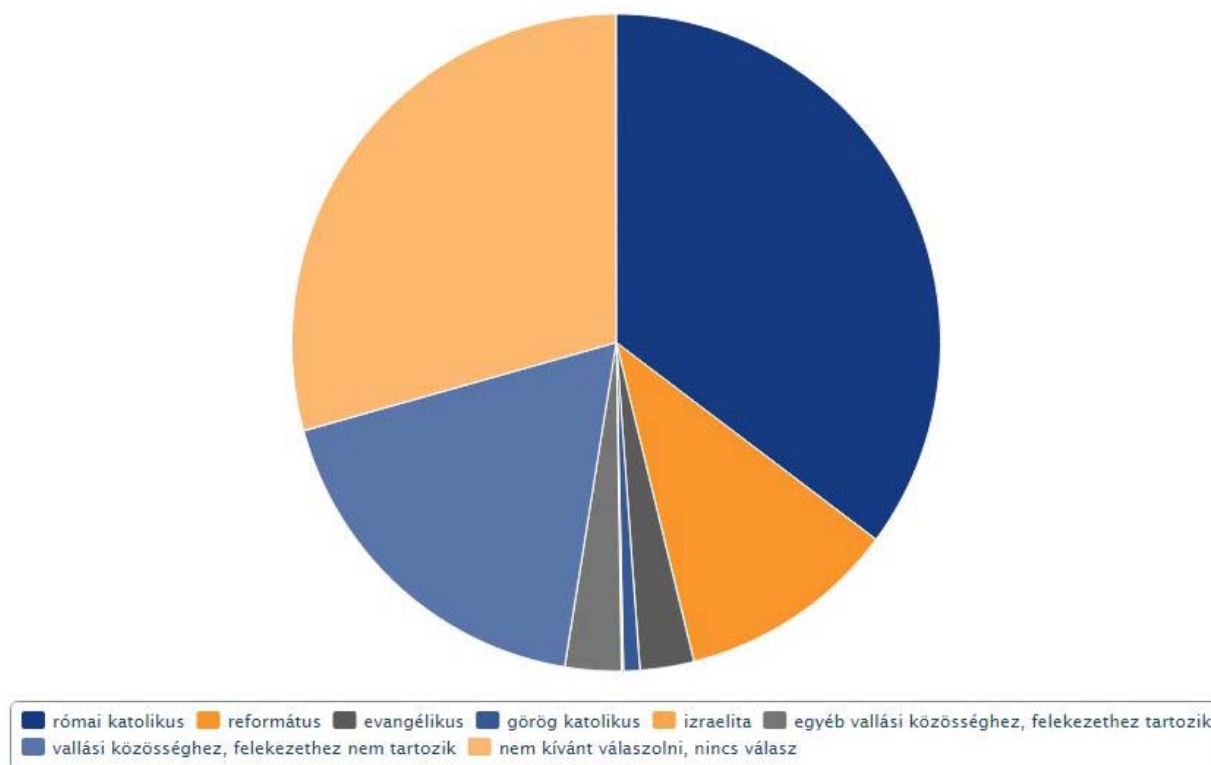
Gödöllői egyesületek

• 56-os Országos Szövetség Gödöllői Szervezete	• Animato Régizene Együttes
• 100xszép Utcabál Baráti Kör	• Artesz Kórusalapítvány
• 802. sz Szent Korona cserkészcsapat	• Autonómia Aktív Nevelést Támogató Egyesület
• 943. sz. Ráday Pál Cserkészcsapat	• Besnyői Grassalkovich Baráti Kör Alapítvány
• Agrár Technikatörténeti Egyesület, Gödöllő	• BikeZone Kerékpáros Egyesület Gödöllő
• AIESEC Magyar Közgazdászhallgatók Egyesülete	• Biokultura Egyesület Gödöllői Biodinamikus Csoport
• Alvégi Civil Társaság	• Blaháért Társaság
• Bocskai SE	• Gödöllő Város Nyugdíjas Egyesülete
• Castello Fúvósötös	• Grassalkovich Közhasznú Sport Egyesület
• Cavaletta Művészeti Egyesület Ad-hoc színjátszó csoport	• GreenDependent Fenntartható Megoldások Egyesülete

-
- Cavaletta Művészeti Egyesület Leánykara
 - Continuo Gödöllő Alapítvány
 - Csanakért Civil Egyesület
 - Csörsz-árok Mente Egyesület
 - Divezitás Közhasznú Alapítvány
 - Duflex Fotográfiai Stúdió Egyesület
 - Éjféli Színházi Egyesület és Club Színház
 - Élet az Éveknek Nyugdíjas Klub TKME Gödöllői Klubja
 - Életért Alapítvány
 - Eötvös Lóránd Fizikai Társulat Pest Megyei Csoportja
 - Erdélyi Vándor Székelyek Köre
 - Fele-Más Egyesület a Sérült Gyermekéért
 - Főnix Ifjúsági Egyesület
 - G5 Fotográfiai Alkotócsoport
 - Garabonciás Színtársulat
 - GATE Kollégium Fotóköre
 - GATE Zöld Klub
 - Gödöllői Békés Otthon Egyesület
 - Gödöllői Civil Kerekasztal Egyesület
 - Gödöllői Cserkészcsapatok Egyesülete
 - Gödöllői Cukorbetegség Egyesülete
 - Gödöllői Dolgozók Horgászegyesülete
 - Gödöllői Egyetemi Atlétikai Club
 - Gödöllői Értékvédő Közhasznú Egyesület
 - Gödöllő és Térsége Látássérültjeinek Egyesülete
 - Gödöllői Fészek Nagycsaládosok Egyesülete
 - Gödöllői Fiala Művészek Egyesülete
 - Gödöllői Fiala Baráti Köre Egyesület
 - Gödöllői Futura Szabadegyetem Alapítvány
 - Gödöllői Futsal Club
 - Gödöllői Iparművészeti Műhely
 - Gödöllői KC
 - Gödöllői Kertbarát Kör
 - Gödöllői Contact ITF Taekwondo SE
 - Gödöllői Királyi Kastély Barátainak Egyesülete
 - Gödöllői Kistérség Ifjúsági Kerekasztal
 - Gödöllői Kolping Család Egyesület
 - Gödöllő Környéki Regionális Turisztikai Egyesület
 - Gödöllői Kulturális és Szociális Közhasznú Egyesület
 - Gödöllői Lokálpatrióta Klub
 - Gödöllői Méhész Egyesület
 - Gödöllői Ottlik Kör
 - Gödöllői Ökumenikus Csoport
 - Gödöllői Polgárőr Egyesület
 - Gödöllői Református Líceum Kamarakórusa
 - Gödöllői Richard Wagner Zenei és Művészeti Egyesület
 - Gödöllői Szociális Ellátó Központért Kh. Egyesület
 - Gödöllői Tae Kwon-do SE
 - Gödöllői Városvédő Egyesület
 - Virágos Máriabesnyőért Alapítvány
 - Vízügyi Dolgozók Vásárhelyi Pál Horgász Egyesülete
 - Haraszt Egyesület
 - Helyközi Értékvédő Közhasznú Polgárórség
 - Herman Ottó Magyar Országos Állat- és Természetvédő Egyesület Gödöllői Szervezete
 - Ifjúsági Vonószeneke
 - Kertvárosi Egyesület
 - Kökőrcsin Környezetvédelmi Oktatóközpont Alapítvány
 - Kőrösfői-Kriesch Aladár Művészeti Alapítvány
 - Kontakt Alapítvány
 - Kortárs Segítők
 - Lakásszövetkezetek és Társasházak Gödöllői Egyesülete
 - Lakótelepért Egyesület
 - LÉOE Gödöllői Kistérség Lisztérzékeny Csoportja
 - Lovas Sport és Hagyományőrző Egyesület
 - Magyar Asszonyok Egylete
 - Magyar Kék Kereszt Egyesület Gödöllői Csoportja
 - Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Gödöllői Csoportja
 - Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gödöllői Önkéntes Csoportja
 - Magyar Postagalamb Sport A-40 Egyesület
 - Margita 344,2 Turisztikai Egyesület
 - Máriabesnyői Katolikus Asszonyok, Lányok Szövetsége
 - Máriabesnyői Kegyetemplom Nagybaldogasszony Kórusa
 - Megújult Nemzedékért Alapítvány (MNA)
 - MEOSZ Pest Megyei Egyesület Gödöllői Csoport
 - Montágh Imre Sérült Gyermekéért Alapítvány
 - Országos Erdészeti Egyesület Gödöllői Csoport
 - Ózon-Pajzs 2100 Környezetvédő és Polgárőr Egyesület
 - Pelikán Makett Klub Egyesület
 - Pepita Bakancs Turisztikai Egyesület
 - Real Sec Olimpiai Tae Kwon - do Egyesület
 - Regina Közhasznú Alapítvány
 - Royal Rangers Gödöllő (5.sz. törzs)
 - Saltarello Reneszánsz Együttes
 - Sisi Baráti Kör
 - Sky Escort Hungary Aero Club
 - Socius Kör Közhasznú Egyesület
 - Szent István Egyetem Botanikus Kertjéért Alapítvány
 - SZIE Forduló Néptáncegyüttes Hagyományőrző Egyesület
 - Tájak Korok Múzeumok Egyesülete Gödöllői Klubja
 - Teleki Pál Egyesület
 - TEVA Gödöllői RC
 - Tölgy Természetvédelmi Egyesület
 - Török Ignác Gimnázium DSE
 - Tücsök Gitáreneke
 - Tündérváros Egyesület
 - Vuelta SE
 - Weöres Sándor Oktatási, Kulturális és Szabadidős Egyesület
-

7.2.4. Vallási közösségek

Gödöllő lakóinak vallási összetétele a 2011-es népszámlálás szerint 35,2%-a római katolikus, 10,9%-a református, 2,7%-a evangélikus és 2,8%-a egyéb vallási közösséghez, felekezethez tartozott. A megkérdezettek 18,1%-a vallási közösséghez, felekezethez nem tartozott, 29,3%-a pedig nem kívánt válaszolni a kérdésre. A településen kismértékben jelen van még a görög katolikus és az izraelita vallási közösség.

11. diagram Gödöllő lakosainak vallási összetétele 2011-ben (Forrás: KSH – 2011. Népszámlálás)

Egyházak	Cím
Gödöllői Római Katolikus Plébánia	Szent Imre u. 15.
Máriabesnyői Római Katolikus Egyházközség	Kapucinusok tere 1.
Gödöllői Református Egyházközség	Szabadság tér 9.
Gödöllői Evangélikus Egyházközség	Kossuth Lajos u. 2.
Görög Katolikus Szervezőlelkészség	Március 15 u. 5.
Gödöllői Baptista Gyülekezet	Kornya Mihály u. 2.
Gödöllői Premontrei Perjelség	Fácán sor 3.

A város honlapján még az alábbi egyházak is szerepelnek:

- Gödöllői Szeretet Lángja Gyülekezet
- Független Történelmi Protestáns Egyház
- Gödöllői Adventista Gyülekezet
- Gyémánt Út Buddhista Közösség

Katolikus női szerzetesrend:

- Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház (Salvator Nővérek Szent József Rendháza)

SWOT

ERŐSSÉGEK

- Tudatos és felelős városi népességpolitika
- Magasabb szintű képzettséggel rendelkezők nagy aránya
- Kedvező jövedelmi viszonyok
- Családbarát környezeti adottságok (nagy zöld területek, alapvetően kertes házas településszerkezet)
- Aktív civil szerveződések nagy száma
- Erős települési/településrészi identitástudat
- Országos viszonylatban is jelentős kulturális élet
- Támogató önkormányzat (Civil ház)

GYENGESÉGEK

- Településrészek közötti jelentős különbségek
- Szabadidős lehetőségek spektrumának korlátozottsága Budapesthez képest
- Lassú ütemben öregedő lakosság

LEHETŐSÉGEK

- Civil területen hatékony együttműködés lehetősége a térségben lévő településekkel
- Oktatási, képzési infrastruktúra további erősítése
- Rekreációs, szabadidős és sport funkciók erősítése – multifunkcionális sportcsarnok megépítése a város központjában

VESZÉLYEK

- Autópályák közelsége miatt nő a bűnözés a városban
- A népesség további öregedése
- A főváros központjából kiszoruló, alacsonyabb státuszú rétegek megjelenése
- A támogatásra fordítható önkormányzati bevételek csökkenése
- A foglalkoztatottságot, jövedelmi viszonyokat negatívan befolyásoló gazdasági környezet kialakulása

8. A település humán infrastruktúrája

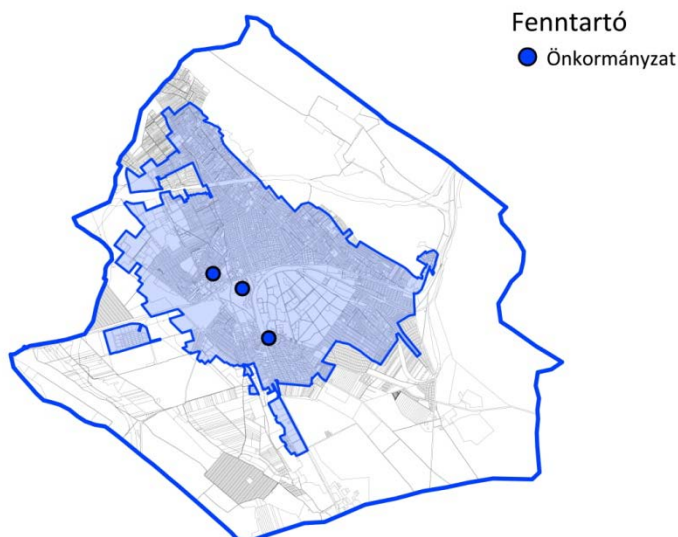
8.1. Humán közszolgáltatások

8.1.1. Köznevelés

Bölcsődei ellátás - Forrás: Polgármesteri Hivatal adatszolgáltatása, TEIR:

A városban található bölcsődék:

Fenntartó		Cím	
Önkormányzat	1. sz. Városi Bölcsőde	Gödöllő	Palotakert
Önkormányzat	2. sz. Városi Bölcsőde	Gödöllő	Kossuth L. utca 5-7.
Önkormányzat	3. sz. Városi Bölcsőde	Gödöllő	Premontrei út 8.

Gödöllő bölcsődéi

Intézmény neve	Csoportok száma	Férőhely szám	Bölcsőde átlag kihasználtsága %	Átlag létszám 2013	Átlag létszám 2014	SNI	HH	HHH
1. számú Bölcsőde	6	82	57,4	68	72	1	2	0
2. számú Bölcsőde	4	45	60,65	41	37	0	2	0
3. számú Bölcsőde	4	48	69,71	36	34	0	0	0
Összesen:	14	175	62,58	145	143	1	4	0

8. táblázat - Bölcsődék alapadatai – 2014.

A város 3 meglévő intézményében az elmúlt években gyakorlatilag stagnált a gyermeklétszám. Az intézmények kihasználtsága még tartalékkal rendelkezik.

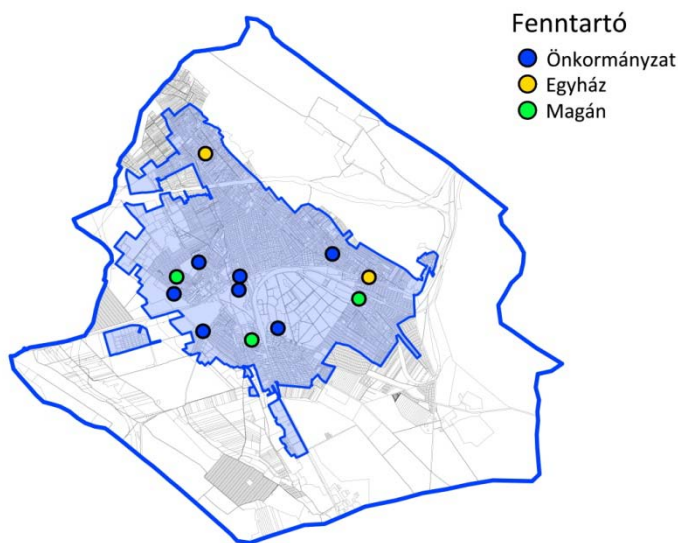
Az 1. számú, palotakerti bölcsőde felújítása az utóbbi időkben megtörtént. A 2. számú, Kossuth Lajos utcában található óvoda energetikai felújításra, a 3. számú bölcsőde pedig teljes felújításra szorul. Utóbbi felújítását nehezíti, hogy az ingatlan az egyetem tulajdonában van, a város bérlőként üzemelteti az intézményt.

Óvodai ellátás - Forrás: Polgármesteri Hivatal adatszolgáltatása, TEIR:

Az önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények 2013. január 1-jei állami fenntartásba vétele az óvodai feladatot ellátó intézményeket alapvetően nem érintette, ennek ellenére sok intézményben következett be emiatt változás.

A városban található óvodák:

Fenntartó	Intézmény neve	Címe	
Önkormányzat	Martinovics Utcai Óvoda	Gödöllő	Martinovics út 16.
Önkormányzat	Szent János Utcai Óvoda	Gödöllő	Szt. János u. 6.
Önkormányzat	Zöld Óvoda	Gödöllő	Batthyányi L. utca 34-36.
Önkormányzat	Táncsics Mihály Úti Óvoda	Gödöllő	Táncsics M. út 1.
Önkormányzat	Palotakerti Óvoda	Gödöllő	Palotakert 18.
Önkormányzat	Egyetem Téri Óvoda	Gödöllő	Egyetem tér 14.
Önkormányzat	Kazinczy Körúti Óvoda	Gödöllő	Kazinczy krt. 32.
Egyház	Gödöllői Református Óvoda	Gödöllő	Szabadság út 201.
Egyház	Szent Imre Katolikus Általános Iskola Tagóvodája	Gödöllő	Kápolna köz 5.
Magán	Gödöllői Szabad Waldorf Óvoda	Gödöllő	Isaszegi út 11.
Magán	Játékkuckó Magánóvoda	Gödöllő	Mikszáth Kálmán u. 10.
Magán	Tudásfa Tanoda Alapítványi Óvoda	Gödöllő	Tél u. 10.

Gödöllő óvodái

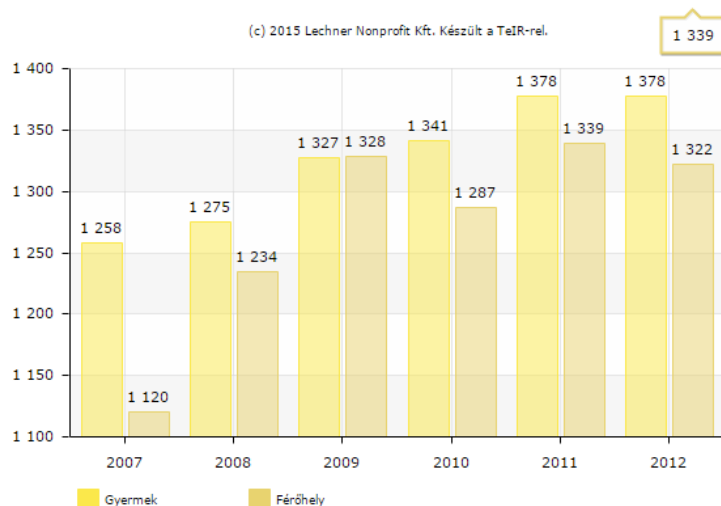
	Intézmény neve	Csoportok száma	Férőhely szám	Óvoda kihasználtsága %	Összes létszám 2014. októberi statisztika alapján	SNI	HH	HHH
1.	Egyetem Téri Óvoda	4	100	106	106	1	0	0
2.	Kazinczy Körúti Óvoda	4	100	102	102	2	0	1
3.	Martinovics Utcai Óvoda	4	100	98	98	2	0	2
4.	Palotakerti Óvoda	8	200	98	197	1	8	2
5.	Szent János Utcai Óvoda	10	209	109	229	4	13	5
6.	Táncsics Mihály Úti Óvoda	7	156	102	160	1	2	0
7.	Zöld Óvoda	8	200	93	187	4	14	11
	Összesen:	45	1065	101	1079	15	37	21

9. táblázat - Óvodák alapadatai – 2014.

Az adatok alapján az önkormányzati fenntartású óvodák kishasználtsága négy óvodánál meghaladja a kapacitását, míg háromnál közelít a teljes kihasználtsághoz. Az ellátást négy alapítványi vagy magánóvoda és egy egyházi intézmény is segíti. A teljes óvodai kapacitás kihasználtságát a következő grafikon mutatja:

Óvodába beírt gyermekek és az óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő–db)

A térkép az óvodába beírt gyermekek számára vonatkozik.

12. diagram (Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

2015. szeptember 1-jétől kezdődően valamennyi 3. életévét betöltött gyermeknek óvodai nevelésben kell részt vennie.

A település legjobb állapotban lévő óvodája, a nemrég megépült, 200 férőhelyes Zöld Óvoda. Az önkormányzat fenntartása alá tartozó további óvodákról elmondható, hogy energetikai korszerűsítésre és funkcióbővítésre (férőhelybővítés, tornaszobák építése) szorulnak. A Martinovics utcai Óvoda külső hőszigetelése megtörtént, a jövőben tetőfelújításra és nyílászárócserére volna szüksége az energetikai felújítások végső befejezéséhez. Gödöllő legnépesebb óvodája a négy épületből álló Szent János Utcai Óvoda. Az intézmény felújításra szorul, a modernizálás ugyanakkor gazdaságosan nem kivitelezhető, ezért szükség volna egy új, korszerű intézményre, amely kiváltaná a régi épületek. Az Egyetemteri Óvoda épülete jó állapotban van, ugyanakkor energetikai felújításra szorul. A Táncsics Mihály Úti és az Egyetemteri óvodák felújítását azonban nehezíti, hogy az intézmények nem önkormányzati tulajdonú ingatlanon üzemelnek.

8.1.2. Közoktatás

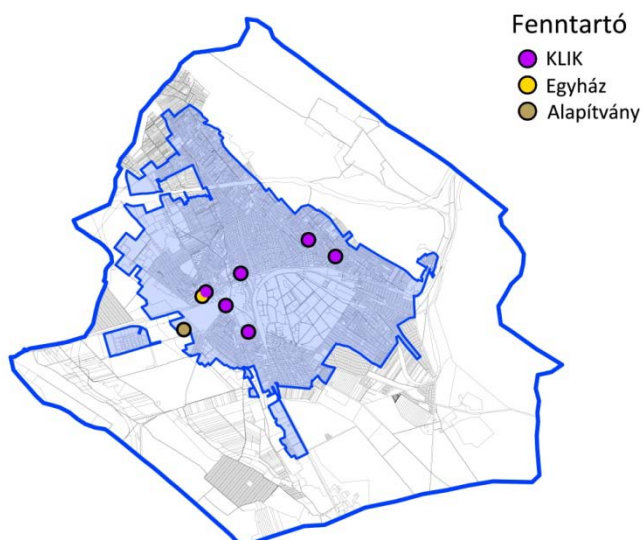
2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerültek a közoktatási intézmények - az önkormányzatok által fenntartott általános iskolák és középiskolák. Fenntartójuk (és részben működtetőjük) a területileg illetékes Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK).

Általános iskolák - Forrás: Polgármesteri Hivatal adatszolgáltatása, TEIR:

A városban található iskolák:

Fenntartó	Intézmény neve	Címe
KLIK	Hajós Alfréd Általános Iskola	Gödöllő Légszesz utca 10. Török Ignác utca 7.
KLIK	Petőfi Sándor Általános Iskola	Gödöllő Munkácsy M. utca 1.
KLIK	Erkel Ferenc Általános Iskola	Gödöllő Szabadság tér 18.
KLIK	Damjanich János Általános Iskola	Gödöllő Batthyány L. utca 30-32.

KLIK	Montágh Imre Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és EGYMI	Gödöllő	Dobó K. utca 2.
Egyház	Szent Imre Katolikus Általános Iskola	Gödöllő	Szabadság tér 19.
Alapítvány	Gödöllői Waldorf Ált. Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Gödöllő	Tessedik S. út 4/D.
KLIK	Frédéric Chopin Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	Gödöllő	Ady Endre sétány 1.

Gödöllő általános iskolái

A városban öt általános iskola és egy zenei alapfokú művészeti iskola van a KLIK fenntartásában. Emellett még egy alapítványi és egy egyházi intézmény található a településen.

A más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya 15,97 %, amely lényegesen meghaladja a hasonló szerepkörű városokban előforduló arányokat.

Intézmény neve	Összlétszám	Más településről bejárók létszáma	Arány
Hajós Alfréd Általános Iskola	685	92	13,43%
Petőfi Sándor Általános Iskola	580	55	9,48%
Erkel Ferenc Általános Iskola	788	119	15,10%
Damjanich János Általános Iskola	586	27	4,61%
Montágh Imre Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és EGYMI	107	57	53,27%
Szent Imre Katolikus Általános Iskola	494	186	37,65%
Gödöllői Waldorf Ált. Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	193	110	56,99%
Frédéric Chopin Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	631	0	0,00%

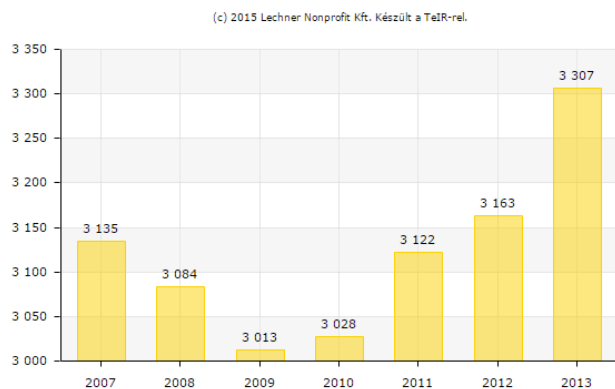
10. táblázat – Más településről bejáró általános iskolások száma

A statisztikai adatokból megállapítható, hogy a bejáró gyermekek nagymértékben a Montágh Imre, a Waldorf, valamint az egyházak által fenntartott intézményeket érinti, amely az intézmények speciális pedagógiai programjából adódik. A városban az általános iskolai tanulók száma 2010 óta érzékelhetően emelkedett.

A sporttagozattal rendelkező Hajós Alfréd Ált. Iskola állapota kritikus. Felújítása ugyanakkor gazdaságosan nem kivitelezhető, szükséges egy új épület megépítése, amely a távolabb eső, Török Ignác utcai osztályokat is magában tudná foglalni. A német nemzetiségi kétnyelvű oktatást is nyújtó Petőfi Sándor Ált. Iskola nyílászáróinak cseréje és hőszigetelése még nem történ meg, továbbá a nagy szükség van a tető cseréjére, ill. a fűtésrendszer modernizálására. A zenetagozattal rendelkező Erkel Ferenc Ált. Iskola ugyancsak az

energetikai felújítások II. ütemére vár (hőszigetelés építése), ill. szükség volna egy új tornateremre is. Probléma még, hogy az iskola logopédiai osztályai jelenleg egy ideiglenes épületben működnek, amelyek végleges elhelyezésére nagy szükség volna. A Damjanich János Ált. Iskola felújítása nemrég fejeződött be. A Montágh Imre Ált. Iskola teljes felújításra szorul. A Frédéric Chopin Zeneiskola állapota kielégítő, ugyanakkor szükséges a nyílászárók cseréje, a vizesedés okozta problémák elhárítása, illetve a ingatlan kerítésének helyreállítása.

Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)

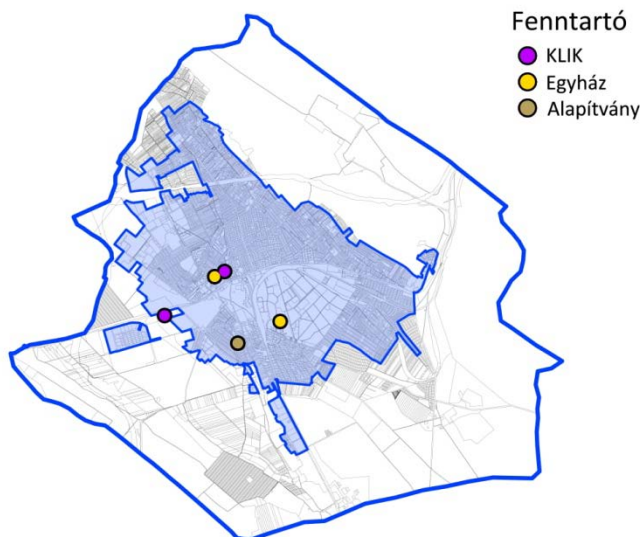
13. diagram - Pedagógiai szakszolgálat
(Forrás: Intézményi adatszolgáltatás, TEIR)

A Pest megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézménye (2100 Gödöllő, Dózsa György u. 68/A.) biztosítja a pedagógiai szakszolgálati ellátást a következő területeken:

Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás	0-5 év közötti gyermekek részére a Montágh Imre Általános Iskola és EGYMI épületében, erre a célra kialakított egy terápiás helyiségben, a megyei szakértői bizottság véleménye alapján.
Fejlesztő nevelés	Sajátos nevelési igényű, az 5. életévet betöltött, de még nem tanköteles korú gyermekek részére a Dobó Katica u-i telephelyükön (Montágh iskola).
Logopédiai ellátás	A város önkormányzati fenntartású óvodáiban, és igényfelmérés után az egyházi, alapítványi és magán fenntartású óvodákban is.
Nevelési tanácsadás:	Nevelési tanácsadást, illetve pszichológiai, gyógypedagógiai gondozást, terápiát, fejlesztést a Gödöllőn lakó, illetve gödöllői intézménybe járó gyermekek, fiatalok és családjaik számára tagintézményük központjában (Gödöllő Dózsa Gy.út 69/A. Platánház) biztosítják pszichológusok és egy gyermekpszichiáter közreműködésével.
Szakértői bizottság:	Pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai szakértői vizsgálat végzése a) az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából b) a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása céljából a központjukban.
Gyógytestnevelés	Iskolákban gyógytestnevelő közreműködésével történik, de az igények nagyobbak, mint a rendelkezésre álló kapacitás.
Óvoda-, iskolapszichológusok koordinálása:	Igény esetén az óvodai és iskolai gyógypedagógus és pszichopedagógiai szakiránnyal végzettségű szakemberek munkájának koordinálása.
Tehetséggondozás koordinálása:	Ez a fajta szolgáltatás kialakítása, protokollja az országban most kezdődött, itt is most tervezik elindítani.
Pályaorientációs tanácsadás	A gödöllőiek számára helyben (iskolájukban, vagy a Központjukban) biztosítják az egyéni, vagy csoportos vizsgálatokat, tanácsadást.

Középiskolák - Forrás: Polgármesteri Hivatal adatszolgáltatása, TEIR:

Fenntartó	Intézmény neve	Címe
KLIK	Török Ignác Gimnázium	Petőfi S. utca 12.
KLIK	Madách Imre Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	Ganz Ábrahám utca 3.
Egyház	Premontrei Szent Norbert Gimn., Egyházzenei Szakközépiskola és Diákotthon	Egyetem tér 16.
Egyház	Gödöllői Református Líceum Gimnázium és Kollégium	Szabadság tér 9.
Alapítvány	CEAS Angol-Magyar Érdekeltségű Szakközépiskola és Gimnázium	Faiskola tér 13.

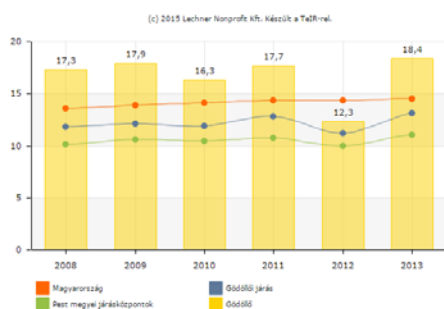

Gödöllő középiskolái

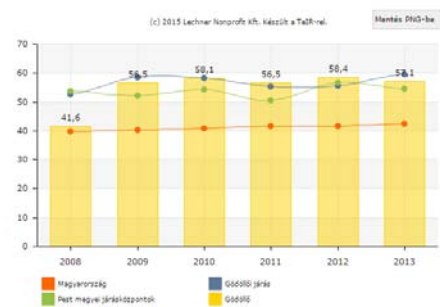
A város két KLIK fenntartású középiskolája mellett egy alapítványi és két egyházi fenntartású középiskola is működik a városban a katolikus és a református egyház fenntartásában. Főként ezeknek az intézményeknek a vonzásköre terjed túl a városon – Budapestről is járnak ide – és a bejáró diákok száma meghaladja az 50 %-ot.

A középfokú oktatásnál ez már nagyjából megegyezik a Pest megyei járásközpontoknál mért arányokkal.

Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (%)

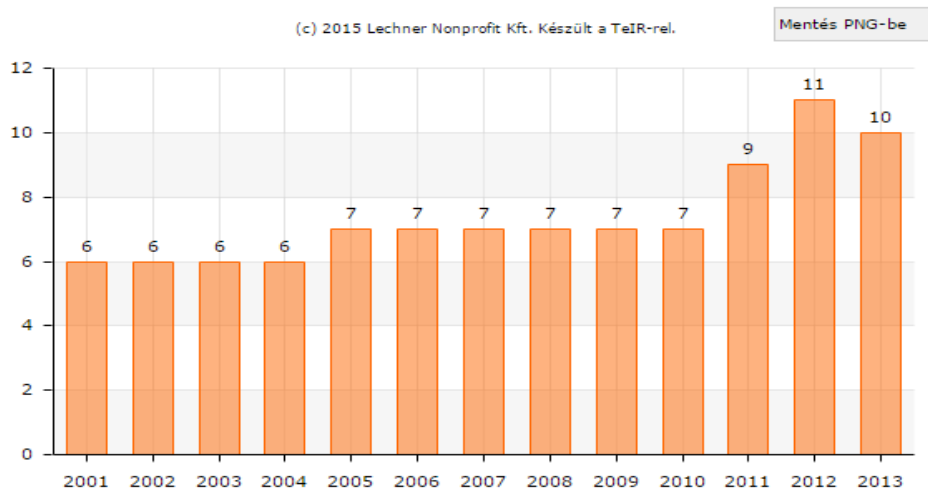
Más településről bejáró középiskolai iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (%)

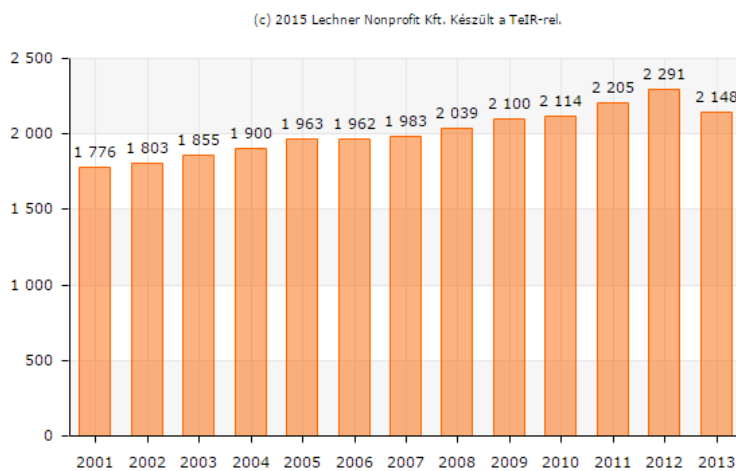
14. és 15. diagram (Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

A gödöllői középiskolákban magas színvonalú oktatás folyik, amelyet országos kompetencia-felmérések is alátámasztanak, a Madách Imre Szakközépiskola pedig ismert hegesztő szakképzéséről, amelyet a Siemens vállalat gyakornoki programja is erősít. A két KLIK fenntartása alá tartozik a Török Ignác Gimnázium és Madách Imre Szakközépiskola, amelyek energetikai felújításra szorulnak. Előbbi esetében már megvalósult a nyílászárók cseréje, ugyanakkor nagy szükség van a tető teljes körű felújítására. Az egyházi fenntartású gimnáziumok jó állapotban vannak, fejlesztésük folyamatosan zajlik.

Középiskolák száma (gimnázium és szakközépiskola együtt) (db)

Nappali tagozatos középiskolai tanulók száma (a hat-, nyolcévfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)

16. és 17. diagram (Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

Szent István Egyetem

Országos jelentőségű intézmény, amelynek Gödöllőn van a központja, ahol a Mezőgazdasági- és Környezettudományos Kar, a Gazdaság-Társadalomtudományi Kar és a Gépészmérnöki Kar működik, de hozzátartozik Budapesten az Állatorvos-tudományi Kar, az Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Jászberényen az Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kar, Gyulán Gazdasági, Agrár- és Egészségtudományi Kar, Békéscsabán szintén Gazdasági, Agrár- és Egészségtudományi Kar és Szarvason is Gazdasági, Agrár- és Egészségtudományi Kar.

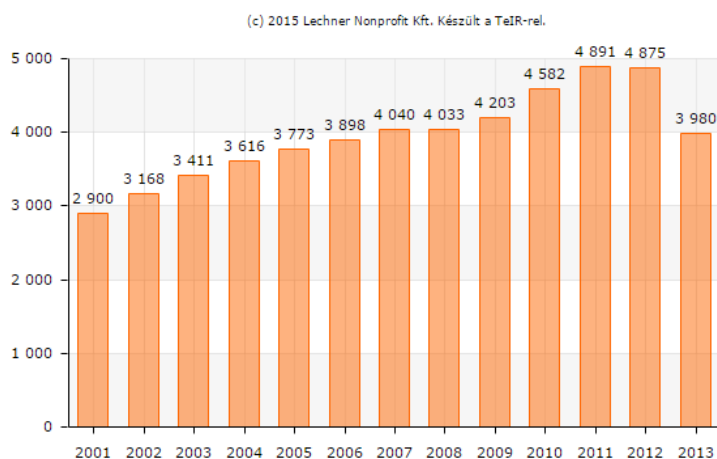

A Szent István Egyetem épülete

Az Egyetem „város a városban” jelleggel működő önálló intézmény, amely a városközpont közelében nagy kiterjedésű területen helyezkedik el.

Az egyetem nagy hangsúlyt fektet a nemzetközi vérkeringésben való aktív közreműködésre. Az egyetem hallgatói és tanárai számos nemzetközi fejlesztési projektben vettek már részt, az egyetem külföldi kapcsolatainak köszönhetően pedig sok tanuló tölthet el egy-két szemeszert külföldi egyetemeken. A 4000 fős hallgatói közösségnek, a számos kutatásnak és fejlesztésnek köszönhetően az egyetem kulturális és oktatási központtá emeli Gödöllőt.

Nappali tagozatos egyetemi és főiskolai szintű képzésben résztvevő hallgatók száma a felsőfokú oktatási intézményekben (fő)

18. diagram (Forrás: TEIR – Társadalmi helyzetre vonatkozó adatok, 2013.12.)

8.1.3. Közművelődés és sport

Forrás: Gödöllő Kulturális és közművelődési koncepciójának tervezte – 2013.

Gödöllő Város Önkormányzata kulturális programjában elkötelezte magát a meglévő intézményeinek védelme, egy sokszínű, strukturált közművelődési intézményrendszer fenntartása, támogatásuk garantálása mellett. A közművelődés legnagyobb közhasznú feladatát végző kulturális intézményhálózatát a közművelődési intézmények és közgyűjtemények (Művészetek Háza, Gödöllői Városi Múzeum, Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ) alkotják.

Az elmúlt években a kulturális életre is ható jelentős fejlesztések történtek. Megtörtént a Művészetek Háza földszinti részének felújítása, a Gödöllői Királyi Kastély rekonstrukció folytatása a Rudolf szárnyal, valamint a Lovardával. Számos műemléképület megújulásával bővültek a kulturális helyszínek, köztük a vasútállomáson található Királyi Váró, ami a múzeum irányítása alá került. Elkészült Gödöllő főtere. A Damjanich János Általános Iskola felújításával új kulturális közösségi tér jött létre. Az iskolában igen jelentős a drámapedagógiai oktatás, amit nagymértékben segít az új színházterem.

Az egykori Községháza helyén megnyílt az Erzsébet királyné Szálloda és Étterem, ami szintén új kulturális és közösségi teret hozott létre.

Magán galériák szervesen kapcsolódnak Gödöllő kulturális életéhez.

A gazdasági válság hatására számos településen csökkent a közművelődésre szánt támogatás, míg **Gödöllő továbbra is az állami normatíva tízszeresét költi kultúrára.**

Önkormányzati szerepvállalás az intézményrendszer működtetésében:

- ✓ Prioritások meghatározása a kulturális ágazat, a közművelődés számára.
- ✓ Egyértelmű jogi szabályozás, biztos jogszabályi háttér megteremtése.
- ✓ Kiszámítható, folyamatosan fenntartható finanszírozási rendszer működtetése.

- ✓ A normatív támogatás kiegészítése a közművelődési intézményekben. A kiemelt művészeti csoportok éves támogatása, a tematikus évek programfinanszírozása.
- ✓ A szakma pozicionálása, ágazatközi és ágazaton belüli egyeztetések rendjének kialakítása, folyamatossá tétele.
- ✓ A közművelődési szakemberek szakmai felkészültségének javítása, tudásának folyamatos megújítása, továbbképzése.

Közművelődési szinterek

Művészetek Háza Gödöllő Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság

A helyi közművelődés alapintézményeként az önkormányzattal minden évben létrejövő Közművelődési megállapodás alapján végzi feladatát az Alapító okiratában meghatározottaknak megfelelően, amely a város szellemi és művészeti értékeinek közös értékévé, szellemi erőforrásainak ösztönző erővé tételében már több éve országos szinten is kiváló eredményeket mutat fel.

Az intézmény sokoldalú és magas színvonalú közhasznú kulturális tevékenységet végez és minden korosztály számára szervez kulturális programokat. Segíti és támogatja a városban működő énekkarok, zenekarok, művészeti együttesek, csoportok bemutatkozását. Színházi és táncszínházi előadásokat, komoly és könnyűzenei koncerteket, gyermek- és ifjúsági hangversenyeket, bérletes előadásokat szervez, illetve befogad. Ellátja a városi ünnepek, megemlékezések, köszöntések, díjátadók programjának egyeztetését, szervezését, rendezését, lebonyolítását.

A Művészetek Háza jövőképe, hogy városi, valamint járási kulturális és közösségi tevékenységét nyújtó központ legyen, amely a szolgáltató szektor húzóágazataként a KULTÚRA szerepkörét felvállalva őrzi az értékeket, hagyományokat, segíti minden korosztály számára - kiemelten kezelve a fiatalokat és a családokat - a kultúraelsajátító, alkotó cselekvést, valamint segíti azokat a szervezeteket és intézményeket, ahol közösségformáló, önfejlesztő tevékenységrendszerek működnek, működhhetnek.

Gödöllői Városi Múzeum

A Gödöllői Városi Múzeum célja, hogy szűkebb környezetének, a városnak a történelmét műtárgyak, dokumentumok révén megőrizze, bemutassa és átadja. Ezen keresztül a múzeum egyrészt a lokálpatriotizmust elősegíti, másrészt a város imázsának a fontos letéteményese. A múzeum a tanulásnak, az ismeretátadásnak és a szabadidő eltöltésének magas színvonalú kínálatot nyújtó színtere. Fontosnak érezzük, hogy mindez a 21. század technikai vívmányainak felhasználásával történjen.

A Gödöllői Városi Múzeum 2011-ben egy fiókkal gyarapodott, mivel Gödöllő Város Önkormányzata 2011-ben felújította a Királyi Várót a Norvég Alap támogatásával. Ettől kezdve nem vasútállomásként, hanem múzeumi kiállítóhelyként működik az épület és múzeumi részét az intézmény működteti.

Állandó kiállítások:

- Gödöllői művésztelep, 1901-1920. Képző- és iparművészeti kiállítás a gödöllői művésztelep történetéről, alkotóiról, művészetükről.
- Zsvajgó természet. Természetrajzi és vadászattörténeti kiállítás a gödöllői dombságról.
- Gödöllő, a nyitott város. Helytörténeti kiállítás Gödöllő történetéről a kezdetektől a 20. század elejéig.
- A magyar cserkészlet története 1910-től napjainkig.

Ezen kívül az intézmény időszakos kiállításokat is szervez.

A Királyi Váró épülete nem csak kiállítótérként, hanem rendezvények, konferenciák, koncertek helyszínéül is hasznosításra kerül.

Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ

A könyvtár szolgáltatásait a „klasszikus könyvtár, információs központ és közösségi tér” koncepcióra építette fel.

A szabadidő tartalmas eltöltésének helyszíne, olyan közösségi tér, amely programjaival és szolgáltatásaival a „hagyományos” könyvtárhasználaton túlmenően, tágabb közösséget szolgál. Kiemelt feladata Gödöllő helyismereti dokumentumainak gyűjtése, közreadása, s ezzel a városlakók kulturális identitásának erősítése.

A Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ Gödöllő közkönyvtári feladatait látja el, erős kisugárzása van a környező kis települések lakóinak könyvtári ellátására is. A könyvtár akadálymentes, mozgáskorlátozottak, vakok és gyengén látók is használják az olvasói tereket, a könyvtári szolgáltatásokat.

Művészeti csoportok

Gödöllő Város Önkormányzata minden évben támogatja a kiemelt művészeti csoportokat. A művészeti csoportoknak éves tervet kell leadniuk és azt teljesíteni kell. Az önkormányzat csak abban az esetben ítéli oda a következő évi támogatást, amennyiben az előző évi tervezésnek megfeleltek, azt teljesítették, valamint az oda ítélt összegről el tudtak számolni.

Gödöllő Város Önkormányzata által kiemelten támogatott művészeti csoportok - alapítás éve

1. Gödöllő Táncegyüttesért Alapítvány (1992.)
2. Gödöllői Szimfonikus Zenekar (Alapítvány) 1986.
3. Talamba Közhasznú Egyesület (Talamba Ütőegyüttes Gödöllő) 2007.
4. Ad Libitum Alapítvány (Gödöllői Városi Fúvószenekar) 2002.
5. Cavaletta Művészeti Egyesület 2002.
6. Gödöllői Fiatal Művészek Egyesülete 2002.
7. Artesz Kórusalapítvány (Gödöllői Városi Vegyeskar) 2002.
8. Arpeggio Gitárzenekar Alapítvány 2002.
9. Gödöllői Népi Zenekar 2007.
10. Garabonciás Színtársulat 2009.
11. Gödöllő Táncszínház 2013.

Egyéb kulturális helyszínek

Gödöllői Királyi kastély

A Gödöllői Királyi Kastély a történelmi múlt, örökségünk része. Az 1994-ben létrehozott, a Gödöllői Királyi Kastély Kht. (2009. július 16-tól Gödöllői Királyi Kastély Közhasznú Nonprofit Kft.) fenntartásával működő intézmény – 1996-tól kezdődően – elsősorban múzeumi funkciót lát el.

A gazdasági társaság fenntartásában működő Kastély Múzeum (közérdekű muzeális gyűjtemény) az alapítói szándék szerint a gazdag történelmi hagyományokkal rendelkező, stílussteremtő épület történetének tárgyi emlékeit és hagyományait gyűjti, kutatja, őrzi meg az utókor számára és teszi közzé. Az elmúlt több mint 15 év alatt több száz darab tárgyi gyűjtemény, valamint tízezer darabot meghaladó dokumentum és fotó halmozódott fel, amelyek a gyűjteménynek alapját alkotják.

A Gödöllői Királyi Kastélyban jelenleg 36 terem tekinthető meg a múzeumi állandó kiállítás részeként:

- Grassalkovichok kora kiállítás
- Erzsébet királyné Emlékiállítás

- Századok – lakók – történetek

- Habsburg képgaléria

- **Barokk Színház:**

A kastélyszínház 2003 nyarán nagysikerű előadással, közel 200 év múltán, nyitotta meg újra kapuit. Az 1780-as években kialakított színház hazánk első újkori kőszínháza, amely kulisszás rendszerű színpadtechnikája révén európai ritkaságnak is számít. Az egykori szándékok szerint egy-egy produkcióra szervezett operatársulattal, igényjelleggel működik; évente 4-5 operaelőadást láthat az érdeklődő közönség. A színházterem falai között a helyreállítás óta eltelt 10 esztendőben – többek között – Haydn, Mozart, Vivaldi, Rossini híres dallamai csendültek fel. Magyar, illetve külföldi társulatok operákat, daljátékokat, kamarakonzerteket, táncjátékokat mutattak be. Az előadásokon kívül konferenciák, könyvbemutatók, irodalmi és színházi estek színhelye a színházterem, melyet az érdeklődők, mint hazánk egyik különleges műemlékét, tárlatvezetés keretében is megtekinthetnek.

- **Királydombi pavilon:**

Felújítást követően 2004 decemberében nyílt meg, benne a megmaradt király-képek másolataival és az elpusztultak rekonstrukciójával. A 18 századi francia kertből egyedülként helyreállított épület tárlatvezetés keretében tekinthető meg, a kastély nagy családi rendezvényein ingyenesen, egyénileg is látogatható.

- **Lovarda:**

Az épület átalakítására 2010-ben került sor, amelynek köszönhetően egy új reprezentatív helyszín jött létre. A kívül-belül felújított Lovarda 2011-ben Magyarország európai uniós soros elnöksége alatt számos magas szintű megbeszélés, tárgyalás helyszínéül szolgált.

- **Horthy-bunker**

Egyházak kulturális tevékenysége

Gödöllőn szinte valamennyi történelmi egyház jelen van. A Római Katolikus Egyház, a Református Egyház és az Evangélikus Egyház templomaiban kulturális célú rendezvényeket, koncerteket, kórus bemutatásokat is szerveznek.

A **Máriabesnyői Kegyetemplom** udvarán egykor jelentős koncerteket tartottak. Napjainkban az évenkénti Passiójáték kerül csak megrendezésre.

A 2008-ban épült **Szentháromság templomban** nagyszabású koncerteket tartanak.

A **kastély kápolnája** jelentős felújításra szorul, jelenleg nem látogatható. A templom különlegessége, egyedi hangulata lehetővé tenné barokk, orgona és adventi koncertek megtartását, opera áriák bemutatását, kórusok fellépését. Minél hamarabb szükséges lesz az egyházzal közösen a templom felújítása.

A **Premontrei Gimnáziumban** Egyházzenei Művészeti Szakközépiskola működik, színvonalas kórossal és a templomi szertartásokon éneklő skólával. A szimfonikus zenekar oratórium estjein minden évben fellépnek. Ők a szervezői a Liszt Fesztivál Egyházzenei Konferenciájának és nyaranta országos meghirdetésű "Szkólatábor" tartanak, színvonalas koncertekkel.

Köznevelési intézmények

- **Frédéric Chopin Zenei Alapfokú Művészeti Iskola**

A 2014-ben 40 éves fennállását ünneplő zeneiskola tanárai és tanulói közreműködésével szervezett és lebonyolított zenei programok évről évre egyre több érdeklődőt vonzanak, jelezve azt a tendenciát, hogy az iskola folyamatosan neveli ki a maga zenei szakértő és zeneszerető közönségét. Növendék és tanári formációik részt vállalnak a város zenei életének formálásában, a Művészetek Háza és a Királyi Kastély zenei programjaiban, így szerepük Gödöllő kulturális életében egyre nő.

A zeneiskola sokszínűségét számos együttesük léte mutatja. Növendékeikből alakult a Gyermek Vonószeneke, Ifjúsági Fúvószeneke, Ifjúsági Vonószeneke, Líra Kisgitár zenekar, Népi ének együttesek, Forest Dixie Band, Animato Consort, Saltarello Reneszánsz Együttes, Rézfúvós Kvintett, Klarinét Kvartett. Tanári formációik: a Cantus Ludus Énekegyüttes, Castello Fúvósötös, Cuento Gitártrió, Chopin Brass

Rézfúvós Kvintett, Gödöllő Consort és a Szalonzenekar, melyekkel továbbra is aktív szerepet vállalva kívánnak részt venni a város kulturális életében.

Az iskolából nőtt ki a Gödöllői Szimfonikus Zenekar, a Gödöllői Városi Fúvószenekar és az Arpeggio Gitárzezenekar. Ezekkel az együttesekkel a növendékek évről évre közösen is szerepelnek, szólistaként és a formációk tagjaiként egyaránt.

- **Damjanich János Általános Iskola**

A színházi előadó művészet terén a Damjanich János Általános Iskola játszik jelentős szerepet. A 2010-es felújítás után az iskolában a drámatagozatot is segítő színpadot alakítottak ki. Az iskola pedagógusaiból alakult meg a Garabonciás Színház, melynek tagsága mára kiegészült külsős tagokkal, valamint az iskola egykori volt diákjaival.

- **Waldorf Alapítványi Iskola**

A Waldorf Alapítványi Iskola az elmúlt években egyre jelentősebben kapcsolódik be Gödöllő kulturális életébe. Színházi előadások, koncertek, kiállítások szerveződnek az iskolában, melyek ma már a város lakosai előtt is nyitottak.

Rendezvények

- **Belvárosi Napok**

Az elmúlt években folyamatosan fejlődött, gazdagodott a kínálat. Az egykori Sör Fesztivált felváltotta egy mindenkihez szóló városi rendezvény.

- **Városrészi napok**

Civil szervezetek egy-egy városrésze kiterjedő speciális rendezvényeket szerveznek. Az egyik legjelentősebb a Blahai tó ünnep, amit a Blaháért Társaság szervez meg évente, nem csak a város azon területén élőknek. Szerinte Gödöllőről, de még a szomszédos településről is szívesen csatlakoznak az eseményhez.

Kisebbségi volumenű, de nagyon sikeres a fenyvesi területen évek óta megtartott Százszorszép utcabál, vagy a Havas- Peres napok. Ezek a programok szintén tartanak koncerteket, előadásokat.

Helytörténethez és évfordulókhoz kapcsolódó városi események (ezek a rendezvények elsősorban a kastélyhoz kapcsolódnak):

- Koronázási hétvége
- Barokk Napok
- Vadász napok
- Ibolya nap
- Advent és Erzsébet királyné karácsonya

- **Programok a Királyi Kastélyban**

A Koronázási Hétvége a kastély egyik legrégebben megtartott családi hétvégi rendezvénye. A város és a kastély közösen összefogva kívánja ezt a rendezvényt turisztikai szempontból az egyik legjelentősebb gödöllői eseménnyé fejleszteni. 2013-ban először az önkormányzat társrendezővé vált és bekapcsolódtak a város kulturális csoportjai is. A főtéren az Erzsébet Királyné Szálloda és Étterem által szervezett Monarchia udvar szintén kiegészíti a rendezvényt.

- **A magyar kultúra ünnepei:**

- Magyar Kultúra Napja
- Költészet Napja
- Ünnepi Könyvhét
- Múzeumi Világnap
- Örökségvédelmi Napok
- Múzeumok Éjszakája

- **Kulturális tematikus évek**

2010-ben arról döntött a település vezetése, hogy évenként egy adott esemény, évforduló köré épüljön fel a város kulturális élete.

A tematikus évek témáját a szakmai bizottság mindig egy évvel korábban határozza meg és készül fel az adott évre. Lényeges, hogy a tematikus évek mindig kötődjenek Gödöllő történetéhez, egy adott időszakot dolgoznak fel és mutatnak be. Figyelni kell arra, hogy a tematikus évek témájukban érdekesek legyenek és ne csak egy szűk, szakmai körnek szóljanak.

A kínálatot gazdagítják még a városban működő intézmények és szervezetek által megrendezett ünnepek, események.

Jövőkép:

Gödöllő kulturális tekintetben eljutott oda, hogy európai szinten jegyzett fesztiválváros legyen. Ez reális elképzelés lehet már 2016-ra, Gödöllő várossá válásának 50 éves évfordulójára. Ennek feltételei az **összehangolt programok**, különös hangsúlyt fektetve az egy irányba mutató tervek, célok, irányvonalak, az **együtt tervezés** folyamatára, mely továbblépést jelent az elmúlt években kialakult jól működő programegyeztető rendszerben.

E cél megvalósításához Gödöllő lehetőségei maximálisan adottak: garancia a kulturálisan elkötelezett városvezetés, rendező szervként jó hátteret biztosít a Művészetek Háza, megfelelően exkluzív helyszín a Királyi Kastély, a zeneiskola és a szimfonikus zenekar kapcsolatai pedig biztosítják a szakmai színvonalat a komolyzene területén. Hiánypótló lenne pályázati segítséggel egy épület vagy épületrész építése a zeneiskolához kapcsolódóan, mely táncos próbateremnek, kiállítótérnek, stúdióknak (mely térítés ellenében kiadható) és zenekari próbateremnek is otthont adhatna, tovább bővítve ezzel Gödöllő kulturális lehetőségeit. Az intézmény műemléki jellege és az anyagi források miatt ugyanakkor reálisabb cél egy szabadtéri színpad létrehozása a zeneiskola udvarán az Alsóparkhoz kapcsolódva, amely szabadtéri koncerteknek szolgálna helyszínül.

A város számára a következő időszak egyik nagy kihívása lesz, hogy a felújított közösségi terek (Királyi Váró, Múzeum-udvar, főtér, Mária – kert, Erzsébet-udvar) valódi közösségi élmények színterei lehessenek, így azokat folyamatosan érdeklődésre számot tartó programokkal, eseményekkel kell megtölteni.

Sport

A lakosság számára elsősorban a rekreációs centrumok és a szabadidős sportokkal is foglalkozó egyesületek illetve klubok, valamint a heti rendszerességgel adott helyszíneken megtartott sportfoglalkozások állnak rendelkezésre. További előrelépést jelent, hogy a társadalmi változásokkal szinkronban mind nagyobb számban alakulnak önálló, önfenntartó egyesületek, amelyek alapját jelenthetik egy új, alulról építkező városi szabadidős sport struktúrának. A lakosság egy szűkebb részében továbbra is fokozatosan növekvő igény mutatkozik a testedzés egyes divatos formáinak igénybevétele iránt.

A versenysportokon kívül nagy jelentőséggel bírnak a nagy tömegeket vonzó, az egészségmegőrzés fontos színterét jelentő rendezvények, kezdeményezések. Ilyen többek között a Belvárosi Napok keretében szervezett futóverseny, a Szabadság Napj futóverseny, a biciklis napok rendezvényei, amelyeken a helyi társadalom aktívan részt vesz. A rendezvények hangulata, a visszajelzések mind azt igazolták, hogy egyre több ilyen megmozdulásra van igény a helyi közösség részéről. A Margita Egyesület legújabb kezdeményezése a nordic walking, ahova főleg az idősebb korosztályt várják.

Szintén sikeresek a sportegyesületek nyitott napjai is. Az egyesületek visszajelzése alapján minden ilyen alkalommal jelentősen növekszik a taglétszám.

Sportegyesületek a városban:

	Sport Egyesület	Ir.szám	Helység	Cím
1	Aikido Testgyakorló Egyesület	1054	Budapest	Bajcsy-Zsilinszky út 56.
2	Airsoft Kulturális-és Sport Egyesület	2100	Gödöllő	Isaszegi út 106.

3	BIKE ZONE Kerékpáros Egyesület	2100	Gödöllő	Dózsa György út 1-3 II. 16.
4	CORVITAS Szolgáltató Kft.	2100	Gödöllő	Kerengő út 9.
5	FŐNIX ISE	2101	Gödöllő	Páter Károly út 1.
6	Fujinaga Karate Do	2100	Gödöllő	Ambrus köz 7.
7	GEAC - atlétika	2101	Gödöllő	Páter Károly út 1.
8	GEAC - vívás	2101	Gödöllő	Páter Károly út 1.
9	Gödöllő Pirates AFC /hausercorp@gmail.com/	2100	Gödöllő	Attila u. 10.
10	Gödöllői Bocskai SE	2100	Gödöllő	Szabadság tér 7.
11	Gödöllői Contact ITF Taekwan-do	2115	Vácszentlászló	Jókai u. 49.
12	Gödöllői Kézilabda Club	2100	Gödöllő	Perczel M. u. 4.
13	Gödöllői Lovas Sport Egyesület	1133	Budapest	Kárpát u. 26. I.em/40
14	Gödöllői Muay Thai és Bokszt Egyesület (Crow Gym)	2100	Gödöllő	Dózsa György út 25.
15	Gödöllői Ördögök Rögbi SE	2101	Gödöllő	Páter Károly út 1. C koll. – 64.
		2101	Gödöllő	Páter Károly út 1. C koll. – 64.
16	Gödöllői Sakk Barátok Egyesülete	2111	Szada	Ady Endre u. 2/A.
17	Gödöllői Sport Klub - asztalitenisz	2100	Gödöllő	Béke u. 5.
18	Gödöllői Sport Klub - íjászat	2100	Gödöllő	Dobó K. u. 24.
19	Gödöllői Sport Klub - kézilabda	2100	Gödöllő	Szőlő u. 30. Fsz. 3.
20	Gödöllői Sport Klub - kosárlabda	2117	Isaszeg	Március 15. u. 51
21	Gödöllői Sport Klub - labdarúgás	2100	Gödöllő	Domboldal u. 8.
22	Gödöllői Sport Klub - tenisz	2100	Gödöllő	Táncsics M. út 56.
23	Gödöllői Taekwan-do SE	2100	Gödöllő	Knézich u. 9.
24	Gödöllői Wado SE	2100	Gödöllő	Ádám u. 34.
25	Grassalkovich SE	2100	Gödöllő	Garó E. u. 4.
26	Jumpers Tánc-és Sport Közhasznú Egyesület	2113	Erdőkertes	Mikszáth K. u. 27.
27	Kirchofer SE	2100	Gödöllő	Széchenyi u. 64.
28	Margita 344,2 Turisztikai-és Sport Egyesület	2100	Gödöllő	Vadász u. 16.
29	Pelikán Horgász Egyesület	2100	Gödöllő	Pf.:198
30	Pepita Bakancs Turisztikai Egyesület	2119	Isaszeg	Csokonai u. 20.
31	SAINO - Karate - Do Kh. SE	2100	Gödöllő	Rozsnyói u. 15/B
32	TEVA - Gödöllői Röplabda Club	2100	Gödöllő	Honvéd u. 28.
		2100	Gödöllő	Kiss J. u. 7.
33	Vuelta SE	1104	Budapest	Bodza u. 31.

Gödöllőn az elmúlt években több sportfejlesztést is sikeresen lezajlott. Megépült a Táncsics úti Sportcentrum két műfüves és egy füves pályája, a Damjanich János Általános Iskola és a Petőfi Sándor Általános Iskola tornacsarnoka.

Jövőkép:

További tervek vannak egy uszoda és egy nagyobb sportcsarnok megépítésére is.

8.2. Egészségügy

Szakorvosi ellátás - Tormay Károly Egészségügyi Központ – Forrás: intézményi adatszolgáltatás, TEIR

Az Alapítói jogokkal felruházott irányító szerve: Gödöllő Város Önkormányzatának Képviselő-testülete.

Az Intézet:

- tevékenységének jellege szerint: közszolgáltató közintézet,
- feladatához kapcsolódó funkció szerint: önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.

Az Intézet ellátási területének (TEK) meghatározója az ANTSZ Országos Tisztiorvosi Hivatal.

Az Intézet kapacitásának meghatározója (TVK) és a működésének finanszírozója a jogszabályok által kötelezett Országos Egészségbiztosítási Pénztár. A finanszírozás formája: teljesítményfinanszírozás, mely közismerten és folyamatosan alulfinanszírozást jelent. Az Intézet gazdasági, illetve közhasznú tevékenységben nem vesz részt, vállalkozói tevékenységet nem folytat.

Az Intézet ellátási területe:

Gyógyító-megelőző szakellátást biztosító intézetként a Területi Ellátási Kötelezettség előírásainak megfelelően alapvetően Gödöllő város és a gödöllői járás lakosait látják el, de bizonyos szakmákban más területről is fogadnak betegeket. (Gödöllői járás vonatkozó települései: Aszód, Bag, Csömör, Domony, Dány, Erdőkertes, Galgahévíz, Galgamácsa, Hévízgyörk, Iklad, Isaszeg, Kartal, Kerepes, Kistarcsa, Mogyoród, Nagytarcsa, Pécel, Szada, Tura, Vácegres, Váckisújfalu, Vácszentlászló, Valkó, Veresegyház, Verseg, Zsámbok)

A szakfeladatok ellátásához az Egészségügyi Központ rendelkezésére álló ingatlanok

- Gödöllő, Petőfi S. utca 1. (291/3. hrsz. ingatlan a rajta lévő épülettel) – I. számú szakrendelő, egyben az Intézet központja
- Gödöllő, Szabadság tér 3. (411 hrsz. ingatlan a rajta lévő épülettel) – II. számú szakrendelő: fizioterápiás ellátások és védőnői szolgálat
- Gödöllő, Ady E. sétány 62. (B.5396. hrsz. ingatlan a rajta lévő épülettel) – Tüdőbeteg-gondozó Intézet
- Gödöllő, Ady E. sétány 56. szám alatti bérelt helyiségek – Pszichiátriai gondozó Intézet
- Gödöllő, Palota-kert 3. szám alatti épületben bérelt helyiségek – Gyermekfogászat

Az önkormányzati tulajdonú Intézmény több telephelyen és elavult épületekben történő elhelyezkedése működtetési anomáliákat vet fel. A korszerű ellátásszervezés, a betegek érdekei és a hatékony költséggazdálkodás is megkövetelné, hogy az objektumgazdálkodás keretében az ellátóhelyek (telephelyek) számát szűkítsék, és korszerű energetikai és informatikai rendszerrel működő – alapvetően egészségügyi ellátásra tervezett – épületekben lehessen gyógyítani.

Az alaptevékenység szakfeladat száma és megnevezése az érvényes szakfeladat-besorolás szerint

862211 Járóbeteg gyógyító szakellátása

- angiológia
- belgyógyászat
- bőrgyógyászat
- diabetológia
- felnőtt fül-orr-gégészet
- gyermek fül-orr-gégészet
- idegyógyászat
- kardiológia
- nőgyógyászat
- ortopédia
- gyermek ortopédia
- pszichiátria
- gyermek pszichiátria
- reumatológia
- sebészet
- gyermek sebészet
- szemészet
- urológia

862213 Járóbeteg gyógyító gondozása

- bőr- és nemibeteg gondozás
- pszichiátriai gondozás
- tüdőbeteg gondozás

862232 Foglalkozás-egészségügyi szakellátás

862301 Fogorvosi alapellátás (gyermekfogászat)

869041 Család-és nővédelmi egészségügyi gondozás (területi védőnői szolgálat)

869042 Ifjúság-egészségügyi gondozás

- iskolaorvos
- iskolavédőnői szolgálat

869031 Egészségügyi laboratóriumi szolgáltatások

869032 Képződiagnosztikai szolgáltatások

- röntgen
- ultrahang

869037 Fizioterápiás szolgáltatás

- elektroterápia,
- gyógytorna,
- gyögmasszázs

- tüdőgyógyászat
- gyermek tüdőgyógyászat
- gyermek allergológia

Az Országos Tisztiorvosi Hivatallal és az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött szerződés alapján az Intézet részére meghatározott havi betegellátási kapacitás (TVK), és az egyes szakmák tekintetében ettől jelentősen nagyobb mértékben hozzájuk forduló lakosságszám közötti eltérés előjegyzési rendszer működtetését teszi szükségessé. Sajnálatos módon ez bizonyos szakrendelések esetében néhány héttől akár több hónapos várakozást kíván meg betegektől.

Természetesen a sürgősségi ellátást kívánó eseteket az előzőektől függetlenül a rendelési idő alatt soron kívül látják el – az előjegyzett beteglétszám mellett.

Tevékenységi mutató számok

- A járóbeteg-szakellátási szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek tekintetében összesen mintegy 85 ezer fő
- A járóbeteg-gondozóintézeti szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek tekintetében meghaladta a 140 ezer főt.
- 2014. évben szakrendeléseinken – 29 szakma vonatkozásában, évi 50 031 szakorvosi órában – összesen 225 527 esetet láttak el, amiből közel 15 ezer eset volt a 18 év alatti páciens.
- Éves bevételük több mint 590 millió forint, ebből az OEP mintegy 540 millió forintot finanszíroz.
- Az intézet dolgozóinak létszáma összesen 144 fő, melyből 120 fő a közalkalmazott.

Humán erőforrás helyzet:

Az intézet esetében is egyértelműen megállapítható, hogy az országos helyzetnek megfelelően sújtják a hiányszakmákból eredő létszámproblémák. Mindezen rontottak a kötelezően nyugdíjazandó orvosok hiánya miatt keletkezett anomáliák.

Kénytelenek voltak az előzőek miatt az elmúlt időszakban megszüntetni néhány szakrendelést (pl.: gyermek kardiológia, onkológia, gasztroenterológia) és csak nagy nehezen tudták megoldani a két labororvos és a sebészeti szakorvosi ellátás biztosítását is.

Nem segít a betegellátás helyzetén az sem, hogy egyre több a közreműködői szerződéssel és részállásban dolgozó orvos. További létszám-biztosítási és ebből eredően finanszírozási problémát okoz az olyan szükségszerű állami előírás teljesítésének kötelezettsége, ahol ezt közalkalmazottal nem lehet megoldani (pl.: munkavédelmi, tűzvédelmi, higiénikus, belső ellenőri feladatok).

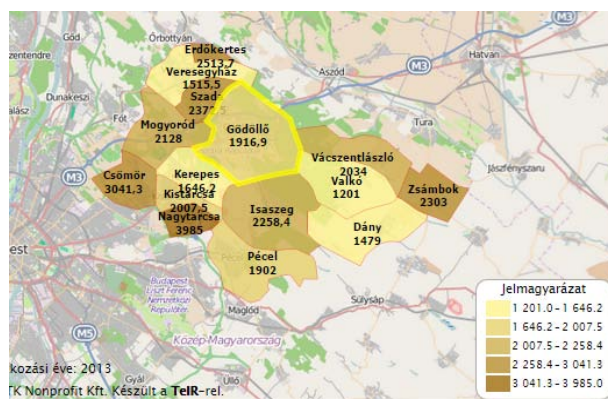
Kapcsolatok:

Háttér fekvőbeteg intézménye a Kistarcsán működő Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, amellyel szakmai és gazdasági együttműködési szerződésük van. Ugyancsak jó szakmai kapcsolatokat ápolnak a veregyeházi Misszió Egészségügyi Központtal – annál is inkább, mivel több szakmában átfedő ellátási területünk van.

Háziorvosi ellátás

Az egy körzetre jutó lakosságszám adataiból kiindulva, Gödöllőn a házi orvosi ellátás szintje (1917) 2012-ben kedvezőtlenebb volt az országos átlagnál (1544), és lényegesen (1350) kedvezőtlenebb volt a budapestinél.

A Gödöllői járáshoz tartozó településekhez viszonyítva az ellátás szintje átlagosnak mondható, mivel van kedvezőbb és kedvezőtlenebb adat is.

Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő)

8.3. Szociális ellátás

A városban a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben szabályozott szociális alap és szakellátások, illetve gyermekjóléti alapellátások vonatkozásában két önkormányzat által fenntartott intézmény, az Egyesített Szociális Intézmény (Ady Endre sétány 56.), és a Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Szolgálat (Tessedik S. út 4.), továbbá a Máltai Szeretetszolgálat gödöllői csoportja (Palotakert) látja el a feladatokat.

A szociális ellátások rendszerén belül 2015. márciustól jelentős mértékben átalakult a segélyezés rendszere. A változtatás lényege, hogy a jövedelemkompenzációt biztosító támogatások a járásokhoz, míg a kiadáskompenzáló segélyek az önkormányzatokhoz kerültek.

Az önkormányzatok a kiadást csökkentő szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz adóerő képességük figyelembe vételével kaphatnak állami finanszírozást. Gödöllő város adóerő képessége jóval meghaladja a központi költségvetési törvényben meghatározott mértéket, ezáltal a szociális ellátások fedezetét saját bevételei terhére állapítja meg.

Az Egyesített Szociális Intézmény (Ady Endre sétány 56.) feladata:

Étkeztetés: az étkeztetés keretén belül azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább, napi egyszeri meleg étkeztetés biztosítása történik, akik azt önmaguknak, illetve önmaguk és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és rendelkeznek az önkormányzat által meghatározott jogosultsági feltételekkel.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, akkor diétás étkeztetés is biztosítható részére.

Az étkezést igénylőknek lehetőségük van az étel helyben fogyasztására, elvitelére, és kiszállítás igénylésére.

Házi segítségnyújtás: A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

A feladatok ellátása az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükségletének megfelelően a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően történik.

Nappali ellátást nyújtó intézmények: Idősek Klubja és a Fogyatékosok Nappali Intézménye.

Szakosított ellátás – Egyesített Szociális Intézmény fenntartásában

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (időskorúak gondozóháza)

Elsősorban, állandó gödöllői lakóhellyel rendelkező személyek részére biztosít ellátást. Amennyiben gödöllői várakozó nincs, úgy más település lakói is igénybe vehetik az ellátást.

A gondozóházi részleg gyógyulás, lábadozás idejére biztosít ápolást, gondozást.

Gondozóházban ellátottak részére biztosított szolgáltatás:

- az ellátást igénybevevő mentális gondozása, egészségügyi ellátása, szakszerű ápolása, gondozása, általános és szakorvosi ellátáshoz való hozzájuttatása
- az intézmény alapgyógyszer listájában szereplő gyógyszerek térítésmentes biztosítása

Az engedélyezett férőhelyszám: 10 fő

2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
93,9 %	93,4 %	100 %	99,56 %	95,10 %

Férőhely kihasználtság %-ban éves szinten

Ápolást-gondozást nyújtó intézmény (Idősek Otthona)

Időotthoni ellátás 4 órát meghaladó gondozási szükséglet esetén biztosítható. A gondozási szükséglet vizsgálatot az előgondozással egyidejűleg, az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy a jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti körülmények fennállását.

Az Idősek Otthonában gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el. Továbbá ellátásban részesíthető az a gondozási szükséglettel rendelkező 18. életévet betöltött személy is, aki betegsége vagy fogyatékossága miatt önmagáról gondoskodni nem képes és ellátása más típusú intézményben nem biztosítható.

Az engedélyezett férőhelyszám: 50 fő

2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
100 %	100 %	100 %	99,93 %	98,81 %

Férőhely kihasználtság %-ban éves szinten

*Szakosított ellátás – Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Szolgálat fenntartásában**Családsegítő szolgálat*

Összes ellátottak száma:

2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
644 fő	749 fő	383 fő	714 fő	645 fő

Szolgáltatások:

- az egyén, család életében jelentkező működési zavarok, konfliktusok, krízishelyzet megoldásának elősegítése
- ingyenes jogsegélyszolgálat és pszichológiai tanácsadás
- az aktív korú nem foglalkoztatott személyek számára – beilleszkedést elősegítő program keretében – segítségnyújtás a munkaerő-piacra történő visszatéréshez
- klubok látogatása (Életmód-, Film-, Egészségmegőrző-, Kézműves klub, Számítógépes alapismeretek).
- térítésmentes ruhaválogatási lehetőség
- díjtalan közvetítési lehetőség: albérlet, munkalehetőség, gyermekfelügyelet, korrepetálás, házimunka, kisebb otthoni javítások, háztartási gépek, bútorok, játékok közvetítése, idős emberek felügyelete, beteglátogatás közvetítése
- hivatalos ügyintézésben információ- és segítségnyújtás, természetbeni és pénzbeli ellátásokhoz való hozzájutás segítése
- környezettanulmányok készítése

Gyermekjóléti szolgálat

Összes ellátottak száma:

2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
205 fő	509 fő	334 fő	725 fő	792 fő
132 család	403 család	266 család	439 család	675 család

Szolgáltatások:

- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek prevencióját célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutás szervezése
- szabadidős programok szervezése, azok nyilvántartása
- tájékoztatás jogokról, ellátási formákról, érdekvédelemről
- térítésmentes jogi, pszichológiai tanácsadás, ruhaválogatási lehetőség biztosítása
- környezettanulmány készítése, hivatalos ügyek intézésének segítése
- észlelő- és jelzőrendszer működtetése
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése
- felsőfokú képzésben tanuló, szakmai gyakorlaton lévő hallgatók fogadása

Hajléktalanok átmeneti szállása

Ellátottak számának éves átlaga:

2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
28 fő	28 fő	27 fő	27 fő	27 fő

Férőhelyszám: 20 fő férfi, 8 fő nő

Szolgáltatások:

A Hajléktalanok átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

A szállón végzendő szociális és mentális gondozás körébe tartozik különösen:

- az egyéni esetkezelés, szociális csoportmunka, közösségi szociális munka
- az átmeneti szállóról történő továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítség
- az intézményen belüli közösségi élet szervezése
- szocioterápia
- a családi és társadalmi kapcsolatok ápolásának segítése
- a hivatalos ügyek intézésének segítése

A Hajléktalanok átmeneti szállásán feladat a lakók ügyeinek intézése, társadalmi integrációjuk elősegítése, életvitelükből adódó egyéni problémáik rendezése, kapcsolataik ápolása.

Éjjeli menedékhely

Ellátottak számának éves átlaga:

2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
6 fő	6 fő	6 fő	6 fő	6 fő

Férőhelyszám: 6 fő

Szolgáltatások:

Az Éjjeli menedékhely alapértelmezésként megfogalmazható elsődleges célja szállás, menedék biztosítása hajléktalan nők és férfiak számára az éjszaka biztonságos eltöltéséhez. Ez a feladat, a november elejétől

április végéig tartó téli krízis időszakban egyértelműen az életmentés, az egészségkárosodás elkerülése irányába mutat.

Az elsődleges cél teljesülése mellett, az Éjjeli menedékhely működése során szem előtt tartja az ellátást igénybevevők helyzetének javítását, amennyiben szükséges segítik a megfelelő intézménybe való átkerülést (pl. átmeneti szállás, egyéb ellátó intézmény), az ezzel kapcsolatos információk átadását.

Nappali melegedő

Napi átlagforgalom:

2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
33 fő	37 fő	20 fő	20 fő	20 fő

A Nappali melegedő lehetőséget biztosít:

- közösségi együttlétre (tv nézés, társasjátékok, klubfoglalkozások, kulturális programok)
- napközbeni pihenésre
- személyi tisztálkodásra (a szükséges textíliák és tisztálkodó szerek igény szerinti biztosításával)
- személyes ruházat tisztítására
- igény szerint napi egyszeri, meleg étkezésre
- postacím, értesítési cím létesítésére
- csomagmegőrzésre

Nem önkormányzati fenntartású szociális intézmények

Máltai Szeretetszolgálat Gödöllői csoportja "Fogadó" Pszichoszociális és Támogató Szolgálat

A Máltai Szeretetszolgálat fenntartásában működnek a Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása illetve a Támogatói Szolgálat megnevezésű intézmények.

Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása

Célja azon szenvedélybetegek segítése – alkohol-, kábítószer-, gyógyszer-függők, játékszenvedély-betegek, valamint hozzátartozóik közösségi ellátása –, akik saját lakókörnyezetükben élnek és megfelelő életvitelük fenntartásához segítséget igényelnek, valamint azon szenvedélybetegek segítése, akik nem bentlakásos ellátásban, orvosi vagy egyéb terápiás ellátásban részesülnek és önálló életvitelük fenntartásához segítségre van szükségük.

Feladatai:

- Elsősorban a szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése
- Az ellátást igénybe vevők lakókörnyezetében történő segítségnyújtás az önálló életvitel fenntartásában, meglévő képességeik megtartásában és fejlesztésében, egészségi és pszichés állapotának javításában
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése. Háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás
- Szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, a mindennapi életben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában segítségnyújtás
- Pszicho-szociális rehabilitáció: a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önsegítő csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, tanácsadás, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybe vételéről

- Szociális és mentális gondozás, problémaelemzés, problémamegoldás: a személyes célok meghatározásának segítése, a változtatásra motiváló tényezők feltárása, problémamegoldó beszélgetések
- Készségfejlesztés: életvitellel kapcsolatos tréningek szervezése, az önellátásra való képesség javítása és fenntartása, tájékoztatás a betegséggel kapcsolatos tudnivalókról, az ahhoz való alkalmazkodás és kezelés teendőiről
- Az ellátást igénybe vevő ösztönzése orvosi vagy terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvételre, és ennek figyelemmel kísérése
- Ártalomcsökkentő programok, megkereső programok szervezése az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében

Támogató Szolgálat

Célja a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

Feladatai:

- Személyi segítő szolgálat működtetése, amely segítséget nyújt a fogyatékkal élő emberek személyi szükségleteinek kielégítéséhez, a társadalmi életben való teljes jogú részvételéhez, az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, kulturális, művészeti, sport, vallási, szabadidős tevékenységek végzéséhez
- Szállító szolgálat működtetése és tanácsadás
- Gyógyászati segédeszköz kölcsönzés segítése

Tessedik Sámuel Evangélikus Idősek Otthona

A Berente István út 13-15. szám alatti, 50 férőhelyes, ápolást, gondozást nyújtó szociális otthon a Szarvas-Újtemplomi Evangélikus Egyházközség fenntartásában van. Azon személyek részére nyújt ellátást, akik a nyugdíjkorhatárt betöltötték, szociális és egészségi állapotuk folyamatos gondozást igényel, de tartós kórházi kezelésre nem szorulnak.

Tessedik Sámuel Evangélikus Családok Átmeneti Otthona

Az intézménybe (Berente István út 11.) az egész ország területéről fogadnak rászoruló családokat. A családok átmeneti otthona befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét, a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve a szülészetéről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.

Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona

A Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona (Dózsa György út 65.) gödöllői székhelyén és telephelyén 242 férőhelyen biztosítja a szociális segítségre szoruló fővárosi illetőségű személyek ellátását, melyből 40 férőhelyen fokozott ellátást igénylők, illetve súlyos fokú demenciában szenvedők gondozását végzi.

A szolgáltatás célja az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászorult személyek számára tartós bentlakás, teljes körű ellátás, ápolás-gondozás biztosítása. Az Otthon célkitűzése, hogy biztonságos öregkor esélyét nyújtsuk azok számára, akik egyedül nem képesek megküzdeni az idős kor terheivel.

Az Otthon munkatársai szakmai hozzáértéssel, szeretettel és empátiával segítenek a rászoruló idős embereknek a napi 24 órában, úgy, hogy az otthon lakói, az idős korról járó problémáik ellenére, megőrizhessék emberi méltóságukat.

8.4. Esélyegyenlőség biztosítása

Gödöllő Helyi Esélyegyenlőségi Programja (2013-2018) 2013-ban készült a Polgármesteri Hivatal keretein belül az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján. Az Esélyegyenlőségi Program alapján Gödöllő Önkormányzat törekvései az esélyegyenlőség biztosításának minden területére kiterjed.

Közfoglalkoztatottság

Gödöllő város Önkormányzata mindig is törekedett a közfoglalkoztatási programokban történő részvételre. 2009-2011 között 146-105 fő között változott az önkormányzat által közfoglalkoztatás keretében alkalmazottak száma. A közfoglalkoztatottak elsősorban a városüzemeltetés területén dolgoztak, közterület fenntartás, parkgondozás, strand, temető karbantartás területeken, valamint volt éves szinten átlagosan 14 fő, akik irodai munkára a polgármesteri hivatalban és önkormányzati intézményekben kerültek alkalmazásra.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.):

Gödöllőn a foglalkoztatási lehetőségek az országos átlagnál sokkal kedvezőbbek, hiszen jelentős a helyben foglalkoztatás lehetősége a számos itt működő helyi vállalkozás miatt, de számos nagyvállalat és multinacionális cég is jelen van a településen. A főváros is közel van, tömegközlekedési eszközökkel megfelelő gyakorisággal érhető el, HÉV, MÁV és a Volánbusz járataival.

Az Esélyegyenlőségi Program áttekinti a nők, a gyermekek, a pályakezdő fiatalok, a betegek, a mozgáskorlátozottak, az alacsonyan iskolázottak, és bármely más módodon hátrányos helyzetűek hozzáférési lehetőségeit a közszolgáltatásokhoz, országos vagy önkormányzati támogatási lehetőségekhez.

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Megfelelő kapacitású bölcsődei férőhelyek száma • Szociális ellátások rendelkezésre állása • A városi közművelődés sokszínű lehetősége • Általános iskolai oktatás megfelelő lefedettsége, jó színvonala • Középszintű oktatás jelenléte, magas színvonala, választéka • Egyetemi szintű oktatás jelenléte 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevelési, oktatási, egészségügyi, illetve szociális ellátásokhoz kapcsolódó épületállomány nagy részének korszerűtlen energetikai, fizikai és esztétikai állapota, gazdaságosan nem felújítható épületek kiváltására, megtartandó épületek generál felújításra, rendszeres karbantartásra fordítható önkormányzati források szűkössége • Az iskolákban bevezetett mindennapos testnevelési program teljes körű megvalósításához szükséges méretű, kialakítású és felszereltségű tornatermek hiánya • Járóbeteg szakellátás hiányos, elavult infrastruktúrája, humán erőhiány • Mentőszolgálat épületének elavult infrastrukturális kialakítása • Jelentős lakossági igényként jelentkező sportolási és rekreációs lehetőség, a városi uszoda és strand hiánya • Egyes – Gödöllőn jelentős hagyománnyal rendelkező – sportágak (mint például vívás, asztalitenisz) edzési, versenyzési lehetőségeinek korlátozottsága • Korszerű, multifunkciós városi sportcsarnok hiánya • Teljes körű akadálymentesség hiánya a városi intézményekben és a közterületeken • Fiatalok számára korlátozott szórakozási lehetőségek

LEHETŐSÉGEK

- Pályázati forrás révén az Önkormányzat tulajdonában lévő épületállomány modernizálása (oktatás-nevelés, szociális ellátás területén)
- Szakorvosi rendelő korszerűsítése külső források bevonásával
- Állami beruházásban sportlehetőségek és sportolásra alkalmas helyszínek kialakítása
- Szociális ellátás rendszerének állami szintű javítása, forráshiányának enyhítése

VESZÉLYEK

- Intézményi épületek állagromlása nem kezelhető kellő ütemben a felújításra fordítható külső forrásokkal
- Fejlesztési lehetőségek szűkülése a kiszámíthatatlan jogszabályi környezetnek köszönhetően
- Az önkormányzat bevételeinek csökkenése
- Egyetemvárosi szerepkör visszaszorulása a hallgatók számának csökkenése miatt
- Szociális feladatok önkormányzatra való áthárításából adódó többletkiadások megjelenése

9. A település gazdasága

9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Mint azt a stratégia településhálózati összefüggéseket bemutató fejezetben is megfogalmazásra került, Gödöllő gazdasági súlyát és szerepkörét is meghatározza a város központi elhelyezkedése, és a főváros agglomerációs hatása.

Gödöllő város állandó lakosainak száma 2011-ben 31 931 fő volt (Forrás: KSH). A város állandó lakosságának száma enyhe növekedést mutat (2%) a 2005-ös adathoz viszonyítva. A 19-60 év közötti korosztály mintegy 38,6%-a munkavállaló. A munkavállalók 44%-a ingázik, legtöbbször Budapestre jár dolgozni. A gödöllői ingázók aránya több mint 4%-os növekedést mutat 2001 és 2011 között. A Gödöllőre járók száma mintegy 9000 fő, ami a 2001-es adathoz képest jelentős növekedést mutat. A Gödöllőre bejáró dolgozók száma továbbra is jelentősen meghaladja a helyben dolgozó gödöllőiek számát, tehát a település jelentős térségi foglalkoztató.

Település neve	Helyben dolgozók száma összesen		Településről eljárók száma		Településre beingázók száma		Foglalkoztatási kapacitás, %	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Gödöllő	7 834	7 506	4 800	5 796	8 098	9 166	49,2	45,0
többi járásközpont Pest megyében	4 532	4 578	4 107	5 290	2 328	3 394	66,1	57,4
Budapest	681 042	917 026	64 976	78 681	175 151	225 518	79,5	80,3

11. táblázat - Foglalkoztatási kapacitás alakulása 1990-2001.

(Megjegyzés: foglalkoztatási kapacitás: a foglalkoztatott lakosok a helyben lévő munkahelyek arányában, %) (KSH Népszámlálás, 1990, 2011)

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartása alapján a gödöllői munkanélküliségi relatív mutató¹ 2005-ben 2,39%; 2011-ben 4,33% volt, míg a legfrissebb 2014-es adat alapján 3,77%. A munkanélküliségi adatokban jól megfigyelhető a 2008-as gazdasági válság hatása, valamint a válság éveit követő javuló tendencia.

A KSH adatszolgáltatása alapján az országos munkanélküliségi ráta² 2011-ben 10,9%-volt, míg Gödöllő városában ennél alacsonyabb: 9,4 %.

A város elfogadott, és felülvizsgálatra kerülő integrált városfejlesztési stratégiájának helyzetelemzése még 3-4 %-os munkanélküliségi rátáról számolt be, amely gyakorlatilag közel teljes foglalkoztatottságot jelentett. Ezzel szemben megállapítható, hogy azóta Gödöllőn megjelent a munkanélküliség, mint gazdaságfejlesztési, városfejlesztési kihívás.

A városi lakosság jövedelmi viszonyait bemutató fejezetben bemutatott kedvező jövedelmi képet árnyalja az az önkormányzati interjú során elhangzott megállapítás, mely szerint a munkanélküliség megjelenése mellett a városban érzékelhető, hogy elindult egyfajta elszegényedés, a reálbérek csökkenése, a szürke

¹ Relatív mutató - a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában

² A munkanélküliségi ráta nem más, mint a munkanélküliek számának és a munkaerő-állománynak a hányadosa, százalékos formában kifejezve

foglalkoztatás bővülése. (Ez utóbbi megállapítást a jövedelmi viszonyok fejezetben bemutatott száz lakosra jutó adófizetők számának csökkenése is alátámasztja.)

Kialakult a városban egy olyan réteg, amely szociális támogatás nélkül nem tudja magát eltartani. A fenti tendenciának látszólag ellentmond az önkormányzati segélyezésre fordított összegek alakulása:

	2008	2014
Önkormányzat által segélyezésre fordított összeg	82.381.000,- Ft	52.301.000,- Ft

A segélyezésre fordított források lecsökkenésének oka nem a rászorulóknak számának csökkenése – a rászorulóknak száma növekszik -, hanem a jogszabályi környezet változása. Számos korábban önkormányzati hatáskörben kiutalt szociális támogatást 2014 januárjától átvett a járási hivatal. Az önkormányzat 2014-től csak krízis szociális támogatásokat nyújt.

A romló jövedelmi helyzetnek elsősorban az országban megfigyelhető általános tendenciák lehetnek az okozói. Mert Gödöllő város működésében az elmúlt időszakban nem történt olyan változás, amely a foglalkoztatás romlása, vagy az elszegényedés irányába hatna.

A város gazdaságának meghatározó szereplői ipari, illetve ipari-szolgáltató jellegű cégek.

A helyi tőke túlnyomórészt kis- és középvállalkozások (kkv-k) formájában van jelen. Bár számuk így is alacsony, Gödöllőn a nagyvállalatoknak a társas vállalkozásokon belüli aránya meghaladja a régiós, sőt a budapesti átlagot is.

	KKV	Nagyvállalat
Közép-Magyarország (Budapest, Pest)	99,88%	0,12%
Budapest	99,87%	0,13%
Pest megye	99,92%	0,08%
Gödöllő	99,86%	0,14%

12. táblázat - Regisztrált társas vállalkozások létszám kategória szerinti megoszlása (%), 2013-ban
(Forrás: KSH)

A vállalati méret és teljesítmény alapján a helyi gazdaság meghatározó szereplői multinacionális vállalkozások, pontosabban, azok itteni telephelyei. Fontos megemlíteni, hogy a Gödöllőn működő nagyvállalatok jellemzően orvos technológiai-, gyógyszeripari tevékenységet folytatnak. Ezek az ipari tevékenységek jelentős beruházásokat igényelnek, magas a termelés során keletkező hozzáadott érték, és hosszabb távú üzletpolitikát igényelnek, mint például a logisztikai, vagy egyéb szolgáltatások. A gödöllői nagyvállalatok hosszú távon is Gödöllőn képzelik el tevékenységük folytatását.

Terület	Külföldi tőke aránya (%)	Értékesítés nettó árbevétele átlagosan (ezer Ft)	Befektetett eszközök átlag értéke (ezer Ft)	Ezer lakosra jutó társasági adózó, (%)	Export értékesítés a nettó árbevétel arányában (%)	Jegyzett tőke átlaga (ezer Ft)
Gödöllő	89,37	157 849	98 452	15	47,44	55 581
Budapest	61,28	86 675	169 674	16	23,40	27 061
Országosan	54,60	151 455	101 470	25,8	38,8	25 883

13. táblázat - Székhellyel bíró vállalkozások fontosabb adatai (2012.)
(Forrás: KSH)

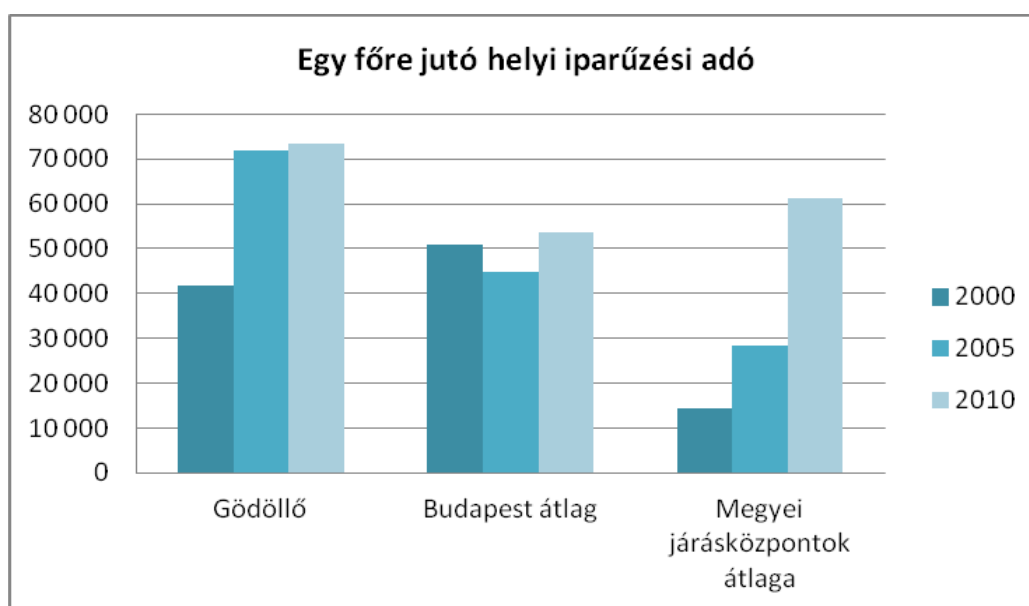
A fenti megállapítással összhangban a tőkeszerkezeten belül kiugróan magas a külföldi tőke aránya csakúgy, mint az exportértékesítés az árbevételen belül, valamint az átlagos jegyzett tőke nagysága. Ez utóbbi két adat 2012-ben több mint kétszerese volt a budapesti értéknek. A vállalkozások árbevétele és a befektetett

eszközök értéke az országos átlagot közelíti meg, míg az ezer lakosra jutó társasági adózó száma a fővárosi értékkel mutat párhuzamot.

A jelentős külföldi kitétség a helyi gazdaság szempontjából egyszerre jelent biztonságot a belső finanszírozási, tőkepiaci kockázatokkal szemben, és kiszolgáltatottságot a külföldi tőketulajdonosok üzleti döntéseivel szemben. Gödöllő kiemelkedő versenyképességet és tőkevonzó képességet mutat a térségben, és erősen érdekelt a külföldi vállalatokkal való partneri viszony fenntartásában, a tőkevonzó képességének kihasználásában.

Gödöllő kiváló stratégiai fekvése miatt (Budapest és agglomerációja keleti kapuja) valószínűleg nagyobb távlatban is vonzó lesz befektetések, gazdasági tevékenységek telepítése, bővítése számára, amelyet az M0 keleti szektor és az M31 megépítése tovább javít.

A gödöllői székhellyel rendelkező vállalkozások az egy főre jutó iparüzési adóbevételek alapján Budapesthez viszonyítva is kiugró gazdasági teljesítményt mutatnak.

19. diagram - Az egy főre jutó helyi iparüzési adó (HIPA) bevétel a 2000, 2005, 2010. évben
(Forrás: KSH)

2013. évben az önkormányzati nyilvántartás alapján a befizetett egy főre jutó iparüzési adó mértéke 82 000 Ft volt, tehát a tendencia továbbra is dinamikusan növekvő.

Gödöllő város gazdasági szerkezetében körülbelül egy tucatnyi jelentős vállalkozás termeli a helyi gazdasági jövedelem majd felét. A város szempontjából viszont fontos, megbecsülendő elem, hogy a kisebb vállalkozások tőkeerejükhez és jövedelemtermelő képességükhöz képest nagyobb foglalkoztatók, valamint bővítik a gazdasági tevékenységek skáláját. Jelentősebb helyi gazdasági integráció azonban csak a volt Ganz Gyár területén alakult ki, azonban mára terület gazdasági aktivitása lecsökkent. Az integráció kiemelt figyelemre érdemes, mert egyrészt helyi, azaz gödöllői tőkét jelent, másrészt pedig a gazdasági integrációban benne foglalhatik egy potenciális térségi gazdasági klaszter kialakulásának esélye, azaz elképzelhető, hogy az amúgy független, de egymással kooperáló cégek kifelé nagyvállalatként is meg tudnak jelenni. Hosszabb távon két alapvető kitörési pont mutatkozik a helyi erőforrásokra építő cégvilág megerősítésére: **az idegenforgalom, valamint a Szent István Egyetem (SZIE) egyetemi infrastruktúrájához és kapcsolati rendszeréhez csatlakozó integráció.**

9.1.1. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Gödöllő város gazdasága dinamikus, mert évről évre erősödik, szerkezete korszerű, mert a tudásintenzív iparágak aránya meghaladja az átlagot.

Nemzetgazdasági ág megnevezése	Gödöllő	Pest megye	Budapest	Országos
A - Mezőgazdaság	2%	1%	0%	2%
B - Bányászat	0%	0%	0%	0%
C - Feldolgozóipar	8%	8%	6%	8%
D - Villamosenergia ellátás	0%	0%	0%	0%
E - Vízellátás	0%	0%	0%	0%
F - Építőipar	8%	11%	7%	9%
G - Kereskedelem	22%	24%	24%	24%
H - Szállítás, raktározás	3%	4%	3%	3%
I - Vendéglátás	3%	4%	4%	5%
J - Információ, kommunikáció	7%	7%	8%	6%
K - Pénzügy, biztosítás	2%	2%	2%	2%
L - Ingatlanügyletek	7%	6%	9%	7%
M - Szakmai tudományos, műszaki tevékenység	22%	16%	20%	17%
N - Adminisztratív és szolgáltatás támogató	6%	6%	7%	6%
O - Védelem, közigazgatás	0%	0%	0%	0%
P - Oktatás	3%	2%	2%	2%
Q - Egészségügyi, szociális ellátás	3%	3%	2%	3%
R - Művészet, szórakoztatás	2%	2%	2%	2%
S - Egyéb szolgáltatás	2%	2%	2%	2%
T+U - Egyéb tevékenység	0%	0%	0%	0%

14. táblázat - Regisztrált társas vállalkozások nemzetgazdasági ág szerinti megoszlása (%), 2012-ben
(Forrás, KSH, TSTAR)

A korszerű szerkezeti összetétel tetten érhető a regisztrált társas vállalkozások nemzetgazdasági ágakon belüli megoszlásából is. A fenti táblázatból leolvasható, hogy Gödöllő, mint agglomerációs település ágazati szerkezetében egyfajta átmenetet képez Pest megye és Budapest között. Így az építőipar, ingatlanügyletek a pest megyei arányt meghaladják, a fővárosi aránytól azonban elmaradnak. Több olyan iparág is azonosítható, amelyek aránya vagy a fővárossal, vagy pest megyével mutatnak azonosságot.

Kiemelkedők a tudásintenzív ágazatok, amelyek Gödöllő korszerű gazdaságszerkezetét támasztják alá és a gazdaságfejlesztés kitörési pontjai lehetnek. Ilyen iparág a szakmai tudományos, műszaki tevékenység (22%) és az oktatás (3%).

A szakmai tudományos, műszaki tevékenység a fővárosban is csak 20%-os arányt mutat, míg a megyében 16% és országosan is csak 17%-os arányt mutatnak az ágazathoz tartozó vállalkozások.

Az oktatás nemzetgazdasági ágba tartozó vállalkozások aránya szintén nem csak a pest megyei és országos átlagot haladja meg, hanem még a Főváros átlagát is (2%).

Bár a jelenlegi vállalkozások a vendéglátás területén nem mutatnak jelentős részarányt (3%), az idegenforgalom a város és a térség nagy reménye. A fenntartható városi gazdálkodás és a fenntartható városi környezet kettősének összhangját a település az idegenforgalom ágazati részarányának jelentős növelésével kívánja megvalósítani. Gödöllő 2011-ben 203 vendéglátóhellyel rendelkezett. A

vendéglátóhelyek száma az elmúlt 10 évben folyamatosan emelkedett. Jelenleg egy 126 férőhelyes hotel, egy 37 szállásférőhelyes panzió és két közösségi szálláshely (252 szállásférőhely) található Gödöllőn. A turisztikai szálláshelyek nyújtotta szolgáltatásokat több mint 100 vendéglátóhely egészíti ki. A vendégek száma az elmúlt tíz évben megkétszereződött a kereskedelmi szálláshelyeken, a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma esetében pedig még dinamikusabb növekedés figyelhető meg. A helyi turizmusfejlesztés lehetőségeivel a 2008-ban elfogadott Turisztikai Fejlesztési Koncepció foglalkozik részletesen.

Év	Vendégek száma (fő)	Külföldi vendégek száma (fő)	Vendégéjszakák száma (éj)	Külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma
2001	6325	1302	17414	4022
2011	17894	6689	37437	18972

15. táblázat - Turizmus forgalmi adatok 2001 és 2011 évek összehasonlításában
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

9.1.2. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései

A város gazdasági szervezetei első sorban kis- és középvállalkozások. Azonban a régiós átlagnál nagyobb arányban vannak jelent a külföldi tulajdonú nagyvállalatok, melyek jelentős exportárbevételt realizálnak.

A település legjelentősebb gazdasági társaságai

Agrota-2L Kft.
ALDI Magyarország Élelmiszer Kereskedelmi Bt.
Avon Cosmetics Hungary Kft.
Caterpillar Magyarország Részegységgyártó Zrt.
Chemico Magyarország Kft.
ELMŰ-Szolg. Kft.
EMT Hungaria Kft.
Food Base Kft.
FVM Műszaki Intézet
Ganz Mérőgyár Kft./Itron
GlaxoSmithKline Biologicals Kft.
G-Magistratus Szálloda Zrt.
Gödöllő COOP Zrt.
Gödöllői Geotermia Zrt.
Gödöllői Királyi Kastély Közhasznú Nonprofit Kft.
Gödöllői Piac Kft.
Gödöllői Távhő Kft.
Gödöllői Üzleti Park Zrt.
Haszonállat Génmegőrzési Központ
HM ArmCom Kommunikációtechnikai ZRt.
HM CURRUS Gödöllői Harcjárműtechnikai Zrt.
HUMAN BioPlazma Kft.
HUNGARO-SLR Gépipari Kft.
Kalória Gödöllői Nonprofit Közhasznú Kft.
Lear Corporation Hungary Kft.

LIDL Magyarország Kereskedelmi Bt.
MG. Falker-GBBR Bt.
Művészetek Háza Gödöllő Nonprofit Közhasznú Kft.
TESCO GLOBAL Zrt.
TEVA Gyógyszergyár Zrt.
VÜSZI Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.
WFTS EUROPE Kft.
Zöld Híd Régió Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft.

A településen karakteresen megjelenő fejlesztéseket és beruházásokat a fenti nagyvállalatok és az önkormányzat hajtja végre.

Általánosan elmondható, hogy 2012-es adatok alapján a gödöllői kistérségben igen jelentős az egy főre jutó megítélt európai uniós fejlesztési forrás összege. A kistérség abszorpciós teljesítménye a negyedik legjobb a régióban, és jelentősen meghaladja a régiós átlagot.

A kistérségen belül is kiemelkedő Gödöllő pályázati teljesítménye. 2014. márciusi adatok alapján az egy főre jutó pályázati támogatás összege közel 519 ezer forint volt az elmúlt nyolc évben.

	Gödöllő település	Országos (település) átlag
Beérkezett pályázatok száma	408	42
Igényelt támogatási összeg (Ft)	30 650 415 364	5 007 722 326
Támogatott pályázatok száma	200	22
Megítélt támogatási összeg (Ft)	16 855 056 448	3 093 296 767

16. táblázat - Beérkezett és támogatott ÚMFT pályázatok
(Forrás: palyazat.gov.hu)

A településen mért pályázati sikeresség az országos átlaggal azonos, közel 50%-os.

Pályázó besorolása	Gödöllő település	Országos (település) átlag
Kisvállalkozás	19,00%	19,00%
Közép-vállalkozás	6,00%	7,00%
Mikrovállalkozás	43,00%	33,00%
Nem besorolható	0,00%	0,00%
Nonprofit szervezet államháztartáson belül	23,00%	27,00%
Nonprofit szervezet államháztartáson kívül	7,00%	8,00%

17. táblázat - Támogatott pályázatok számának megoszlása KKV besorolás szerint
(Forrás: palyazat.gov.hu)

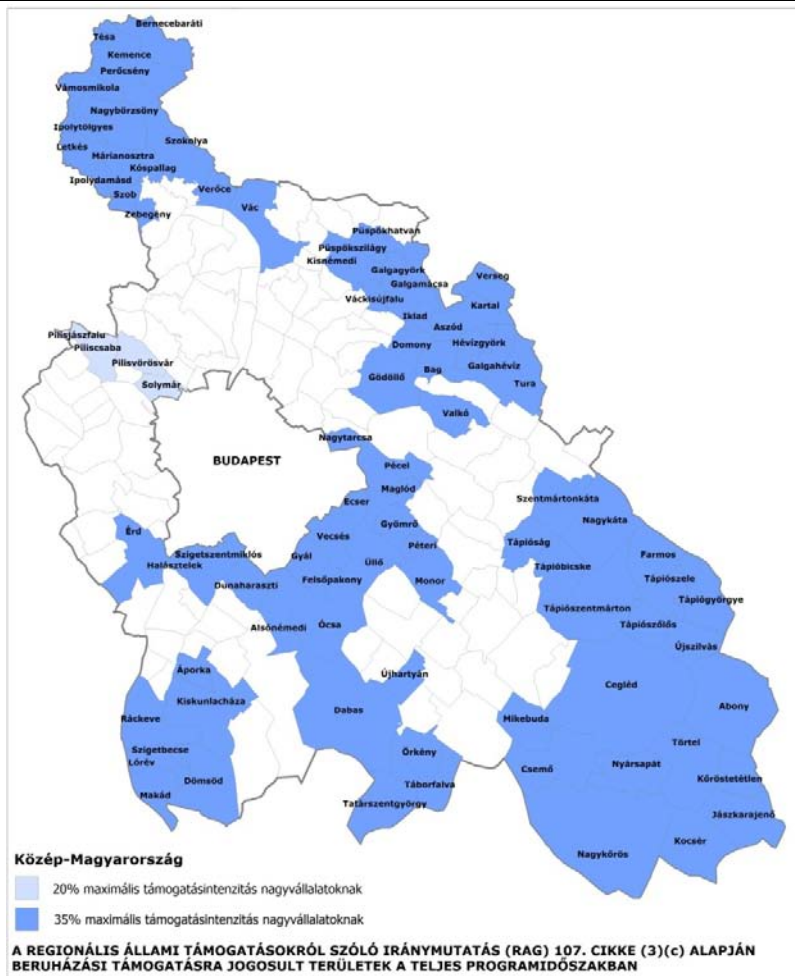
A Gödöllőn támogatásban részesült szervezetek között az országos átlagnál nagyobb arányban jelennek meg a mikrovállalkozások. A kedvezményezettekben belül dominálnak a profitorientált vállalkozások (68%), szemben a nonprofit szervezetekkel (30%). Az elnyert támogatások összegében azonban egyértelműen a közzféra pályázók dominálnak, mint azt a következő, a 10 legnagyobb támogatásban részesült projektet bemutató táblázat is illusztrálja.

Alintézkedés / Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítelt támogatás (Ft):
Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás	1 997 168 431,00
<i>Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Térségi Hulladéklerakó és Rekultivációs Projekt</i>	
Szent István Egyetem	
<i>Műszaki- és Természettudományi Oktató Központ, Regionális Tudástranszfer Központ (MTOK) - Szent István Egyetem Gödöllő</i>	1 499 460 661,00
Gödöllői Királyi Kastély Közhasznú Nonprofit Kft.	
<i>A Gödöllői Királyi Kastély komplex, környezetbarát üzemeltetést lehetővé tevő újjáépítése és családbarát szolgáltatásokkal történő fejlesztése</i>	1 457 192 363,00
Gödöllő Város Önkormányzata	
<i>Gödöllő Város szennyvíztisztító telepének korszerűsítése</i>	1 253 368 207,00
Gödöllő Város Önkormányzata	
<i>Gödöllő ökövárossá válásának első lépése: A város-központ arculatának és infrastruktúrájának integrált fejlesztése</i>	936 225 580,00
Gödöllői Királyi Kastély Közhasznú Nonprofit Kft.	
<i>„A Gödöllői Királyi Kastély komplex környezetbarát üzemeltetést lehetővé tevő újjáépítése és családbarát szolgáltatásokkal történő fejlesztése – II. ütem”</i>	900 000 000,00
Szent István Egyetem	
<i>Az oktatás és kutatás színvonalának emelése a Szent István Egyetemen</i>	885 179 822,00
Gödöllő Város Önkormányzata	
<i>Zöld óvoda Gödöllőn</i>	505 077 263,00
Gödöllői Üzleti Park Zrt.	
<i>GIP Szolgáltató komplexum létrehozása, termelő- és alpinfrastruktúra, illetve szolgáltatások fejlesztése</i>	472 193 081,00
Szent István Egyetem	
<i>A tehetséggondozás és kutatóképzés komplex rendszerének fejlesztése a Szent István Egyetemen</i>	460 577 027,00

10 legnagyobb támogatott projekt
(Forrás: palyazat.gov.hu)

A jelenség azonban nem vetíti előre azt, hogy a következő hét éves uniós költségvetési ciklusban is várhatóak jelentős uniós támogatások a városban tekintve, hogy a támogatási feltételrendszer jelentősen átalakult.

Az önkormányzat a 2007-2013-as uniós költségvetési ciklusban (melynek forrásfelhasználása még 2015-ben is zajlik) összesen 17 projektet valósított meg több mint 2,9 milliárd forint értékben, és további 4 db, összesen 1,4 milliárd forint értékű projekt van megvalósítás alatt 2015 februárjában. Az önkormányzat által elnyert uniós támogatás összege meghaladja a 4,2 Mrd forintot.

(Forrás: <http://tvi.kormany.hu/regionalis-tamogatasi-terkep>)

A mellékelt, regionális beruházási támogatásokról szóló térképen a 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet alapján sötétkék színnel kerültek megjelölésre azok a települések, ahol a nagyvállalatok 35%-os támogatást kaphatnak, világoskékkel azok, ahol a nagyvállalatok 20%-os támogatást kaphatnak a következő 2014-2020-ig terjedő támogatási ciklusba. A fenti támogatási arányokat kisvállalkozások esetén további 20%-al, közép-vállalkozások esetén 10%-al lehet növelni.

Fontos lehetőség a gödöllői fejlesztéseket megvalósítani tervező vállalkozások számára, hogy míg a regionális beruházási támogatás formájában nyújtható támogatás aránya a fővárosban és a megye legtöbb településén 0 %, addig a Gödöllőn megvalósuló fejlesztések támogatási intenzitása elérheti a 35-55%-ot.

Természetesen a gödöllői vállalkozások mellett a település számára is versenyelőnyt jelent a Kormány rendeletben foglalt területi megkülönböztetés, a maguknak ipari ingatlant kereső, betelepülni kívánó vállalatok megnyerésében. Különösen fontos az ilyen és ehhez hasonló előnyök tudatos kihasználása, ha figyelembe vesszük, hogy a gödöllői üzleti parkban még jelentős területek értékesíthetők és a környező településeken kedvezőbb adózási feltételek mellett kínálnak szinte azonos adottságú ipari ingatlanokat.

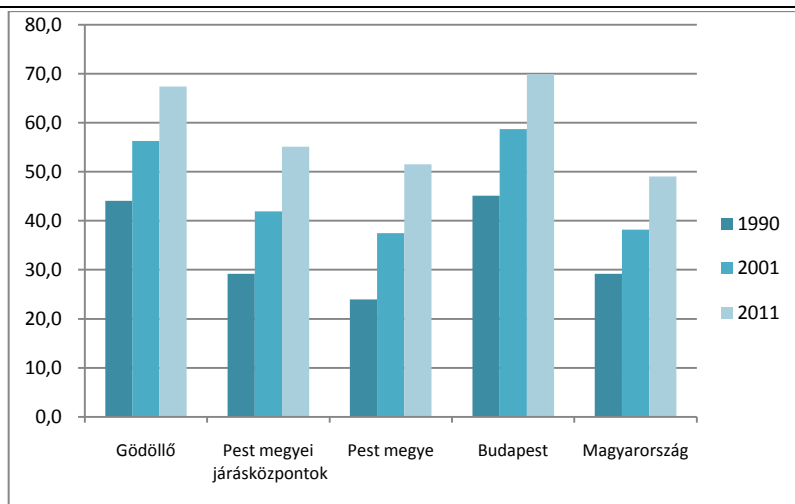
9.1.3. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A gazdasági versenyképességet alapvetően három mutató alapján vizsgáljuk: a termelékenység, a foglalkoztatási szerkezet, valamint az elérhetőség mentén.

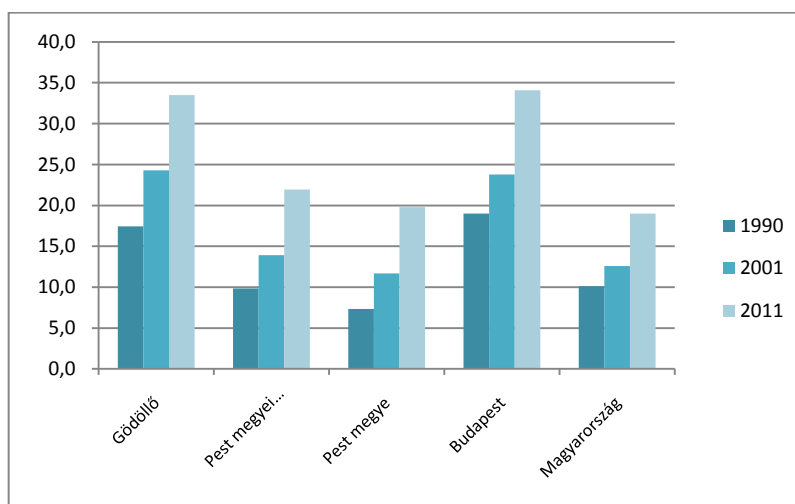
Gödöllő városa mind három területen jó mutatókkal bír.

Az átlagot meghaladó termelékenységet az egy főre jutó iparüzési adóbevételek alapján a „A település főbb gazdasági ágazata, jellemzői” fejezetben már bemutattuk, ahogy arra is kitértünk, hogy a helyi gazdaság szerkezete is korszerűnek mondható.

Gödöllő gazdasági versenyképességét a lakosság végzettségi mutatói is alátámasztják. Egyenletes növekedés figyelhető meg 1990 és 2011 évek között mind a középfokú végzettséget szerzők, mind a felsőfokú végzettségűek népességben belüli arányában.

20. diagram - Középfokú végzettségűek a 18-x korú népesség arányában (%)
(Forrás: KSH, Népszámlálás, 1990, 2001, 2011)

21. diagram - Egyetemi, főiskolai végzettségűek a 25-x korú népesség arányában (%) (Forrás: KSH, Népszámlálás, 1990, 2001, 2011)

A vizsgált éveken belüli növekedési tendencia általánosan tekinthető, figyelembe véve az összehasonlító területi szinteken mért növekedési ütemeket.

Viszont jól látható, hogy Gödöllőn a középiskolai végzettséget szerző 18 éves betöltött lakosság aránya meghaladja a megyei, a járásközpontokra jellemző és az országos átlagot is. A fővárosi arányhoz közelít.

A felsőfokú végzettségűek 25 éves betöltött lakosságán belüli aránya szintén átlagot meghaladó dinamikájú növekedést mutat és a középfokú végzettségűek arányánál jelentősebben meghaladja a megyei, járásközponti és országos átlagot és szinte eléri a fővárosban mért arányt.

Szintén a település versenyképességére utal az a tény, hogy az elmúlt években a 10 000 lakosra jutó szabadalmi bejelentések száma közel azonos a Budapesten mért adattal, és jelentősen meghaladja a többi járásközpontban mért átlagot.

Terület	2009	2010	2011	2012	2013
Budapest	1,94	1,63	1,44	1,66	1,37
Gödöllő	2,14	1,53	0,92	1,22	1,22
Járásközponti átlag	0,82	0,66	0,68	0,75	0,91

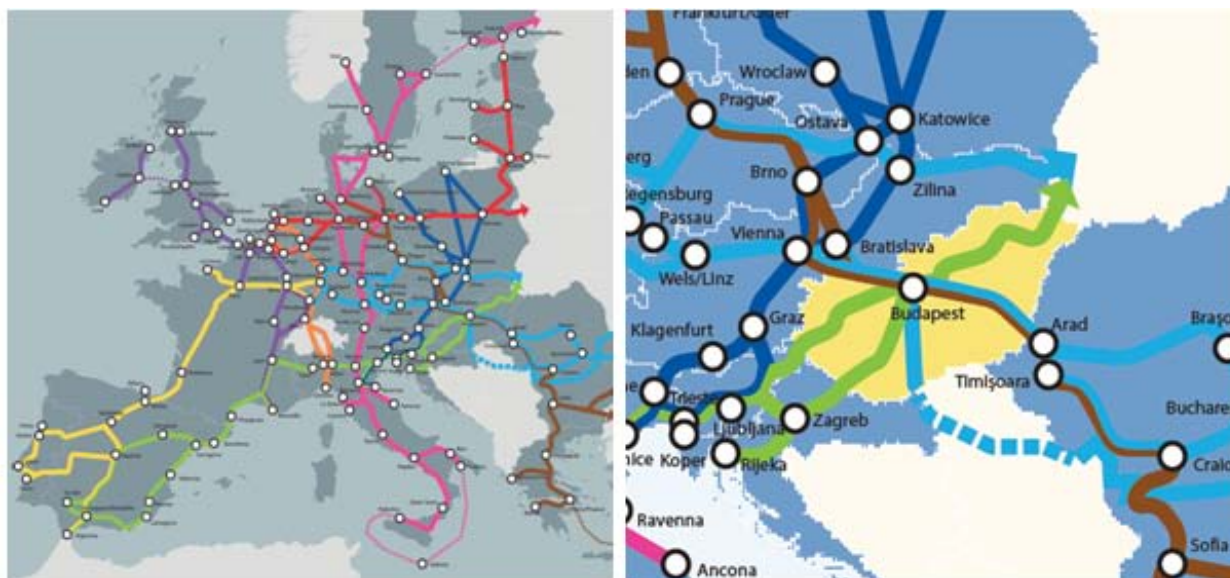
18. táblázat - 10 000 lakosra jutó szabadalmi bejelentések száma a 2009-2012 időszakban
(Forrás: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adatszolgáltatás)

A foglalkoztatás szerkezete is egy tudásintenzív, korszerű városi gazdaságra utal figyelembe véve, hogy a gazdasági vezetők, törvényhozók, felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások, egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások aránya a foglalkoztatáson belül a fővárosi arányokat mutatja, és jelentősen meghaladja a megyei járásközpontokban mért átlagot. Mindemellett a szakképzettséget nem igénylő foglalkozások aránya a budapesti adatnál is alacsonyabb.

Foglalkozási csoport FEOR 1. jegy alapján	Gödöllő	Járasközpontok átlaga	Budapest	Országos átlag
Fegyveres szervek foglalkozásai	0,39%	0,50%	0,53%	0,53%
Gazdasági vezetők, törvényhozók	10,41%	9,20%	11,86%	7,67%
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	20,93%	13,29%	19,68%	12,79%
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	19,06%	16,50%	19,48%	15,18%
Irodai és ügyviteli jellegű foglalkozások	9,54%	8,84%	10,46%	7,49%
Szolgáltatási jellegű foglalkozások	11,89%	14,66%	13,80%	13,02%
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási jellegű foglalkozások	0,72%	0,53%	0,26%	1,02%
Ipari és építőipari foglalkozások	7,42%	10,19%	6,44%	10,97%
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	7,97%	10,37%	5,19%	11,72%
Szakképzettséget nem igénylő foglalkozások	11,67%	15,93%	12,31%	19,61%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

19. táblázat - Foglalkozási rétegződés, 2011-ben

(Forrás: Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság adatszolgáltatása a járulékfizetőkről)

A három európai törzshálózati folyosó metszéspontjában

(Forrás: http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/corridors/maps_en.htm)

A település elérhetősége, mint versenyképességi tényező szintén kivételesnek mondható, köszönhetően annak, hogy közel esik három európai törzshálózati folyosó metszéspontjához, Budapesthez, és az ország legjelentősebb nemzetközi repülőtéréhez. Az agglomerációs településekkel folytatott versenyben ez a helyzeti előny nem érvényesíthető, de például Gyöngyös, vagy Hatvan városokkal való összehasonlításban már meghatározó lehet.

9.1.4. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A gödöllői ingatlanpiac keresleti nyomású mind az vásárlói, mind a bérlői piacon. A gödöllői mintegy 12 ezres lakásállományban minimális az önkormányzati tulajdon, alig éri el az 1%-ot. Az országos átlagnak megfelelően a lakók döntő többsége saját ingatlanban lakik, de jelentős a magán bérleti piac is.

Terület	Gödöllő	Pest megye	Budapest
Lakások száma, 2011 (db)	12519	470684	905128
Lakott üdülők száma, 2011 (db)	28	42119	277
Nem lakott lakások aránya, 2011 (%)	9	8	13
Magánszemélyek tulajdonában lévő lakások aránya, 2011 (%)	97	90	93
Önkormányzati tulajdonban lévő lakások aránya, 2011 (%)	1	1	5
1960 előtt épült lakások aránya (%)	16	20	41
1961-1980 között épült lakások aránya (%)	42	30	30
1981-2000 között épült lakások aránya (%)	28	25	17
2001 után épült lakások aránya (%)	9	9	6

20. táblázat - Gödöllő, a megye és a főváros lakásállományának jellemzői
(Forrás: KSH Népszámlálás 2011)

A gödöllői nem lakott lakások aránya a megyei átlaggal szinte egyező, azonban a magánszemélyek által tulajdonolt lakások meghaladják a megyei és fővárosi arányt.

A város fejlődéstörténetével összhangban a lakások jelentős része a 60-as, 70-es években épült, és a megyei és fővárosi arányokhoz képest kisebb a 1960-előtt épült lakások aránya. A 2001 után épült lakások aránya a megyei átlaggal mutat összhangot, jelentős összefüggésben a szuburbanizáció jelenségével és a fővárosinál természetesen magasabb egy lakosra jutó építési telek elérhetőségével. Fővárosi és megyei összehasonlításban „fiatalnak” tekinthető a gödöllői lakásállomány, de ez pusztán egy relatív előny.

Köszönhetően a településvezetés elővigyázatos betelepülés ösztönzési stratégiájának (csak a települési szolgáltatások teherbírásával arányos lakosságnövelést enged a városvezetés), a gödöllői lakáscélú építési telkek alacsony számot mutatnak agglomerációs összehasonlításban.

	Gödöllő	Pest megye	Budapest
Száz lakott lakásra és lakott üdülőre jutó lakó (fő)	286	282	220
4 és több szobás lakások aránya (%)	29	29	15
100 lakásra jutó fürdőszobák száma (db)	99	97	99
Összkomfortos lakások aránya (%)	65	62	62
Komfortos lakások aránya (%)	33	24	25
Félkomfortos lakások aránya (%)	1	2	2
Komfort nélküli lakások aránya (%)	1	3	1

21. táblázat - Gödöllő, a megye és a főváros lakásállományának minőségi jellemzői
(Forrás: KSH Népszámlálás 2011)

A Gödöllőn a 100 lakott lakásra és üdülőre jutó lakók száma magasabb a megyei átlagnál, és jóval magasabb, mint a fővárosi átlag. Ebből arra következtethetünk, hogy Gödöllőn a megyei és fővárosi átlagnál magasabb a nagycsaládosok és/vagy jellemzőbb a több generációs együttélés. Kedvező adatok az összkomfortos és komfortos lakások arányai, amelyek markánsan meghaladják a megyei és fővárosi átlagot.

10. Az önkormányzat gazdálkodása

A település költségvetése 2015 évre 8,78 Mrd forintos mérlegfőösszeggel került elfogadásra. A bevételi főösszeg 5,9 Mrd forint, a kiadási főösszeg ezt meghaladó 6,5 Mrd forint. A költségvetési egyensúlyt az önkormányzat az előző évi költségvetési maradványból biztosítja. Gödöllő a kormányzati adósságrendezés keretében évi ~300 millió forint adósságszolgálatot takarít meg, a megtakarítás azonban a bővülő önkormányzati feladatok és a csökkenő állami normatív támogatás miatt, nem eredményez a város könyvelésében pozitív szaldót.

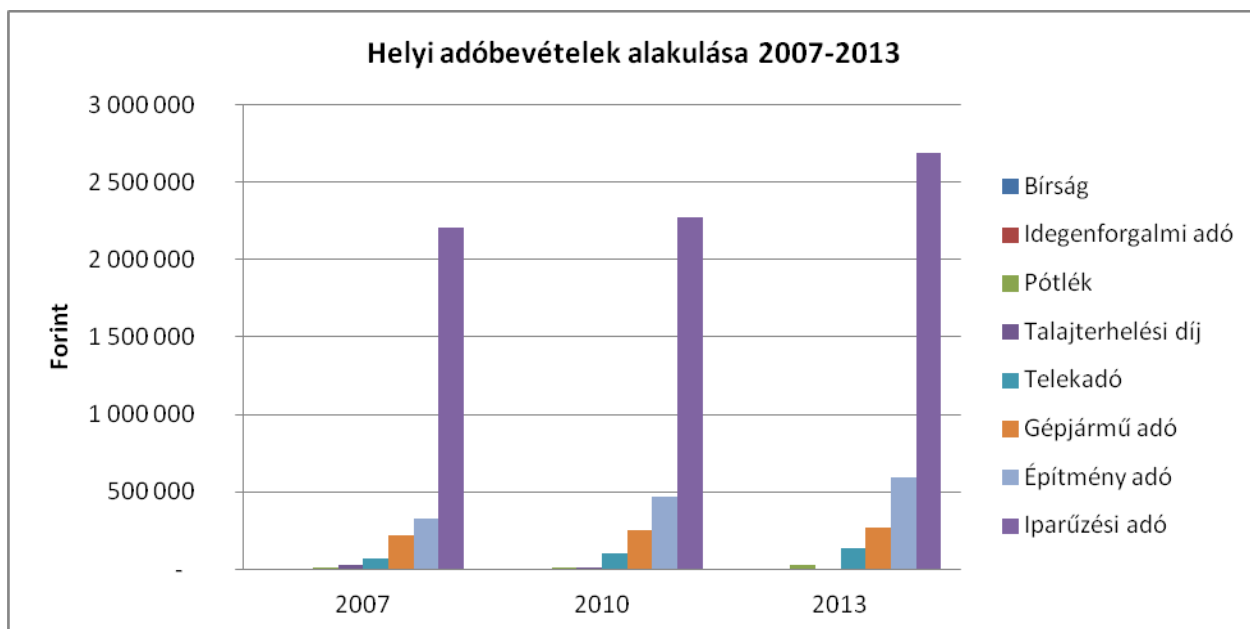
Fő forrás: Önkormányzat zárszámadása, éves beszámolója!

Jogcímek	2013. év (E Ft)	2014. évi tervezet (E Ft)
Önkormányzat költségvetési támogatása	1 143 135	1 082 096
Működési célú támogatásértékű bevétel	12 223	16 089
Felhalmozási célú támogatásértékű bevétel	4 410	3 490
Összesen	1159768	1101675

22. táblázat - Önkormányzati költségvetési támogatások és támogatásértékű bevételek 2013, 2014 években
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

Az önkormányzati adóbevételek alakulása a 2007-2013-as időszakban egyenletes növekedés mutat. Az adónemek között kiugró az iparűzési adó bevétel, míg a gépjárműadó stagnál, a talajterhelési díj bevétel a csatornahálózatra való rákötések számának növekedésével fordított arányban csökken.

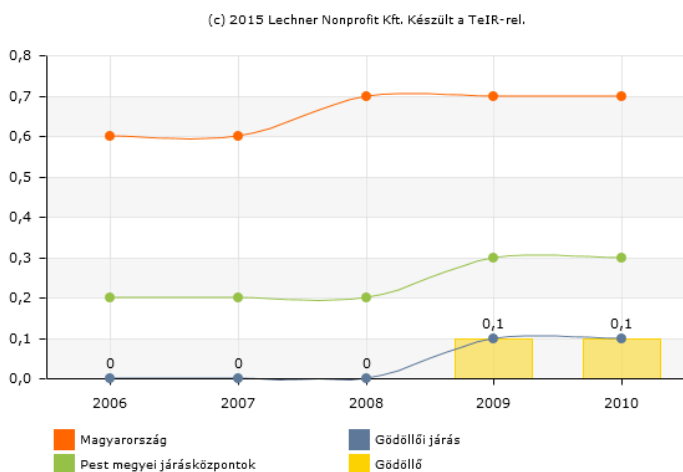
Az idegenforgalmi adóbevételek jelenleg nem jelentenek érdemi bevételi forrást az önkormányzatnak, de a település közép- és hosszú távú tervei alapján az idegenforgalomhoz köthető adóbevételek jelentős növekedése várható, az iparűzési adóbevételek növekedési tendenciájának csökkenése mellett.

22. diagram - Helyi adóbevételek alakulása 2007-2013.
(Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás.)

A város gazdaságpolitikájában nagyon szűken támaszkodhat a helyi adókkal történő szabályozásra tekintve, hogy az iparűzési adó mértéke a törvényi maximumon van, az adó mértékének csökkenése viszont nem

jelentene akkora adózái kör bővülést, ami ellensúlyozná és meghaladná az adócsökkentésből adódó bevétel kiesést. Az ingatlan típusú adók felülvizsgálatában még van mozgástér, de ez önmagában nem vált ki mérhető hatást a település gazdasága tekintetében.

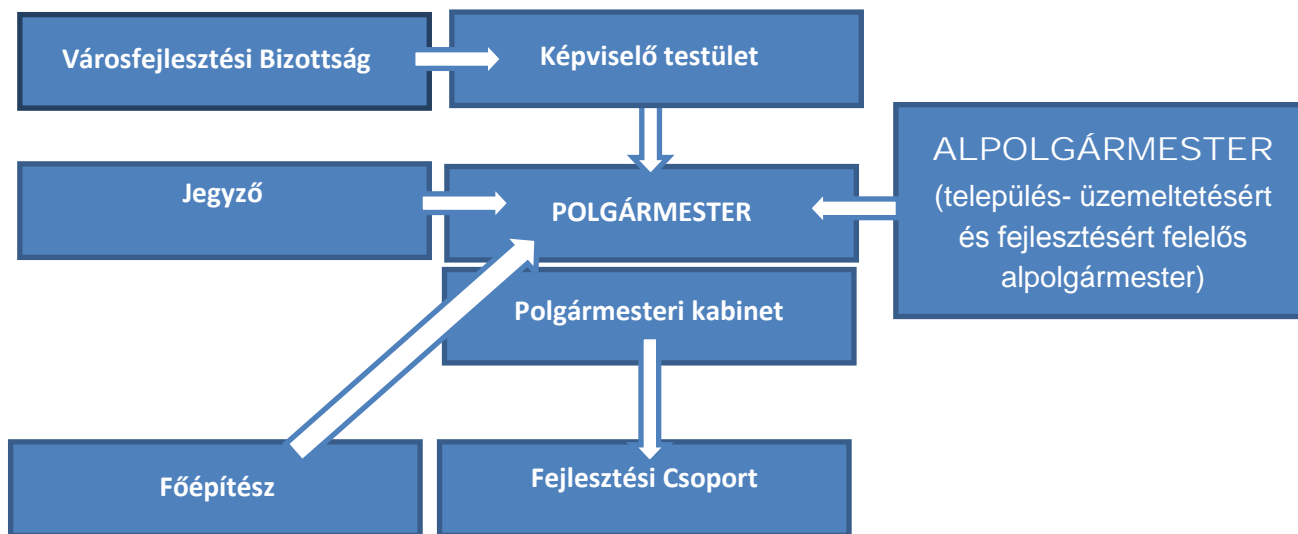
Az idegenforgalmi adóbevételek alakulását éves összehasonlításban láthatjuk a mellékelt ábrán. A gödöllői értékek 2009-től jelennek meg, és jelentősen elmaradnak az országos, illetve megyei értékektől. Az idegenforgalmi adatok az elmúlt tíz évben azonban jelentős javulást mutatnak, mely tendencia tudatos városfejlesztéssel tovább erősíthető.

23. diagram - Egy lakosra jutó idegenforgalmi (épület+tartózkodás után) adó (1000 Ft)
(Forrás: KSH)

Az önkormányzat konzervatív vagyongazdálkodást folytat. A következő években sem kívánja a költségvetés finanszírozását vagyonelemek értékesítésével megoldani. Az önkormányzati vezetés tudatosan törekszik arra, hogy a település növekedése ne haladja meg a települési infrastruktúra, települési szolgáltatások teherbíró képességét ezért a következő években sem várható jelentős lakó-, vagy gazdasági terület kijelölés, és ahhoz kapcsolódó önkormányzati ingatlanvagyon értékesítés.

Gödöllő város gazdaságfejlesztési programjának kidolgozása a jövő tervei között szerepel.

10.1. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat településfejlesztési szervezetrendszere
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

Képviselő-testület

A települést a választópolgárok által megválasztott polgármesterből és képviselőkből álló testület irányítja. A képviselő-testület 2014-2019 önkormányzati ciklusban 14 fő megválasztott képviselőből, 1 fő polgármesterből és 1 fő „külsős” alpolgármesterből áll.

Városfejlesztési Bizottság

A képviselő-testület állandó bizottságát alkotó 6 képviselő és 5 nem képviselő bizottsági tag a településfejlesztési kérdéseket tárgyalják meg, azokat a Képviselő-testületi ülésre előterjesztett napirendi pontokat, melyek érintik a településfejlesztés, településrendezési témaköröket. A bizottsági tagok nagy szakértelemmel és tapasztalattal rendelkeznek településfejlesztési kérdésekben.

Polgármester

A település első számú vezetője a polgármester. A polgármester a képviselő-testületet önállóan képviseli meghatározott esetekben.

Alpolgármesterek

A polgármester helyettesítésére 2014-2019 ciklusban 3 alpolgármestert választott meg a Képviselő-testület. 1 fő főállású Képviselő, 1 fő társadalmi megbízatású képviselő, és egy fő településfejlesztésért és településüzemeltetésért felelős nem képviselő alpolgármestert.

Polgármesteri Hivatal, Jegyző

A polgármester és az önkormányzat munkájának hátterét a Gödöllői Polgármesteri Hivatal alkotja, melyet a város jegyzője vezet.

Polgármesteri Kabinet - Fejlesztési Csoport

A Polgármesteri Hivatalon belüli szervezeti egység a Polgármesteri Kabinet, melynek része a Fejlesztési Csoport, akik többek között a település-fejlesztési kérdésekkel foglalkoznak.

- Közreműködik, koordinál Európai Uniós és más pályázati lehetőségek feltárásában.
- Segíti a nem önkormányzati szervekkel közös pályázatok koordinálását.
- Kapcsolatot tart, együttműködik, koordinál a külső pályázat írókkal és a pályázathoz tartozó illetékes hivatali osztályokkal.
- Közreműködik a területfejlesztési, térségi feladatok ellátásában.
- Koordinálja a fejlesztési célú támogatások pályázatait.
- Elkészíti egyedi előírás alapján az egyedi záró projektjelentést.
- Együttműködik a hivatali osztályokkal, illetve az önkormányzati érdekkörbe tartozó intézményekkel, cégekkel a pályázati kiírások, illetve dokumentációk megfelelő értelmezésében. (ez itt lehet különálló feladat is, ami a kabinethez tartozik, de egy önálló egységet alkot)

Főépítész

Gödöllő Város településrendezési kérdéseivel és településfejlesztési koncepciójának végrehajtásáért felelős szervezeti egység a Főépítési Iroda, amelyet a települési Főépítész vezet.

10.1.1. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A fenntartható településgazdálkodás determinálja az összes jövőbeni beruházást. A város hosszú távon a turizmus fejlesztésével és a fejlett idegenforgalomból származó bevételekkel tervezi diverzifikálni és kiszámíthatóbbá tenni a település gazdálkodását. Ezért a település kiváló versenyképességi adottságait elsődlegesen a minőség irányába ható gazdaságfejlesztésre kívánja felhasználni (gyógyszeripari beszállítók, kutatás intenzív vállalkozások, multinacionális cégek regionális management központjainak idevonzása stb.) szemben a nagy volumenű termelésre szakosodott ipari vállalatok betelepítésével, további ipari területek

kijelölésével. Éppen ezért a település a gazdaságfejlesztési tevékenységét kizárólag a már kialakult ipari területekre kívánja koncentrálni egyrészt a fenntartható városi környezet megtartásáért, másrészt mert a jelenlegi kapacitások még nem teljes kihasználtságúak.

Természetesen a jelenleg Gödöllőn működő cégek megtartása, a velük kialakított partneri viszony továbbfejlesztése továbbra is a városi gazdaságfejlesztés fókuszában áll.

A turisztikai ágazat városon belüli bővítése és a lakosság élhető környezet iránti fokozott igénye azonban egy célzott, megfontolt gazdaságfejlesztési tevékenységet követel meg a következő hét évben.

(A turizmus fejlesztését és a tematikusan és területileg célzott ipartelepítést egyszerre szolgálhatja a helyi idegen nyelvismereti fejlesztése.)

Az önkormányzati gazdálkodásban egyre erősebben feszültségeket eredményez az, hogy az állam fokozatosan kivonul a szociális területek finanszírozásából, ezért a szolgáltatási színvonal megtartása, a szükséges karbantartások és bérigények kielégítése a jelenleginél nagyobb önálló forrásbevonást tesz szükségessé. Az önálló forrásbevonás eszköze egy tudatos turizmusfejlesztés révén, közép és hosszútávon elérhető idegenforgalmi adóbevételek növekmény, illetve rövidtávon a meglévő gazdasági adottságok kihasználásával az iparüzési adóbevételek növelése lehet.

A város jövőbeli fejlődési irányát nagyban befolyásolhatja az egyetemi tudásbázisra alapozott tudás-, illetve környezetipar.

A fenti kettős célt erősítő, kiváló és megtartandó adottság, hogy az iparterületek, a város ipari zónája, a lakóterülettől elkülönülten helyezkedik el a belterületi határ nyugati szélén szinte egységes tömbben. Ez az ipari, kereskedelmi zóna fokozatosan húzódik az M3-as autópálya felé, illetve mentén. Ezen a területen működik a 10 legnagyobb iparüzési adót fizető vállalkozás fele.

Gödöllői Üzleti Park

Az Üzleti Park „Gödöllői Innovációs és Logisztikai Park” néven jött létre 2006. szeptemberében. Budapest határától 10 kilométerre, az M31-es autópálya és a 3-as főút csomópontjában található, így 2010-re Budapest északkeleti agglomerációjának fő fejlesztési központjává vált. Az üzleti parkban jelenleg 34 vállalkozás üzemel. Az Üzleti Park Szolgáltató központjában (inkubátor ház) kilenc vállalkozás működik. Az üzleti park potenciálisan értékesíthető területének kihasználtsága jelenleg csupán 1/3 arányú.

Rézgombos Szolgáltató és Inkubátorház

A város szívében helyezkedik el a 2012-ben épült Rézgombos Szolgáltató és Inkubátor ház. A volt önkormányzati ingatlan tudatos szabályozott módon került értékesítésre nyílt pályázat útján. A jelenlegi épület magánbefektetésből és uniós támogatásból nyerte el jelenlegi formáját. A Rézgombos ház jól illeszkedik Gödöllő város központjához és annak egyik jellegzetes elemévé vált. A földszinten különböző üzletek, illetve szolgáltató egységek kerültek kialakításra, az emeleten és tetőtérben inkubátorházként várja a betelepülő vállalkozásokat.

Az Inkubátorház részen irodák, műhelyek, oktatótermek, raktárak kerültek kialakításra bérleti lehetőséggel. Az I. emeleten 14 m²-től 77 m²-ig, a tetőtérben 25,5 m²-től 50 m²-ig különböző méretekben és kialakításban. A tetőtérben található a 315,5 m² területű klimatizált konferencia terem is.

10.1.2. Foglalkoztatáspolitikai, jövedelmi helyzet

A város nem rendelkezik önálló foglalkoztatási stratégiával. A gödöllői foglalkoztatáspolitikai ezért elsősorban a kistérségi foglalkoztatási stratégiában jelenik meg, melynek célrendszere a következők szerint épül fel:

Átfogó cél:

Innováció orientált, autonómiára törekvő, fenntartható kistérségi gazdaság és társadalom megteremtése.

Specifikus célok:

1. Foglalkoztatási szint növelése a kistérségben

- Foglalkoztatás és munkaerő-hatékonyság növelése
- Tartós, stabil munkahelyek létrehozása (kiemelten a turizmusban és az agráriumban), a meglévők megtartása
- Atipikus foglalkoztatási módok (pl. távmunka, részmunkaidő) terjesztése
- Vállalkozóvá válás és önfoglalkoztatás támogatása

2. A munkavállalók felkészítése a sikeres munkavállalásra

- A munkaerőpiac igényeinek megfelelő minőségi képzési rendszer kialakítása
- Képzések és munkaerő-piaci igények összehangolása
- Pályaorientáció és korrekció térségi rendszerének kialakítása
- Karrier tanácsadás- és követés
- A szakmunka becsületének visszaállítása
- A munkavállalók mentális felkészítése (pl. tréningek, mentorálás)
- A munkaerő-piaci szolgáltatások integrált nyújtása (egyénre szabva, modulokból összeállítva)

3. A partnerség fejlesztése a munkaerő-piaci szereplők tudásának bevonásával

- Foglalkoztatási szektorok, paktum-szereplők szerepvállalásának, érdekeinek tisztázása a paktumon belül
- Információáramlás segítségével szervezeti önkép kialakítása, átlátható, helyi munkaerőpiac kialakítása
- Munkaerő-piaci szereplők közötti kommunikáció fejlesztése
- A kistérségben elérhető, foglalkoztatási célra rendelkezésre álló források koordinációja
- Tudástranszfer elősegítése a paktum szereplői között
- Vállalkozó barát önkormányzatok

4. A kistérség hátrányosabb helyzetű rétegeinek és településeinek társadalmi-gazdasági felzárkóztatása

- Munkavállalók mobilitásának elősegítése (pl. gyermekgondozási szolgáltatások, egyéni és tömegközlekedés fejlesztése)
- Hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának növelése (kiemelten a cigány, az alacsony iskolai végzettségű, illetve a megváltozott munkaképességű munkavállalók)
- Tartós munkanélküliség csökkentése
- Szociális gazdaság kiépítése, fejlesztése

Gödöllő foglalkoztatási és jövedelmi helyzete részletes bemutatásra kerül a stratégia „Foglalkoztatottság” és „Jövedelmi helyzet” fejezeteiben.

A város működésében két területen támaszkodik a közfoglalkoztatottak munkájára. Egyrészt a polgármesteri hivatal működésében jelenik meg a közfoglalkoztatás adminisztratív feladatok ellátásában, másrészt a VÜSZI Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. foglalkoztatásában parkfenntartási munkakörben.

Év	Közfoglalkoztató	Foglalkoztatottak száma
2011	Polgármesteri hivatal	10
	VÜSZI	54
2012	Polgármesteri hivatal	18
	VÜSZI	78
2013	Polgármesteri hivatal	14
	VÜSZI	142
2014	Polgármesteri hivatal	17
	VÜSZI	69

23. táblázat - A közfoglalkoztatásban résztvevők száma
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

10.1.3. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 18/2001. (V. 11.) sz. önkormányzati rendelet szabályozza a helység és lakás gazdálkodás módját.

Az integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata során megállapítható, hogy a gödöllői önkormányzat fővárosi összehasonlításban kevés lakással gazdálkodik és a bérlakás állomány 2008 és 2015 között nem változott.

A 141 darab önkormányzati bérlakás a teljes lakásállományon belül 1,13%-ot képvisel, míg ez az arány pest megyei átlagban 0,73%, a Fővárosban 5%.

Gödöllő belterületén és külterületén egyaránt elhelyezkednek bérlakások, de nagyobb részük belvárosi társasházakban található, mely társasházak tulajdonosi szerkezete vegyes. A fennmaradó kisebb lakásállomány kül- és belterületen elsősorban önkormányzati tulajdonú épületekben van. A 66 összkomfortos, 57 komfortos, 4 félkomfortos és 17 komfort nélküli önkormányzati lakásból álló bérlakás vagyontól 2015 évben 9 lakás felújítását tervezi megvalósítani az önkormányzat. Nem a teljes lakásvagyont került bérbeadásra, jelenleg 109 lakás lakott és 35 lakás lakatlan. A lakott és a lakatlan kategóriában is található olyan korábban bérlakásként hasznosított lakás, mely ismételten bérbe már nem adható, gazdaságosan fel nem újítható.

A 27 önkormányzati üzlethelyiségből 7 helyiség jelenleg szintén nem rendelkezik bérlővel, annak ellenére, hogy az önkormányzati helyiségbérleti díjak az elmúlt három évben nem emelkedtek.

Társasház felújításokhoz önkormányzati támogatás, illetve panel programban való részvétel a vizsgált időszakban nem volt.

10.1.4. Intézményfenntartás

Gödöllő városában a következő intézmények működnek:

Intézmények és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok	Szervezet típusa
1. sz. Városi Bölcsőde	Önkormányzati bölcsőde
2. sz. Városi Bölcsőde	Önkormányzati bölcsőde
3. sz. Városi Bölcsőde	Önkormányzati bölcsőde
Egyetem téri Óvoda	Önkormányzati óvoda

Kazinczy körúti Óvoda	Önkormányzati óvoda
Martinovics utcai Óvoda	Önkormányzati óvoda
Palota-kerti Óvoda	Önkormányzati óvoda
Szent János utcai Óvoda	Önkormányzati óvoda
Táncsics Mihály úti Óvoda	Önkormányzati óvoda
Zöld Óvoda	Önkormányzati óvoda
Tormay Károly Egészségügyi Központ	Járó-beteg szakellátó intézmény
Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ	Közművelődési intézmény
Gödöllői Városi Múzeum	Közművelődési intézmény
Egyesített Szociális Intézmény	Szociális intézmény
Forrás Szociális Segítő és Gyermejjóléti Szolgálat	Szociális intézmény
G-Magistratus Szálloda Zrt.	Önk. tulajdonú gazdasági társaság
Gödöllői Piac Kft.	Önk. tulajdonú gazdasági társaság
Gödöllői Távhő Kft.	Önk. tulajdonú gazdasági társaság
Kalória Gödöllői Nonprofit Közhasznú Kft.	Önk. tulajdonú gazdasági társaság
Művészetek Háza Gödöllő Nonprofit Közhasznú Kft.	Önk. tulajdonú gazdasági társaság
VÜSZI Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.	Önk. tulajdonú gazdasági társaság

Gödöllőn működő intézmények
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

A fenti táblázatból jól látható, hogy a településen számos intézmény azon belül kiemelkedően sok köznevelési intézmény működik. Gödöllőn több általános és középiskola is működik, melyek fenntartói feladatait az elmúlt évben átvette a központi állami irányítással működő Klebersberg Intézményfenntartó Központ (KLIK). Így az önkormányzat fenntartásában maradt három bölcsőde (melyek fenntartása nem kötelező önkormányzati feladat) és hét óvoda. A korábban önkormányzati fenntartású négy általános iskola, egy alapfokú művészeti iskola, egy speciális készségfejlesztő szakiskola, egy szakközépiskola és egy gimnázium, valamint a pedagógiai szakszolgálat kezelése kikerült az önkormányzat fenntartói köréből. Az önkormányzat hat 100%-os saját tulajdonú gazdasági társasága működik.

10.1.5. Energiagazdálkodás

A település nem rendelkezik önálló energetikai stratégiával.

A gödöllői lakóterületek döntő többsége földgázzal ellátott, és az épületek fűtésére gáztüzelésű berendezéseket használnak, ami levegőszennyezés szempontból a legkedvezőbb tüzelőanyagot képviseli. A széntüzelés szinte mindenhol visszaszorult. Kedvező az is, hogy a város lakótelepeinek többségében távfűtés üzemel. A fűtőművek gáztüzelésű kazánjai alacsony emisszió-szinttel üzemelnek, és nem a védendő lakóterületeket terhelik kibocsátásukkal. A SZIE Campus területén is központi hőellátást biztosítanak korszerű gázkazánok használatával.

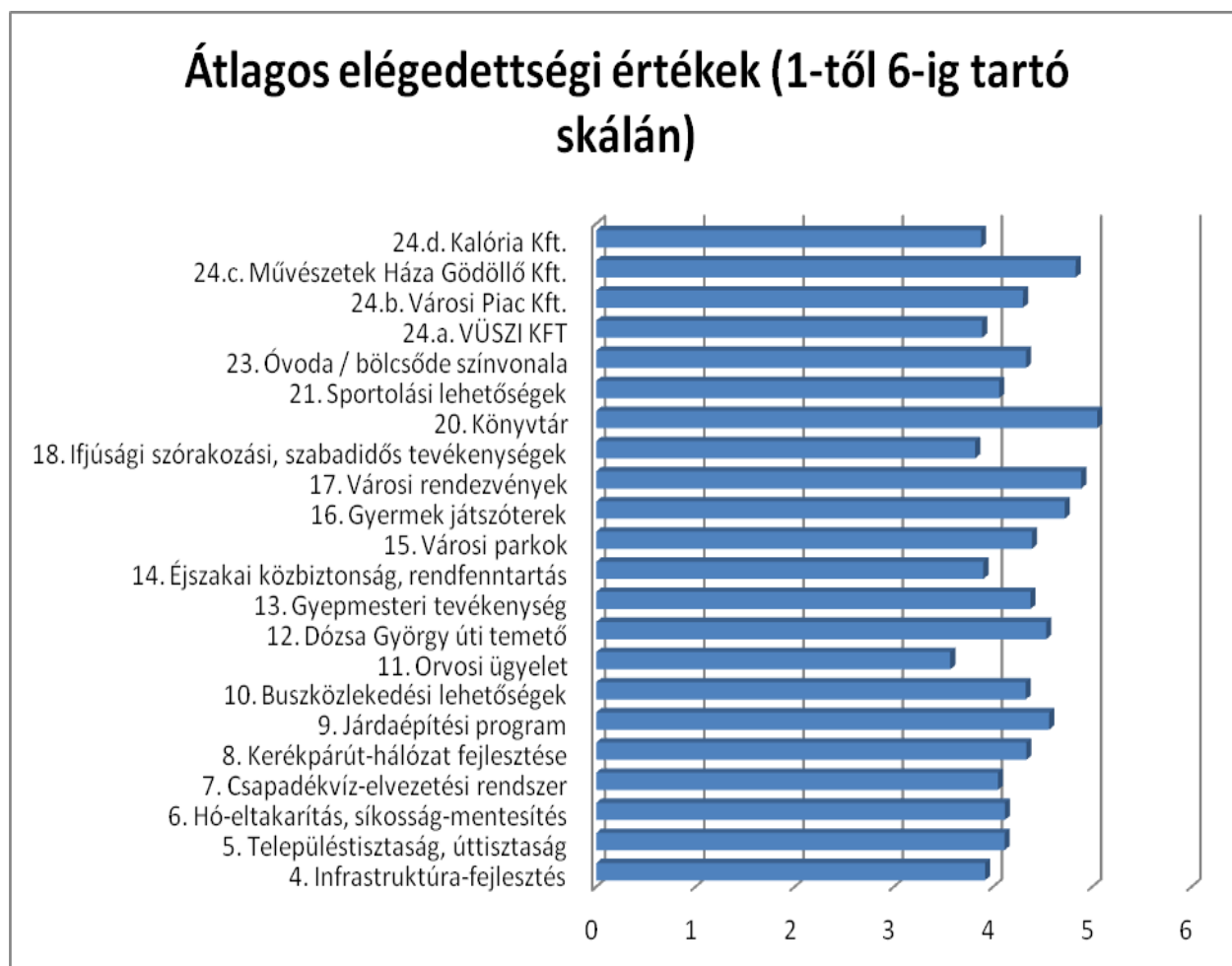
Az önkormányzat több részleges energetikai fejlesztést is megvalósított a közintézményeken az elmúlt években. A beruházások megtakarítási hatása azonban elmaradt a várakozásoktól tekintve, hogy a finanszírozó uniós pályázatok csak részleges fejlesztéseket támogattak, így teljes körű, markáns energetikai megtakarítást eredményező projektek nem valósultak meg. Az üzemeltetésben jelentős megtakarítást az energia beszerzések racionalizálásával tudott elérni a települési önkormányzat.

Tekintve a folyamatosan szűkülő állami támogatásokat és az ebből adódó forráshiányt, az önkormányzati intézmények működtetése során rendre elhalasztották az épület karbantartási, korszerűsítési beruházásokat. Szinte a teljes önkormányzati épületállomány megérett egy átfogó felújításra, illetve teljes körű energetikai korszerűsítésre.

Az egyik ilyen hangsúlyosan megvalósítandó energetikai beruházás a polgármesteri hivatal épületét érinti, amelynek gazdaságtalan üzemeltetése jelentős fenntartási költségeket jelent az éves költségvetésben.

11. Településüzemeltetési szolgáltatások

A településen számos településüzemeltetési szolgáltatás valósul meg, melyek jellemzően az előző fejezetben felsorolt önkormányzati intézmények, vállalatok feladatkörébe tartoznak. 2014. év szeptemberében az önkormányzat széleskörű kutatást végzett a helyi lakosság körében a helyi szolgáltatásokkal, szolgáltatókkal való lakossági elégedettség felmérésére. A 2096 kérdőív feldolgozásával és kiértékelésével készült összegző tanulmány a következő értékelést mutatja:

24. diagram

A lakossági visszajelzések kedvező képet mutatnak a települési szolgáltatások színvonaláról, hiszen a 22 megjelölt területből csak 6 esetben értékelték a lakosok 4-nél alacsonyabbra az adott szolgáltatás színvonalát és egy esetben sem értékelték a szolgáltatást 3-asnál alacsonyabbra. Kiemelkedő a lakosság elégedettsége a településen elérhető kulturális, művelődési szolgáltatásokkal, a városi rendezvényekkel és a gyermekjátszóterekkel. De figyelmet kell fordítani az orvosi ügyeletre és a fiatalok szórakozási lehetőségeire.

SWOT

ERŐSSÉGEK

- Országos átlagnál kisebb munkanélküliség
- Üzleti park további fejlesztésére, új vállalkozások megtelepedésére van tartalékterület
- Új betelepülőknek rendelkezésre áll a volt Sony üzemcsarnoka
- Magasan képzett helyi munkaerő
- Gyógyvíz kincs
- A település gazdag bemutatható műemlékekben
- Kiszámítható helyi adópolitika
- Kiszámítható városvezetés
- Korszerű gazdasági struktúra
- Magas a tudás intenzív ipar aránya
- Kivételesen nagy arányú zöld terület (elősegíti a turizmus fejlődését)
- Sok a fiatal
- A foglalkoztatási paktumra (több önkormányzat, cégek, egyetem) építve folytatható gazdasági szereplőkkel már megkezdett párbeszéd
- A helyi kulturális élet rendkívül erős (elősegíti a turizmus fejlődését)
- Széleskörű igény a fenntartható élelmiszer stratégia kidolgozására
- Könnyített lean management oktatási anyag készült a településen, ami egy képzés keretében javítja az elhelyezkedés és munkahelyi beválás esélyeit

GYENGESÉGEK

- A környező településeknél magasabb a vállalkozásokat érintő adóterhek
- Gazdasági program hiánya
- Turisztikai szolgáltatások alacsony száma, színvonala
- A kívánt profilú vállalkozások távolmaradása, letelepedésük a fővárosban vagy más településeken, a jó adottságok ellenére a város nem jelenik meg a beruházók, befektetők térképén
- A lakosság számának csökkenése, lassú előregedés
- A szükséges intézményi felújítások, korszerűsítések elmaradása
- Megfelelő buszparkoló hiánya hátráltatja a turizmus fejlődését
- Vendéglátó egységek, korzózásra hívó boltok hiánya alacsony száma
- Gazdaságélénkítő célú övezeti besorolások felülvizsgálata, beépítési százalék felülvizsgálata szükséges
- Egyedi termékek, gyógy központ hiánya (hosszabb tartózkodásra ösztönző turisztikai kínálat hiánya)
- Az önkormányzat és a helyi gazdaság párbeszéde nem proaktív
- Megkezdett fenntartható élelmiszer stratégia kidolgozásának elakadása
- Gazdasági munkacsoport vagy. kerekasztal hiánya (kerékpáros munkacsoport mintáján)
- Forráshiány (gazdaságfejlesztés, turizmus fejlesztés)
- Gödöllő kártya hiánya
- Önkormányzati ingatlanportfólió összetétele, az ingatlanvagyon műszaki állapota (sok a régi, korszerűtlen épület)

LEHETŐSÉGEK

- Gödöllő az ország legfejlettebb régiójában, a Közép-magyarországi Régióban található
- Nemzetközi jelentőségű autópályák és csomópontjaik közelsége
- Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtér közelsége
- Gödöllői vállalkozások által elnyerhető regionális beruházási támogatás kimagasló mértéke (35-55%)
- Városi sportuszoda megvalósulása
- Szent István Egyetem, mint potenciális környezetvédelmi, gazdaságfejlesztési (duális képzés) partner jelenléte
- Madách Imre Szakközépiskola Szakiskola és Kollégium országosan is kiemelkedő duális képzést alakított ki (pl.: a Siemens gyárban gyakorolnak a diákok, egyedülálló vegyipari képzés is elindult)
- Galga menti biogazdaságok közelsége
- Gödöllőt elkerülő út megépülése

VESZÉLYEK

- Vállalkozások számára elérhető pályázati források kiszámíthatatlansága
- Az országos infrastruktúrák fejlesztéseinek elmaradása
- A régióról való leválás az uniós források maximalizálása érdekében elmarad
- Központi költségvetési finanszírozás csökkenése
- Kiszámíthatatlan jogi környezet
- A fenntartási költségek jelentős növekedése
- Centralizált oktatási rendszer, alacsony a települési önállóság az oktatási tartalom meghatározásában
- Forráshiány

12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

Előzmények

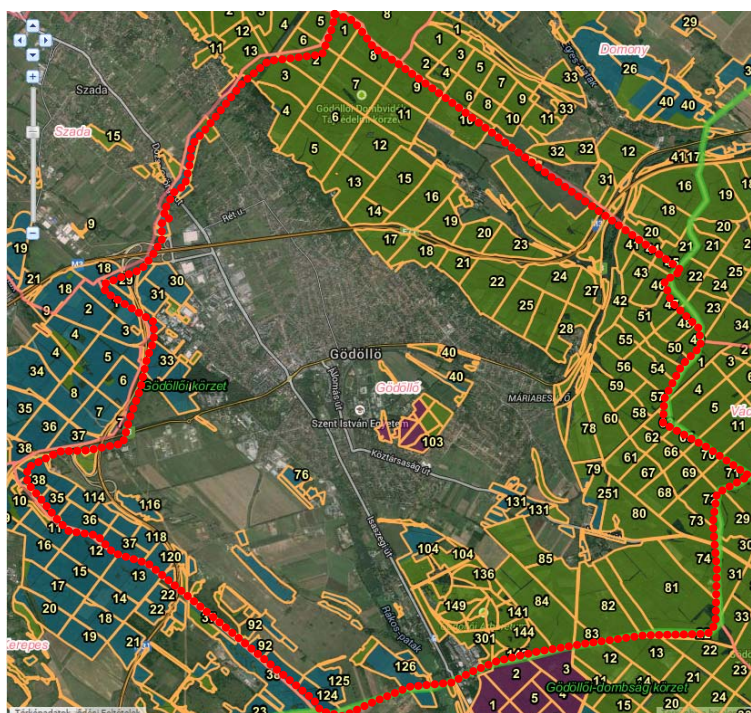
Az előzményi IVS (2008.) 2.3.számú „**A természeti és épített környezet ismertetése/Természeti környezet**” c. alfejezetében ismerteti a város természeti, táj- és természetvédelmi, ökológiai és zöldfelületi adottságait, amelyeket az 12. sz. fejezetünk tárgyal. Emellett leírásra kerül egyes környezeti - környezetvédelmi szakterületek (felszíni és felszín alatti vizek, levegőtisztaság, hulladékgazdálkodás: szilárd és folyékony hulladékok) összefoglaló állapotjellemezése is, amelyet helyzetfeltáró munkarész 17. sz. fejezete tartalmaz.

Az előzményi IVS (2008.) 2.3.számú „**A természeti és épített környezet ismertetése/Természeti környezet**” c. alfejezete foglalkozik a táj- és természeti adottságaival, a város természetvédelmi helyzetével. Kiemeli, hogy Gödöllőn tradicionálisan kiemelt szerepet kap a természeti környezet és kiemelkedők a város természeti környezeti adottságai: a Gödöllői Dombvidék erdőterületei és város belterületi zöldfelületei, parkjai.

Erdőterületek

A város igazgatási területének erdősültsége 40% feletti, amely mind országos mind térségi (megyei) összehasonlításban átlag feletti. Ráadásul nem csak mennyiségi, hanem minőségi szempontból is kiemelkedő ez a tájhasználati adottság: a dombvidéki erdőterületen magas az idős, beállt állományok, valamint a természetes – természetközeli erdőtársulások aránya, ezért ezek erdőgazdálkodási értéke és természetvédelmi értéke is kiemelkedő. Emellett vadgazdálkodási, vadászati szempontból is hagyományosan kedvelt és értékes a terület. Ezek az adottságok erdészeti – szakmai, tudományos - szempontból is kiemelkedő jelentőségűvé teszik a várost, és emellett jelentős fejlesztési potenciált hordoznak rekreációs, turisztikai és ökológia szempontból is.

Az országos erdészeti kataszter alapján a város dél-nyugatról gazdasági erdők határolják, míg észak-északkeletről a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet védett erdőségei.

A város erdőterületei:

Elsődleges rendeltetés

- Védelmi
- Gazdasági
- Közjóléti

(Forrás:

<http://erdoterkep.nebih.gov.hu/>)

A város kialakult tájszerkezetét alapvetően meghatározza felszíni változatosságának gazdagsága, az erre illeszkedő vízrajzi viszonyok és növényi borítottság, az élővilág, fent ismertetett erdő területek által dominált tájhasználat. De emellett megemlítendők a település kedvező mezőgazdasági termőhelyi adottságai is, amelyek a külterület délnyugati részén jellemzőek. A puszta termelési potenciálon túl ezek nyilvánvalóan hozzájárultak a város agrártudományi központtá – egyetem, kutatóintézet- való fejlődéséhez is, amely szintén jelentős településfejlesztési tényező.

A település kialakult tájszerkezetét alkotó **tájhasználati módok** jellemzéséhez a statisztikák közül földhivatali nyilvántartási adatok használhatók fel. A „TAKARNET” adatbázis Budakeszi forrásadatait és feldolgozott művelési ág megoszlási adatait tartalmazzák az alábbi 24. és 25. sz. táblázatok:

Fekvés	Földrészletek száma	Egyéb önálló épületek száma	Egyéb önálló lakások száma	Összes terület (ha.m ² /%)	Legkisebb földrészlet terület (m ²)	Legnagyobb földrészlet terület (m ²)	Átlagos földrészlet terület (m ²)
Belterület	10088	269	6235	1691.1326/27,29	2	261327	1676
Külterület	3207	17	42	4374.4987/70,59	2	5134864	13640
Zártkert	935	0	3	131.0435/2,12	10	118075	1402
ÖSSZESEN	14230	286	6280	6196.6748/100,0			

24. táblázat – Földrészlet statisztikai fekvésenként

Művelési ág	Földrészletek száma	Alrészletek száma	Összes alrészlet terület (ha.m ²)	* (%)	Legkisebb alrészlet terület (m ²)	Legnagyobb alrészlet terület (m ²)	Átlagos alrészlet terület (m ²)
Erdő	158	199	2641.2509		76	3423250	132726
Fásított ter.	15	16	1.3526		40	1473	8414735
E:			2642.6035	42,65%			
Gyep (L)	77	82	65.4361		354	71903	7980
Gyep (R)	139	162	63.6966		71	57845	3932
Gyep (L+R)			129.1327	2,08%			
Gyümölcsös	104	108	26.2827		373	31587	2434
Szőlő	218	223	31.6256		249	10172	1418
Ült.:			57.9083	0,93%			
Kert	455	456	43.9682	0,71%	102	25869	964
Ült.+kert			101.8765	1,64%			
Szántó	2520	2734	1047.5096	16,9%	2	477643	3831
Nádas	14	16	24.2343		319	36369	15146
Halastó	4	9	27.4235		3720	68227	30471
Nádas+h.tó			51.6578	0,83%			
MÖT			1330.1766	21,47%			
TT			3972.7801	64,11%			
Kivett	10834	10862	2223.8947	35,89%	2	589290	2047
ÖSSZESEN			6196.6748	100,00%			

25. táblázat – Földrészlet statisztika művelési áganként

A nyilvántartott *termőterületi (TT) / kivett területi arányban* az átlagosnál némileg magasabb a kivett, több mint 35%-os aránya (ebben valószínűsíthetően szerepet játszanak egyes nagyterjedésű speciális területek –pl. a repülőtér-, amelyek kivettként nyilvántartott gyepterületek). A termőterületen (TT) belül körülbelül

~2/3 – 1/3 az erdőterületek és a mezőgazdasági területek (MÖT) aránya. Az erdősültség (E) magasabb a vonatkoztatási (járási, megyei) átlagoknál. (Az erdőterületi adat nem egyezik az egyéb nyilvántartási és mért adatokkal.) A MÖT-en belül uralkodó a szántó, kevés a gyepek (R+L) és az ültetvények (gyümölcsös + szőlő) és kertek területe. Elenyésző a nádas terület, amely a halastavakkal együtt is 1% alatt marad.

Az átlagosnál nagyobb igazgatási terület fekvések szerinti megoszlásában magas a belterületi és alacsony a zártkerti arány.

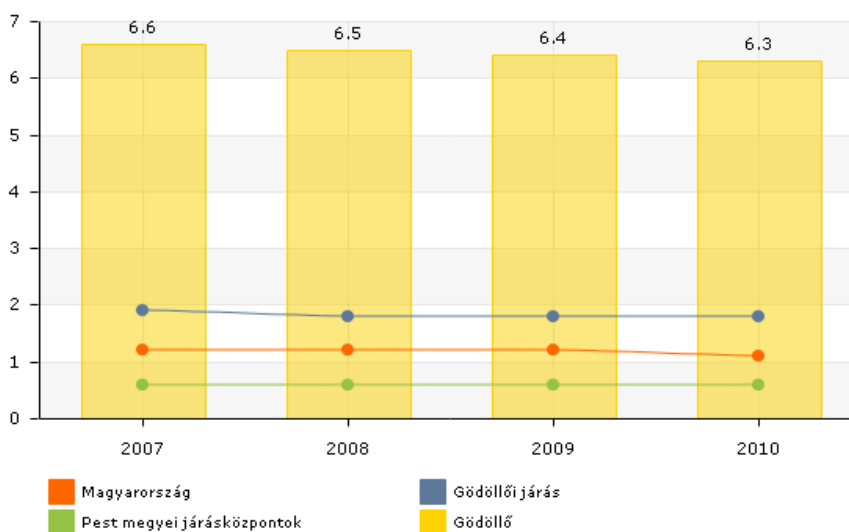
A művelési ágak fenti táblázatba foglalt megoszlásából levonható következtetés, hogy a természetközeli növényzetet lehetővé tevő (*erdő+gyep+nádas*) művelési ág arány magas, mintegy 45%. Ez elsősorban az átlag fölötti erdősültségnek köszönhető. A természeti állapotokhoz képest jelentősen átalakított felszín aránya tehát alig több, mit az igazgatási terület fele, ezen belül az átlagnál magasabb a kivett területi, csaknem 36%-os arány.

Természetvédelem

A táji adottságok predesztinálják a területet a táj- és természetvédelmi oltalom magas szinten való kiterjesztésére és biztosítására. A város igazgatási területének több mint egyharmada áll valamilyen szintű természetvédelem alatt. Ezek közül területileg a legjelentősebb országos szintű védelem a Gödöllői-dombvidék Tájvédelmi Körzet - város határán is jóval túlterjedő - területén valósul meg. A belterület legjelentősebb védett területe a Gödöllői Királyi Kastélypark, Természetvédelmi Területe.

Ezek mellett több helyi védettségű természeti terület is található Gödöllőn, amelyeket az IVS is felsorol.

A városban az 1 lakosra jutó védett természeti területek kiterjedése (az alábbi diagramon m²-ben) magasabban van az országos, megyei és megyei járásközponti átlag fölött van:

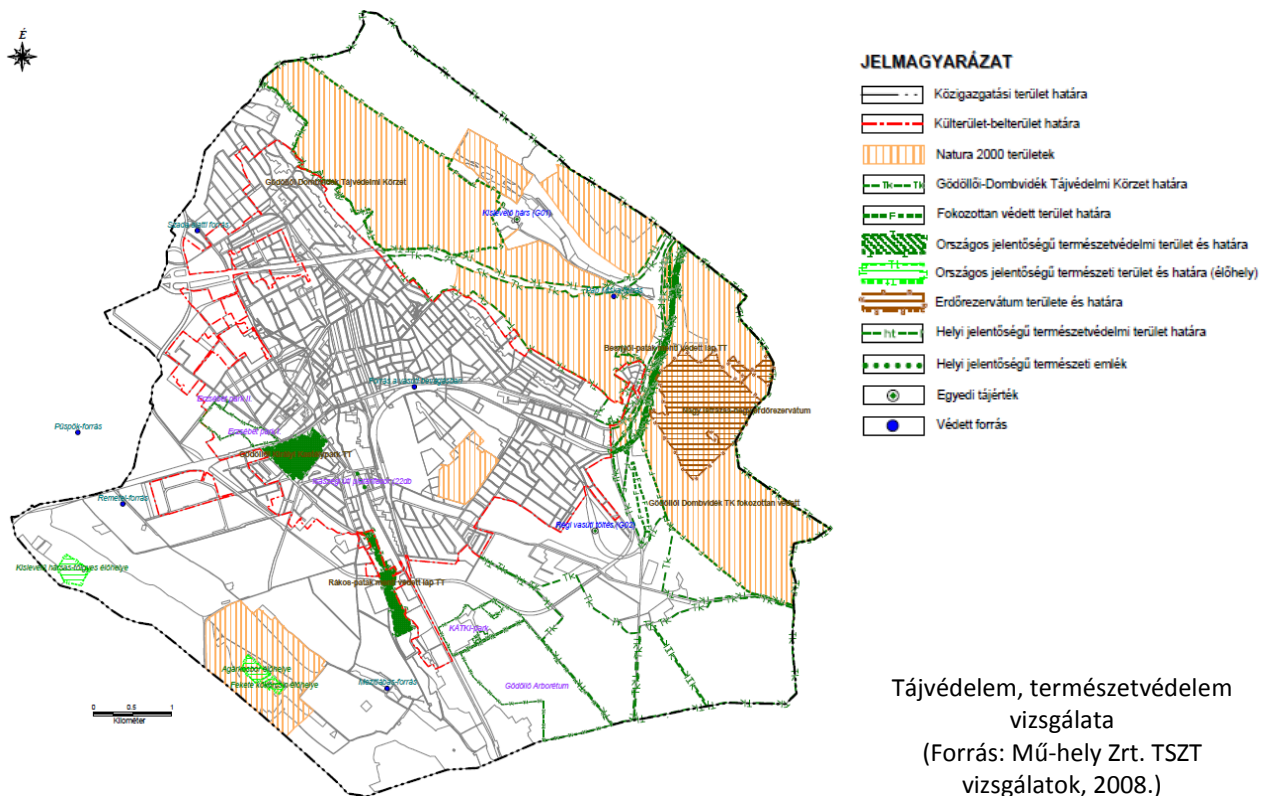

25. diagram – Egy lakosra jutó védett természeti terület nagysága (m²) (Forrás: KSH/TEIR „REMEK”)

A város területének természeti - ökológiai értékességéből következően az igazgatási terület jelentős hányadát lefedik az országos ökológiai hálózat övezetei, valamint Natura2000 védett területei is, - egymással és az egyéb védettségű területekkel (TK, TT) is jelentős átfedésben.

A táji - természeti adottságok, a tájhasználat, tájszerkezet, a védett és védendő táji-, természeti értékek, területek részletes felsorolását illetve komplex leírását tartalmazzák a város *településrendezési tervének¹ tájrendezési, zöldfelületi és értékvédelmi alátámasztó munkarészei*.

¹ Hatályos: 214/2012.(XI.15.) sz. Kt. határozattal elfogadott, 2014-ben módosított TSZT

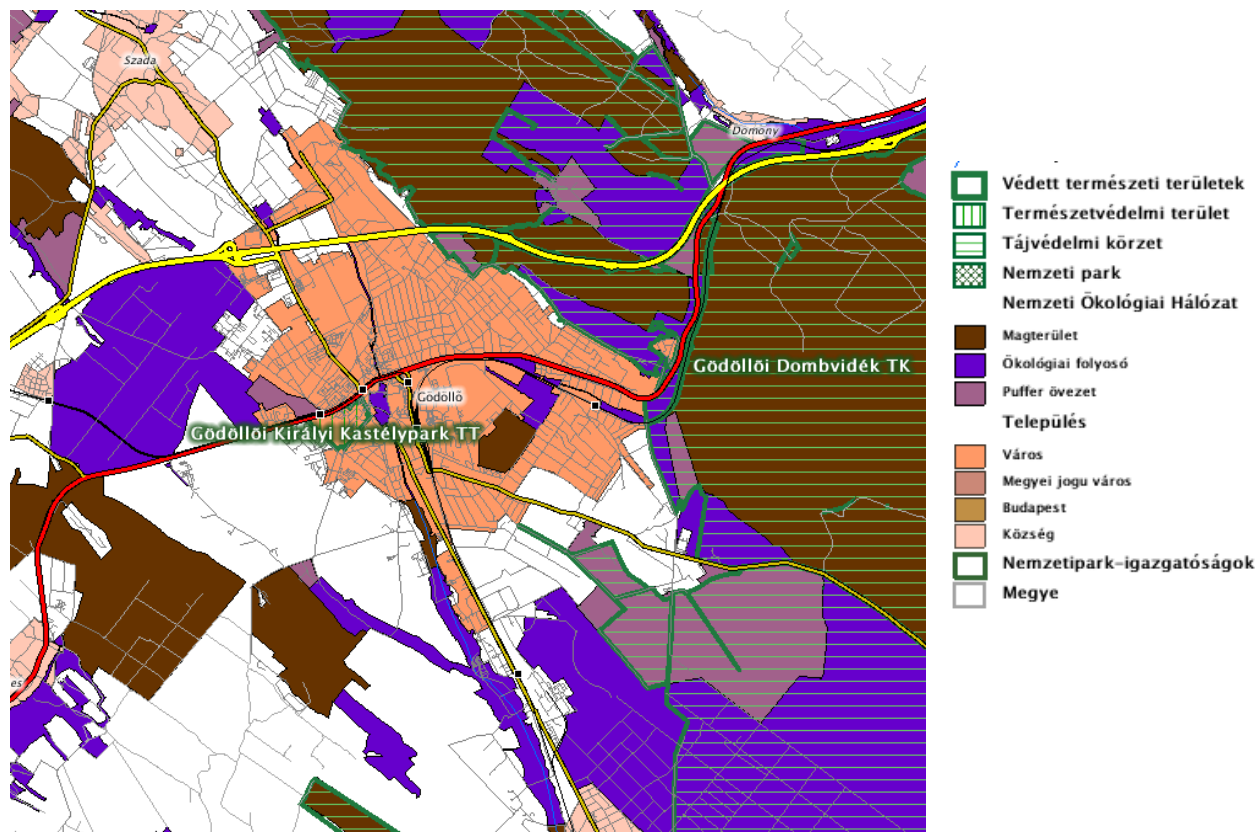
A zöldfelületi rendszer védett elemei

A nyílt hozzáférésű természetvédelmi információs rendszer adatai szerint Gödöllőn 6 terület áll helyi védelem alatt /<http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=pl&mode=search&.../>, országos egyedi védettség 2 területen van nyilvántartva, ezekből a TK több települést érint.

Gödöllő helyi és országos védettségű területeit az alábbi táblázat sorolja fel:

	Név	Település	Védettség szint	Védelmi kategória
1	Erzsébet-park I.	Gödöllő	Helyi jelentőségű	TT
2	Gödöllői arborétum	Gödöllő	Helyi jelentőségű	TT
3	Gödöllői Erzsébet-park II.	Gödöllő	Helyi jelentőségű	TT
4	Gödöllői-platánfák	Gödöllő	Helyi jelentőségű	TE
5	Kisállattenyésztési Kutatóintézet parkja	Gödöllő	Helyi jelentőségű	TT
6	SZIE MKK Növénytani és Ökofiziológiai Intézetének Botanikuskertje	Gödöllő	Helyi jelentőségű	TT
Országos jelentőségű:				
7	Gödöllői Dombvidék TK	Gödöllő (+Bag, Dány, Domony, Isaszeg, Pécel, Súlysáp, Szada, Vácegres, Vácszentlászló, Valkó, Veresegyház)	Országos jelentőségű, egyedi	TK
8	Gödöllői Királyi Kastélypark TT	Gödöllő	Országos jelentőségű, egyedi	TT

(TK = Tájvédelmi Körzet; TT = Természetvédelmi Terület; TE = Természeti emlék)

(Forrás: Természetvédelmi Információs rendszer: <http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm>)

Natura 2000 területek - Gödöllő területén az alábbi európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek találhatóak helyrajzi számok alapján:

0112/3, 0113, 0114, 0115/11, 0214/3, 0215/1, 0215/3, 0237, 0238, 0239, 0240, 0242, 0243, 0244, 0245, 0246, 0247, 0248, 0258/53, 0258/105, 0258/143, 0260/3, 0261/1, 0261/2, 0262/1, 0270, 0271, 0275, 0276/1, 0277/4, 0279/8, 0279/9, 0280
4849/2, 4850, 4851, 4852, 4859, 4860, 4861, 4862, 4863, 4864, 4865, 4866, 4867, 4868, 4869, 4870, 4871

13. A zöldfelületi rendszer vizsgálata

A zöldterületek témakörét az IVS 2.4.számú „A helyi közszolgáltatások szintjei, tényadatai” c. fejezet tartalmazza, a KSH területi és ellátottsági adatok táblázatba foglalásának erejéig:

	2001	2006
Összes zöldterület (m ²)	356000	495400
Zöldterületi ellátottság (m ² /fő)	11,79	15,85

Forrás: KSH, 2001, 2006.

A területi és ellátottsági mutatókat elemezve az IVS megállapítja, hogy a város kivételes természeti adottságainak köszönhetően zöldterületi ellátottsága kiemelkedően jó. Ennek minőségét illetően kiemeli, hogy a város zöldterületeinek jelentős része olyan belterületi park, ami történeti, egyedi adottság.

Ezek a kedvező zöldterületi adottságok települési identitás részét képezik. Megőrzésük, jókarban tartásuk, a város történelmi múltjához méltó színvonalú fenntartásuk ciklusokon átívelő, folyamatos feladat. Ez megfogalmazódik az IVS városrészi szintű fejlesztési irányok meghatározásában is (3.4. fejezet) a város történetileg kialakult természeti – környezeti, zöldfelületi adottságainak kiemelt kezelésében:

- Központ: Grassalkovich-kastély parkjának felújítása, Alsópark, Felsőpark rekonstrukciója, Erzsébet park és kertjének felújítása,
- Haraszt: Erzsébet park rekonstrukció és kertjének fejlesztése,
- Blaha: Babat-völgy ökológiai modellközpont,
- Alvég: Malomtó és környékének revitalizációja, közterek kialakítása

Ezekhez szervesen kapcsolódnak néhány egyéb városrészben és a külterületeken előirányzott **tájrendezési, turisztikai fejlesztések**:(Csörsz árok látogathatóvá tétele, lovas útvonalak fejlesztése (Fenyves), Duna-Tisza Vízvásztó bemutatása (Egyetem), Máriabesnyői kegyhely és környékének komplex fejlesztése, turizmus és túraútvonalak fejlesztése (lovas és gyalogos turistautak, Csörsz árka, Babat-völgy, Teleki Pál sírjához vezető útvonal rendezése, stb.) amelyek **táji – zöldfelületi szempontból is nagy jelentőséggel bírnak**.

Ezek a feladatok az IVS akcióterületi projekt-pontjai (5.2. Kastélypark, 5.3. Alsópark: városi közpark revitalizálása, 5.4. Haraszt: Erzsébet park, sporttelep 5.6. Blaha: Úrréti tó rekonstrukció, 5.8. Egyetem: 4,3 ha helyi természetvédelmi területté nyilvánítása és rekonstrukciója, 5.10. Babati völgy környezet-és ökoturisztikai fejlesztése) között is jelentős súllyal vannak jelen.

Az előzményi IVS zöldterületi, táji- környezeti fejlesztési előirányzatai és akcióterületi közül:

A/ Megvalósult fejlesztések:

- A Városmegye területén: Részleges megújításon ment át a **Felsőpark** kastélyhoz kapcsolódó része,
- A Haraszt városrész területén: **Erzsébet-park** sétányrésze a Kálváriaival és a sziklacsoporttal megújításra került, **Táncsics úti sportcentrum** fejlesztése nagyrészt megvalósult,
- A Blaha városrész területén: **Úrréti-tó rehabilitálása** új zsiliprendszer kialakításával megtörtént, karbantartása megoldott,

- Az Alvégi városrész területén: **Gödöllő-Isaszegi tórendszer** és környezetének fejlesztési programja elkészült, kialakult az egységes vízkormányzási jog,
- Az Külterületi városrész területén: **Babat-völgyben** nagy léptékű tájrehabilitációs jellegű fejlesztés valósult meg.

B/ Folyamatban lévő fejlesztések:

- Városközpont területén: elindultak a parkrekonstrukciós munkák az **Alsó-parkban**
- Haraszt városrész területén: a **Táncsics úti sportcentrum** fejlesztése során további műfüves pálya kialakítása van folyamatban
- Alvég városrész területén: a **Gödöllő-Isaszegi tórendszer** körüli terület – beleértve a szomszédos Kisállattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet területét – fejlesztése folyamatban van

C/ Meghiúsult illetve nem kellő ütemben haladó fejlesztések:

- Teljese egészében meghiúsult fejlesztés **nem** volt,
- nem kellő ütemben haladó fejlesztésként említendő, hogy az Egyetemi városrész területén **kitűzött célok csak részben valósultak meg**, az Egyetem és a város között hatékonyabb együttműködésre lenne szükség.³

Összefoglalóan az IVS-ben tervezett zöldfelületi fejlesztések megvalósulási mérlege pozitív, azonban ez kevésbé mondható el a zöldfelületi és zöldfelületi ellátottsági területi mutatók tekintetében, amelyek a TEIR ITS készítést támogató adatbázis által hozzáférhető időszakában (2007 – 2010.) enyhén romló tendenciát mutatnak.

Az előzményi IVS-ben közölt zöldterületi és ellátottsági mutatók (KSH 2001., 2006.) a későbbi állapot szerint az alábbiakkal egészíthetők ki (KSH/TEIR „REMEK”).

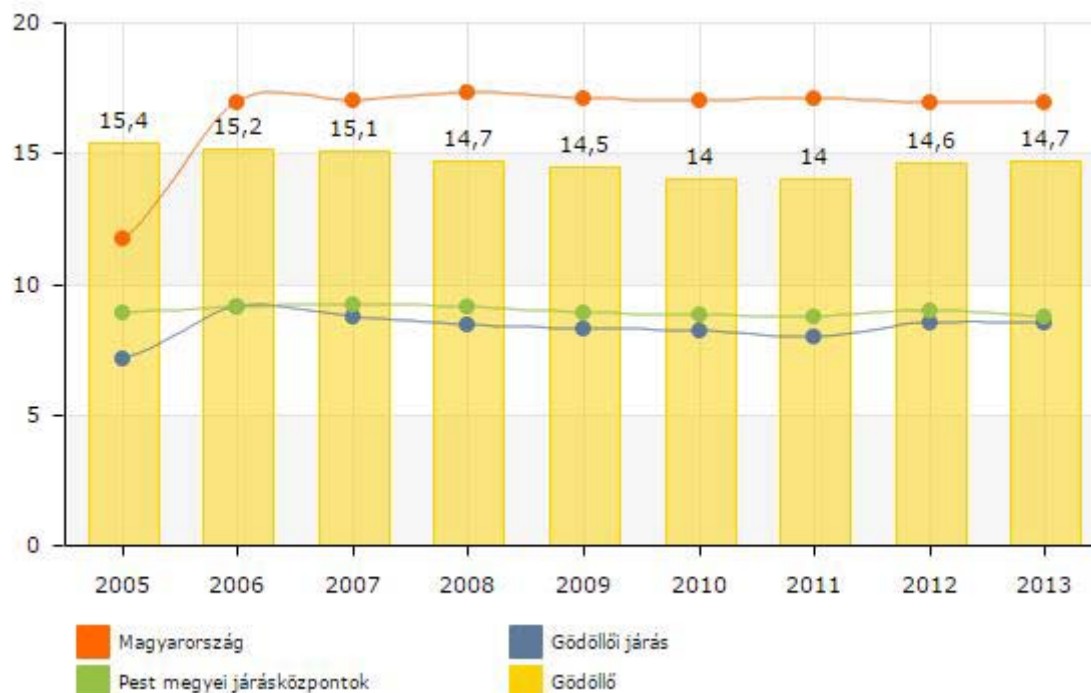
Év	Nyilvántartott zöldfelület (m ²)	1 főre jutó zöldfelület (m ² /fő)
2007.	495.400	15.1
2008.	493.026	14.7
2009.	493.026	14.5
2010.	481.508	14.0

(Forrás: TEIR)

A nyilvántartott zöldfelület 2010-ben 481.508 m², az 1 főre jutó: 14m². Ezt összevetve az IVS 2006-os adataival megállapítható, hogy a város nyilvántartott zöldterülete ~13.890 m²-rel, azaz ~2,3%-kal csökkent, az ellátottságot jelző fajlagos mutató 15,1-ről 14 m²/fő-re változott, azaz ~7,3%-kal csökkent.⁴

³ Az A – C/ pontokban felsorolt megvalósulási minősítések forrása: "Beszámoló a 2008-ban elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia végrehajtásáról ..." (Előterjesztés a Képviselő-testület 2013. május 16-i ülésére)

⁴ A 2011-es mutató értéke jelenleg felülvizsgálat alatt áll. Az adat a KSH és a MÁK közös 1616-os (Jelentés az önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanvagyonról) kérdőívéből származik

26. diagram – Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (Forrás: TeIR)

Az 1 főre jutó zöldfelületi adatok legfrissebb értékei (2012/13.) is a megyei és megyei járásközponti átlag fölötti és az országos érték közelében.

SWOT

ERŐSSÉGEK

- Megyei összehasonlításban az egyik legnagyobb kiterjedésű zöldfelületi rendszerrel, főleg összefüggő erdősegekkel rendelkező település
- A természeti- és táji környezet (Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet, Rákos-patak, Gödöllő-Isaszegi tórendszer, Babati-tavak, Arborétum, Alsó- és Felső park, Erzsébet park)
- Biológiailag aktív felületek jó szennyezőanyag megkötése
- Beépítetlen, alulhasznosított tartalékterületek
- Kertvárosi jelleg

GYENGESÉGEK

- Közúti és vasúti zajterhelés
- A nagy zöldfelületeknek köszönhetően allergén flóra jelenléte
- Gyakori illegális hulladéklerakás
- Zöldvagyron megújuló energiaforrásként való felhasználásnak kidolgozatlansága

LEHETŐSÉGEK

- Ökoturizmus fejlesztése, kihasználva a természeti-táji környezetet és élővilágot
- Közparkok, közkertek létrehozása a lakóterületeken rendelkezésre álló beépítetlen területek felhasználásával

VESZÉLYEK

- A környezeti elemek fokozódó igénybevétele
- Környezeti terhelés (illegális szemétkerakók szaporodása, közlekedésből származó zaj- és légszennyezés erősödése) növekedése
- Beépítések számának növekedésével zöldterületi veszteség

14. Az épített környezet vizsgálata

Gödöllőt változatos beépítés, funkcionálisan jól elkülönülő városrészek és színes épített környezet jellemzi. A kialakult beépítés tükrözi a domborzati adottságokhoz való alkalmazkodást és a természeti értékekhez való viszonyulást.

Ugyanakkor Gödöllő legfontosabb városszerkezeti kérdése éppen az eltérő karakterű városrészek közötti kapcsolatok hiánya. A történelem folyamán kialakult és önállóan fejlődő egységek összenövésével, majd a közlekedési-infrastruktúrahálózat bővülésével fellépő problémák jelenleg is fennállnak. A városnak a jövőben foglalkoznia kell azzal, hogy miként tudja a városrészeket egységbe foglalni, az izolációt enyhíteni és új kapcsolatokat teremteni.

A fejezet nagyban támaszkodik a 2009-ben elfogadott Településszerkezeti Terv során készült vizsgálatokra és műleírásra, melyek nagyobb mélységben taglalják a település szerkezetének történelmi fejlődését, karakterének és telekstruktúrájának kialakulását.

14.1. Területfelhasználás vizsgálata

14.1.1. Településszerkezet, helyi sajátosságok

KÉSZÜLT: GÖDÖLLŐ TSZT – ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

A mai város erdők és mezőgazdasági területek által övezett, és a belső részen parkokkal tagolt, halmazos, vagy mozaik jellegű területét a Szabadság út osztja északi és déli egységre. A déli városrészt a vasút és a Rákos-patak tagolja tovább. A Szabadság út két oldalán elterülő városrész szerkezetileg élesen elválik egymástól, a Dózsa György út – Ady Endre sétány tengelyen kívül tulajdonképpen nincs is a két terület között további, folytonosan átvezető szerkezeti kapcsolat. Ez az utcaszerkezeti sajátosság a 3 sz. főút mentén elterülő Alsó- és Felső-park, továbbá az 1860-as évek második felében az Alsó-parkon átvezető, majd a Szabadság út alatt K-nek forduló vasút, illetőleg az 1911-ben átadott HÉV következménye. Az észak-déli kapcsolat erősítése a településszerkezet egyik sarkalatos kérdése. A legkézenfekvőbb átvezetés – amelyet a hatályos TSZT is tartalmaz – az északi városrész második legfontosabb útőrének számító, Testvérvárosok útja déli irányba történő meghosszabbítása. Ezzel egy folyamatos, törés nélküli átvezetés valósulna meg egészen a Köztársaság útig, amelynek köszönhetően csökkenne az Ady Endre sétány forgalma és megszűnne a Szentgyörgyi Albert utca és Testvérvárosok útja közti töréspont.

A Szabadság úttól északra esik Haraszt, Kertváros és Blaha városrészek illetve a Városközpont egy része. Az M3 autópálya kelet-nyugati nyomvonala ugyancsak egy fizikai határvonalként szabja ketté Gödöllő északi részét. A városrészek közti kapcsolatot a Dózsa György út és a Hunyadi János utca – Blaháné utca tengelyek biztosítják. Kapcsolati hiányosság ugyanakkor a Röges utca Rét utcáig történő kiépítése, amelyet a környező beépítetlen területek lakóterületként és gazdasági területként történő fejlesztése indokol. Továbbá hiányzik egy kelet-nyugati kapcsolat a Dózsa György út és a Hunyadi János utca között.

A Szabadság úttól délre található Alvég, Egyetem, Fenyves, Máriabesnyő városrészek és a Városközpont egy része. A város déli

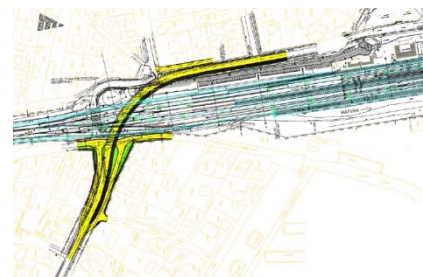

Testvérvárosok útjának déli irányba történő meghosszabbítása (TSZT kivágat)

Röges utca kiépítése a Rét utcáig, ill. a Dózsa Gy. út és Hunyadi J. u. közötti új kapcsolat javaslata (TSZT kivágat)

részét a vasútvonal és a Rákos-patak osztja további egységekre, legfontosabb közlekedési tengelye az Ady Endre sétány, Isaszegi út és a Köztársaság út. Utóbbi szintben keresztezi a 80a számú vasútvonalat, amely az egyre növekvő forgalomnak köszönhetően közlekedési problémákat vet fel. A település a vasúti átjáró kiváltását tervezi, amelyre két változat készült: egy aluljáróval, és egy felüljáróval történő átvezetést javasolva. A település végül a kisebb szerkezeti beavatkozást és ingatlan kisajátítást igénylő felüljáró mellett döntött, melynek megépülése az ITS időintervallumába helyezhető.

Tervezett felüljáró nyomvonala

Gödöllő jelentős tartalékterületekkel rendelkezik. A város északi oldalán, az autópálya mentén fejleszthető lakó- és gazdasági területek, nyugati oldalán (a folyamatosan fejlődő Gödöllői Üzleti Park alatt) nagy kiterjedésű, fejleszthető gazdasági területek állnak rendelkezésre.

14.1.2. Funkció vizsgálat

KÉSZÜLT: GÖDÖLLŐ TSZT – ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

A történeti településmag a város funkcionálisan legszínesebb része. A kisvárosias és nagyvárosias lakótelepek karéjában elhelyezkedő belvárosban igazgatási, oktatási és művelődési intézmények, templomok, kereskedelmi, vendéglátó és szolgáltató intézmények találhatóak. A város súlypontjában fekvő belvárost és parkokat kertvárosias lakóterületek veszik körül.

Településközponti vegyes területek találhatóak a fő közlekedési útvonalak mentén: Szabadság út, Testvérvárosok útja – Hunyadi János utca – Blaháné utca tengelyen, a Dózsa György út és Isaszegi utak mentén. Hiányossága Gödöllőnek, az egyes városrészek fő közlekedési csomópontjaiban összesűrűsödő, funkcióban gazdag területek, amelyek települési alközpontként és identitást erősítő centrumként működhetnek. Blaha városrészben a Rét utca – Blaháné utca kereszteződésében az utóbbi időben megindult egy alközpont-fejlesztés, amely mindenképp folytatandó. További alközpontok hiányoznak a Kertvárosban (Babati utca – Országalma utca vagy alternatívaként az Arany János út – Grassalkovich Antal utca kereszteződésében), Fenyves városrészben a Köztársasági út mentén kiépült bevásárlópark körül (a település itt önkormányzati ingatlanokkal is rendelkezik), illetve Máriabesnyőn a 3. sz. főút és a tervezett déli elkerülő út kereszteződésében.

A gazdasági területek a város nyugati oldalán találhatóak – leszámítva a város D-i oldalán, a Gödöllői Arborétum mellett található gépgyárat (Caterpillar Magyarország Zrt.). A város ÉNy-i sarkában, az M3-as autópálya és a Dózsa György kereszteződésénél, kiváltképp a kereszteződés DNy-i szegletében, valamint a Dózsa György út két oldalán kiterjedt ipari, kereskedelmi és szolgáltató gazdasági területek találhatóak. Jelentősebb méretű ipari terület fekszik még a Szabadság út mentén, az Erzsébet-ligetbe beékelődve (egykori Ganz Árammérőgyár), a 3-as út mentén létrehozott új ipari park területén, valamint a település déli részén a Repülőtéri út és Kőrösi Csoma Sándor utca körül.

A külterület nagy része erőterületbe tartozik. Az erdőterületek és a település belterülete között mezőgazdasági üzemi, mezőgazdasági és vízgazdálkodási (Gödöllő-Isaszegi tórendszer) területek a jellemzőek. Külön egységként „működik” a város keleti oldalán, erdővel körbevett Babatpuszta. Területén az egyetemhez tartozó oktatási és kutatási tevékenység zajlik.

14.1.3. Konfliktussal terhelt területek

Gödöllő nem rendelkezett nehéziparral, amelyek a rendszerváltást vagy a gazdasági változásokat követően felhagyottá, alulhasznosítottá vált volna. Az 1950-es években telepedett meg a harckocsi nagyjavító és alkatrészgyártó üzem, illetve a Ganz Árammérőgyár. Mindkét üzemre egyaránt igaz, hogy értékes természetközeli területekbe ékelődtek be. Előbbi a település déli részén, az Isaszegi út mentén található József-főherceg ligetből (Gödöllői Arborétum), utóbbi a 3. sz. főút menti Erzsébet-parkból harapott ki nagy területeket. A délen fekvő, egykori harckocsijavító üzem ma a HM Currus Zrt. és a Caterpillar Magyarország

Zrt. telephelye. A termelés visszaesését követően az egykori Ganz-telep manapság több kisebb cégnek ad otthont. Lakóépületek mezőgazdasági területen való megjelenés jellemzi a város keleti oldalán található Szárítópusztát.

Az elmúlt évek során egyre növekvő problémaként jelenik meg a területfelhasználási besorolásnak nem megfelelő hasznosításból eredő konfliktusok, mint az üdülőterületekre és mezőgazdasági területekre való kiköltözés, amelyeket legtöbbször engedély nélküli épületbővítések és nem megfelelő infrastruktúrahálózat jellemez. Ilyen, üdülőterületekre való kitelepülés jellemzi Blaha (Hegy utca, Perczel Mór utca) és Máriabesnyő (Panoráma utca, Erdőszél utca) városrészek északnyugati oldalát.

14.2. Tulajdonvizsgálat

A munkához készített tulajdonvizsgálat csak az Önkormányzat tulajdonára terjed ki, az ITS készítéséhez szükséges mértékben.

Önkormányzati lakások:

A bérlakás állomány 2008. és 2013. között nem változott.

A bérlakások Gödöllő város belterületén, illetve külterületén található. Nagy részük belvárosi, vegyes tulajdonú társasházakban, kisebb részük a belterületen, illetve külterületen elhelyezkedő, kizárólag önkormányzati tulajdonú lakóépületekben található. Külterületen egy szegregátum található.

Összkomfortos: 66 db, komfortos: 57 db, félkomfortos: 4 db, komfort nélküli: 17 db.

Felújítási igény (2015. évre megállapított): 9 db lakás.

Lakott: 109 db.

Lakatlan: 35 db.

A lakott és a lakatlan kategóriában is található olyan korábban bérlakásként hasznosított lakás, mely ismételten bérbe már nem adható, gazdaságosan fel nem újítható.

Önkormányzati tulajdonú üzlethelyiségek:

27 db, ebből jelenleg 20 db van bérbe adva, a többi üres.

Az önkormányzatnak jelentős, nagy értéket képviselő forgalomképes ingatlanvagyonra van, ezek egy része azonban jelenleg alulhasznosított. Ezen ingatlanok ingatlanpiaci hasznosításra való előkészítése folyamatban van, a város az önkormányzat ingatlanportfólió összeállítását tervezi.

14.3. Az építmények vizsgálata

14.3.1. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

KÉSZÜLT: GÖDÖLLŐ TSZT – ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

Beépítési mód tekintetében Gödöllőt összességben laza és szellős, vagy levegős beépítés jellemzi. Tulajdonképpen négy jellemző és meghatározó beépítési forma különíthető el a város területén: az oldalhatáron álló beépítés, zárt soros beépítés, szabadonálló beépítés, illetőleg az „úszótelekre” helyezett lakótelepi beépítés.

Oldalhatáron álló, jellemzően falusias jellegű beépítési forma napjainkra már csak kevés helyen található: mindenekelőtt az egykori mezőváros történeti magjának szélein, a Szilhát utca két oldalán, a Szőlő utcában, a Bajcsy Zsilinszky út és Bethlen Gábor utca mentén, valamint a Grassalkovich-kastély alatt, a Faiskola tér K-i oldalán, a Dalmady utcában és az Isaszegi út felső szakaszának nyugati oldalán.

Zárt soros beépítési mód – az 1884-ben mezővárosból nagyközséggé átminősített, a városiasodó Gödöllő jellemző beépítési formája – csak kis területre korlátozódik: a Dózsa György út Szabadság tér és Szilhát utca közötti szakaszára, illetve a Kossuth Lajos utcára és a Remsey Jenő körút újépítésű házaira jellemző.

A nagyközség XIX. század végével kezdődő területi terjeszkedése a beépített terület és a lakóépületek számának növekedését vonta maga után. Ezt a több mint egy évszázadot átívelő korszakot a szabadonálló beépítési forma jellemzi.

A kertvárosias jellegű, szabadonálló beépítési mód Gödöllő város legjellemzőbb és területileg a legkiterjedtebb beépítési módja.

A város lakótelepei a várossá válást követően, a 70-es években jöttek létre. Négy lakótelep-egység különböztethető meg, amelyek gyűrűként veszik körbe a történelmi városmagot: Erzsébet lakótelep, Kazinczy lakótelep, János utcai lakótelep és a Palotakerti lakótelep.

14.3.2. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

KÉSZÜLT: GÖDÖLLŐ TSZT – ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

A város településképét és utcaképeit a változatos morfológia, a zöldbe ágyazottság, a mozaikos területszerkezet, a szabályos utcahálózat, az összességében laza jellegű, leginkább szabadonálló beépítési mód, és a szélsőségek – fszt, és fszt+10 emelet – között mozgó, nagyobb részben azonban alacsony épületmagasság határozza meg. Az épületállomány építészeti stílus tekintetében a XVIII. századi barokk stílustól kezdve az eklektikán, a szecesszió és a neobarokkon keresztül napjainkig ívelődik. S habár a kisszámú, és jobbára barokk stílusú, országos szinten védett műemléki érték a beépítés lazasága következtében mind a településképben, mind pedig az utcaképekben hatásosan érvényesül, a város településképe és az utcaképek jellegére elsősorban a XIX. század végétől napjainkig épített épületek nyomják rá bélyegüket.

A legváltozatosabb településképpel a történelmi városmag rendelkezik: e változatos településkép a XVIII. századi barokk stílusú építészeti- és szoboremlékekből, a XIX. század végi eklektikus stílusjegyeket felmutató lakóépületekből – polgárosodó parasztportákból –, a járási székhellyé emelt nagyközség szecessziós stílusú középületeiből, valamint az 1966-ban városi rangot elnyert település városias- és nagyvárosias jellegű lakóépületeiből, illetőleg közintézményeiből áll össze.

14.4. Az épített környezet értékei

14.4.1. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

KÉSZÜLT: GÖDÖLLŐ TSZT – ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

A település területén a régészeti kutatások, valamint az adattári adatok vizsgálata alapján 59 db azonosított régészeti lelőhelyről van adat, melyek közül mindegyik rögzítve van a KÖH nyilvántartásában. Ezek a 2001. évi LXIV. Kulturális Örökségről szóló törvény alapján a KÖH által regisztrált lelőhelyek általános régészeti védelem alatt állnak.

A Gödöllőn megtalálható régészeti lelőhelyek és régészeti érdekű területek elhelyezkedéséről az alábbi ábra ad információt:

Gödöllő régészeti lelőhelyei és régészeti érdekű területei
(Forrás: Gödöllő Város Településszerkezeti Terve – Örökségvédelmi hatástanulmány)

(Kék színnel jelölt a jelentős változással érintett területet.)

14.4.2. Műemlék, műemlék-együttes

KÉSZÜLT: GÖDÖLLŐ TSZT – ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

Gödöllő városa napjainkban 40 országos szinten védett műemléki értékkel rendelkezik. Az emlékek java része még az 1950-es években került műemléki védelem alá. Az 1950-es években még védett épületek közül több – református templom, Szabadság tér 8., Szabadság tér 1., 7., 15., 16., 23., 30., Szabadság út 1., 3., 14., 16., 18. alatti épület – később kikerült a védettségi körből. A 90-es évektől kezdve viszont bővült a korábban lecsökkent lista: Erzsébet-szobor és emlékmű (1990.), Grassalkovich prészház (1994.), stb.

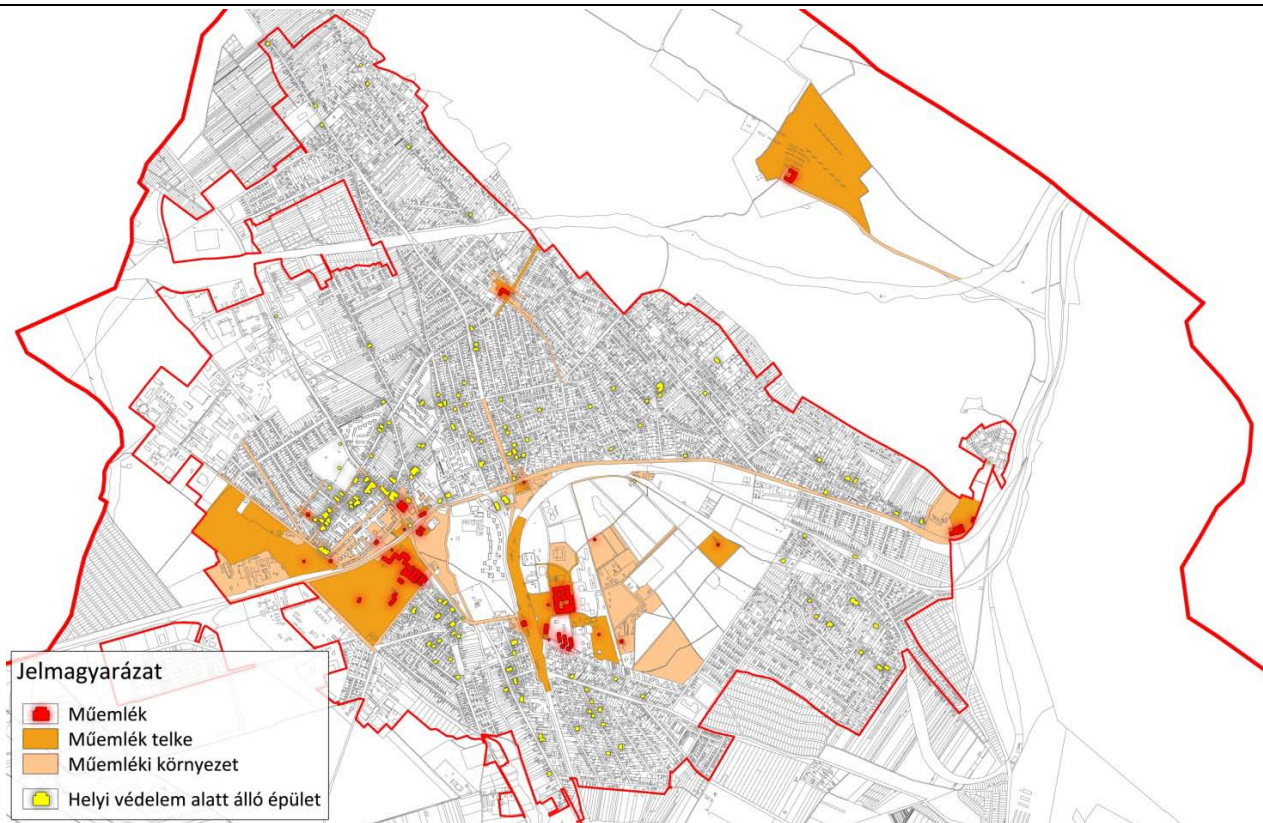
A város mai, védett műemléki értékei a XVIII. század harmincas éveit és a XX. század húszas éveit közötti időszakban jöttek létre. Legnagyobb részük – szám szerint 12 db – XVIII. századi eredetű, barokk stílusú alkotás, 2 db emléket a klasszicizmus időszakában emeltek, a vasútállomás és az Erzsébet-szobor és emlékmű a XIX. század 70-es éveiben és a XIX. század végén készült. A Dózsa György út 2. sz. alatti volt községháza (egykori Járásbíróház épülete) és a gödöllői művésztelep meghatározó művészeinek, Nagy Sándornak a műtermes lakóháza a XX. század elején épült fel, míg a Szent István Egyetem védett értékei az 1920-as évekből valók.

Műfajukat tekintetében a védett emlékek meglehetősen széles skálájúak: megtalálható itt a birtokos főúr rezidenciális székhelye (Grassalkovich-kastély), egyházi épület (a máriabesnyői kapucinus kegytemplom és rendház, alsó temploma a Grassalkovichok temetkező helye), a Grassalkovich uradalom lakó- és gazdasági épületei (Hamvay kúria, Istálló-kastély, Prészház, a Szabadság téri, Szabadság úti és Ady Endre sétány-Martinovics út menti uradalmi épületek), a XIX. század második felének közepe táján épült, különleges műfajt képviselő vasútállomás, intézményi épület (Községháza), oktatási épület (premontrei gimnázium), valamint több, XVIII., XIX. és XX. századi szoboremlék is.

Műemlékek és műemléki környezet listája (Forrás: Forster központ):

Törzssz.	Azon.	Cím	Név	Védelem
6670	7048	Szabadság tér	Gödöllő, a Grassalkovich-kastély műemléki környezete	Műemléki körny.
7033	7059	Babatipusza	Istállókastély	Műemlék
	29165		Istállókastély ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7034	7063	Máriabesnyő	Római katolikus templom, volt kapucinus templom	Műemlék
7035	7064	Máriabesnyő	Kapucinus rendház (Agrártudományi Egyetem kísérleti gazdasága és plébániahivatal)	Műemlék
7036	7051	Martinovics u. 16.	Grassalkovich-kastély	Műemlék
	14878	Szabadság tér 1.	Grassalkovich-kastély kápolnája (római katolikus templom)	Műemlék
	14879	Szabadság tér 1.	Grassalkovich-kastély kerti pavilonja	Műemlék
7037	7049	Szabadság tér	Mária-oszlop	Műemlék
	29147		Mária-oszlop ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7038	7050	Szabadság tér	Nepomuki Szent János-szobor	Műemlék
	29150		Nepomuki Szent János-szobor ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7039	7054	Szabadság tér 5.	Szent Flórián-szobor	Műemlék
	29155		Szent Flórián-szobor ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7040	7052	Szabadság tér 1.	Lakóház (uradalmi épület)	Műemlék
	29152		Lakóház (uradalmi épület) ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7041	7053	Szabadság tér 2.	Üzletek, volt lakóház	Műemlék
	29153		Üzletek, volt lakóház ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7042	7055	Szabadság tér 5.	Helytörténeti Gyűjtemény, volt Hamvay-kúria	Műemlék
	29156		Helytörténeti Gyűjtemény, volt Hamvay-kúria ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7043	7056	Szabadság tér 23.	Lakóház	Műemlék
	29158		Lakóház ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7046	7061	Táncsics u.	Kálvária	Műemlék
	16038	Táncsics u.	Kálvária-szoborcsoport	Műemlék
	16039	Táncsics u.	Kálvária-kápolna	Műemlék
	29167		Kálvária ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
7047	7058	Állomás u. 1-2.	Királyi váróterem	Műemlék
	29168		Királyi váróterem ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
9447	7062	Szabadság u. (Máriabesnyő)	Gödöllő-Máriabesnyő, kapucinus templom és rendház műemléki környezete	Műemléki körny.
9471	7046	Erkel Ferenc u. 6.	Nagy Sándor gödöllői műterme	Műemlék
	29145		Nagy Sándor gödöllői műterme ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
10621	7060	Erzsébet park	Erzsébet-szobor és emlékmű	Műemlék

	29166		Erzsébet-szobor és emlékmű ex-lege műemléki környezete	Műemléki körny.
10828	7047	Mátyás király u.	Grassalkovich-présház-pince (borház)	Műemlék
	17442		Grassalkovich-présház-pince (borház) ex lege műemléki környezete	Műemléki körny.
11124	11541	Egyetem tér 6.	Szent István Egyetem campusának épületegyüttese	Műemlék
	13071	Egyetem tér 10.	Szent István Egyetem műemléki környezete	Műemléki körny.
	15407	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem campusának kútháza (I.)	Műemlék
	15408	Páter Károly u. 1.	Kálmán herceg lovasszobra	Műemlék
	15413		Fadrusz-kereszt (Takács Menyhért prépost síremléke)	Műemlék
	15414	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem főépülete (egykori premontrei gimnázium, rendház és kollégium)	Műemlék
	15415	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem szeminárium épülete	Műemlék
	15416	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem Gépészmérnöki Karának épülete	Műemlék
	15417	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem víztornya	Műemlék
	15418	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem campusának kútháza (II.)	Műemlék
	15419	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem campusának kútháza (III.)	Műemlék
	15420	Egyetem tér 2-4.	Szent István Egyetem campusának lakóépülete (I.)	Műemlék
	15421	Egyetem tér 3.	Szent István Egyetem campusának lakóépülete (II.)	Műemlék
	15422	Egyetem tér 4.	Szent István Egyetem campusának lakóépülete (III.)	Műemlék
	15423	Egyetem tér 5.	Szent István Egyetem campusának lakóépülete (IV.)	Műemlék
	15424	Egyetem tér 6.	Szent István Egyetem campusának lakóépülete (V.)	Műemlék
	15425	Páter Károly u. 1.	Szent István Egyetem campusának lakóépülete (VI.)	Műemlék
	11259	11785	Ady Endre sétány 10.	Grassalkovich-uradalmi lakóházak
15427		Ady Endre sétány 10.	Grassalkovich-uradalom főtiszti lakóháza	Műemlék
15428		Martinovics u. 2-4.	Grassalkovich-uradalom számtartói lakóháza	Műemlék
11260	11710	Szabadság tér 10.	Községháza	Műemlék
	13072	Szabadság tér 8-9.	Községháza műemléki környezete	Műemléki körny.

Gödöllő műemlékei és helyi védelem alatt álló épületei

14.4.3. Nemzeti emlékhely

Nemzeti emlékhely, azon belül történelmi emlékhely besorolása a Grassalkovich kastély. A Máriabesnyőn található kapucinus templom – Nagyboldogasszony bazilika - és rendház a település legfontosabb egyházi emléke, amely a rendszeresen megrendezett búcsúinak és a Mária-kegyhelyre látogató zarándokoknak köszönhetően jelentős vallási-idegenforgalmi helyszín.

14.4.4. Helyi védelem

KÉSZÜLT A GÖDÖLLŐ VÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE – ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

A település területén nagyszámú helyi védettség alatt álló érték található, amelyeket a 31/2003. (XII. 15.) számú önkormányzati rendelet veszi számba. A rendelet szerint 168 darab helyileg védendő érték található különböző kategóriákba sorolva (védett épület, épületrész, területi védelem, egyedi tájérték, ill. településképi szempontból védendő érték), melyek közül az önkormányzat 12 darabnak 100%-ban, 3 darabnak részben tulajdonosa. A helyileg védett értékek részletes leírása a TSZT Örökségvédelmi hatástanulmányában található.

A helyi épített örökség megléte, állapota nem csak a helyi lakosság otthonosság-érzete és lokális identitása szempontjából fontos, hanem a település arculatára, imázsára is.

Az önkormányzat ugyan alkotott rendeletet a védett épületek felújításának támogatási rendszeréről (még 1994-ben), támogatási keret a költségvetésekben azonban nem lett meghatározva, így az egyébként számos városban sikeresen működő program Gödöllőn jelenleg nem működik.

SWOT

ERŐSSÉGEK

- Nemzetközi és országos jelentőségű műemlékek és történelmi örökség (nagyreszt eredeti pompájukban helyreállítva)
- Változatos beépítés, egy-egy jól definiált, egyedi arculattal rendelkező városrészszel
- Helyi karakter megőrzését, fejlesztését és a környezettudatos építést preferáló helyi építési szabályozás
- Építészetileg magas színvonalú, korszerű új vagy részben/egészben felújított középületek (pl.: Petőfi tornacsarnok, Zöld óvoda, Szentháromság templom)
- Markáns, jól funkcionáló, folyamatos közterületi arculatmegújítás alatt lévő városközpont (pl.: megújult Főtérről, Mária-kert)
- Funkcionális és arculati fejlesztés alatt álló alközpontok
- Kiterjedt kertvárosi beépítésű területek, élhető, családbarát környezet magas zöldfelületi aránnyal
- 2012 óta működő Tiszta Udvar Rendes Ház program kapcsán megnyilvánuló lakossági aktivitás
- Az épített környezet szebbé tételében, megújításában részt vevő oktatási intézmények és művészeti és civil szerveződések (pl.: aluljárófestések, különböző köztéri és intézményi programok a vizuális kultúra színvonalának emelésére)
- Közterületi reklámozás szabályozottsága és ellenőrzése

GYENGESÉGEK

- Városközpont és általában a település építészeti arculatának heterogenitása, számos, a 20. század második felére jellemző, alacsony színvonalú építéskultúrát képviselő épülettel
- Táj- és/vagy településkarakter-idegen beépítések főként a városközpontban (főtéri áruház, központban álló 3 pontház)
- Korszerűtlen és/vagy gazdaságosan nem felújítható intézményi épületek összetett (városképi üzemeltetési, fenntarthatósági) problematikája
- Alulhasznosított területek városképi problémái (pl.: 3. sz. főút mentén)
- Helyi védett épületek helyreállítására önkormányzati támogatási program hiánya
- A településképet rendkívül zilálttá tevő, magáningatlanokon megjelenő reklámozási tevékenység ellenőrzésének hiánya

LEHETŐSÉGEK

- A sport- és rekreációs tevékenység erősítése az Alsóparkban sportközpont, ill. sportpályák kialakításával, fenntartható és környezettudatos módon, a természeti- és építészeti környezetbe illeszkedően

VESZÉLYEK

- Örökségvédelmi értékek helyreállítására bevonható külső források elérhetetlensége, további csökkentése
- A 20. század második felének örökségeként meglévő, rendkívül korszerűtlen intézményi épületek teljes felújítására bevonható külső források elérhetetlensége, tovább szűkülése
- Hazai épületstruktúra általános színvonalának stagnálása, a gyermekek vizuális nevelése ügyének országos szintű felkarolásának elmaradása
- Beépítések számának növekedésével zöldterületi veszteség
- A központi költségvetésből megvalósuló beruházások (pl.: sportuszoda) kapcsán a városkép helyi szempontjai nem kellő súlyban érvényesülnek

15. Közlekedés

15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Gödöllő országos és nemzetközi főúthálózati kapcsolatait az M3 és az M31 autópályák biztosítják, melyek az E71 számú európai úthálózat részei.

Az M0 - M31 jó megközelítést tesz lehetővé az ország gyorsforgalmi és főúthálózatával.

Az M3 autópálya a belterület északi részén levő 2104 jelű úti csomópontján keresztül, az M31 autópálya nyugat felől a 3. sz. főúton közelíthető meg.

Az M3 autópálya forgalma Gödöllőnél 4700 Ej/nap, a kapacitáskihasználtság több mint 60 %. Az M31 autópályának jelentős kapacitástartaléka van.

A 3. sz. elsőrendű főút országos és környéki hálózati jelentőségén kívül, városon belüli forgalmat is lebonyolít, emiatt forgalmi terhelése nagy (14000 Ej/nap), kedvezőtlen az átmenő forgalom városközponton történő átvezetése.

A város észak – déli közúti tengelyei a 2104 jelű és a 3103 jelű országos közutak. Mindkét útvonalon jelentős az M3 és 3. sz. főút felé irányuló átmenő forgalom. Az összekötő utak a Gödöllő környéki települések közúti kapcsolatát biztosítják, ezen kívül az agglomerációs települések közötti átmenő forgalom útvonalai.

Kiseb hálózati jelentőségű összekötő út a Gödöllő – Hatvan összekötő út (3104 jelű).

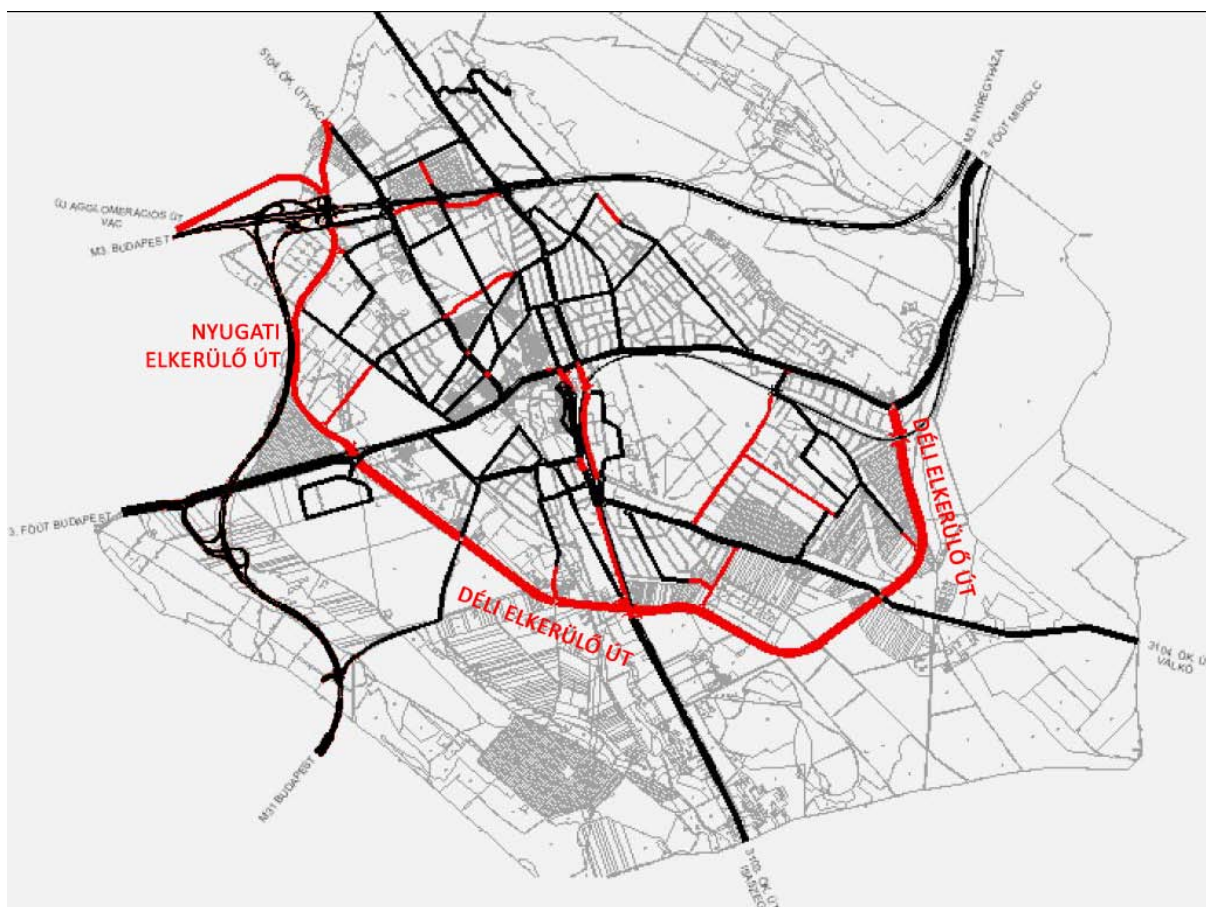
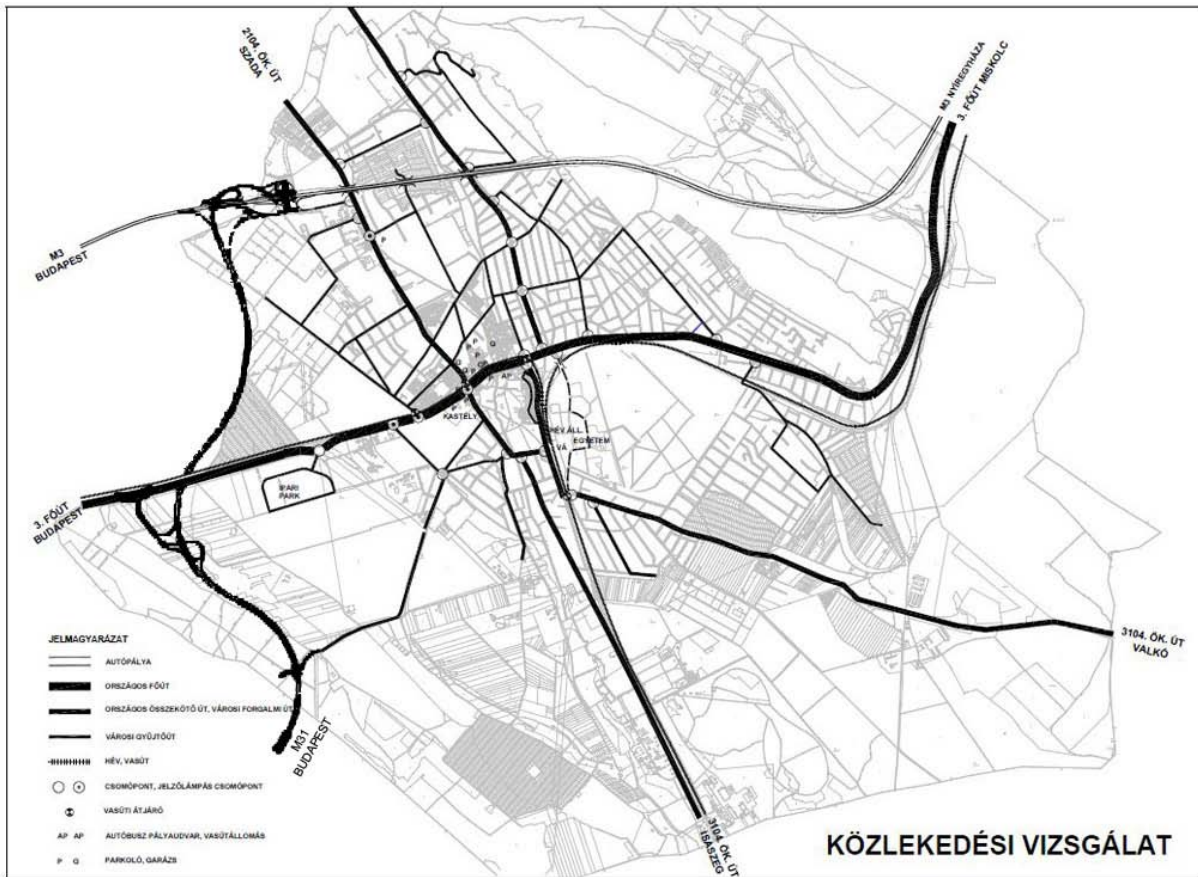
A település országos közösségi közlekedési kapcsolata a 80a. sz. Budapest – Hatvan – Miskolc vasútvonal. A kétvágányú, villamosított vonal az európai TEN-T hálózat része. Gödöllőn a vasútállomáson kívül két megállóhelye van: Gödöllő Állami telepek, Máriabesnyő. Gödöllő állomásról Budapest – Keleti pályaudvar személyvonattal 44 perc, sebesvonattal 30 perc alatt elérhető.

Budapesttel és a két város közötti települések felé utasforgalmat bonyolít le a Budapest Örs Vezér tere – Gödöllő H8 HÉV-vonal. A vonal a vasútállomásnál levő végállomásán kívül 3 állomáson biztosítja a kapcsolatokat (Erzsébet park, Szabadság tér, Palotakert).

A HÉV-vonal jelenlegi állapotából eredő problémák:

- A vonal városközponti szakaszán a szintbeni keresztezések jelentősen akadályozzák a belső közúti közlekedést, és hosszú várakozási időt generálnak a gépjárműforgalom számára
- A vonal korszerűtlen üzemű, a pálya állapotából eredő sebességkorlátozások vannak életben
- A HÉV hosszú menetideje miatt az utasforgalom csökken, az autóbuszjáratok és a vasút jobb eljutási időt biztosítanak

A HÉV nyomvonalának korszerűsítésére 2013-ban készült el egy részletes megvalósíthatósági tanulmány, amely megalapozza a nyomvonal 3. sz. főúttal való megcserélését, és a Szabadság téri megálló áthelyezésével megoldást kínál az autóbusz-pályaudvar kényelmesebb elérhetőségére.

Gödöllő meglévő és tervezett közúthálózata
(Forrás: TSZT - Műhely Zrt.)

15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A város összefüggő kerékpáros hálózata hiányzik. Az egyes meglévő kerékpáros útvonalak (pl. Dózsa György út, belváros - Blaha városrész között, belváros - Máriabesnyő között, belváros - Alsó-park) a hálózati kapcsolatok hiányában jelenleg nem funkcionálnak megfelelően.

A HÉV állomások és megállókerékpáros infrastruktúrája hiányzik.

Ugyanakkor a város jelentős lépéseket tett a kerékpáros közlekedés fejlesztésének irányába. Számos terv készült el, a vasútállomásnál megépült egy korszerű, fedett, őrzött B+R parkoló és beindították a „**Legyen Gödöllő Kerékpárosbarát Város**” programot. A település hollandiai testvérvárosával is felvette a kapcsolatot kerékpárhálózat-fejlesztési tapasztalatok átvételének céljával. Egy 2013 októberében készült közlekedési vizsgálat alapján a legnagyobb igény a közúttól és gyalogosforgalomtól elválasztott kerékpárutak kiépítésére van, akár egyes lakóutcák egyirányosításával is.

A város gyalogos főtere a közelmúltban megvalósult, megfelelő a kapcsolata a HÉV és 3. sz. főút alatti gyalogos aluljáróval.

Kedvezőtlen, hogy a Kastélypark, Erzsébet park gyalogos hálózata a 3. sz. főút és HÉV vonal terület-elvágó hatása miatt nem alkot összefüggő rendszert.

A vasútállomáson való átjárást a gyalogos felüljáró biztosítja, de korszerűtlen, nem akadálymentes. A HÉV végállomás gyalogos infrastruktúrája elavult.

15.5. Parkolás

A parkolási gondok elsősorban a városközpont területén jelentkeznek. A városi és járási jelentőségű intézmények a városközpontban koncentrálódnak jelentős ügyfelet és vásárlót vonzva. A jelentős parkolási igények miatt, a városközpont területén fizetős parkolási rendszer működik. A felszíni parkolók túlterheltségét hivatott enyhíteni az utóbbi években megépült magánhasználatú illetve városi üzemeltetésű mélygarázsok (a Tűztorony és a Városi Könyvtár, valamint az Erzsébet Szálló alatt vegyes használatú, a piac mellett közhasználatú, a Rézgombos Háznál és a Kossuth utca egyik ingatlanján magánhasználatú mélygarázsok működnek). Sajnálatos módon azok kihasználtsága ugyanakkor nem haladja meg a 30%-ot. A mélygarázsban való parkolási kedv növelése érdekében a mélygarázsok egy részében a csökkentették a díjtételeket, de egyelőre úgy tűnik nem olyan mértékben, hogy ez vonzó alternatívát jelentsen a parkolóhelyet keresők számára.

A városközponton kívül parkolási problémák figyelhetők meg egyes lakótelepek körül, ahol nem áll rendelkezésre megfelelő számú parkoló, illetve a szűk szabályozási szélességű utcákban, ahol a szegély menti parkolás okoz forgalmi fennakadásokat.

Gödöllőn a P+R rendszerű parkolást csak az Állomás téri parkoló szolgálja.

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magas színvonalú külső közúti kapcsolatok (M3, M31) ▪ Megfelelő számú közösségi közlekedési kapcsolat ▪ A belső úthálózatban a burkolt útfelületek magas aránya ▪ „Legyen Gödöllő Kerékpárosbarát Város” Program beindítása ▪ Megfelelő minőségű és akadálymentes gyalogos felületek fokozatos bővülése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az összefüggő kerékpárutak rendszerének hiánya ▪ Gyalogos-hálózatban egyes területeken a biztonságos és akadálymentes átközlekedési lehetőség hiánya ▪ Közösségi közlekedéssel rosszul ellátott területek (Fenyves, Haraszt) ▪ Közösségi közlekedés szolgáltatási színvonala, utastájékoztató hiányosságai, az akadálymentesítés hiánya ▪ Intermodalitás problémái, különböző szolgáltatók járatainak összehangolatlansága ▪ A belső úthálózatban egyes szerkezeti fontosságú átkötő elemek hiánya, emiatt más útszakaszok és csomópontok túlterheltsége
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ M2 metró és Gödöllői HÉV összekötés az intermodalitás javításával ▪ Vasútfejlesztés megvalósítása az intermodalitás javításával ▪ Jó adottságok a kerékpáros hálózat kiépítésére ▪ 3. sz. főút elkerülő szakaszainak megvalósítása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Városon belüli kötőpályás és közúti főhálózati infrastruktúra elvágó hatása (HÉV nyomvonal, 3. sz. főút, vasúti pálya) ▪ A kötőpályás nyomvonalakat keresztező szintbeli közúti átjárók jelentős visszatartó hatása ▪ A városközponton áthaladó utak, kötőpályás közlekedési nyomvonalak környezeti terhelése ▪ A nagy forgalmú utak, kötőpályás nyomvonalak közlekedésbiztonsági kockázata a gyalogos és kerékpáros forgalomra ▪ Országos pályázati lehetőségek csökkenése vagy megszűnése a közúti közlekedési infrastruktúra továbbfejlesztéséhez ▪ Országos és térségi közlekedési fejlesztések elmaradása

16. Közművesítés

16.1. Víziközművek

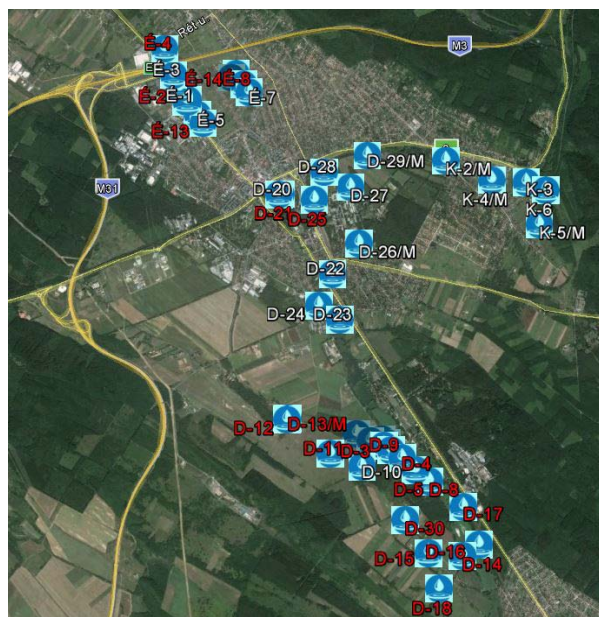
16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás

Gödöllő város közműves vízellátását a DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zrt biztosítja. A város vízellátása 100%-osnak tekinthető. A víztermelés vízbázisok kapacitását a DMRV Zrt. adatszolgáltatása alapján adjuk meg.

Vízbázisok kapacitása, kitermelhető víz elméleti mennyisége: a vízkészlet járulék alapján a lekötött vízmennyiség: 2632 000 m³/év, ebből I. osztály: 2 237 200 m³/év, II. osztály: 394 800 m³/év.

Város napi vízigény:

	1999.	2004.	2009.	2014.
Lakosság	1264,2	1240,4	1262,8	1167,2
Ipar		29,5	307,7	685,6
Egyéb	517,2	565,3	389,5	26,8
Összesen	1781,4	1835,2	1960	1876,6

A gödöllői ivóvízbázis kútjai és azok elhelyezkedése

Gödöllő város területi sajátosságai miatt a vízbázisok legfőbb utánpótlása a területre hulló csapadék. A felszínt borító talajok rossz vízháztartása miatt a vízbázisok érzékenyek a hulló csapadék mennyiségére. A gödöllői ivóvízbázis kútjait és azok elhelyezkedését az alábbi ábra mutatja be.

Gödöllő vízbázisai:

- Északi: 6 üzemelő, 2 monitoring kúttal
- Keleti: 4 monitoring kúttal
- Déli: 21 üzemelő, és 5 monitoring kúttal

Az első kutak még a múlt század első felében létesültek, viszonylag sekély mélységgel. Az Északi kutak esetében az É-1, É-5 és É-7 jelűek az első vízadó réteget szűrőzték. A sekély mélység és a korabeli létesítési megoldások miatt (pl.: palástcementezés hiánya) a felszínen megjelenő szennyeződések akadálytalanul jutottak le a vízadó rétegekig. Az ezredforduló után ezekkel a kutakkal több vízminőségi probléma is adódott, így mára már nem üzemelnek. A későbbi években fúrt kutak adataiból az is kiolvasható, hogy időközben a kutak talpmélysége is növekedett, magyarul az ivóvízellátáshoz szükséges vízmennyiséget egyre mélyebbről kell a kitermelni, melynek oka a felszínhez közeli talpmélységgel rendelkező kutak szennyezettsége.

A Keleti vízbázis kútjai ideiglenesen kivonásra kerültek, jelenleg csak monitoring kutaként üzemelnek. Újbóli üzembe helyezéséhez vízkezelési technológia kiépítése szükséges. Az Északi vízbázis korlátozott kapacitással üzemel. A gödöllői víztermelés nagy részét a Déli vízbázis adja, mely a legtöbb üzemelő kúttal is rendelkezik.

2010. és 2011. év között a Város pozitív egyenlege hirtelen csökkenést mutat, mely a felszín közeli kutak 2010. évi bezárásával magyarázható (a vízáadó réteg szennyezettsége és műszaki okok miatt). Vízkivételi korlátozást ennek ellenére nem kellett bevezetni, mivel a hiányzó mennyiséget a DMRV Duna Balparti Regionális Ivóvíz hálózatából pótolni tudta.

Gödöllő vízbázisai:

- Északi: 6 üzemelő, 2 monitoring kúttal
- Keleti: 4 monitoring kúttal
- Déli: 21 üzemelő, és 5 monitoring kúttal

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi-létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VIII.18) Korm. rendelet írja elő a vízbázisok lehatárolását. Gödöllő esetében a hatósági kijelölés folyamatban. A földhivatali bejegyzésre csak a kijelölési határozat jogerőre emelkedését követően kerülhet sor. A DMRV Zrt. rendszeresen ellenőrzi a gödöllői vízbázis kútjait. A vízminták kiértékelésére részben saját váci laboratóriumában, részben külső akkreditált laboratóriumokban kerül sor. A Golder Associates Zrt. 2013-ban végzett felmérést a DMRV Zrt. megbízásából a gödöllői vízbázisok tekintetében. Az elvégzett vizsgálatok a vízbázis sérülékenységét igazolták.

A város vízfogyasztásnak nagy részét a helyi vízbázis kútjai adják 8000 m³/d, de a város körvezetékes hálózata a DMRV Zrt. regionális rendszerére is rákötésre került. Ennek megfelelően a vízmű rendszer a jelenlegi vízigények mellett a távlati vízigényeket is ki tudja adni. A regionális vízvezeték Dunakeszi felől északi és nyugat irányból jelentős kapacitású 2x400 mm-es távvezetéken érkezik.

A regionális vízellátó hálózat fontos eleme a gödöllői **2x3000 m³-es** regionális ellen nyomó tározója túlfolyó szintje **265.32 mBf**. A város vízellátásában jelentős szerepe van a Vasvári utcában található **Öreghegyi tározó 265.58 mBf**. A magasabban fekvő területek az u.n. Blaháné u. nyomáscsónához 300,50 mBf. tartoznak.

Gödöllő város vízellátó hálózata körvezetékes formában épült ki. A fővezetékek DN 400, DN 300, DN250 mm-es átmérőkkel épültek ki. A városközpontban több helyen, valamint a fővezetékek régi építésű, anyaguk általában nem korszerű, azbesztcement, mely koránál fogva is meghibásodásra, mai útterhelések mellett csőtörésre hajlamosak. Közmű-rekonstrukciók során korszerű KPE, göv csövekre kell átépíteni. Az új beépítéseknél a vízellátó hálózat a korszerűnek számító, előbbi időszakban KM-PVC, majd KPE csövekből épülnek.

16.1.2. Szennyvízelvezetés

Gödöllő város szennyvízcsatorna-hálózata alapvetően gravitációs, elválasztott rendszerű, de található benne nyomott szakaszok is. A város szennyvizének túlnyomó része a G-1 és G-1/A jelű végátemelőktől induló nyomott vezetéken keresztül – melybe közvetlenül kapcsolódik a Gébics utcai átemelő nyomóvezetéke – jut el a Gödöllői szennyvíztisztító telepre. Emellett a keleti területek szennyvize szintén nyomott vezetéken érkezik a telepre (G-5 jelű Alvég utcai átemelőtől). A nyomott szakaszok csőanyaga azbesztcement, LPE, KPE és KM-PVC, átmérőjük 50-500 mm közötti. A gravitációs szakaszok anyaga acél, azbesztcement, beton és KG-PVC, emellett az Ady Endre sétányon található 70x70 cm belméretű, téglából épített csatorna is. A gravitációs szakaszok átmérője 100-500 mm közötti. A hálózat műszaki állapota jelenleg átlagosan 70 %-os.

A hálózat átlagos mélysége 1,5-2,8 m, de helyenként (a gerinchálózat kb. 15%-án) előfordulnak ettől mélyebb szakaszok is. A városi gerinchálózat nagyobb része burkolatban halad, kisebb hányada zöldterületben vagy útpadkában. A teljes gerinchálózat tekintetében, szilárd burkolatú út alatt megközelítőleg a csatornák 72 %-a fekszik.

A település közigazgatási határán belül elhelyezkedő gerinchálózat hossza 146 246 fm, ebből a gravitációs hálózat 132.640 fm, a nyomott vezetékek hossza pedig 13 606 fm. A gravitációs és nyomott házi bekötések együttes hossza 55.776 fm.

Gravitációs csatorna	Nyomás alatti csatorna	Közüzemű szennyvízátelők száma
132,64 km	13,6 km	18 darab

Gödöllő szennyvízcsatorna hálózatának fő paraméterei

A gödöllői vízbázis geológiai-talajtani adottságok miatt érzékenynek minősül. A talajba szivárgó csapadékvíz az egyetlen forrás az ivóvízbázisnak, így kiemelten fontos a védelme. A vízvédelem szempontjából kiemelt jelentősége van a csatornázottság mértékének és állapotának. Gödöllő esetében a csatornázottsága 2011 végén 87 százalékos, ami a '90 évek végi közel 50 százalékos állapotról a 2000 és 2005 közötti időszak nagyarányú fejlesztéseinek köszönhetően érte el ezt a kedvezőnek mondható mértéket.

Ebből következik, hogy a városi csatornahálózat fele fiatalnak mondható. Látható továbbá, hogy az elmúlt bő tíz évben mind a rákötött ingatlanok, mind a vezetékhalózat hossza is megduplázódott. Nem történt hálózatépítés a település üdülőövezetében. Itt még mindig a hagyományosnak mondható szennyvíz tározás és tartálykocsis szennyvíz begyűjtés és telepre történő beszállítás a szennyvíz ártalmatlanításának módja. 2012. február 1-jén módosult a 2003. évi LXXXIX törvény a környezetterhelési díjakról, mely az addigi talajterhelési díjat 360 Ft/m³-ról, Gödöllő sérülékeny vízbázisa miatt annak mértékét tízszeresére emelte. A magasabb díj kivetésétől az önkormányzat eltérhet, ami itt meg is történt és még 2014-ben is a korábbi díjak kerülnek kiszámlázásra a lakóknak köbméterenként. A lakosság részéről 2012 során történt egy nagyarányú rákötési hullám, mely a talajterhelési díj várható emelése miatt következhetett be.

Szennyvízmennyiségek

A településen lévő vízbekötéssel rendelkező, de nem csatornázott fogyasztók száma: **1.675 db**

Szennyvíztisztító telep kapacitása:

A gödöllői szennyvíztisztító telep kiépített hidraulikai kapacitása: 10.000 m³/d 50 000 LEÉ

A tervezett korszerűsítést követően a Gödöllői szennyvíztisztító telep kapacitása 7.500 m³/d lesz, mely lakos egyenértéket tekintve 60. 000 LEÉ terhelést jelent.

Szennyvíztisztító telepre érkező vízmennyiségek		2014
Telepre érkező mért elfolyó tisztított szennyvíz mennyiség		2.576,5 ezer m ³
Átlagos napi szennyvízmennyiség		7.058 m ³ /d
Szolgáltatott szennyvíz (ezer m ³)	lakosság	1.001,1
	ipar	1.065,1
	közületi	22,3
	számlázott szennyvíz összesen	2.88,5
	csapadék, illegális bek., egyéb	488,0
	mindösszesen	2.576,5

Szennyvíztisztító telep védőtávolsága: 300 m

Szennyvíztisztítás

A város csapadékcsatornától elválasztott csatornahálózata a keletkezett szennyvizet a városi szennyvíztelepre szállítja. A telep a várostól délre az Isaszegi út mellett a Déli vízbázis területén található. Működése a hatvanas évek környékén a HUMÁN Oltóanyagtermelő Vállalat szennyvizének tisztításával kezdődött egy ülepítő műtárggyal. A telep átépítését a hetvenes években kezdték meg (1976-ban kapott létesítési engedélyt) nagyterhelésű eleveniszapos biológiai tisztítású rendszerre, ami 1982-ben kapott üzemeltetési engedélyt. 1990-ig a telepen bővítették a biológiai rendszert és az iszapvonalon kettő anaerob iszaprohasztó is beüzemelésre került. 2005-ben a harmadik tisztítási fokozat (kémiai tisztítás - foszfor kicsapás) épült ki. A több mint 30 éves telep üzemelése alatt korszerűsítések ugyan folyamatosan történtek, ám mindezzel együtt nem tudott lépést tartani a városnövekvő népességével és az ezzel párhuzamosan megnövekedett szennyvízkibocsátással, valamint az Unió csatlakozásából adódó szigorúbb

környezetvédelmi előírásokkal. Az üzemeltető DMRV Zrt. a megnövekedett igénybevétel miatt az utóbbi években tetemes bírság kifizetésére kényszerült.

A szennyvíztisztító telep a város tulajdonában van, melyet a DMRV Zrt. üzemeltet. Korábbi programokban is megjelent már a telep korszerűsítése. A korszerűsítéshez a KEOP 1.2.0. Szennyvízelvezetés és tisztítás uniós pályázaton sikeres program került benyújtásra. Az elnyert támogatással lehetőség nyílt a szennyvíztisztító-telep korszerűsítésére, melynek megvalósítása jelenleg is folyik.

A korszerűsítés előtti telep napi 10000 m³ szennyvíz hidraulikai kezelésére volt alkalmas, 40000 lakos egyenértékű szerves anyag lebontás mellett. Technológiai hiányosságok miatt azonban a névleges kapacitásának 60 százalékát tudta csak teljesíteni, és a denitrifikációs technológiai hiány miatt a tisztított szennyvíz összes nitrogén tartalma folyamatosan határérték felett volt.

A korszerűsített telep 7500 m³/nap szennyvíz hidraulikai kezelésére lesz alkalmas, 60000 lakos egyenértékű tervezett szerves anyag kezelési kapacitás mellett. Az új létesítmény tervezett élettartama 30 év, vagyis a város várható további népességnövekedése esetén is megfelelően fog működni. A beruházással az általános rekonstrukció és felújítás mellett teljesül a legégetőbb probléma: az új denitrifikációs eljárással megszűnik a tisztított szennyvíz folyamatos határérték túllépése. Az új műtárgy 2014. szeptembere óta üzemel, és az eddigi mérési eredmények alapján megszűntnek tekinthető a korábbi határértéket meghaladó összes nitrogén kibocsátás.

A tisztított szennyvíz a Fiók-Rákos ideiglenes vízfolyás medrébe kerülve hagyja el a telepet, majd a tavakon keresztül csatlakozik a Rákos-patakhoz.

16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Gödöllő város csapadék elvezetéséről a település területén vegyes rendszerű elvezető hálózat gondoskodik. Részét képezik a kisvízfolyások, árkok, valamint elsősorban a városközpont területén található zárt csapadékvíz csatornák. A Dózsa György úti, Kossuth Lajos utcai és a Szabadság úti főgyűjtők az összegyűjtött csapadékvizet a Rákos-patak medrébe továbbítják.

A Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság 2014. decemberében elfogadta Gödöllő Város Helyi Vízkárelhárítási Tervének aktualizált változata, mely számba veszi a helyi feladatokat, és a rendelkezésre álló eszközöket. Helyi vízkár kialakulásában - nagyobb vízhozamú folyók hiányában – elsősorban a hulló csapadéknak van döntő jelentősége.

2009-ben megkezdődött a belterületi csapadékelvezetésre szolgáló vízfolyások mederrendezése. A munkálatok kiterjedtek a Rákos-patakra, annak Felsőmajori mellékágára (Ganz-árok), valamint a Besnyői-patakra.

Átépítésre kerültek az alábbi átereszek:

Kőrösi Csoma Sándor utca – Felsőmajori mellékág

Rét utca – Szilháti mellékág

Besnyő utca – Besnyő-patak

Mikes Kelemen utca – Besnyő-patak

2010-ben megkezdődött a Rákos-patak Szilháti mellékágának kapacitásbővítése az Úrréti tó és a M3 autópálya közötti szakasz mederrendezésével. A 2010-ben végzett hidraulikai felülvizsgálat alapján a mellékág kapacitása kicsi, mederrendezés és a meglévő átereszek hidakká történő átépítése is szükséges. 2012-ben a terveknek megfelelően átépült a Lumniczer S. utcai közúti híd.

A Szilháti mellékág esetében még két kritikus szakaszt kell kiemelni:

- Kazinczy Ferenc utcai áteresz
- Szilhát utcai áteresz

A fenti esetekben az átereszek keresztmetszete okoz kapacitás problémát. Nagy intenzitású csapadék esetén az elvezetett víz kiléphet medréből, veszélyeztetve a szomszédos ingatlanokat. Megoldást a meder mélyítése adna, ami azonban az alatta haladó közművek mélyítését is magával hozná, jelentősen emelve a beruházás költségét.

Gödöllőn, az alábbi városrészekben, utcákban nincs megoldva a csapadékvíz elvezetés:

- Blahai városrész üdülőövezete
- Antalhegy domboldal

A fenti területeken csapadékvíz elvezető árkok hiányában a víz az úttesten, vagy annak szegélyénél folyik, jelentős hordalékot szállítva magával. További fejlesztési cél a már megépült csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése az időközben megjelent kritikus pontokon. Az egyre gyakoribb nagy intenzitású esők megmutatják a hálózat korlátozott kapacitású pontjait, vagy egyéb okból problémás helyszíneit.

A csapadékvíz mennyiségi kezelésén túl, azzal párhuzamosan a jövőben fokozott figyelmet kell fordítani a befogadók vízminőségére is. Ehhez vízminőség vizsgálatok, és a csapadékvíz elvezető rendszerbe épített további szűrők és homokfogók beépítése szükséges. Domborzati és talajadottságok miatt a város területén a belvíz megjelenésének az esélye igen csekély. Még az igen csapadékos 2010. évben sem volt rá példa.

A városi csapadékvíz-elvezető hálózat folyamatos karbantartása, fejlesztése és a kritikusnak számító pontok átépítése.

16.2. Energia

16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás

Nagyfeszültségű hálózatok

Gödöllő és térsége villamosenergia-ellátásának bázisa a Gödöllői 120/20 alállomás, melynek betáplálása az országos Kóbánya-Lőrinci Mátrai erőmű között húzódó 120 kV-os kétrendszerű hálózatról történik.

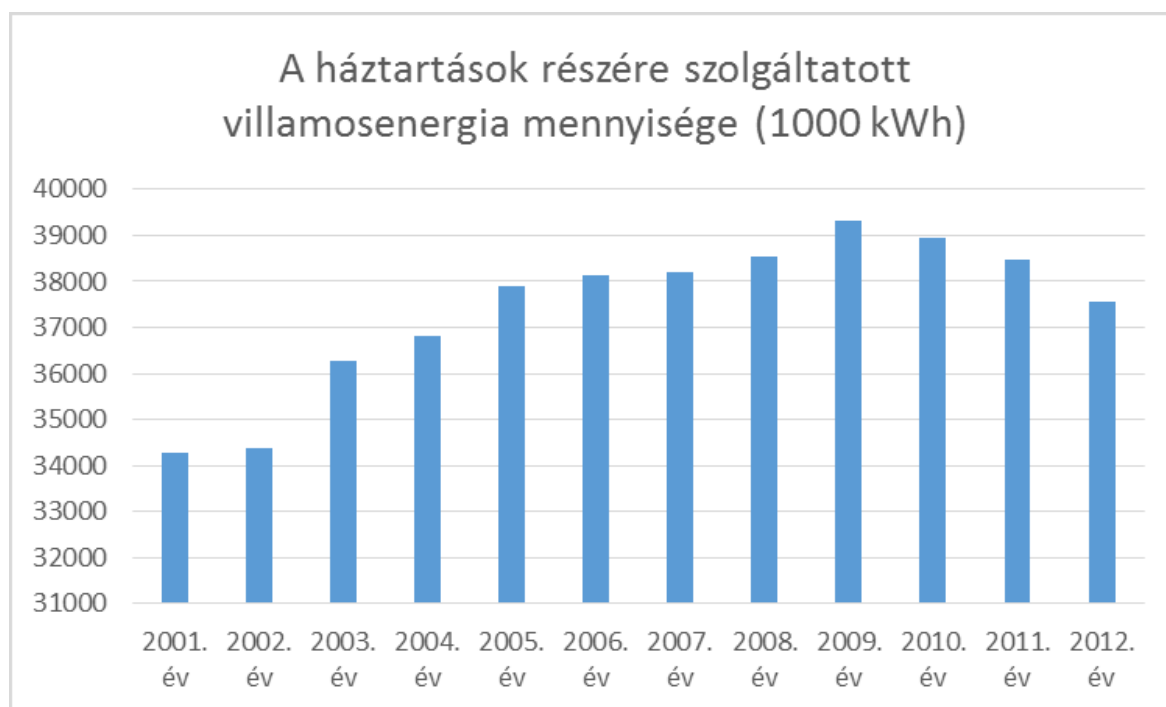
A 120 kV-os nagyfeszültségű hálózat védőtávolsága a tengelytől mért 18,0-18,0 m. Az alállomástól kiinduló 20 kV középvezetési hálózatokon megtáplált transzformátorokon keresztül történt az ellátó kifizetésű föld és léghébeles hálózati városi rendszer kialakítása.

Középfeszültségű hálózatok

Gödöllő belvárosi fogyasztói körét alapvetően 20kV-os kábelhálózat, míg a peremvidékek fogyasztóit 20kV-os szabadvezetési hálózat táplálja, melyek a város ÉNY-i oldalán üzemelő HUMÁN 20kV-os kapcsolóállomásban futnak össze. Az elmúlt évekre nézve a várost érintő legjelentősebb fejlesztésünk az alállomás teljes felújításának 2010-2012. közötti befejezése volt.

A szabadtéri 120kV-os berendezés korábbi megújulását követően most elsőként az elavult szabadtéri 20kV-os elosztó berendezés épült át korszerű, beltéri, két gyűjtő sínes kapcsoló-berendezés formájában az üzembiztonság és a rendelkezésre állás növelése céljából, majd a rákövetkező években az alállomás kimerülőben lévő szabad kapacitása miatt a 25MVA-es nagytranszformátorok helyett új, 40MVA-es kisveszteségű, zajszegény gépek kerültek telepítésre a rekonstrukció zárásaként. A vizsgált időszakban fogyasztói igényekhez kapcsolódó hálózatfejlesztések révén több nagyfogyasztó vételezése, teljesítménybővülése valósult meg pl. a Gödöllői Üzleti Parkban vagy a város ÉNY-i részén elhelyezkedő iparterületen a gyógyszeripari cégek esetében. Ezen fejlesztésekkel párhuzamosan a város közelében elhaladó M31 jelű autópálya építéskor az érintett 20kV-os vezetékszakaszok túlnyomó része kisebb-nagyobb mértékben megújításra került, a kiemeltebb helyeken – akár hosszabb szakaszon is – földkábel létesült a megrendelő kérésének megfelelően. A jelenlegi fogyasztói kör ellátására a mai villamos kapcsolatok kapacitása elegendő. Ezek bővítését új és jelentősebb mértékű fogyasztói igények megvalósulása esetében tervezzük. Ilyen lehet az ipari területek további bővülése, a meglévő fogyasztók teljesítménybővítése (TEVA, GSK, stb.), mely hosszabb távon a meglévő táppontból új kivezetések létesítését vagy egy egyszerűsített 120/20kV-os ELMŰ alállomás létesítését eredményezheti az ipari térségekben, praktikusán a mai HUMÁN kapcsolóállomás 120kV-os bővítésével vagy a Gödöllői Üzleti Park közelében egy teljesen új tápponti létesítmény megvalósításával. A háztartási villamos energiafogyasztók

száma 2012-ben 12521 volt, 12640 lakóingatlan mellett. A villamoshálózatba bekötött háztartások száma gyakorlatilag 100%-nak tekinthető. Az egy főre eső villamos energia felhasználás 2012-ben 1186 KWh óra volt. 2001-ben ugyan ez az érték 1048 KWh értéket mutatott, vagyis a 11 év alatt 13 százalékos növekedést jelent, ami a mai trendeket ismerve nem kirívó jelenség (Az egy főre eső országos átlag 1070,5 KWh ugyan 2012-ben a 11 éves változás pedig +5 százalékot sem érte el). Okai között elsősorban a háztartásokban egyre nagyobb számban elterjedő elektronikai eszközök számát jelölnék meg, mely Gödöllő esetében az országos átlag feletti jövedelmi szintek ismeretében gyorsabb elterjedésüket indukálja. A leírt folyamat az életminőségünk és a fogyasztási szokásaink változásával van összefüggésben, mely előreláthatóan nem fog megváltozni. A háztartások növekvő energiaigényünket tudatformálással lehetne mérsékelni, így fejlesztési célként e területen kell előrelépéseket tenni.

27. diagram

Közvilágítás

A kiépített hálózat az ELMŰ tulajdonában van, a szolgáltatásért az önkormányzat áramdíjat fizet. Ezt meghaladóan önkormányzati feladat az ún. aktív elemek karbantartása is. A gödöllői rendszer után az Önkormányzat két féle díjat fizetett:

- Általány díjas elszámolás

Gödöllő Város Környezetvédelmi Programja 66

- Teljesítményalapú elszámolás

2013-ban elindult egy racionalizálási folyamat, melynek eredményeként a közüzemi szerződések és számlák át lettek világítva. 2014-ben új közbeszerzési pályázat keretében ahol szükséges új szerződések születtek és az eddigi hibrid elszámolási rendszert felváltotta a teljesítményalapú számlázás. Továbbá a felesleges kapacitásokat kiiktatták a rendszerből, így alacsonyabb áron jutnak a szolgáltatáshoz.

16.2.2. Hőenergia-ellátás

Gödöllő városában a hő-ellátás – főzés, fűtés, meleg-víz előállítás – nagyrészt vezetékes földgázellátással történik.

Az ingatlanok kis hányadának hőenergia ellátásánál még mindig jelen van a palackos PB-gáz, villamosenergia illetve hagyományos tüzelőanyag.

Földgázellátás

Gödöllő város déli területén DN 800 mm-es nagynyomású gázvezeték húzódik. Nagy nyomású hálózatról gázátadó állomáson keresztül épült ki a 6 bar-os nagy-középnomású vezeték rendszer. A város ellátása 6/3 bar-os gázfogadókon és nyomásszabályozókon keresztül történt a középnomású hálózat kiépítése. A lakótelep jellegű többszintes épületek és egyes intézmények hő-szükségletét biztosító kazánházak földgáz energiahordozóval üzemelnek. Gödöllő város gázhálózatának üzemeltetője a TIGÁZ Zrt. Gödöllő elosztási területén TIGÁZ-DSO Kft az alábbi elosztott mennyiségeket tartja nyilván.

		2004.	2009.	2014.
Elosztott mennyiség (m ³)	Lakossági	18 227 417	17 354 572	14 154 760
	Nem lakossági	25 489 402	36 530 226	19 162 718

16.2.3. Megújuló energiaforrások alkalmazása

Napenergia

A meteorológiai adatok és az országra készített vizsgálatok alapján a napenergiát gazdaságosan hasznosítható területként jelölték meg Gödöllőt és térségét. A településen a napsütéses órák száma 1950 óra. A napenergia hasznosítása történhet passzív, illetve aktív módon. Előbbi lényege az épületek tájolásával, tervezett növénytelepítéssel maximalizált napenergia hasznosítás, mely elsősorban az új épületek esetében alkalmazható. Az aktív napenergia hasznosítás napkollektorok, fotóelemek telepítését jelenti. Ezek gondos elhelyezéséhez szükséges az esztétikai igényesség, ügyelni kell a településképi megjelenésre. A napenergia használata időjárás függő, ezért a vezetékes energiahordozóval történő ellátást nem helyettesítheti, csak az éves vezetékes energiafogyasztást csökkenti.

Jó példa a Szent István Egyetem Kollégiumának nemrégiben megépített napelem parkja.

Biomassza

A város megújuló energia felhasználásánál elsősorban biomassza felhasználás kerülhet szóba. A város területén jelentős kiterjedésben található parkok és zöld felületek. Nincs ez másként a város által üzemeltetett ingatlanok esetében sem, melyek jelentős mennyiségű zöldhulladékot termelnek a vegetációs időszakban. A zöldhulladék felhasználásának célja egy erre alkalmas intézmény fűtési rendszerének átalakítása pellet üzemű kazán behelyezésével, mely így kiváltaná a jelenlegi fosszilis energiára épülő rendszert.

Geotermikus energia

A geotermikus energia felhasználása a városi energiahálózatban még nem jelent meg. A korábbi években Gödöllő elkötelezte magát a környezetbarát energiák bevezetése mellett. Cél volt a távhő részbeni kiváltása geotermikus energiával, azonban a város határában végrehajtott fúrások nem hoztak eredményt. Gödöllő a jövőben is kiaknázandó lehetőségként tekint a geotermikus energiára és folyamatosan keresi a kihasználásának lehetőségeit.

16.3. Elektronikus hírközlés

16.3.1. Távbeszélő-hálózatok

Gödöllő város távbeszélő hálózati ellátását az INVITEL Szolgáltató Rt biztosítja. A gödöllői fogyasztók 28-as hívószámon csatlakozhatnak az országos rendszerhez.

A Gödöllői távközlési központ kiinduló távközlési vezetékek a központi belterületen alépítményi és földkábeles hálózatokkal, míg a település többi részén földkábeles és kábeles kitáplálású, szigetelt légvezetékes hálózatokkal épültek ki.

A távközlési légvezetékek vagy betongyámos faoszlopos, illetve a külső területeken a kifeszültségű szabadvezeték hálózatok betonoszlopos tartószerkezetein kerültek elhelyezésre, az előfizetői csatlakozások ennek megfelelően föld- vagy légekábeles kivitelezéssel épültek ki.

A távbeszélő hálózat a település nagy részén kiépült, az INVITEL Rt. térségben színvonalas szolgáltatást nyújt, igény esetén a távbeszélő hálózatokon keresztül vehető igénybe az Internet, e-mail, Telefax és az adatátviteli szolgáltatások, az alközpont és a hálózatok jelentős tartalék kapacitással rendelkeznek.

16.3.2. Mobil távközlés

Gödöllő város mobil távközlési ellátás szempontjából lefedettnek tekinthető. A város vonzáskörzetében a mobil távközlést szolgáló bázisállomások és adóberendezések üzemelnek.

16.3.3. Telekommunikáció

A műsorszóró telekommunikációs adóállomások vételére egyedi, kisközösségi és nagyközösségi telekommunikációs hálózatok valósultak meg és épültek ki Gödöllő város területén.

A városban létesített kábeltelevíziós hálózatok, melyek a távközlési hálózatokkal együtt, velük azonos nyomvonalakon, alépítményekben és légekábeles tartószerkezeteken, illetve helyenként a kifeszültségű szabadvezeték hálózatok tartóoszlopaire szerelten valósultak meg.

Fenti rendszer lehetővé teszi előfizetői részére szinte valamennyi földi és műholdas sugárzású műsorszóró telekommunikációs adóállomás vételét, a választott programcsomagokkal kapcsolatos egyedi szerződésekben rögzítettek alapján.

SWOT

ERŐSSÉGEK

- Település vízellátó hálózat kiépítettsége 100%-os
- Vízmű rendszer a távlati igényeket is biztosítani tudja
- Szennyvízcsatorna hálózat jelentős része „fiatal”
- Szennyvíztisztító telep korszerűsítése folyik, határérték túllépése megszűnik
- Vízfolyások mederrendezése megkezdődött
- Villamosenergia-ellátás 100%-os
- Távközlési hálózat a település nagy részén kiépült

GYENGESÉGEK

- Vízbázis érzékenysége, sérülékenysége
- Vízvezeték nagy része (fővezeték) régi építésűek, anyaguk elavult
- Szennyvíz-csatornázottság nem teljes körű (főként az üdülő övezetben)
- Csapadékvíz-elvezetés néhány városrészben nem megoldott,
- A Rákos-patak Szilháti mellékágán átereszek keresztmetszete nem megfelelő, megnövekedett kiöntési kockázat

LEHETŐSÉGEK

- Növekvő elektromos energiaigény tudatformálással történő mérséklése
- Napenergia hasznosítása aktív vagy passzív módszerekkel
- Biomassza felhasználás, köszönhetően a jelentős mennyiségben keletkező zöldhulladéknak

VESZÉLYEK

- Az elöregedett vízvezetékekben csőtörések jelentkezhetnek
- Az egyre intenzívebb csapadékmennyiség az árkok hiánya, valamint a meglévők nem megfelelő, hiányos karbantartása miatt növekszik az elöntés veszélye
- A városi csatornahálózat nehezen kezeli a szélsőséges csapadékmennyiséget
- Híd átereszek nem megfelelő keresztmetszetei nagy intenzitású csapadék esetén a víz mederből történő kilépését okozhatja, veszélyeztetve ingatlanokat

17. Környezetvédelem

A város hosszú távú jövőképét az IVS jelmondatszerűen a környezetvédelem és környezeti tudatosság jegyében fogalmazta meg az „**Ökovárossá válás, azaz a környezeti (ökológiai), a gazdasági (ökonómiai) és a társadalmi értékek fenntartható egyensúlyának biztosítása**” formában.

A környezetvédelem és -alakítás fontosságát az IVS igen hangsúlyosan, de summásan fogalmazza meg, helyzetfeltáró munkarésében viszonylag kevés figyelmet fordít a témakör kifejtésére, csupán néhány szakterület (*Felszíni és felszín alatti vizek, Levegőtisztaság, Hulladékgazdálkodás, Folyékony hulladékok*) közérthető összefoglalását tartalmazza.

Az IVS megállapítja, hogy a **felszíni vizek** szempontjából Gödöllő különleges helyzetben van, mivel érinti a Duna és a Tisza vízválasztó vonala. Víztisztasági problémát Rákos patakon és az ezen létesített mesterséges tavaknál, a Hattyús tónál jelez. Mennyiségi problémaként említi a források és a Rákos patak több évtizede kezdődött vízhozam csökkenését.

A város hidrogeológiai adottságaiból következően sérülékenyek a helyi ivóvízbázisok, a **felszín alatti vizek védelme** kiemelt feladat. A város értékes termálvízkészlettel rendelkezik.

A vezetékes vízellátás és szennyvíz elevezetés magas arányban van kiépítve, a belterületen 95% körüli a csatornázottság.

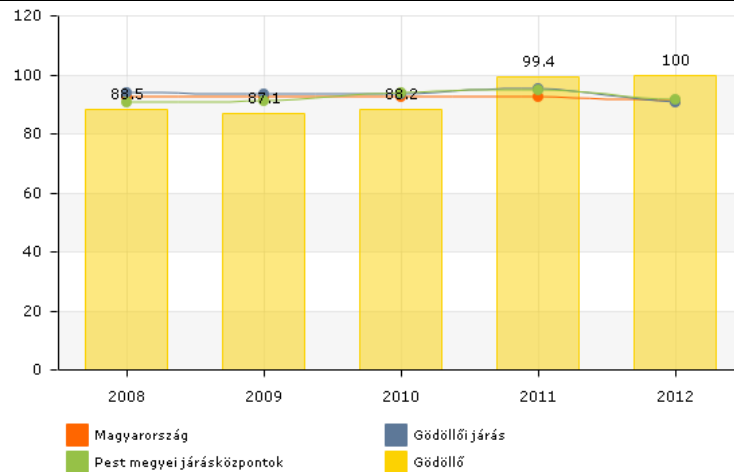
Levegőtisztaság védelmi szempontból kiemeli a város kedvező térségi természeti adottságaiból adódó jó állapotát, amely csak a belvárosi területeken romlik, a közlekedési terhelés következtében. A légszennyezés további forrásai a központ területén kívül a nem pormentesített utak és a korszerűtlen kommunális fűtés és időszakos szabadtéri égetés.

A **fenntartható energiagazdálkodás** megteremtése mind a környezetvédelmi, mind a pénzügyi szempontokból is fontos kérdés, amely az ökováros koncepció fontos eleme. A megújuló energiaforrások (napenergia, biomassza, geotermikus energia) hasznosítása garantálhatja és tovább javíthatja a város természeti környezetének kondícióját, illetve elősegítheti a függetlenedést az országos (és import) energiaellátó rendszerektől és mérsékelheti az önkormányzati kiadásokat.

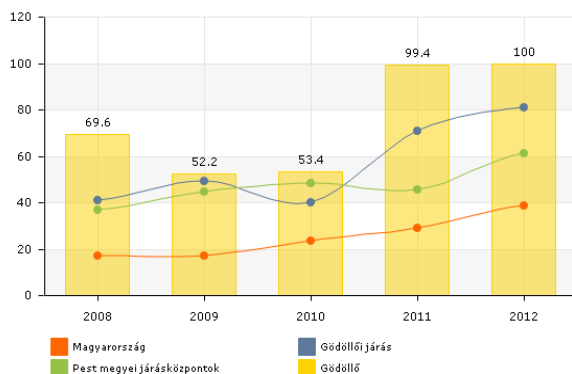
A **hulladékgazdálkodás** témakörét konkrét számadatokkal is bemutatja, mind az szállítás – gyűjtés, mind a lerakás területén. Problémaként említi a Babat – völgyi illegális lerakást és talajszennyezést. Az Ökörtelek völgyi lerakó fejlesztése és az akkor új komposztálótelep mellett hangsúlyozza az Észak-kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás egész területén megoldást hozó régiós ISPA program jelentőségét.

A kommunális hulladék helyzet legfőbb jellemzői a TeIR adatbázis alapján az alábbiak:

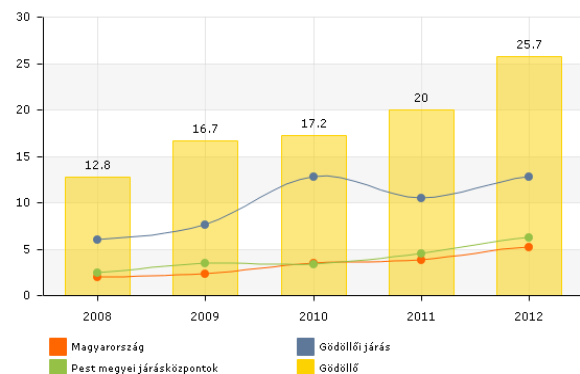
- A rendszeres hulladékgyűjtésben bevont lakások aránya 2008. után fokozatosan elérte, majd 2011-ben meghaladta az országos és térségi arányokat, 2012-ben elérte a 100%-ot (28. diagram)
- A szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya már 2008 óta az országos és térségi arányok fölött volt, 2012-ben érte el a 100 %-ot (29. diagram)
- A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya (%) szintén magasan az országos és térségi arányok fölötti értéket mutat, 2012/13-ban már meghaladta az összegyűjtött kommunális hulladék egynegyedét (30. diagram).

28. diagram – Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (Forrás: TeIR)

29. diagram – Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (Forrás: TeIR)

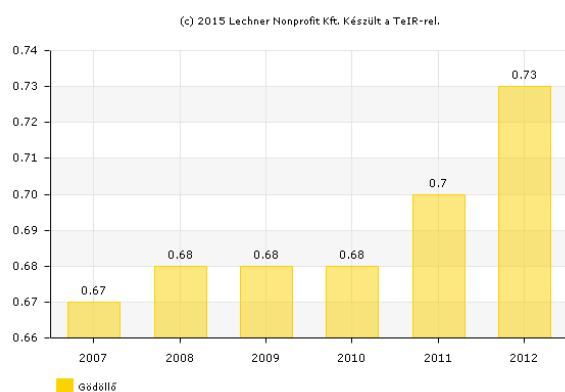

30. diagram – A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya (Forrás: TeIR)

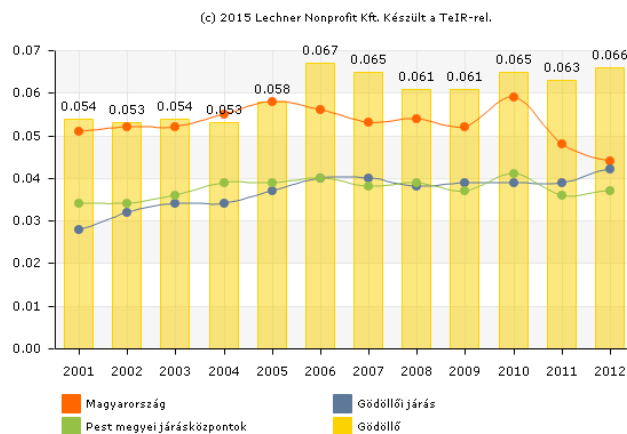
Külön tárgyalja az IVS a folyékony hulladékok kezelését, amely a szennyvíztisztító telepen megoldott, a környezeti veszélyeztetés mértéke a csatorna rákötések számával csökken. A belterület 95%-ban csatornázott, az üdülőövezet csatornahálózatának kiépítése folyamatban volt,- ezzel együtt a csatornázottság 84%-os volt (2006-os adat). A felülvizsgálat során ez utóbbi környezeti jellemzők összehasonlítására nyílik mód. A „REMEK” adatbázisból a közműollóra vonatkozó adatok változása releváns a lakókörnyezet minősége és települési környezetvédelmi szempontból. Ennek alakulását az alábbi grafikon szemlélteti. Az egy km vízvezeték-hálózatra jutó csatornahálózat hossza folyamatosan nőtt (2012-ben 0,73/1,0 km/km: lásd az alábbi első ábrán),- vagyis a közműolló nyílása szűkül. Ez települési környezetvédelmi, közegészségügyi, víz- és földvédelmi szempontból kedvező, a 2006-os állapothoz képest több mint 10%-os javulást jelez.

A kiépített szennyvíztisztító kapacitás (2012-ben 3000m³/d) megfelel az aktuális és várható terhelésnek, a telep fejlesztés és korszerűsítés alatt áll.

Az közműolló - adat azonban még mindig csatornázottsági hiányra (ellátatlanságra) hívja fel a figyelmet. Ennek mértéke a 86%-os bekötöttség alapján 14%. Mivel a vezetékes vízvezetékbe kötött lakások aránya 93%, e két mutató alapján kedvezőbb közműolló különbség számítható: a vezetékes vízellátásba kötött lakások 7%-a nem rendelkezik csatorna bekötéssel.

31. diagram - Közműolló 2007 – 2012.
(Forrás: TeIR)

32. diagram - A közcatornában elvezetett összes szennyvíz mennyiségének egy lakosra jutó értéke (m^3) valamennyi viszonyítási értéket meghaladja.
(Forrás: TeIR)

A környezetvédelmi szakterületek részletes helyzetfeltárását és elemzését tartalmazza a jelenleg elérhető legfrissebb adatbázis alapján a város közelmúltban elkészült környezetvédelmi programja: „GÖDÖLLŐ VÁROS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA 2015-2020. (WENFIS Mérnök Iroda Kft. Gödöllő, 2015. május 15.”: TKP).

A dokumentáció 4. fejezete tartalmazza a **Környezeti elemek bemutatását**, az alábbi struktúrában:

1. meteorológia, 2. földtani közeg, talajok, 3. vizek, 4. levegő, 5. hulladék, 6. zaj és rezgés, 7. élővilág, zöld területek, 8. épített környezet, továbbá 9. környezeti nevelés, programok és 10. rendkívüli környezetveszélyeztetés (p.15-80.). Az ezt követő 5. fejezet a helyzetfeltárás és értékelés **összefoglalását** tartalmazza, amelynek anyagát vizsgálatunk függelék tartalmazza. Ez a tartalom megfelel a vonatkozó jogszabályban előírt tematikának, kiegészítése nem szükséges.

A TKP 6. fejezetében közölt SWOT analízis táblázatát, mint a témakörben aktuális és legautentikusabb elemzésen alapuló értékelést, vizsgálatunk Helyzetértékelési fejezetéhez csatoljuk.

18. Katasztrófavédelem

Az előzményi IVS a katasztrófavédelmi szakterületekkel nem foglalkozik, erre vonatkozó fejezetet nem tartalmaz. Ebből a szempontból a települési környezetvédelmi program (TKP) is hiányosnak minősíthető, katasztrófavédelmi, polgári védelmi, ár- és belvízvédelmi, haváriaelemzési és elhárítási fejezettel nem rendelkezik, de egyes katasztrófavédelmi részterületeket érint.

Az előzményi tervek és dokumentációk közül érdemben a város **környezetvédelmi programja** (TKP 2015), **helyi fenntarthatósági programja** (HFP 2013: „Környezet” c. fejezete), valamint a **településrendezési terv** (TRT) alátámasztó munkarészei foglalkoznak a katasztrófa védelmi adottságok közül az alábbiakkal:

- **építésföldtani adottságok:** morfológiai adottságok, talajtulajdonságok (TKP 4.1.sz. fej.; TRT természeti adottságokat leíró vizsgálati fejezetben)
- **vízrajzi adottságok:** ár- és belvízvédelem (TKP 4.2.sz. fej.; TRT fenti és emellett a vízi közműves fejezetben)
- **egyéb** veszélyeztető tényezők: TKP 4.10. sz. fej. (Rendkívüli környezetveszélyeztetés)

A TKP 4.10. sz. környezetbiztonsági fejezetének kivonatát idézzük a város katasztrófavédelmi helyzetének tömör összefoglalását: A környezeti biztonság azon képességet „...jelenti, hogy a környezeti erőforrások szűkössége és a környezeti károsodás elkerülésével képes fejlődését biztosítani.”

A környezetbiztonságot befolyásoló tényezők három csoportba sorolhatók:

- Természeti eredetű károkozások (pl.: árvizek, földrengés)
- Műszaki eredetű károk (pl.: nukleáris baleset)
- Társadalmi eredetű károkozások (pl.: háborúk, menekült áradat)

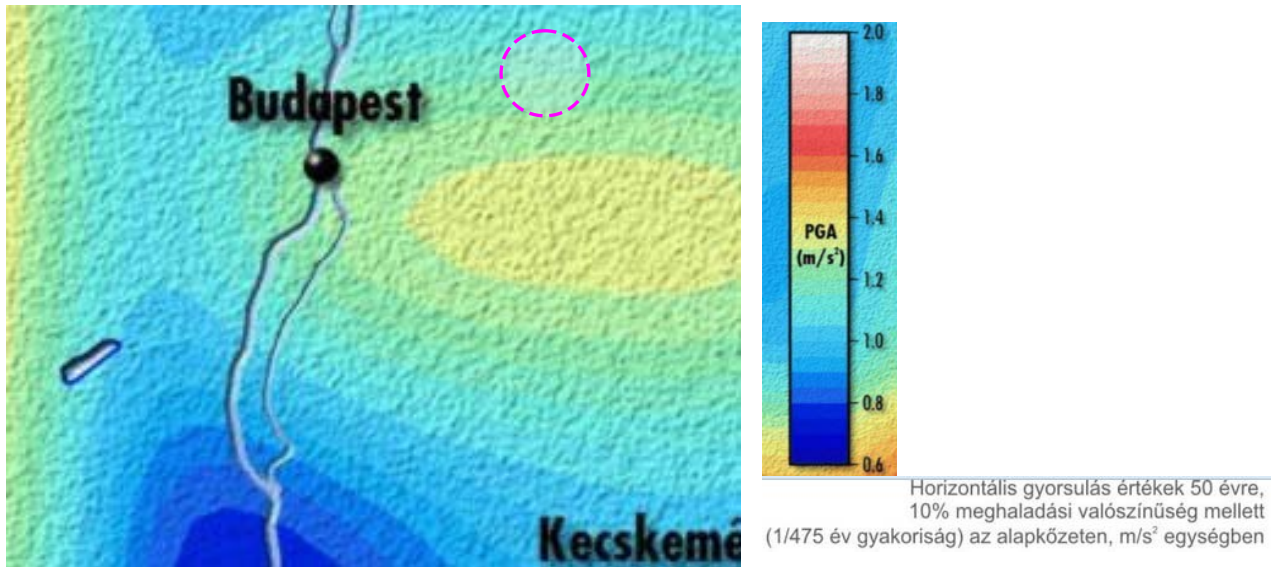
Az alábbi felsorolást alapul véve **Gödöllő fő környezeti kockázatát** a közlekedésben, azon belül is elsősorban a veszélyes anyagok és áruk közúti fuvarozásában látjuk. Egyedi módon az autópálya áthalad a város egy részén így egy ottani havária közvetlenül érintené Gödöllő egy részét. A 3. sz. főút esetében a probléma azáltal lehet súlyosabb, hogy az ott jelentős mértékben érintve van a sűrűn lakott belváros is.

Az ipari parkok a városban 2 területen, a lakóingatlanoktól távol helyezkednek. A korábban létrejött ipari körzet az M3 autópálya lehajtója közelében található, míg a későbbi kialakítású már a város belterületén kívül, a 3. sz. főút mellett helyezkedik el.

A SEVESO II. irányelv, azaz a 18/2006. (I.26.) kormányrendelet hatálya alá tartozó üzem jelenleg Gödöllő városában nem azonosított.”

Katasztrófavédelmi, haváriaelemzési és elhárítási szempontból a fent hivatkozott és részben idézett TRT és TKP fejezetek valamennyi témakörrel foglalkoznak valamilyen szinten, kivéve a **földrengés veszély** megállapítását. Ezzel kiegészítendő a katasztrófavédelmi fejezet. A kiegészítést a <http://www.seismology.hu/images/cikkek/seismicity/Magyarország> honlapon közzétett nyílt információk alapján állítottuk össze:

Gödöllő a magyarországi viszonyrendszerben a *közepes veszélyeztetettségű*, 3.-4. zóna határán helyezkedik el. A zóna jellemző horizontális gyorsulási értékei (50 évre, 10%-os meghaladási valószínűséggel): PGA(g): 0,13/0,14 között; PGA (m/s²): -1,2/-1,3 között (l.: az ábrán).

„A földrengések megfigyeléséhez, a földrengés-paraméterek pontos meghatározásához a földrengéshullámok műszeres regisztrálása szükséges, ... a modern szeizmográfok képesek a talajnak akár 0.00001 mm-es elmozdulását is regisztrálni.

Magyarországon jelenleg 20 szeizmológiai mérőállomás működik. Átlagos zaj- (talajnyugtalan) viszonyokat feltételezve a hálózat észlelési küszöbe $ML=1.5-2.0$ magnitúdó körül van. Az ország középső részén valamivel alacsonyabb, a határok környékén kissé magasabb. Ez azt jelenti, hogy a lakosság által érzékelt valamennyi rengést a hálózat nagy valószínűséggel detektálja.

A Budapesti állomás (BUD)* műszerezettsége és az üzemeltető szervezet:					
Állomás kód	Alapkőzet	Állomás típusa (1)	Érzékelő típusa (2)	Regisztrálás (3)	Szervezet (4)
BUD	dolomit	3C BB	STS-2	D-C	GGI"

*főbb jellemzői: szélessávú állomás, valósidejű adatátvitellel;

jelmagyarázat: „(1) 3C - három komponenses szeizmométer; BB - széles sávú szeizmométer
 (2) STS-2 - Streckeisen széles sávú szeizmométer;
 (3) D - digitális regisztrálás; C - folyamatos regisztrálás
 (4) GGI - MTA CSFK Geodéziai és Geofizikai Intézet”

(Forrás: http://www.foldrenges.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=68&Itemid=8)

A fentieket összefoglalva – a hivatkozásokat is beleértve - megállapítható, hogy Gödöllő katasztrófavédelmi szempontból nem tartozik a veszélyeztetett, illetve fokozottan veszélyeztetett kategóriába.

A részletes katasztrófavédelmi és polgári védelmi előírásokat a város védelmi terve, valamint a jelentősebb intézmények és gazdasági egységek (üzemek) szabályzatai tartalmazzák.

Árvízvédelem

Gödöllő és térségének legjelentősebb kisvízfolyása a Rákos patak és mellékágai. A Gödöllői dombság nem bővelkedik felszíni vízfolyásokban. A területén található vízfolyások, patakok változó vízjárásúak és kis vízhozamúak, melynek okát elsősorban a földtani közegben kell keresni. A tájat borító porózus kőzetek és az azokon kialakult talajok jó átteresztőképességűek. A dombság területén található – pontosabban a város

területén is keresztülhalad – a Dunai és Tiszai vízgyűjtő terület határa, mely a váci Naszály hegytől, az isaszegi Kálvária hegyig húzódik. E vonaltól nyugatra a Duna (Rákos-patak), keletre a Tisza fúzi fel a terület vízfolyásait (Egres-, Besnyői- és Aranyos-patak).

A város a Rákos-patak völgyében található, az ún. Gödöllői medencében. A Rákos-patak a települést déli irányban hagyja el és egy mesterséges tórendszeren keresztül halad a Duna irányába. Több egykori mellékága mára teljesen kiszáradt és csak időszakos vízfolyásként funkcionál.

A Tisza vízgyűjtőjéhez tartozó Egres-patak a várostól északra ered és a Babati tavakon át a Besnyő-patakot felfűzve a Tápióba ömlik.

Domborzati és talajadottságok miatt a város területén a **belvíz megjelenésének az esélye igen csekély**. Még az igen csapadékos 2010. évben sem volt rá példa.

A város külterületén jó vízelvezető képességű, jó vízraktározó, jó víztartó talajok találhatók.

Felszíni vizek megjelenése nagy intenzitású csapadék esetén valószínűsíthető, vagy tavaszi hirtelen bekövetkező hóolvadáskor. Ezért az utak melletti árkok tisztítása és rendszeres karbantartása alapvető feladat. Biztosítani szükséges, hogy a táblákon keletkező lepelvizek az árkokba folyhassanak. A helytelen szántásokból eredő tábla és árok találkozásánál tapasztalható magasabb térszíneket tereprendezéssel helyre kell hozni.

Összefoglalóan megállapítható, hogy az időjárási viszonyok egyre szélsőségesebbé válásával problémát jelent a megfelelő felszíni vízelvezetés. A város felszíni vízelvezetésére a rendezettség jellemző a vízfolyások tekintetében. A mesterséges csapadékvíz-elvezetés részben hiányzik a településen. A meglévő vízelvezető árkok folyamatos karbantartása továbbra is feladat. A csapadékvíz okozta terhelések csökkentésére megalapozott intézkedési terv létrehozása szükséges.

Geológiai jelenségek

Hazánkban számottevő pusztítást okozó földrengés, földcsuszamlás, vagy partfalomlás évtizedek óta nem fordult elő. Ez köszönhető Magyarország kedvező geoföldrajzi elhelyezkedésének.

Földrengés

A világ egyes tájain az emberiség fejlődését végigkísérte a veszélyes földmozgásokkal való együtt élés (pl. Japán). Az ilyen jelenségeket eredetük szerint négy kategóriába sorolhatjuk vulkanikus, kozmikus, csúszásos és tektonikus földrengések.

A Magyarország több területére jellemző képződmények túlterhelés, különböző fizikai hatások folytán összeomlanak. Hasonló eseményeket tapasztalhattunk egyes városainkban a nem eléggé körültekintő talajmechanikai vizsgálatokat követő építménykároknál. Magyarország a nagy kiterjedésű Eurázsiai-lemez belsejében, a Földközi-tenger földrengési övezetétől északra kerül el. A felszín alatt több mozgást mutató törésvonal ismert. Hazánkban földrengés évente közel 10 esetben regisztrálható, amelyekről 1455. óta feljegyzések is tanúskodnak. Mindeddig több mint 300 eseményt tapasztaltak, ezek ereje a Richter-skála szerint 4-6,5 fokos volt. Észlelési küszöb közelében lévő földrengésre évente többször, kárt okozóakra 15-20 évenként számíthatunk.

Hazánk árvíz veszélyeztetettségi mértéke

Magyarország Európa egyik árvizektől leginkább fenyegetett területe. Folyóink árterein több mint 800 településen közel 3,3 millió ember él. Ez a földfelület az ország területének 23%-át jelenti. Európában hasonló helyzetben csak Hollandia van, ahol ez az arány 20%. A „Pannon-lavór”-ban 2-3 évenként közepes, 5-6 évenként jelentős, 10-12 évenként rendkívüli árvízzel kell számolnunk.

Gödöllő város természeti és civilizációs eredetű veszélyeztetettsége szempontjából a kevésbé veszélyeztetett települések közé tartozik.

Vízrajzi veszélyeztetettség

Árvízveszélyes területek

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Gödöllő **A-erősen veszélyeztetett** település.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Gödöllő szerepel.

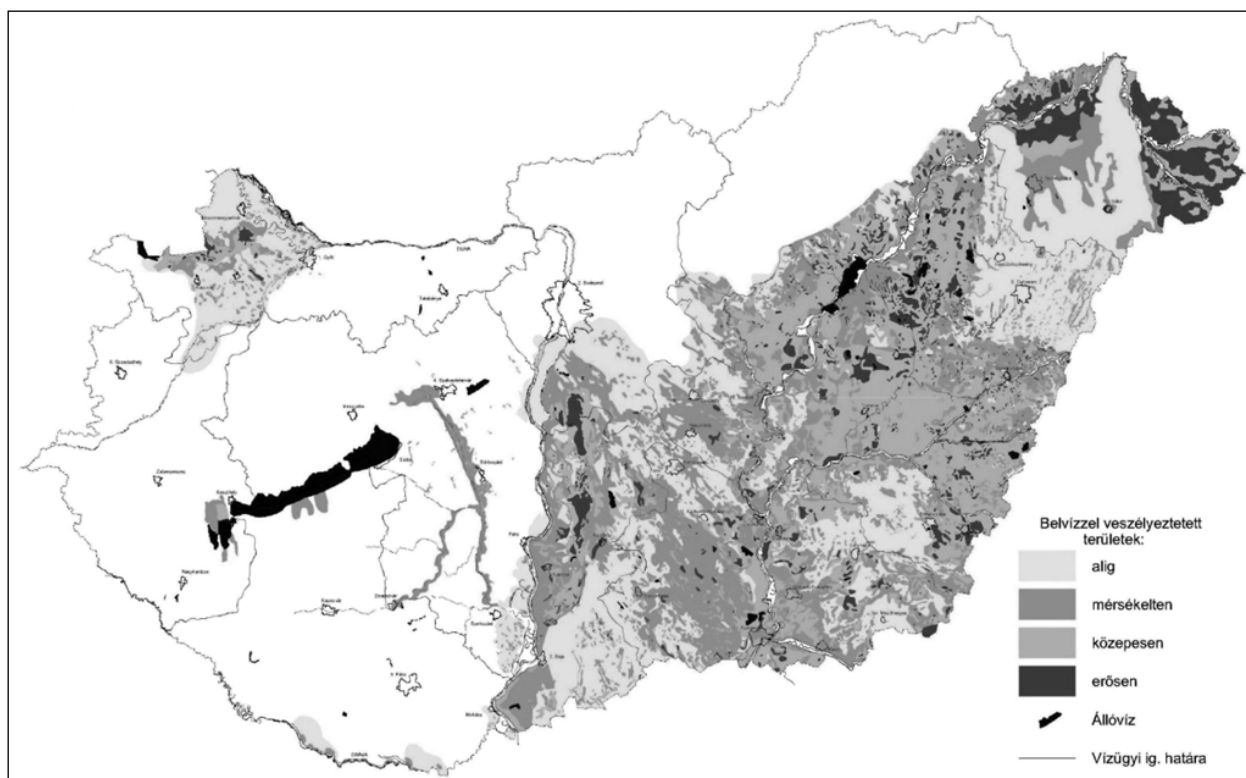
A településnek árvízzel veszélyeztetett területei vannak.

Belvívveszélyes területek

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Gödöllő **A-erősen veszélyeztetett** település.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Gödöllő szerepel.

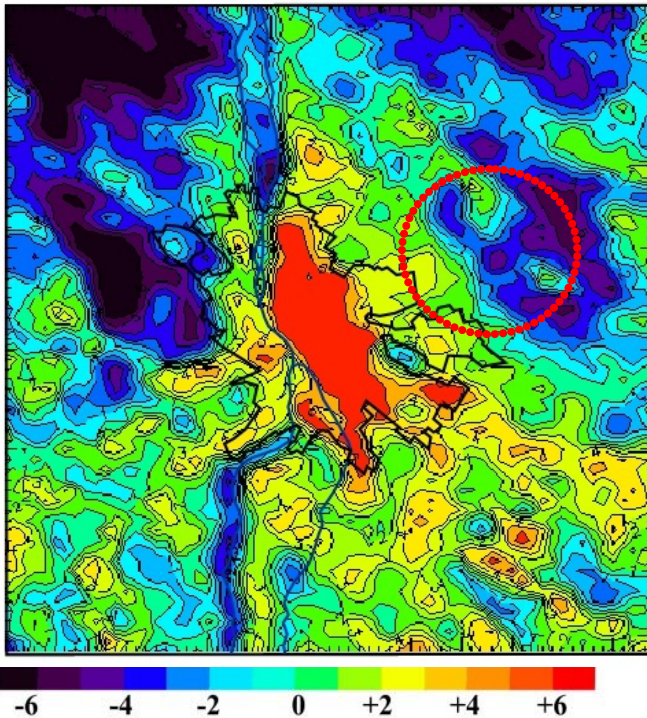
A településnek belvízzel veszélyeztetett területei nincsenek.

Magyarország belvíz veszélyeztetettségi térképe
(Forrás: www.belvizinfo.hu)

19. Városi klíma

A terület klimatikus adottságai közül legjelentősebb befolyásoló tényező a város táji fekvése, morfológiai adottságai és ezek klímaformáló, befolyásoló szerepe, pozitív hatásai: a dombvidék változatos kitettségi viszonyai, a nagykiterjedésű dombvidéki erdőterületről származó oxigéndús, tiszta, frisslevegő és ennek állandó mozgása, a helyi szélviszonyok.

A felszínhőmérséklet és a városkörnyéki átlaghőmérséklet különbsége (°C)

Budapest felszínhőmérsékleti anomáliájának átlagos júniusi szerkezete délutáni időszakban 2013-ban (műholdfelvételek alapján)

Forrás: Bartholy-Pongrácz-Baranka (Ökomet Kft.)

Az ábrán jól kirajzolódik Gödöllő térsége, ahol a város világosabb beépített területeit körbeveszik az alacsonyabb hőmérsékletű erdőségek. Egyértelműen látható azonban, hogy a városi hősziget hatás Gödöllőn alig érvényesül, a budapesti városi hősziget (a városkörnyéki átlaghőmérsékletet tavasszal 3-4 °C-kal, míg nyáron 4-6 °C-kal meghaladó terület) magjához viszonyítva.

E pozitív hatást helyenként jelentősen lerontják a közlekedési folyosók (M3, 3. sz. főút) légszennyező hatásai. Ezek úthálózat fejlesztéssel (elkerülő út építése) és forgalomszervezési és szabályozási eszközökkel mérsékelhetők.

A további légszennyező forrásként figyelembe veendő *deflációs felületek* (szántott, tárcsázott mezőgazdasági területek, földutak), ezek csökkentése, növényzettel való minél nagyobb arányú lefedése a helyi klímát is javítja.

A településen működő gazdasági és városüzemeltetési telephelyeknek (Üzleti park, ipari, szolgáltató és mezőgazdasági üzemek, telephelyek, szennyvíztisztító telep) normál üzemmenet szerint nincs jelentős környezetszennyező, helyi klímát befolyásoló hatása, esetleges haviávia esetén fordulhat elő ideiglenesen a helyi légköri viszonyokat befolyásoló, beavatkozást igénylő szituáció.

A területen több meteorológiai megfigyelő állomás működik, konkrét helyi mérési adatok állnak rendelkezésre.

A város klímaállapota összességében kedvezőnek minősíthető. Helyi szinten különbségek állapíthatók meg a különböző ökológiai adottságú városrészek klímajellemzői között: a sűrűbben beépített, magasabb burkolati aránnyal rendelkező és járműforgalommal erősebben terhelt központi fekvésű területek és a lazábban beépített, kevésbé terhelt erdőközeli perifériák között, ez utóbbiak javára.

A jövőben a városi mikroklíma helyi javításához a terület zöldfelületi intenzitásának, biológiai aktivitásának növelésével lehet hozzájárulni. A fentiekén túl fontos a belterületek zöldterületi arányának és a városi területek biológiai aktivitásának növelése, az utcák, terek és telkek fásítása.

Függelék

2. FÜGGELÉK a vizsgálatok 17. sz. fejezetéhez:

GÖDÖLLŐ VÁROS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA 2015-2020. (Készítette: WENFIS Mérnök Iroda Kft. Gödöllő, 2015. május 15.) 5. fejezet – **A program véglegesítése még folyamatban van, elfogadás előtt áll.**

„5. Összefoglalás

Gödöllő város célul tűzte ki az ökovárossá válását, azaz a gazdasági és környezeti érdekek egyensúlyát. A kinyilatkoztatott cél elengedhetetlen része és feltétele az egészséges környezet és a fenntarthatóság.

A város nem csak a jogszabályokban foglalt feladatok ellátásában igyekszik megfelelni a felülről és alulról érkező elvárásoknak, hanem előremutató módon maga is keresi a jövőre vonatkozó lehetőségeket és a fejlesztésre alkalmas pontokat. Ékes bizonyítéka mindennek az eddigi környezetvédelmi programok és felülvizsgálatok során felállított fejlesztési irányok mára nagyrészt megvalósultak, vagy a megvalósulás küszöbén vannak. Tisztában kell ugyanakkor lenni azzal a ténnyel, hogy egy – egy program pont megvalósítása nem megy egyik napról a másikra. Magas szintű igényfelmérésre (vagyis a város érdekeinek és szükségleteinek leginkább megfelelő célok megadása) egyeztetésekre és finanszírozási lehetőségek kidolgozására van szükség minden pont végrehajtásához.

A dokumentum megírását megelőzően számunkra is kettős célt kellett teljesíteni. Egyrészt a magasabb szintű programokba illeszthetőség, az ott felvázolt célok Gödöllőre történő adaptálása, másrészt a helyi igényeknek leginkább megfelelő terv kidolgozása.

A még elfogadás előtt álló NKP 4 rövid bemutatásával felvázoltuk annak célkitűzéseit. Bízva abban, hogy hamarosan jogerőre emelkedik.

1. Életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása. Gödöllő esetében régóta cél volt e program pont. Az ökováros célú fejlesztések egyik alappillére e gondolat, valamint az uniós elvárásoknak történő megfelelés is az emberi környezet minőségének javítását célozzák. A pont így bár részben teljesült, de folyamatos fejlesztést igényel összhangban a magasabb szintű programokkal.
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata. A város törekszik a rendelkezésére álló erőforrások takarékos és minél hatékonyabb kihasználására, a feleslegek megszüntetésére. Az utóbbi években több fejlesztési projekt is született a természeti értékek védelmének, valamint hatékony – elsősorban turisztikai – célú felhasználásuk érdekében. Stratégiai cél az ivóvíz jó állapotának a megőrzése és biztosítása az utókor részére. A program pont fejlesztése folyamatos.
3. Az erőforrás takarékoság és a hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése. A fejlesztések e téren is töretlenek. Elsősorban a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználása a fosszilis energiaforrásokkal szemben, vagy helyi kerékpáros közlekedés erősítése. Napjainkban a város energiafelhasználásának jelentős részét még mindig a nem megújuló energiaforrások adják, így e pont szorul leginkább fejlesztésre.

Gödöllő a rendszerváltás óta eltelt időben töretlen fejlődésen ment keresztül. A Fővároshoz való közelsége és gyönyörű tája miatt ideális lakóhely. Igen jó a népességmegtartó képessége. A gödöllőiek hosszú távon is itt szeretnének élni. Viszonylag csekély az el- és bevándorlás. Környezeti szempontból is egy kedvező képet tudunk a városról felállítani. A legtöbb probléma hozottnak tekinthető, azaz kialakulása nem pár éves viszonylatban kell vizsgálni. A város környezeti állapota kedvezőnek tekinthető, azonban a város különböző részein érhetik a lakosságot kedvezőtlen, olykor akár káros hatások is.

5.1. Vizek

Geológiai és talajtani okok miatt Gödöllő vízbázisa érzékeny a szennyeződésekkel szemben. Folyamatosak a vízminőségi vizsgálatok a DMRV Zrt. részéről, melyek egyrésztől néhány kútban határérték közelében tartalmaznak nitrogénvegyületeket, másrésztől indikációs mennyiségben a kutak egy részében peszticideket mutattak ki. A növényvédőszer szarmazékainak megjelenése a kutakban szintén a vízbázis sérülékenységének a bizonyítéka.

feladatot ad az önkormányzatnak. A külterületen elhelyezkedő tavak turisztikai és rekreációs hasznosításukra már több terv is született, azonban egyelőre egyik sem lépett még a megvalósítás útjára. A városi szennyvíz csatornázottság az országos és térségi átlagnál jobb mutatókkal rendelkezik. Azonban pár utca esetében még nem történt meg a gerinchálózat kiépítése, amit a vízbázis védelme érdekében mielőbb javasolt pótolni. A további hálózatbővítéssel és a rákötések számának növelésével csökkenne az illegális házi szennyvízszikkasztás, valamint a háznál történő szennyvíztárolást és tengelyen történő beszállítást (szippantást) használók száma is. A felszín alatti vizek védelme szempontjából kettő kiemelkedő jelentőségű feladat van:

- a még nem csatlakozott ingatlanok bekötése a városi szennyvízcsatorna-hálózatba,
- a 2014 és 2015 között megújuló városi szennyvíztisztító telep révén a kibocsátott tisztított szennyvíz paraméterei az előírt határértékek alatt maradnak, így a déli vízbázis ezirányú szennyezőképességének kockázata megszűnik. A beruházással egy régóta fennálló környezeti probléma oldódik meg.

5.2. Levegő

Köszönhetően a nagyarányú zöldfelületnek, a kertvárosias jellegnek a levegő minősége jó. A város mentes ipari kibocsátóktól, így a leginkább releváns szennyezőanyagokat a közlekedés bocsátja ki. Kedvezőtlen meteorológiai helyzetben a medence jellegű fekvés következményeként ez elsősorban a belvárost terheli. Utóbbi időben és térben elég jól lehatárolható.

A szálló por mennyisége az utóbbi évek aszfaltozásainak eredményeként mára jelentősen lecsökkent. A házi égetési szabályok szigorításával is a kedvező levegőminőségét kívánja elérni a város.

Állandó bűz kibocsátása nincs a városnak. A szennyvíztisztító a város déli határát elhagyva érhető el, így az ott keletkező kellemetlen szagok még kedvezőtlen időjárási körülmények között sem veszélyeztetik az ott élőket. Eseti jelleggel, állati tetemek lakossági bejelentése kapcsán kell a Városüzemeltetőnek cselekednie.

5.3. Hulladék

A városban keletkező hulladékok szigetelt hulladéklerakóban történő elhelyezésére 2000 óta van lehetőség. Korábbi lerakó rekultivációja azóta lezajlott.

A városi hulladékgyűjtést és ártalmatlanítást az Önkormányzati társulás tulajdonában lévő Zöld-Híd Régió Kft. végzi. A Társaság két hulladéktelepe közül az egyik Gödöllő mellett, a kerepesi Ökörtelek völgyben található. A hulladékgyűjtés helyi szabályait az önkormányzat a Zöld-Híd Kft-vel közösen dolgozta ki és alkalmazza azóta is sikeresen. Jelentős mérföldkövet ért el a város 2013-ban, amikor bevezették a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést, mely felváltotta az addig gyűjtőszigeteket. A szelektív hulladékgyűjtő szigetek ugyan megmaradtak, mivel az üveg gyűjtése a továbbiakban is az addig megszokott módon oldható csak meg.

Évek óta fennálló és megoldatlan probléma az illegálisan lerakott hulladékok mennyisége, melyet a VÜSZI Kft.-nek saját költségén kell elszállíttatnia. A helyzeten javítana egy hulladékudvar létesítése, amely jelenleg nagyon hiányzik a város hulladékgazdálkodási rendszeréből.

A program egyik célja a házi komposztálás bevezetése, mellyel szintén jelentős mennyiségben lehetne a végül lerakásra kerülő hulladék mennyiségét csökkenteni, továbbá a képződött komposzt is helyben kerülne felhasználásra. A projekt sikeres elindításához lakossági tájékoztatás, képzés és eszközbeli hozzájárulás lenne szükséges.

5.4. Zaj és rezgés

A zaj esetében egyértelműen a közlekedés a felelős. Az M3 autópálya várost átszelő szakaszán folyamatosak a lakossági panaszok, melyekre a 2015-ben induló zajvédő fal bővítés fog megoldással szolgálni. 2010-ben volt utoljára mérés, de akkor csak egy esetben mértek kismértékű határérték túllépést. A Dózsa György út és a Szabadság útra nem történt meg a közlekedési eredetű zaj mérése, így ezeken a részeken csak becsülni merjük a probléma meglétét.

Gödöllő Város nem kötelezett stratégiai zajtérkép elkészítésére, de egy állapotfelmérés elvégzése, a térkép elkészítése alapot adhatna a település legjelentősebb zajforrás-csoportjainak kezelésére vonatkozó intézkedési tervek készítésére, stratégiai jellegű döntések megalapozására.

5.5. Élővilág, Zöld felületek

2010-ben 300 millió forint felhasználásával megújult a Királyi Kastély parkja. Mellette az Alsó park rehabilitációjára is sor került. Megújultak a közlekedési utak és a növényzet. A pár éve megsérült világfa renoválására is a projekt keretei között került sor.

A városi zöldfelületek ápolását a VÜSZI Kft. végzi önkormányzati megrendelés alapján. A városi zöldterületek felosztása már korábban megtörtént, mely alapján ki lettek jelölve a különböző kaszálási intenzitású területek.

Az allergének irtását a VÜSZI Kft. vagy előre meghatározott ütemterv szerint végzi az önkormányzati ingatlanokon, vagy lakossági bejelentésre vonulnak fel. Az allergén növények felbukkanását leginkább az időjárás befolyásolja, de éves átlagban 3-5 alkalommal történik meg az irtásuk.

5.6. Épített környezet

2011 tavaszán átadták a város megújult Főterét. A fejlesztés célja, hogy a megújult belváros sokrétű – kereskedelmi, rekreációs, turisztikai – funkciókat lásson el. A felújításnak kiemelkedő jelentősége van Gödöllő által elérni kívánt ökováros rang megszerzésében is. A környezetvédelmi szempontok érvényesítése már a kivitelezés szakaszában a kellő figyelmet kapott, a régi térburkolati elemeket minél nagyobb arányban használták fel újra. Az autók teljes egészében kiszorultak a térről és az átadást követően csak gyalogos vagy biciklis közlekedés által közelíthető meg.

363 millió forintból megújult a 1981-ben átadott Művészetek háza is. A felújítást az épület addigi pazarló energiafelhasználása tette szükségessé. Korszerű hűtési-fűtési rendszer lett kiépítve, valamint megtörtént a nyílászárók, valamint a színházterem légtechnikai elemeinek a cseréje is. Az addig főbejáratot a zajos Szabadság úti épületrészről a kastély felőli oldalra költöztették át, mellyel együtt a szükséges akadálymentesítést is elvégezték.

Megkezdődött a város üzemeltetésében lévő épületek energetikai felülvizsgálata. A legtöbb esetben elegendőnek bizonyult a szerződések újrakötése, hogy a meglévő felesleges kapacitásokat kiszűrjék a rendszerből. Ahol a problémák mélyebb gyökereik voltak, ott az aktív, vagy éppen passzív elemek cseréjére, korszerűsítésére került sor.

Elkészült a városi közvilágítás leltára, mely a jövőbeli korszerűsítéseknek adhat kiindulási alapot. 2013-ban egy kivételével megtörtént a Szabadság út teljes hosszában a közlekedési lámpák teljes felújítása energiatakarékosabb lámpákra, mellyel éves szinten több 100000 forintos megtakarítást lehetett elérni.

5.6.1. Közlekedés

Az utóbbi pár évben környezeti szempontból kedvező változások indultak be a városi közlekedés szempontjából. Jelentősen csökkent a gépjárművel közlekedők száma és megnövekedett a tömegközlekedést választók aránya. Az elindult és megvalósult fejlesztések is ezt az irányt kívánták elérni.

2010 nyarán adták át az M0 péceli felhajtóját a M3 gödöllői csomópontjával. Az 12,4 km-es autópálya szakasz jelentősen lerövidíti a gödöllői csomópont elérését a M5 irányából érkezőknek. A beruházás 21,8 milliárd forintba került és másfél év alatt készült el. Fontos megjegyezni, hogy a gyorsforgalmi út ingyenesen vehető igénybe.

2012-ben indult a „Legyen Gödöllő kerékpárosbarát város” program. Egységes arculatú kerékpártámaszok kihelyezése és kerékpárutak kijelölése és bővítése vette kezdetét. A program jó összhangot teremt más prioritásokkal, úgymint a vasúti közlekedés erősítése, várost terhelő közlekedési hatások mérséklése, vagy turisztikai célok megvalósítása szempontjából. 2013-ban lett átadva a vasútállomás területén az egykori raktárépület átalakításával egy B + R parkoló, mely kerékpárok a gépjárművek elhelyezését teszi lehetővé.

A város utcáinak nagy hányada az utóbbi években szilárd burkolatot kapott. A beruházás kedvező hatással van a szálló por mennyiségének csökkenésére, az utak karbantarthatóságára, valamint a közlekedési eredetű szennyezőanyagok talajba jutásának megakadályozása szempontjából.

Téli időszakban útszórás alkalmával megjelentek a környezetbarát jégmentesítő anyagok. A 2013-as sikeres bevezetést követően az elkövetkező szezonoktól már nagyobb területre területen tervezik alkalmazni.”

2. Függelék:

JELENLEG FUTÓ ÖNKORMÁNYZATI PÁLYÁZATI PROJEKTEK							
Projekt megnevezése	A megvalósítás határideje	Támogatás	Önrész	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén program neve	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám	Projekt státusza
Gödöllő Város szennyvíztisztító telep korszerűsítése	2015. május 30. (Záró besz.: 2015.06.30.)	1 253 368 207	107 955 354	1 361 323 561	Szennyvízelvezetés és tisztítás	KEOP-1,2,0-11,2011,0005	Megvalósítás folyamatban
Gödöllő város önkormányzatának szervezetfejlesztése a hatékonyságnövelés és költségcsökkentés szempontjainak figyelembevételével	2013.11.01.- 2014.12.31. (záró beszám: 2015.01.31.)	40 000 000	0	40 000 000	Szervezetfejlesztés a Közép-magyarországi régióban levő önkormányzatok számára	ÁROP-3.A.2-2013	Megvalósítás folyamatban
Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztések megvalósításának támogatása, térfelügyeleti kamera-rendszer bővítése	2014.06.30	9 900 000	2 780 000	12 680 000	Önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési támogatás igénybevételeinek részletes szabályairól szóló 24/2014 (IV.1.) BM rendelet	24/2014 (IV.1.) BM rendelet	Megvalósítás folyamatban
Szobor megvalósítása Gödöllő főterén, József Attila Altató című versének kis Balázs alakjával	2015.04.10	5 000 000	3 764 000	8 764 000	Nemzeti Kulturális Alap, Vizuális Művészetek Kollégiuma: Közterületi szobrok létrehozása	3974/00305	Megvalósítás folyamatban

2007-2013 EU IDŐSZAK LEZÁRT PÁLYÁZATI PROJEKTJEI

Projekt megnevezése	A megvalósítás időpontja	Támogatás	Önrész	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén program neve	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
---------------------	--------------------------	-----------	--------	--------------------------------	--	--

PEST-BUDAPEST KONZORCIUM

GÖDÖLLŐ

HBHE – BFVT – HÉTFA – PESTTERV – Pro Régió – Városkutatás

ITS Megalapozó vizsgálat – Helyzetfeltárás és helyzetelemzés

P+R és B+R parkoló kialakítása Gödöllőn, a MÁV állomás melletti rakodótéren	2013. augusztus 31.	106 937 480	11 881 944	118 819 424	Parkolók és csomópontok fejlesztése	KMOP-2.3.1/C-08-2009-0011	LEZÁRT
Elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése Gödöllőn	2013. március 31.	0	33 319 250	33.319.250	Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése	KÖZOP-5.5.0-09-2009-0006	LEZÁRT
Nagy Sándor festő és iparművész, a Gödöllői Művésztelep alapítója és felesége Kriesch Laura mellszobrának felállítása a Gödöllői Városi Múzeum előtt	2013,09,01-2014.04.25.	3 000 000	3 572 544	6 572 544	NKA-Vizuális Művészetek Kollégiuma: Köztéri szobor létrehozása	NKA-3974	LEZÁRT
I. Grassalkovich Antal városalapító, kastély- és templomépítő teljes alakos bronzszobrának elkészítésére és felállítására Gödöllő város központi parkjában	2012.12.01.-2014. 03.31.	4 900 000	7 605 080	12 505 080	Nemzeti Kulturális Alap: Közterületi szobrok létrehozása	NKA-3974/23	LEZÁRT
Tormay Károly Egészségügyi Központ komplex akadálymentesítése	2009. május 30.	25 000 000	2 999 072	27 999 072	Önkormányzati feladatellátást biztosító egyes közszolgáltatások akadálymentesítése	KMOP-4.5.3-2007-0015	LEZÁRT
Zöld Óvoda Gödöllőn	2010. augusztus 31. TSZ:2008.10.31.	505 077 263	97 147 073	602 224 336	Közoktatási intézmények beruházásainak támogatása, eszközbeszerzés és infrastruktúrafejlesztés	KMOP-4.6.1/B_2-2008-0145	LEZÁRT
Gödöllő ökövárossá válásának első lépése: A város-központ arculatának és infrastruktúrájának integrált fejlesztése	2010. december 31.	936 225 580	281 499 308	1 217 724 888	Pest megyei településközpontok fejlesztése, integrált településfejlesztés Pest megyében	KMOP-5.2.1/B-2f-2009-0007	LEZÁRT
Új szervezési-működési kultúra bevezetése Gödöllő Város Polgármesteri Hivatalának napi rutinjába	2010. február 08.	21 625 000	0	21 625 000	Polgármesteri hivatalok szervezetfejlesztése	ÁROP-3.A.1/A-2008-0034	LEZÁRT

Gödöllő Város Egyesített Szociális Intézményének korszerűsítése	2011. június 14.	53 989 303	5 998 811	59 988 114	Bentlakásos intézmények korszerűsítése	KMOP-4.4.1/B-2008-0019	LEZÁRT
Kompetencia alapú oktatás bevezetése Gödöllőn	2010. augusztus 31.	68 603 241	0	68 603 241	Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben	TÁMOP-3.1.4-08/2009-0005	LEZÁRT
Várostartó és kulturális szempontból jelentős helyszínek rehabilitációja, többcélú hasznosítása	2011. április 30.	46 086 534	496 107 896	542 194 430	Norvég Finanszírozási Mechanizmusok	HU-0093	LEZÁRT
Üzleti Park csapadékvíz elvezetés	2011. december 31.	80 000 000	8 918 148	88 918 148	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés	KMOP-3.3.1/B-10-2010-0017	LEZÁRT
Szent István téri játszótér felújítása	2009. április 01.	2 794 661	4 544 323	7 338 984	2008. évi önkormányzati fejlesztések támogatása területi kötöttség nélkül	KMRFT-HÖF-CÉDE-2008	LEZÁRT
Mátyás király út – Arany János utca – Babati út burkolatának felújítása	2009. június 30.	32 695 700	2 011 936	34 707 636	Települési önkormányzatok szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat-felújításának támogatása	KMRFT-TEUT-2008	LEZÁRT

ITS Gödöllő 2015-2020.

Megalapozó vizsgálat – Helyzetértékelés

Készült a
KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Közép-Magyarországi Operatív Program –
Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban –
Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”
című projekt keretében.

2015. május

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Berényi Mária
Patkó Dávid Levente

URBANITÁS Tervező és Tanácsadó Kft.

Cím: 1111 Budapest, Stoczek utca 19.
Tel: (06-1) 466-4220, Fax: (06-1) 466-2018
E-mail: urbanitas@urbanitas.hu
Honlap: www.urbanitas.hu
okl. építészmérnök, vezető településrendezési tervező
ügyvezető igazgató
okleveles településmérnök

Burányi Endre
Schindlerné Kormos Eleonóra

PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.

Cím: 1085 Budapest, Kőfaragó utca 9.
Tel.: (06-1) 267-0508, 267-7078, Tel./fax: (06-1) 266-7561
E-mail: pestterv@pestterv.hu
Honlap: www.pestterv.hu
okl. táj- és kertépítészmérnök, környezetvédelmi szakmérnök
okl. táj- és kertépítészmérnök

Bezerédy-Herald Balázs

Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft.

Cím: 1146 Budapest, Hermina út 17.
Tel.: (06-1)471-8955, Fax: (06-1) 471-8975
E-mail: proregio@proregio.hu
honlap: www.proregio.hu
okl. közgazdász, vezető projekt menedzser

Rhorer Ádám

Közlekedés Fővárosi Tervező Iroda Kft.

Cím: 1052 Budapest, Bécsi utca 5.
Tel.: (06-1) 235-2000, Fax: (06-1) 337-3543
E-mail: kozlekedes@kozlekedes.hu
honlap: www.kozlekedes.hu
okl. építőmérnök, fejlesztési igazgató

Dima András
Zajovics András

Dima Mérnök Iroda Kft.

Cím: 1146 Budapest, Cházár András u. 19. V.2.
Tel.: (06) 30-919-6857, Fax: (06-1) 343-0501
E-mail: dima@jmmf.hu
okl. építőmérnök
okl. építőmérnök

Keller Judit PhD
Dr. Hamar Anna

Magyar Tudományos Akadémia, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézete, Közép- és Észak-Magyarországi Tudományos Osztály

Cím: 1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Tel.: (06-1) 309-2684, Fax: (06-1) 309-2688
E-mail: keller@rkk.hu
Honlap: www.rkk.hu
okl. szociológus, tudományos munkatárs
okl. szociológus, tudományos munkatárs

Tartalomjegyzék

1.	A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS	4
1.1.	A folyamatok értékelése	4
1.2.	Külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	10
2.	PROBLÉMATÉRKÉP/ÉRTÉKTÉRKÉP	15
3.	ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK	16
3.1.	Településrészek	16
3.1.1.	Központ.....	19
3.1.2.	Egyetem	20
3.1.3.	Haraszt.....	20
3.1.4.	Kertváros.....	21
3.1.5.	Máriabesnyő.....	22
3.1.6.	Fenyves	22
3.1.7.	Alvég	23
3.1.8.	Blaha	24
3.1.9.	Külterület	25
3.2.	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek.....	26

1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

A tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

1.1. A folyamatok értékelése

Fejlesztési és rendezési környezet, illeszkedés

Gödöllő városfejlesztési koncepciója 2006-ban készült, amely széleskörű társadalmi egyeztetéssel meghatározta a város hosszú távú fejlesztési céljait.

Az ebben megfogalmazott területi, társadalmi, kulturális, értékvédelmi, gazdasági, természetvédelmi, környezetvédelmi, közlekedési és közműfejlesztési célkitűzések figyelembe vételével készült el 2008-ban **Gödöllő Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája** (2008-2013.), amely a rövid távú településfejlesztési célokat rögzítette.

Gödöllő Város Önkormányzata tudatos és intenzív városfejlesztési törekvéseit mutatja, hogy ezen kívül a településfejlesztés valamennyi területén rendelkezik koncepcióval vagy a megvalósítást megalapozó stratégiával:

Gödöllő egyes szakterületekre vonatkozó fejlesztési koncepciói, programjai és stratégiái:

- Közlekedési koncepció (2006.)
- Településfejlesztési koncepció (2006.)
- Gödöllő Kistérség Fejlesztési Stratégia (2008.)
- Gödöllő Turizmusfejlesztési koncepciója (2008.)
- Kulturális és közművelődési koncepció (2013.)
- Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-2018.
- Gödöllő város Fenntarthatósági Programja (Local Agenda 21, 2013.)
- Gödöllő város települési környezetvédelmi programja (2015-2020)

Jelenleg, a 2015-2020 közötti időszakra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégiával párhuzamosan készül a Gödöllő Gazdaságfejlesztési Stratégiája.

Gödöllő város **Településszerkezeti terve, helyi építési szabályzata** és a mellékletét képező **szabályozási tervek** a településfejlesztési dokumentumokkal összhangban szolgálják a településfejlesztési elhatározások megvalósítását.

Társadalom

Gödöllő népessége 2011-ig lassú ütemű, kiegyensúlyozott növekedést mutatott. 1990 és 2010 között a település lakónépessége 18%-al növekedett és 2010 végén már 34.396 fő volt gödöllői lakos. 2011-ben azonban a lakosság növekvő tendenciája megtorpant, majd egy visszaesést követően enyhe csökkenésnek

indult. 2014. év elején 32.588 volt Gödöllő lakónépessége, ebből 31.995 volt az állandó lakónépesség száma.

A város társadalma a maga mutatóival, jellemzőivel (korösszetétel, népsűrűség, képzettségi szintek, foglalkoztatottság, kereset, egészségügyi állapot, közbiztonság stb.) az országos átlagnál kedvezőbb helyzetben van. Ez kihat a lakosság mindennapi életvitelére, igényeire, viselkedés formáira, lakókörnyezetére és identitás tudatára, így alapjaiban határozza meg a város milyenségét, köztudatbeli pozitív megítélését.

Humán infrastruktúra

A város humán infrastrukturális ellátása kialakult, működő képes, az országos átlagot jóval meghaladó színvonalon működő. Természetesen fejlődésre, fejlesztésre mindig van igény és lehetőség, ez azonban gyakran politikai (állami, városi) döntés és finanszírozás kérdése is. Gödöllőn az önkormányzati és állami intézményeken kívül jelen vannak az egyházi, alapítványi és magán működtetési intézmények is. Az igazgatási, egészségügyi és egyéb intézményi ellátottság jórészt a város központjára koncentrálódik. Az oktatás, sport-rekreációs, pihenés (parkok, zöldterületek) lehetőségeinek területei viszont jól megoszlának a városban, azonban a nagy egybefüggő kertvárosias lakóterület alközpontjai még csak részben alakultak ki. A város 3 **bölcsődéje** önkormányzati fenntartású és tartalék kapacitásokkal is rendelkezik. A Blaha, a Kertváros, Máriabesnyő és a Fenyves városrészek a megközelítési távolságok szempontjából ellátatlan területeknek minősülnek.

Az **óvodai** ellátás tekintetében a 7 önkormányzati, 4 magán egy egyházi intézmény teljes kihasználtsággal működik, a 3 éven felüliek kötelező ellátása már jelentős kihívás az intézmények számára. Az épületük vegyes, többnyire nem a kor színvonalán elvárható és a tornaszoba sem biztosított minden intézménynél. A Kertváros a megközelítési távolságok vonatkozásában rosszul ellátottnak minősül.

Az **általános iskolai** ellátást 6 KLIK fenntartású és egy egyházi intézmény biztosítja. Az épületeik folyamatos fenntartást és korszerűsítést igényelnek. A Kertváros, a Blaha városrész és a Fenyves városrész a megközelítési távolságok miatt rosszul ellátottnak minősül.

A **Szent István Egyetem** gödöllői kampusza kiemeli a várost a környező települések közül. Az egyetem karai közül az alábbiak találhatók Gödöllőn: Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Gépészmérnöki Kar, Mezőgazdasági- és Környezettudományi Kar. A 4000 fős hallgatói közösségnek, a számos kutatásnak és fejlesztésnek köszönhetően az egyetem kulturális és oktatási központtá emeli Gödöllőt.

Gödöllő Város Önkormányzata **kulturális** programjában elkötelezte magát a meglévő intézményeinek védelme, egy sokszínű, strukturált közművelődési intézményrendszer fenntartása, támogatásuk garantálása mellett. A közművelődés legnagyobb közhasznú feladatát végző kulturális intézményhálózatát a közművelődési intézmények és közgyűjtemények (Művészetek Háza, Gödöllői Városi Múzeum, Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ) alkotják.

Az elmúlt években a kulturális életre is ható jelentős fejlesztések történtek. Megtörtént a Művészetek Háza földszinti részének felújítása, a Gödöllői Királyi Kastély rekonstrukció folytatása a Rudolf szárnyal, valamint a Lovardával. Számos műemléképület megújulásával bővültek a kulturális helyszínek, köztük a vasútállomáson található Királyi Váró, ami a múzeum irányítása alá került. Elkészült Gödöllő főtere. A Damjanich János Általános Iskola felújításával új kulturális közösségi tér jött létre. Az iskolában igen jelentős a drámapedagógiai oktatás, amit nagymértékben segít az új színházterem.

Az egykori Községháza helyén megnyílt az Erzsébet királyné Szálloda és Étterem, ami szintén új kulturális és közösségi teret hozott létre.

Magán galériák szervesen kapcsolódnak Gödöllő kulturális életéhez.

A gazdasági válság hatására számos településen csökkent a közművelődésre szánt támogatás, míg **Gödöllő továbbra is az állami normatíva tízszeresét költi kultúrára.**

Gödöllő kulturális tekintetben eljutott oda, hogy európai szinten jegyzett **fesztiválváros** legyen. Ez reális elképzelés lehet már 2016-ra, Gödöllő várossá válásának 50 éves évfordulójára. Ennek feltételei az összehangolt programok, különös hangsúlyt fektetve az egy irányba mutató tervek, célok, irányvonalak, az együtt tervezés folyamatára, mely továbblépést jelent az elmúlt években kialakult jól működő programegyeztető rendszerben.

E cél megvalósításához Gödöllő lehetőségei maximálisan adottak: garancia a kulturálisan elkötelezett városvezetés, rendező szervként jó hátteret biztosít a Művészetek Háza, megfelelően exkluzív helyszín a Királyi Kastély, a zeneiskola és a szimfonikus zenekar kapcsolatai pedig biztosítják a szakmai színvonalat a komolyzene területén.

A **sportolási** lehetőségeket kereső lakosság számára elsősorban a rekreációs centrumok és a szabadidős sportokkal is foglalkozó egyesületek illetve klubok, valamint a heti rendszerességgel adott helyszíneken megtartott sportfoglalkozások állnak rendelkezésre. További előrelépést jelent, hogy a társadalmi változásokkal szinkronban mind nagyobb számban alakulnak önálló, öfenntartó egyesületek, amelyek alapját jelenthetik egy új, alulról építkező városi szabadidős sport struktúrának. A lakosság egy szűkebb részében továbbra is fokozatosan növekvő igény mutatkozik a testedzés egyes divatos formáinak igénybevétele iránt.

Az **egészségügy** területén a felnőtt és gyermek háziorvosi ellátás és szakorvosi ellátás biztosított a városban. A háziorvosi ellátásban az egy orvosra jutó lakosság szám meghaladja a megyei és nagymértékben meghaladja a budapesti átlagot.

A szakorvosi ellátást és gyógyító-megelőző szakellátást városi és járási szinten a Tormay Károly Egészségközpont biztosítja 5 helyszínen. Az intézmény épületinfrastruktúra és orvostechnikai felszerelése már nem éri el a mai kor követelményeit, mielőbbi korszerűsítést igényel. Az intézet esetében is egyértelműen megállapítható, hogy az országos helyzetnek megfelelően sújtják a hiányszakmákból eredő létszámproblémák. Mindezen rontottak a kötelezően nyugdíjazandó orvosok hiánya miatt keletkezett anomáliák.

A városban a **szociális ellátásnak** az Egyesített Szociális Intézmény (Ady Endre sétány 56.) a gazdája.

Épített környezet

Gödöllőt változatos beépítés, funkcionálisan jól elkülönülő városrészek és színes épített környezet jellemzi. A kialakult beépítés tükrözi a domborzati adottságokhoz való alkalmazkodást és a természeti értékekhez való viszonyulást.

Ugyanakkor Gödöllő legfontosabb városszerkezeti kérdése éppen az eltérő karakterű városrészek közötti kapcsolatok hiánya. A történelem folyamán kialakult és önállóan fejlődő egységek összenövésével, majd a közlekedési-infrastruktúrahálózat bővülésével fellépő problémák jelenleg is fennállnak. A városnak a jövőben foglalkoznia kell azzal, hogy miként tudja a városrészeket egységbe foglalni, az izolációt enyhíteni és új kapcsolatokat teremteni.

A mai város erdők és mezőgazdasági területek által övezett, és a belső részen parkokkal tagolt, halmazos, vagy mozaik jellegű területét a Szabadság út osztja északi és déli egységre. A déli városrészt a vasút és a Rákospatak tagolja tovább. A Szabadság út két oldalán elterülő városrész szerkezeti élesen elválik egymástól, a Dózsa György út – Ady Endre sétány útvonalon kívül tulajdonképpen nincs is a két terület között további, folytonosan átvezető szerkezeti kapcsolat. Ez az utcaszerkezeti sajátosság a 3. sz. főút mentén elterülő Alsó- és Felső-park, továbbá az 1860-as évek második felében az Alsó-parkon átvezető, majd a Szabadság út alatt K-nek forduló vasút, illetőleg az 1911-ben átadott HÉV következménye. A település ÉNy felé való terjeszkedését ugyanakkor éppen az 1918-ban megnyitott Gödöllő-Veresegyház vasútvonal segítette elő, amely a mai Testvérvárosok útja – Hunyadi János utca – Blaháné út nyomvonalon szelte át a települést. A megszüntetett vasútvonalnak köszönhető, hogy az alábbi utak kellő szélességükkel, ma települési főutak lehetnek. Manapság a vasútvonal egykori nyomvonalára leginkább a Galagonya utca ívelt vonalvezetése emlékeztet. Ugyancsak egy megszüntetett vasúti nyomvonal hagyta lenyomatát a település szerkezetén Fenyves és Máriabesnyő határán. Az 1867-ben épített Budapest – Hatvan vasútvonal egykor jóval hosszabb úton vezetett fel a dombok irányába. A kanyar ívét idővel levágták, de az egykori vonalvezetés még ma is jól kivehető, telkei jórészt változatlanok maradtak, amelyeket túlnyomórészt erdő borít. Az É-i városrész viszonylag szabályos utcaszerkezete a vízrajzhoz és morfológiához igazodik. A Rákospatak és a Szilháti-mellékág völgyéhez igazodó szerkezeti tengelyeket, a Dózsa György, a Testvérvárosok útja – Hunyadi János utca – Blaháné út, és a Röges utca tengelyeket, valamint az ÉNy-DK-i tengelyállású utcákat, hosszabb és rövidebb, DNy-ÉK-i tengelyállású keresztutcák vágják át. A Szabadság útról induló és a Mátyás király útba torkolló Arany János utcától K-re eső városrész (Antalhegy) szintén szabályos

utcaszerkezete a morfológiához igazodik: az Öreg-hegy és a Gudra-hegy tereplépcsőjével párhuzamos hosszanti utcákat, a tereplépcsőkre merőleges rövidebb keresztutcák szelik keresztül. A kertvárosias lakóterület a dombok irányában végül hétvégi házas üdülőterületbe megy át.

A városközpont a Szabadság út és a Dózsa György út találkozásának környezetében, tulajdonképpen a történeti településmag területén helyezkedik el. A központ fölött, É-on, a Dózsa György út mentén terül el a település temetője, amely kijelöli a XVIII. századi mezőváros beépített területének határát.

A Szabadság úttól délre eső, alsó városrész halmazos, vagy mozaikos jellegét alapvetően a Grassalkovich-kastély, a parkok, az egyetem és a lakóterületek váltakozása határozza meg. Általánosan jellemző szerkezeti sajátossága a területnek, hogy az egyes halmazok csak a fő szerkezeti tengelyek révén kapcsolódnak egymáshoz, belső struktúrájukban azonban teljesen önállóak. A vasútvonal által kettéosztott déli településrész az eltérő karakterisztikának és funkciónak köszönhetően további egységekre bomlanak. A Rákos patak nyugati oldalán fekszik a kastély és annak parkja, valamint Alvég városrész lakóterületei, amely szerkezeti tengelyei az Ady Endre sétány, Honvéd utca és Körösi Csoma Sándor utca. A patak és a vasút között fekvő terület az Isaszegi útra fűződik fel. A vasút által körülölelt terület három jól elkülönülő részből áll: az egyetem, amely települési szinten is önálló egységként értelmezhető; Fenyves városrész, amelyet kertvárosias, szabályos utcahálózatú lakóterület jellemez; illetve Máriabesnyő lakóterületei, amelyet a domborzatnak és a megszüntetett vasútvonalnak köszönhetően sokkal kuszább utcaszerkezet jellemez.

Gazdaság

A város gazdaságának meghatározó szereplői ipari, illetve ipari-szolgáltató jellegű cégek.

A helyi tőke túlnyomórészt kis- és középvállalkozások (kkv-k) formájában van jelen. Bár számuk így is alacsony, Gödöllőn a nagyvállalatoknak a társas vállalkozásokon belüli aránya meghaladja a régiós, sőt a budapesti átlagot is.

A vállalati méret és teljesítmény alapján a helyi gazdaság meghatározó szereplői multinacionális vállalkozások, pontosabban, azok itteni telephelyei. Fontos megemlíteni, hogy a Gödöllőn működő nagyvállalatok jellemzően orvos technológiai-, gyógyszeripari tevékenységet folytatnak. Ezek az ipari tevékenységek jelentős beruházásokat igényelnek, magas a termelés során keletkező hozzáadott érték, és hosszabb távú üzletpolitikát igényelnek, mint például a logisztikai, vagy egyéb szolgáltatások. A gödöllői nagyvállalatok hosszú távon is Gödöllőn képzelik el tevékenységük folytatását.

A jelentős külföldi kitérttség a helyi gazdaság szempontjából egyszerre jelent biztonságot a belső finanszírozási, tőkepiaci kockázatokkal szemben, és kiszolgáltatottságot a külföldi tőketulajdonosok üzleti döntéseivel szemben. Gödöllő kiemelkedő versenyképességet és tőkevonzó képességet mutat a térségben, és erősen érdekelt a külföldi vállalatokkal való partneri viszony fenntartásában, a tőkevonzó képességének kihasználásában.

Gödöllő kiváló stratégiai fekvése miatt (Budapest és agglomerációja keleti kapuja) valószínűleg nagyobb távlatban is vonzó lesz befektetések, gazdasági tevékenységek telepítése, bővítése számára, amelyet az M0 keleti szektor és az M31 megépítése tovább javít.

A gödöllői székhellyel rendelkező vállalkozások az egy főre jutó iparüzési adóbevételek alapján Budapesthez viszonyítva is kiugró gazdasági teljesítményt mutatnak.

Gödöllő gazdasági versenyképességét a lakosság végzettségi mutatói is alátámasztják. Egyenletes növekedés figyelhető meg 1990 és 2011 évek között mind a középfokú végzettséget szerzők, mind a felsőfokú végzettségűek népességben belüli arányában.

A foglalkoztatás szerkezete is egy tudásintenzív, korszerű városi gazdaságra utal figyelembe véve, hogy a gazdasági vezetők, törvényhozók, felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások, egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások aránya a foglalkoztatáson belül a fővárosi arányokat mutatja, és jelentősen meghaladja a járásközpontokban mért átlagot. Mindemellett a szakképzettséget nem igénylő foglalkozások aránya a budapesti adatnál is alacsonyabb.

Közlekedés

Gödöllő országos és nemzetközi főúthálózati kapcsolatait az M3 és az M0 déli szakasza felé az M31 autópályák biztosítják, E71 számmal az európai úthálózat részeként.

Az M0 - M31 jó megközelítést tesz lehetővé az ország gyorsforgalmi és főúthálózatával.

Az M3 autópálya a belterület északi részén levő 2104 jelű úti csomópontján keresztül, az M31 autópálya nyugat felől a 3.sz. főúton közelíthető meg.

A település közúti hálózatának fő problémái:

A város kelet – nyugati (3. sz. főút), illetve észak – déli (Dózsa György út/2104 jelű út, illetve Állomás út/3103 jelű út) tengelye nagy átmenő forgalmat bonyolítanak le, ezen kívül a város felső forgalmának is legfontosabb útvonalai.

Az egyes területegységek gyűjtőút hálózata csak a belső városrészekben kapcsolódnak egymáshoz, néhány útvonalra koncentrálva a forgalmat: pl. Repülőtéri út kapcsolata az Isaszegi út felé, bár az elmúlt néhány évben fontos kapcsolatok jöttek létre: Röges utca – Rét utca, Kenyérgyári út – Haraszi út.

A vasút és HÉV vonal szintbeni közúti keresztezései jelentős akadályoztatást jelentenek az úthálózaton. A HÉV keresztezések a 3. sz. főút és csomópontjainak kapacitását nagymértékben befolyásolják. A vasútállomás déli végén a 3104 jelű út keresztezése kapacitáscsökkentő tényező.

A 80a számú vasútvonal elsősorban az agglomerációs és távolsági utasforgalmat bonyolítja le, a városon belüli utazásokban kis jelentőségű.

A HÉV vonalon jelentősebb belső utasforgalom is lebonyolódik a városközpont és a vasútállomás felé.

A Volánbusz helyközi járatainak városon belüli utasforgalmi szerepük is van, de a helyi közösségi közlekedést a Volánbusz 12 helyi járata bonyolítja le. A helyi vonalak általában jó területi ellátást biztosítanak a belterületen a megállóktól mért 3-400 m rágyaloglási távolságok figyelembevételével.

A város összefüggő kerékpáros hálózata hiányzik. Az egyes meglévő kerékpáros útvonalak (pl. Dózsa György út, belváros - Blaha városrész között, belváros - Máriabesnyő között, belváros - Alsó-park) a hálózati kapcsolatok hiányában nem funkcionálnak megfelelően. A HÉV állomások és megállók kerékpáros infrastruktúrája hiányzik. A vasútállomásnál van kisebb B+R tároló.

A város gyalogos főtere a közelmúltban megvalósult, megfelelő a kapcsolata a HÉV és 3. sz. főút alatti gyalogos aluljáróval. Kedvezőtlen, hogy a Kastélypark, Erzsébet park gyalogos hálózata a 3. sz. főút és HÉV vonal terület-elvágó hatása miatt nem alkot összefüggő rendszert.

A vasútállomáson való átjárást a gyalogos felüljáró biztosítja, de korszerűtlen, nem akadálymentes. A HÉV végállomás gyalogos infrastruktúrája elavult.

Gödöllőn a P+R rendszerű parkolást csak az Állomás téri parkoló szolgálja, a HÉV megállókhöz ilyen nem kapcsolódik. A városközpontban a jelentős parkolási igények miatt fizető rendszer működik.

Jelentős parkolókapacitás csak a kereskedelmi központokhoz kapcsolódóan épült ki.

Közművesítés

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 11. § (1) bekezdése szerint: A víziközmű-szolgáltatás hosszú távú biztosíthatósága érdekében – a fenntartható fejlődés szempontjaira tekintettel – víziközmű-szolgáltatási ágazatonként tizenöt éves időtávra gördülő fejlesztési tervet kell készíteni. A gördülő fejlesztési terv felújítási és pótlási tervből, valamint beruházási tervből áll.

Gödöllő esetében az ellátásért az önkormányzat felelős, mivel a városi szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep, mint vízi-közmű vagy a város tulajdonában van.

Gödöllő város közműellátása összközműves formában épült ki. A város **vízellátása** megoldottnak tekinthető. A vízbázis oldal jelentős többlet igények biztosítására is megfelelő a saját vízbázis, és a DMRV kétoldali regionális vízbetáplálása miatt. Gödöllő város vízmű-kútjai, a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, ezen belül kiemelten érzékeny vízminőség védelmi területen fekvő településen vannak. Gödöllő belterületét érintik a DMRV Zrt. által üzemeltetett sérülékeny földtani környezetű Északi és Déli vízmű vízbázis védőövezetei. A vízbázis védőövezeteinek felülvizsgálata megtörtént, a felülvizsgált védőövezetek kijelölési eljárása folyamatban van a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságnál. A város településfejlesztése során figyelembe kell venni a fokozottan érzékeny, ezen belül kiemelten érzékeny vízminőség védelmi területeket. A víztározási kapacitás a távlati nagyobb vízigények biztosítására is alkalmas. A fejlesztéseknél az azbeszt cement anyagú fővezetékek rekonstrukciójával kell számolni. A jelentősebb iparterületek kommunális és tűzi-vízigényének biztosítása érdekében DN 150, DN

200 m-es KPE gerincezetékek kiépítése szükséges. A vízbázis, a víztározás és vízminőség szempontjából továbbra is megfelelő mennyiségben és minőségben áll rendelkezésre.

A városban a **szennyvízcsatornázás** elérte a 91 %-os kiépítettséget. A Gödöllői szennyvíztisztító-telep korszerűsítése KEOP pályázati forrásból, részben önkormányzati finanszírozásból jelenleg is folyamatban van. A korszerűsítés (III. tisztítási fokozat kiépítése) mellett a tervezett átalakítások a meglévő szennyvíztisztító-telep döntő részét érintették. A próbaüzem várhatóan 2015. március 1-től kezdődik és augusztus 31-ig tart.

Gödöllő város szennyvízcsatorna-hálózata alapvetően gravitációs, elválasztott rendszerű, de találhatók benne nyomott szakaszok is. A város szennyvizének túlnyomó része a 2 db végátemelőtől kiinduló szennyvíz nyomóvezetéken keresztül – melybe közvetlenül kapcsolódik a Gébics utcai átemelő nyomóvezetéke – jut el a Gödöllői szennyvíztisztító telepre. Emellett a keleti területek szennyvize szintén nyomott vezetéken érkezik a telepre az Alvég utcai átemelőtől. A nyomott szakaszok csőanyaga azbesztcement, LPE, KPE és KM-PVC, átmérőjük 50-500 mm közötti. A gravitációs szakaszok átmérője 100-500 mm közötti. A hálózat műszaki állapota jelenleg átlagosan 70 %-os.

A központi belterületen zárt csapadécsatorna-hálózat üzemel, mely megfelelő befogadóval – Rákos patak – rendelkezik. Útrekonstrukciók esetén vizsgálni kell a csapadécsatorna rendszer korszerűsítését.

A város kertvárosi részén a csapadékvíz elvezetése nyílt árokrendszer történik. A településen egységes csapadékvíz-elvezető rendszert kell kialakítani. Az árokrendszereket fel kell, hogy váltsák a felszínközeli zárt csapadécsatornákat, illetve a zárt szabványos mélyépítésű csapadécsatornákat.

Az energiaközművek tekintetében a város **villamosenergia-ellátása** 100%-osnak tekinthető. A nagyfeszültségű rendszer, valamint a gödöllői alállomás és az abból kiinduló közép- és alacsonyfeszültségű rendszer megfelelő kapacitásokkal rendelkezik a távlati beépítések-fejlesztések kiszolgálására is. A kisfeszültségű hálózatok fejlesztése a települési vegyes (Vt, Vk) területeknél a légvezetékes hálózatok átépítését jelentené földkábeles hálózatokká.

A város **földgázellátása** szintén 100%-osnak mondható. A város területén húzódó DN 800 mm-es nagynyomású gázvezeték, valamint a gázátadón keresztül kiépített nagy- és középnyomású gázhálózat a távlati igények kiszolgálására is alkalmas.

A **hírközlés** rendszere mind a vezetékes, mind a vezeték nélküli rendszereknél az igényeknek megfelelően kiépült, melyekről a távlati igények is biztosítható.

Táji-természeti adottságok, zöldfelületi rendszer

A város igazgatási területének erdősültsége 40% feletti, amely mind országos mind térségi (megyei) összehasonlításban átlag feletti. Ráadásul nem csak mennyiségi, hanem minőségi szempontból is kiemelkedő ez a tájhasználati adottság: a dombvidéki erdőterületen magas az idős, beállt állományok, valamint a természetes – természetközeli erdőtársulások aránya, ezért ezek erdőgazdálkodási értéke és természetvédelmi értéke is kiemelkedő. Emellett vadgazdálkodási, vadászati szempontból is hagyományosan kedvelt és értékes a terület. Ezek az adottságok erdészeti – szakmai, tudományos - szempontból is kiemelkedő jelentőségűvé teszik a várost, és emellett jelentős fejlesztési potenciált hordoznak rekreációs, turisztikai és ökológia szempontból is.

Az országos erdészeti kataszter alapján a város dél-nyugatról gazdasági erdők határolják, míg észak-északkeletről a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet védett erdőségei.

A táji adottságok predestinálják a területet a táj- és természetvédelmi oltalom magas szinten való kiterjesztésére és biztosítására. A város igazgatási területének több mint egyharmada áll valamilyen szintű természetvédelem alatt. Ezek közül területileg a legjelentősebb országos szintű védelem a Gödöllői-dombvidék Tájvédelmi Körzet - város határán is jóval túlterjedő - területén valósul meg. A belterület legjelentősebb védett területe a Gödöllői Királyi Kastélypark természetvédelmi Területe.

A város területének természeti - ökológiai értékességéből következően az igazgatási terület jelentős hányadát lefedik az országos ökológiai hálózat övezetei, valamint Natura2000-hez tartozó területek.

Helyi természetvédelem alatt áll az Erzsébet park, a Gödöllői Arborétum, a Kisállat-tenyésztési Kutatóintézet parkja, a SZIE MKK Növénytan és Ökofiziológiai Intézetének Botanikus kertje.

Környezetvédelem

Vizek szempontjából a geológiai és talajtani okok miatt Gödöllő vízbázisa érzékeny a szennyeződésekkel szemben. A felszíni vizek visszatérő elemei az eddigi programoknak is. A város belterületén átfolyó vagy álló vizek mára jobbra csapadékvíz elvezetési, és korrigáló célokat szolgálnak, így ez irányú fejlesztésük folyamatos feladatot ad az önkormányzatnak. A külterületen elhelyezkedő tavak turisztikai és rekreációs hasznosításukra már több terv is született, azonban egyelőre egyik sem lépett még a megvalósítás útjára.

A városi csatornázottság igen kedvező mutatókkal rendelkezik. A felszín alatti vizek védelme szempontjából kiemelkedő jelentőségű a még nem csatlakozottak bekötése a városi csatornahálózatba. 2014 és 2015 között megújul a városi szennyvíztisztító telep és a kibocsátott tisztított szennyvíz az előírt határértékek alatt marad. A beruházással egy régóta fennálló környezeti probléma oldódik meg.

A **levegő** minősége – bár mérési eredmények ez nem támasztják alá – jónak mondható. A város mentes ipari kibocsátóktól, így a leginkább releváns szennyezőanyagokat a közlekedés bocsátja ki. Kedvezőtlen meteorológiai helyzetben a medence jellegű fekvés következményeként ez elsősorban a belvárost terheli. Utóbbi időben és térben elég jól lehatárolható.

A szálló por mennyisége az utóbbi évek aszfaltozásainak eredményeként mára jelentősen lecsökkent. A házi égetési szabályok szigorításával is a kedvező levegőminőségét kívánja elérni a város.

A városban keletkező **hulladékok** szigetelt hulladéklerakóban történő elhelyezésére 2000 óta van lehetőség. Korábbi lerakó rekultivációja azóta lezajlott. A városi hulladékgyűjtést és ártalmatlanítást az Önkormányzati társulás tulajdonában lévő Zöld-Híd Régió Kft. végzi. A Társaság két hulladéktelepe közül az egyik Gödöllő mellett, a kerepesi Ökörtelek völgyben található. 2013-ban bevezették a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést, mely felváltotta az addig gyűjtőszigeteket. A szelektív hulladékgyűjtő szigetek ugyan megmaradtak, mivel az üveg gyűjtése a továbbiakban is az addig megszokott módon oldható csak meg. Évek óta fennálló és megoldatlan probléma az illegálisan lerakott hulladékok mennyisége, melyet a VÜSZI Kft.-nek saját költségén kell elszállítatnia.

A **zaj és rezgés** esetében egyértelműen a közlekedés a felelős. Az M3 autópálya várost átszelő szakaszán folyamatosak a lakossági panaszok, melyekre a 2015-ben induló zajvédő fal bővítés fog megoldással szolgálni. 2010-ben volt utoljára mérés, de akkor csak egy esetben mértek kismértékű határérték túllépést. A Dózsa György út és a Szabadság útra nem történt meg a közlekedési eredetű zaj mérése, így ezeken a részeken csak becsülni merjük a probléma meglétét.

1.2. Külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

TÁRSADALOM

ERŐSSÉGEK

- Magasabb szintű képzettséggel rendelkezők nagy aránya
- Családbarát környezeti adottságok (nagy zöld területek, alapvetően kertes házas településszerkezet)
- Aktív civil szerveződések nagy száma
- Erős települési/települérségi identitástudat
- Országos viszonylatban is jelentős kulturális élet
- Támogató önkormányzat (Civil ház)

GYENGESÉGEK

- Településrészek közötti jelentős különbségek
- Szabadidős lehetőségek spektrumának korlátozottsága Budapesthez képest
- Negatív természetes szaporodás, öregedő lakosság

- Nagy igény rekreációs, szabadidős és sport funkciók erősítésére – multifunkcionális sportcsarnok létesítése

LEHETŐSÉGEK

- Civil területen hatékony együttműködés lehetősége a térségben lévő településekkel
- Oktatási, képzési infrastruktúra további erősítése

VESZÉLYEK

- Autópályák közelsége miatt nő a bűnözés a városban
- Panelházas övezetben szlömösödés veszélye
- A népesség további öregedése
- A főváros központjából kiszoruló, alacsonyabb státuszú rétegek megjelenése
- A támogatásra fordítható önkormányzati bevételek csökkenése

HUMÁN INFRASTRUKTÚRA**ERŐSSÉGEK**

- Megfelelő kapacitású bölcsődei férőhelyek száma
- Szociális ellátások rendelkezésre állása
- A városi közművelődés sokszínű lehetősége
- Középiskolai oktatás jelenléte, választéka
- Egyetemi szintű oktatás jelenléte

GYENGESÉGEK

- Fiatalok számára korlátozott szórakozási lehetőségek
- Nevelési, oktatási, egészségügyi, illetve szociális ellátásokhoz kapcsolódó épületállomány egy részének korszerűtlen állapota
- Járóbeteg szakellátás hiányos, elavult infrastruktúrája

LEHETŐSÉGEK

- Pályázati forrás révén az Önkormányzat tulajdonában lévő épületállomány modernizálása (oktatás-nevelés, szociális ellátás területén)
- Szakorvosi rendelő korszerűsítése külső források bevonásával
- Sportlehetőségek és sportolásra alkalmas helyszínek kialakítása

VESZÉLYEK

- Intézményi épületek állagromlása
- Kiszámíthatatlan jogszabályi környezet
- Az önkormányzat bevételeinek csökkenése
- Az egyetemi hallgatók számának csökkenése

GAZDASÁG, TURIZMUS**ERŐSSÉGEK**

- Országos átlagnál kisebb munkanélküliség
- Üzleti park további fejlesztésére, új vállalkozások megtelepedésére van tartalékterület
- Új betelepülőknek rendelkezésre áll a volt Sony üzemcsarnoka
- Magasan képzett helyi munkaerő
- Gyógyvíz kincs
- A település gazdag bemutatható műemlékekben
- Kiszámítható helyi adópolitika
- Kiszámítható városvezetés
- Korszerű gazdasági struktúra
- Magas a tudás intenzív ipar aránya
- Kivételesen nagyarányú zöld terület (elősegíti a turizmus fejlődését)

GYENGESÉGEK

- A környező településeknél magasabb a vállalkozásokat érintő adóterhek
- Gazdasági program hiánya
- Turisztikai szolgáltatások alacsony száma, színvonala
- A kívánt profilú vállalkozások távolmaradása, letelepedésük a fővárosban vagy más településeken
- A lakosság számának csökkenése, lassú elöregedés
- A szükséges intézményi felújítások, korszerűsítések elmaradása
- Megfelelő buszparkoló hiánya hátráltatja a turizmus fejlődését
- Vendéglátó egységek, korzózásra hívó boltok hiánya alacsony száma
- Gazdaságélénkítő célú övezeti besorolások

<ul style="list-style-type: none"> Sok a fiatal A foglalkoztatási paktumra (több önkormányzat, cégek, egyetem) építve folytatható gazdasági szereplőkkel már megkezdett párbeszéd A helyi kulturális élet rendkívül erős (elősegíti a turizmus fejlődését) Elkészült a fenntartható élelmiszer stratégia Könnyített lean management oktatási anyag készült a településen, ami egy képzés keretében javítja az elhelyezkedés és munkahelyi beválás esélyeit Nemzetközileg is ismert Grassalkovich kastély és Sisi „brand” 	<ul style="list-style-type: none"> felülvizsgálata, beépítési százalék felülvizsgálata szükséges Egyedi termékek, gyógy központ hiánya (hosszabb tartózkodásra ösztönző turisztikai kínálat hiánya) Az önkormányzat és a helyi gazdaság párbeszéde nem proaktív Gazdasági munkacsoport vagy. kerekasztal hiánya (kerékpáros munkacsoport mintáján) Forráshiány (gazdaságfejlesztés, turizmus fejlesztés) Gödöllő kártya hiánya
--	--

LEHETŐSÉGEK**VESZÉLYEK**

Gödöllő az ország legfejlettebb régiójában, a Közép-magyarországi Régióban található Nemzetközi jelentőségű autópályák és csomópontjaik közelsége Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtér közelsége Gödöllői vállalkozások által elnyerhető regionális beruházási támogatás kimagasló mértéke (35-55%) Városi sportuszoda megvalósulása Szent István Egyetem, mint potenciális környezetvédelmi, gazdaságfejlesztési (duális képzés) partner jelenléte Madách Imre Szakközépiskola Szakiskola és Kollégium országosan is kiemelkedő duális képzést alakított ki (pl.: a Siemens gyárban gyakorolnak a diákok, egyedülálló vegyipari képzés is elindult) Galga menti biogazdaságok közelsége Gödöllőt elkerülő út megépülése	Vállalkozások számára elérhető pályázati források kiszámíthatatlansága Az országos infrastruktúrák fejlesztéseinek elmaradása A régióról való leválás az uniós források maximalizálása érdekében elmarad Központi költségvetési finanszírozás csökkenése Kiszámíthatatlan jogi környezet A fenntartási költségek jelentős növekedése Centralizált oktatási rendszer, alacsony a települési önállóság az oktatási tartalom meghatározásában Forráshiány Az önkormányzati iskolák vezetőit már nem az önkormányzat nevezi ki

KÖRNYEZET, TÁJ**ERŐSSÉGEK****GYENGESÉGEK**

Megyei összevetésben az egyik legnagyobb kiterjedésű zöldfelületi rendszerrel, főleg összefüggő erdőségekkel rendelkező település Jelentős természeti- táji környezet (Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet, Rákos- patak, Szárítópusztai víztároló, Babati-tavak, Arborétum, Alsó- és Felső park, Erzsébet park) Biológiailag aktív felületek jó szennyezőanyag megkötése Kertvárosi jelleg	A nagy zöldfelületeknek köszönhetően allergén flóra jelenléte Gyakori illegális hulladéklerakás A természeti-táji környezetre épülő ökoturizmus alulreprezentáltsága

LEHETŐSÉGEK**VESZÉLYEK**

A lakóterületeken rendelkezésre álló beépítetlen területek közparkká alakításának lehetősége A meglévő zöldfelületi állomány közösségi célokra	Közúti és vasúti zajterhelés A környezeti elemek fokozódó igénybevétele Környezeti terhelés (illegális szemétklerakók szaporodása,

történő hasznosítása

- Termálvíz gyógyászati-idegenforgalmi célú hasznosítása

közlekedésből származó zaj- és légszennyezés erősödése) növekedése

- Beépítések számának növekedésével zöldterületi veszteség

ÉPÍTETT KÖRNYEZET

ERŐSSÉGEK

- Nemzetközi és országos jelentőségű műemlékek és történelmi örökség (Grassalkovich kastély és Szent István Egyetem épületegyüttese, Máriabesnyő egyházi épületei, városközponti műemlékek)
- Változatos beépítés, funkcionálisan elkülönülő városrészek
- Markáns, jól funkcionáló városközpont és városközponti intézmények
- Kertvárosi jelleg, élhető, családbarát környezet
- Biológiailag aktív felületek jó szennyezőanyag megkötése

GYENGESÉGEK

- Közlekedési nyomvonalak által elszigetelt városrészek közötti kapcsolatok hiánya
- Közúti és vasúti zajterhelés
- Városközponti parkolási problémák
- A nagy zöldfelületeknek köszönhetően allergén flóra jelenléte
- Táj- és településkarakter-idegen lakótelepi beépítés beékelődése az Alsó-parkba és a városközpontba.
- Funkciót veszített gazdasági területek (Sony-gyár, Ganz-telep, Szárító-pusztá)

LEHETŐSÉGEK

- Az épített és természeti örökség értékeire alapozott idegenforgalom fellendítése
- Termálvízre alapozott gyógyászati és idegenforgalmi létesítmények megvalósítása
- Az ökoturizmus fejlesztése a természeti-táji környezet élővilágára támaszkodva

VESZÉLYEK

- A környezeti elemek fokozódó igénybevétele
- Környezeti terhelés (illegális személtlerakók szaporodása, közlekedésből származó zaj- és légszennyezés erősödése) növekedése
- Beépítések számának növekedésével zöldterületi veszteség
- a turisztikai és termálgyógyászati beruházások támogatásának csökkenése
- az idegenforgalom volumenének stagnálása, csökkenése

KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA

ERŐSSÉGEK

- M3-M31 autópályák közelsége
- Vasúti és HÉV megállóhelyek elérhetősége (ráhordó buszjáratok, vasútállomásnál P+R, B+R parkolók)
- Megépült kerékpárutak (Dózsa György út, belváros - Blaha városrész között, belváros - Máriabesnyő között, belváros - Alsó-park)

GYENGESÉGEK

- Közlekedési pályák elvágják a városközpont terület egységeit
- A városközponton áthaladó utak, kötöttpályás közlekedési nyomvonalak környezeti terhelése
- Az összefüggő kerékpárutak rendszerének hiánya
- Közösségi közlekedéssel rosszul ellátott területek
- Belterületek utak folyamatos megújításának és karbantartásának volumene az erre vonatkozó igény szint alatti

LEHETŐSÉGEK

- Kerékpáros-barát Város Program folytatása, új kerékpáros útvonalak kiépítése (városrészek összekötése, a szomszédos települések felé, a Rákospatak mentén regionális kerékpárút létesítése)
- M2 metró és Gödöllői HÉV összekötés
- elkerülő út megépítésével további területek feltárása a gazdaság fejlesztése számára

VESZÉLYEK

- Országos pályázati lehetőségek csökkenése vagy megszűnése a közúti közlekedési infrastruktúra továbbfejlesztéséhez
- Elkerülő út megépítésének elmaradása

KÖZMŰ INFRASTRUKTÚRA

ERŐSSÉGEK

- Település vízellátó hálózat kiépítettsége 100%-os
- Vízmű rendszer a távlati igényeket is biztosítani tudja
- Szennyvízcsatorna hálózat jelentős része „fiatal”
- Szennyvíztisztító telep korszerűsítése folyik, határérték túllépése megszűnik
- Vízfolyások mederrendezése megkezdődött
- Villamosenergia-ellátás 100%-os
- Távközlési hálózat a település nagy részén kiépült

GYENGESÉGEK

- Vízbázis érzékenysége, sérülékenysége
- Vízvezeték nagy része (fővezeték) régi építésűek, anyaguk elavult
- Szennyvíz-csatornázottság nem teljes körű (üdülő övezet)
- Csapadékvíz-elvezetés sok helyen nem megoldott, árkok hiánya
- Hidak átmerseinek keresztmetszete sok helyen nem megfelelő
- A lakóterületek egy részén (pl. Máriabesnyőn) az utak keskenysége akadályozza a teljes közművesítés kiépítését.

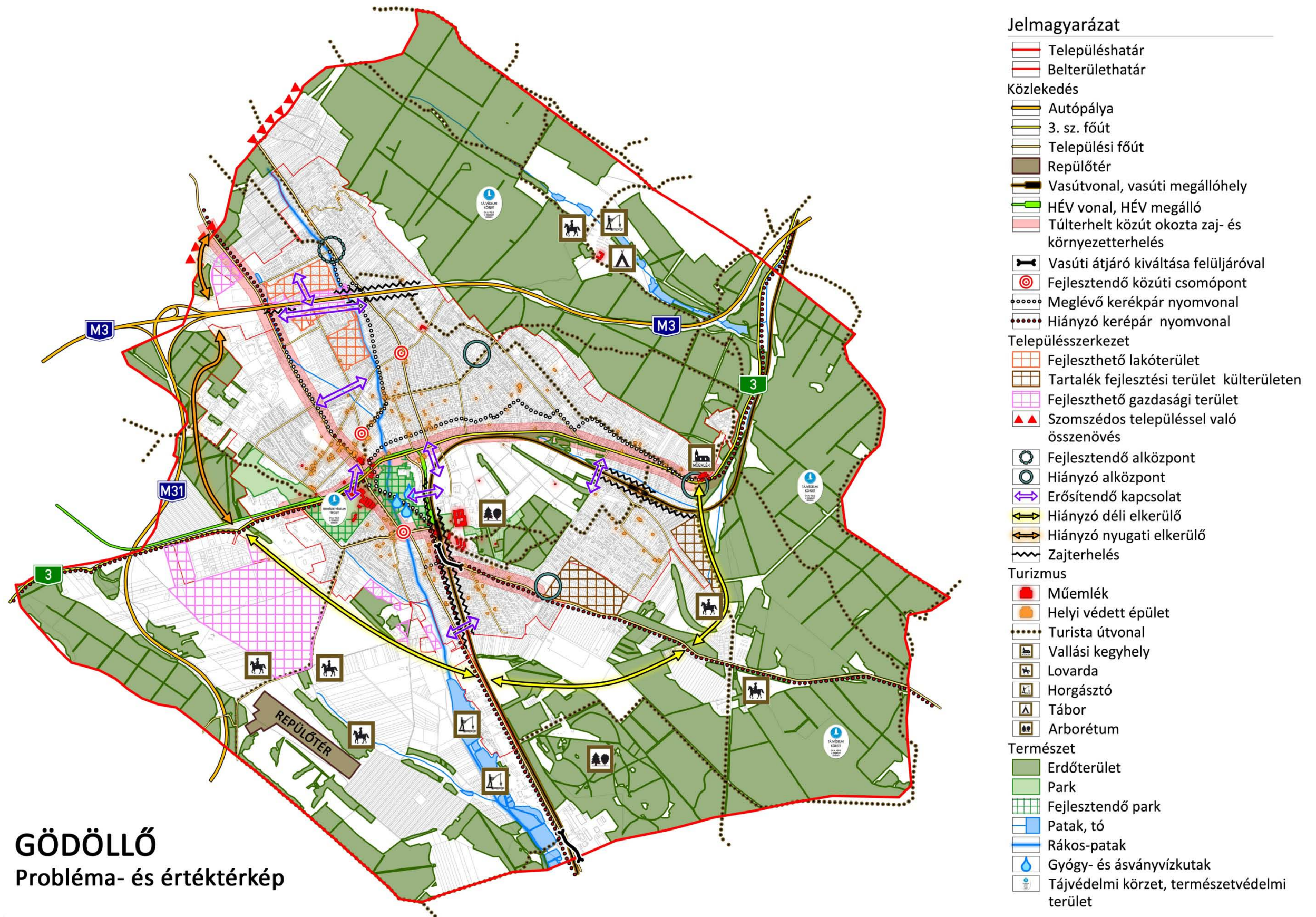
LEHETŐSÉGEK

- Régi vízvezeték folyamatos rekonstrukciója
- Szennyvízcsatorna kiépítettségét teljes körűvé tenni
- Csapadékvíz-elvezetés folyamatos tervszerű kiépítése, megoldása
- Vízfolyások további rendezése
- Növekvő elektromos energiaigény tudatformálással történő mérséklése

VESZÉLYEK

- Az előregedett vízvezetékekben csőtörések jelentkezhetnek
- Az egyre intenzívebb csapadékmennyiség az árkok hiánya, valamint a meglévők nem megfelelő, hiányos karbantartása miatt növekszik az elöntés veszélye
- A városi csatornahálózat nehezen kezeli a szélsőséges csapadékmennyiséget
- Híd átmersek nem megfelelő keresztmetszetei nagy intenzitású csapadék esetén a víz mederből történő kilépését okozhatja, veszélyeztetve ingatlanokat

2. Problématérkép/értéktérkép

3. **Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek**

Gödöllő városszerkezete földrajzi és funkcionális értelemben tagolt. Az eltérő domborzati adottságok, a különböző funkciók mozaikszerű elhelyezkedése, a közlekedési hálózatok által felszabdalt területek önálló, könnyen determinálható városrészeket határoznak meg.

Gödöllő is – mint számos hasonló méretű és történelmi idővonallal rendelkező város – alapvetően három nagyobb, koncentrikus körként elhelyezkedő településrészből áll. A külső övet a munkahelyi területek jellemzik, ezt követi egy belső lakóöv, amely a történelmi belvárost veszi körül. Gödöllőn a külső övezetben ipari-szolgáltató tevékenységek és még beépítetlen, jó levegőt biztosító zöldfelületek váltogatják egymást. Az ipari-szolgáltató területek az elmúlt években folyamatos bővülést mutatnak, melyek elsősorban a jó adottságokkal rendelkező közlekedési tengelyek és ezek csomópontjai körül helyezkednek el (M3 autópálya és Dózsa György út, illetve M31 autópálya és 3 sz. főút csomópontjaiban). A belső lakóöv többnyire nem egy homogén családi házas övezetet jelent, vannak benne sűrűbb beépítésű, illetve eltérő funkciójú övezetek. Jellemző, hogy egy-egy bevezető út mentén kereskedelmi, szolgáltatási és egyéb telephelyek telepedtek meg, és így ipari-szolgáltató övezet ékelődik be a városszövetbe, a külső övtől egészen a belvárosig. A családi házas beépítést a centrum felé haladva egy magas házas, intenzíven beépített átmeneti lakóöv (panelházak) követi, amely a '70-es évek hagyatéka. Gödöllő történelmi városmagja az elmúlt években megindult fejlesztéseknek köszönhetően kezdi fölépíteni a belvárostól elvárható funkcionális és mentális szerepkörét. A tematikus terek kiépítése, a főtér megújulása, a parkolási rend szabályozása mind a belváros működésének fejlődését jelentik, amelyek egyben a város identitásának mélyítését és a városlakók lokálpatrióta-érzését is erősítik.

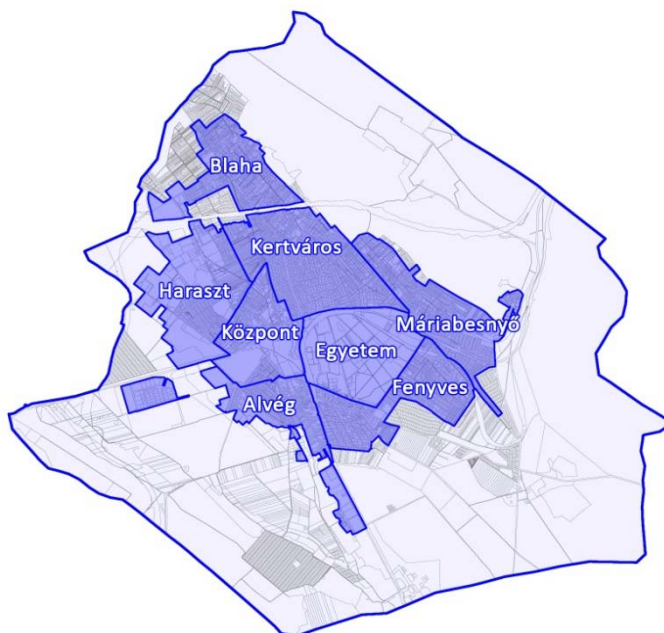
Gödöllő egyediségét hangsúlyozza a város súlypontjába beékelődött három, nagyterjedésű zöldfelület: az „Egyetemváros” (összefüggő zöldfelületek, botanikus kert, erdőterületek), a Felső-park és Alsó-park. A három zöldfelület egyfajta zöldfolyosót alkot. Ugyanakkor közülük csak az Alsó-park igazi része a város mindennapi életének, amely a rajta átvezetett sétányoknak és kerékpárutaknak köszönhetően biztosít kapcsolatot a belváros és a déli lakóterületek között. A körbekerített Felső-park a kastély műemlék-együttesének részét képezi, míg az Egyetemváros inkább elszeparálja a délkeleti (Fenyves) lakóterületeket a centrumtól.

3.1. **Településrészek**

Gödöllő földrajzilag és funkcionálisan tagolt városszerkezete igényli az eltérő, városrészi megközelítés alkalmazását. Az egyes városrészek ugyanakkor nem rendelkeznek önállósággal (sem részönkormányzattal, sem városi ranggal).

A korábbi 2008-2013-as IVS-ben lehatárolt városrészek kijelölése a településfejlesztési koncepció és településszerkezeti terv alapján, városi és külsős szakemberek bevonásával, valamint mélyinterjúk feldolgozásával készített mentális térképre támaszkodva készült. Az akkor meghatározott kilenc városrész-lehatárolás ma is aktuális, jelen ITS is az akkori lehatárolásokat követi, melyek az alábbiak:

- Központ
- Egyetem
- Haraszt
- Kertváros
- Máriabesnyő
- Fenyves
- Alvég
- Blaha
- Külterület

Gödöllő városrészeinek elhelyezkedése

Meg kell jegyezni, hogy a városrészeknek a külterület irányában történő lehatárolása még változhat, az azóta történt vagy előirányzott fejlesztések miatt.

Az alábbi táblázatok a településre és a lehatárolt városrészekre készült 2001-es és 2011-es népszámlálási adatokat ismertetik. A két időpont kiválóan ábrázolja a Gödöllőn és városrészein végbement demográfiai- és lakásállomány-változásokat.

Városrész	Gödöllő összesen		Központ		Egyetem		Haraszt		Kertváros	
	2001.	2011.	2001.	2011.	2001.	2011.	2001.	2011.	2001.	2011.
Lakónépesség száma	31105	32522	10277	9254	1801	2087	1477	1403	6964	7567
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,6	15,4	14,7	13,1	7,5	4,6	10,8	11,3	18,3	17,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	66,3	63,2	68,0	61,6	84,5	87,5	57,0	50,1	63,2	61,1
Lakónépességen belül 60-x évesek aránya	17,1	21,4	17,2	25,4	8,1	8,0	32,2	38,6	18,5	21,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	17,2	8,4	14,7	8,1	2,5	0,2	19,1	9,8	22,0	10,7
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	24,3	33,5	25,4	30,7	61,1	64,6	20,2	27,5	18,6	30,7
Lakásállomány (db)	11114	12547	4515	4866	324	320	467	476	2394	2648
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	8,3	2,7	3,3	1,2	0,9	0,3	9,0	2,3	11,7	3,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	39,9	38,6	33,5	31,0	77,6	77,4	39,4	37,0	37,3	37,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	10,3	5,7	7,7	4,9	1,9	0,1	13,7	7,7	13,1	7,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	57,0	58,1	63,1	63,6	22,6	23,5	54,6	57,0	58,6	59,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	31,5	30,9	32,1	35,4	33,7	31,3	37,7	39,1	33,6	29,8

(Forrás: KSH 2001. és 2011. népszámlálási adatok)

Városrész	Máriabesnyő		Fenyves		Alvég		Blaha		Külterület	
	2001.	2011.	2001.	2011.	2001.	2011.	2001.	2011.	2001.	2011.
Lakónépesség száma	3173	3565	3103	4131	2176	2121	1723	2040	403	351
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	21,1	18,6	21,5	20,8	15,0	13,0	20,8	18,8	15,9	17,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,9	63,4	64,3	63,8	62,3	60,9	66,2	62,4	73,2	66,6
Lakónépességen belül 60-x évesek aránya	14,0	18,0	14,2	15,4	22,7	26,1	13,0	18,8	10,9	16,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	26,4	13,8	12,6	5,0	18,2	8,6	20,4	7,1	27,1	19,7
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	19,6	29,7	32,2	48,1	21,5	29,8	23,4	34,1	31,6	21,1
Lakásállomány (db)	991	1203	1011	1406	720	744	593	757	99	127
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	12,6	4,3	8,1	1,9	12,1	4,6	18,7	5,4	38,4	6,3
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	42,3	37,4	36,1	33,0	38,9	40,4	36,9	32,9	58,3	47,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	17,1	9,6	8,4	3,6	10,9	6,0	11,5	4,6	20,7	14,5
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,7	59,7	61,3	64,6	57,1	55,5	59,7	63,0	39,9	52,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	27,1	26,7	24,1	20,4	35,2	35,3	24,4	24,7	45,2	

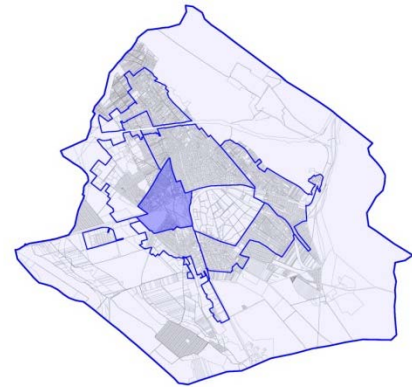
(Forrás: KSH 2001. és 2011. népszámlálási adatok)

Az adatok alapján a következő megállapítások tehetők:

- A Központ területén a lakásszám jelentősen – kb. 350 darabbal - növekedett, ugyanakkor a lakónépesség száma közel ezer fővel csökkent, amely a minőségi átalakulás jele.
- A legdinamikusabban növekvő városrészek, ahol a lakásszám és népességszám is jelentősen növekedett: a Kertváros, a Fenyves, Máriabesnyő és a Blaha.
- Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya nagymértékben csökkent, 8,3 %-ról 2,7 %-ra, ezen belül is a Központ, az Egyetem és a Fenyves területén szinte alig maradt ilyen.
- A gyermekkorúak aránya a lakónépességen belül Máriabesnyő, Fenyves és a Blaha városrészekben a legmagasabb.
- A leginkább öregedő városrészek, ahol a 60 éven felüliek aránya az átlagot meghaladó mértékű, a Központ, a Haraszt és az Alvég.
- A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya – az Egyetem városrészt figyelmen kívül hagyva – kiemelkedően magas a Fenyves városrészben, de az átlagot meghaladó a Blahán is.
- A foglalkoztatottak aránya az aktív korú népességen belül a legmagasabb a Fenyves és a Blaha városrészekben.
- A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül az Alvégen és a külterületen a legmagasabb.
- A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a legmagasabb a Központban, az Alvégen és a Haraszt városrészben.

3.1.1. Központ

A Központ a település súlypontjában, a fő közlekedési útvonalak kereszteződésében (Szabadság út és a Dózsa György út csomópontjában) helyezkedik el, melyek biztosítják a belváros kiváló közlekedési kapcsolatait. Északról a Haraszt (a Körösfői Kriesch Aladár utca mentén) és Kertváros (a Szőlő és Bethlen Gábor utca mentén) városrészek, dél felől az Alvég (Tessedik Sámuel út és Honvéd utca – Ady Endre sétány mentén) és az Egyetem (vasútvonal mentén) városrészek határolják. A belváros nemcsak a múltban, hanem a jelenben betöltött kiemelkedő közigazgatási, kereskedelmi, szolgáltatási funkciója alapján is teljes értékű központja a városnak. Beépítése változatos, köszönhetően a számtalan különböző

funkciónak, az eltérő történelmi időszakok lenyomatainak, illetve a beépített területek és zöldfelületek váltakozásának. A területen műemlékek (Grassalkovich-kastély, Testőrlaktanya, Hamvay Kúria, volt járási hivatal épülete, Mária-oszlop), kiemelt zöldfelületek (Felső-park, Alsó-park), szecessziós épületek találhatóak, melyek nem csak a helyeik, de az idelátogató turisták számára is valódi értékeket jelentenek. A centrumot panel-negyedek (Palotakerti lakótelep, Erzsébet lakótelep, János utcai lakótelep és ide sorolható még a Kazinczy lakótelep is) veszik körül, és egyfajta magasházas gyűrűként szeparálják el a belvárost a környező családi házas lakóterületektől. A városrészben beépíthető tartalékterületek nem állnak rendelkezésre, azonban az avultabb épületállomány felújítása, átépítése még biztosít fejlődési lehetőséget.

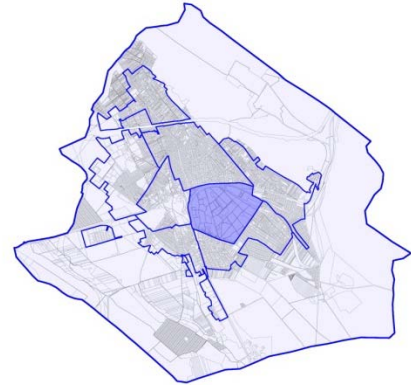
SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Igazgatási központ • Kereskedelmi központ • Sok közintézmény, kereskedelmi és vendéglátóhely • Forgalmas közterek • Műemlék épületek • Kulturális és idegenforgalmi hagyományok • Történetileg kialakult városszerkezeti és építészeti értékek • Egyes részekben karakteres környezet és kedvező városkép • Nagy parkok közelsége, értékes növényállomány • Jó tömegközlekedés 	<ul style="list-style-type: none"> • Rossz hatásfokú energiateherhasználat • Nagy felújítási igény • Parkolási gondok • A városrész kétoldali kapcsolatának gyengesége • Kerékpárút hálózat részleges kiépítése, hiányzó kapcsolatai az egyes városrészek irányába • A Dózsa György út kettészabja a teret, a gyalogosok számára nehéz az átközlekedés • Lakótelepi házak rendezetlensége építészeti kontrasztja a kastéllyal és a hagyományos épületekkel • Értékes épületek kihasználatlansága (Testőrlaktanya, Rézgombos, stb.) • Kevés, de növekvő számú, magas színvonalú szolgáltató • Nem megfelelő, de javuló üzleti infrastruktúra
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Zöldterületek megújulása • Új kereskedelmi és szolgáltatási funkciók megjelenése • Üzleti központ fejlesztése • Ügyfélbarát igazgatási terek kialakulása • Belvárosi turisztikai lehetőségek kihasználása • A városközpont rehabilitációjával a belvárosi karakter és funkciógazdagság erősítése, a városi/kulturális élet élénkítése • Színvonalas közterület rendezéssel, forgalomcsillapítással összefüggő gyalogos városközpont kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • A népesség fogyása és elöregedése folytatódik • Az idegenforgalom nem fejlődik megfelelően • A közterület rendezés folytatása elmarad • A fejlesztéseknél beruházók/üzleti partnerek hiánya • Nem történik meg a forgalomcsillapítás kiterjesztése • Multinacionális kereskedelmi vállalkozások városszéli terjeszkedése • A középületek és közparkok további felújításának elmaradása • Nem folytatódik az egységes és karakteres gyalogos városközpont kiterjesztése

- A használaton kívüli értékes épületek közhasznú funkcióval megtöltése és környezetük rendezése
- Az idegenforgalmi adottságok jó hasznosítása, a vonzerő növelése
- Magánberuházók funkcióbővítő fejlesztése (pl. régi városháza, testőrlaktanya)

3.1.2. Egyetem

Az Egyetem városrész Gödöllő közepén helyezkedik el. A városrészt északról a vasútvonal öleli körbe, dél felől a Fenyves (Őz utca és Fácán sor mentén) városrész határolja. A városrész egy speciális területe Gödöllőnek, ahol a kampusz és összefüggő erdő és mezőgazdasági területek dominálnak. A városrész hangulata ezért részben külterületen fekvő zöldterületekre, illetve szántóföldekre emlékeztet, noha a város főtere másfél kilométerre fekszik. Gödöllő hatályos településszerkezeti tervén a terület túlnyomó része különleges oktatási területbe, különleges beépítésre nem szánt területbe és erdőterületbe van sorolva. Lakóterület csupán a Fácán sor mentén, vékony sávban található. A városrész legfőbb problémája a vasútvonalnak köszönhető izoláltság. A Szent István Egyetem kampusza elhelyezkedéséből és intézményi formájából kifolyólag egy város a városban. Az itt lakók többsége az egyetemi hallgatókból és oktatókból tevődik össze. A nagyszámú hallgató (több mint 4000 diák) a tanulmányai alatt helyben, kollégiumban, illetve albérletekben lakik.

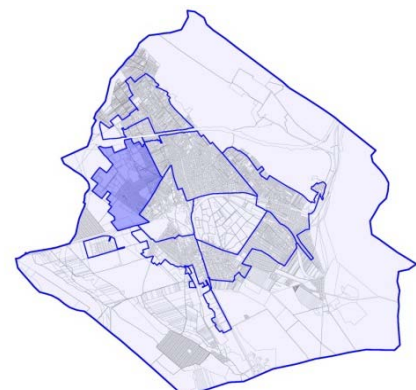

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Centrális fekvés (Belváros, vasút, HÉV, közlekedési csomópontok közelsége) • Kellemes környezet • Magasan kvalifikált népesség • Nemzetközi hírnév • Kutatási fellegvár 	<ul style="list-style-type: none"> • Rossz közlekedési összeköttetés • A várostól való elzártság • Tömegközlekedés hiánya • Más városrészt is elzár a központtól
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Az egyetemi polgárok bekapcsolása a város életébe • Tudományos központ továbbfejlesztése • A hallgatók létszámának növelése • A városrész bevonása a város idegenforgalmi vérkeringésébe • Építészeti örökség láthatóvá tétele 	<ul style="list-style-type: none"> • Elszigetelődik a várostól • Az oktatók és egyetemisták nem vonhatók be a város életébe • Csökken az egyetem hallgatói létszáma

3.1.3. Haraszt

A városrész Gödöllő nyugati részén helyezkedik el, amelyet keletről a Dózsa György út, délről a Körösfői Kriesch Aladár utca, nyugatról és északról a külterületi és belterületi határ közé „szorult” keskeny külterület határol. A tervek szerint ebben a sávban vezetne a Gödöllőt elkerülő út nyomvonala. A területet alapvetően kertvárosias beépítés jellemzi, amelyet dél és kelet felől lakótelepek, északról ipari üzemek vesznek körbe. A városrészben jelentős zöldterületet jelent a temető. A

városrész Gödöllő központjához közel esik, a Dózsa György út és 3 sz. főút közelsége pedig kiváló közlekedési kapcsolatokat biztosítanak a főváros irányába.

A városrész kevés tartalék fejlesztési területtel rendelkezik, főként a Dózsa György úttól DNY-ra, azonban ettől ÉK-re pedig a Rákos-patak mélyfekvésű területe korlátozza a beépíthetőséget. Az elkerülő út - mára kérdésessé vált 3. sz. főút – M3 csomópont közötti szakasza - segítené a Dózsa György út jelentős forgalmának csökkentésében. A Táncsics Mihály út mentén található a város sportcentruma, ahol újonnan épült futballpályák létesültek, szomszédságában pedig magántulajdonban lévő tenispályák és rendezvénycentrum található (Villa Grande Rendezvény Centrum).

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Kedvező elhelyezkedés (Központ, közúti és tömegközlekedési csomópontok közelsége) • A gazdaság fő szereplő itt telepedtek meg • Szép lakókörnyezet • Városrészben található sportpályák, sportcentrum 	<ul style="list-style-type: none"> • Előregedett lakónépesség • Fialatok aránya nagyon alacsony • A lakosság képzettségi szintje a gödöllői átlag alatti • A lakóterületek közvetlen szomszédsága a gazdasági területekkel
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Zöldterületek megújulása • Művésztelep rehabilitációja • Közvetlen csomópont a tervezett városi elkerülő úttal, ami tehermentesíti a belső úthálózatot 	<ul style="list-style-type: none"> • A kevésbé képzett lakosság anyagi nehézségeiből kifolyólag nem tud hozzájárulni a fejlesztésekhez • Az idősödő népesség elszegényesedése, nem tudnak hozzájárulni a fejlesztésekhez

3.1.4. Kertváros

A Kertváros Gödöllő belső területeinek egyike. Északról az M3 autópálya, keletről részben külterület, részben Máriabesnyő (Batthyány Lajos utca mentén) városrész a határa. Délről a 3 sz. főút, nyugatról részben Haraszt (Dózsa György út mentén), részben a Központ (Szőlő és Bethlen Gábor utca mentén) városrészek határolják. A Kertvároshoz sorolják a terület keleti oldalán fekvő Királytelepet, és az új ingatlanfejlesztésként kialakult Csanak városrészeket. A területet homogén, jellemzően családi házas beépítés jellemzi. A városrész szinte teljes egészében beépült, csupán a Röges utca és Rákos patak között, valamint az autópálya mentén maradtak fenn tartalékterületek, amelyeket a TSZT lakóterületekbe, illetve kereskedelmi, szolgáltató területekbe sorol, de ezek felhasználást a mélyfekvés nehezíti. Legfőbb közlekedési tengelyei az észak-déli irányú Hunyadi János utca - Testvérvárosok útja tengely, illetve a kelet-nyugati irányú Mátyás király utca, illetve a Grassalkovich Antal utca. A Kertváros Gödöllő egyik legexkluzívabb lakónegyede. Történelmi városrész, régi villás hangulata igényes lakosságot vonz.

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Kedvező elhelyezkedés (Belváros, tömegközlekedési csomópontok közelsége) • Kellemes lakókörnyezet, rendezett utcák 	<ul style="list-style-type: none"> • Alközpont hiánya • Előregedett, bár fokozatosan megújuló lakásállomány • Gyenge lakossági önszervező erő
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Zöldterületek megújulása • A humán szolgáltatások megjelenése a városrészben • Kereskedelmi szolgáltatások bővítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Közterületek felújításának elmaradása • Az intézményellátás hiányosságainak fennmaradása

3.1.5. Máriabesnyő

Máriabesnyő Gödöllő keleti oldalán helyezkedik el. Nyugatról a Batthyány Lajos utca – Klapka György út – Peres utca választja el Kertváros, Egyetem és Fenyves városrészeketől. Keleti oldalról a Gödöllői-dombság vonulatai és kiterjedt erdőterületek veszik körül. Máriabesnyőhöz tartozik még a városrész északi oldalán, a dombokra felkúszó Antalhegy, illetve a magányosan álló Incső lakópark, amely a 2000-es évek elejétől kezdve folyamatosan épült ki. A városrész keleti oldalán, a vasút és a 3 sz. főút közötti tartalékterületeket a TSZT településközpont vegyes területbe sorolja, amely Máriabesnyő alközpontjává fejlődhetne a jövőben (ezt a funkciót erősítené a mellette kiinduló elkerülő út megépülése is). A városrészben a TSZT tartalék lakóterületeket nem határoz meg, ugyanakkor a Havas utca és az erdőterületek között nagykiterjedésű, felparcellázott, de jelenleg mezőgazdálkodási művelés alatt álló földek találhatóak. A domborzati adottságoknak és a szomszédos zöldterületeknek köszönhetően a városrész Gödöllő egyik legszebb városrésze. Hagyományai, történelme, földrajzi helyzete sokkal többre predesztinálja a városrészt, mint amit most mutat. A városrészben található máriabesnyői kegyhely az egyházi és kulturális élet jelentős központja, és az idegenforgalom sajátos szegmensét, az ún. vallási turizmust jeleníti meg a városban. Az Incsőnek nevezett különleges lakóparkot az Első Magyar Hazai Lakópark Kft. építette ki, ahol kifejezetten a magyarságtudat erősítését és a hagyományőrzést tartják szem előtt.

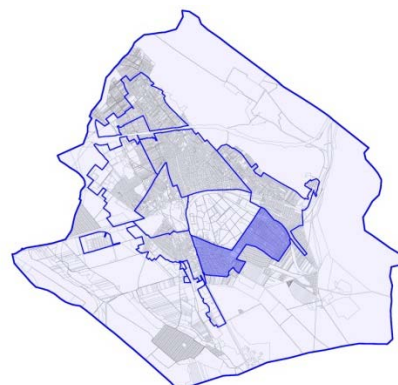

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Országosan ismert, látogatott kegyhely • Térségi szintű turisztikai (vallási) vonzerő • Szép lakókörnyezet • Fiatalodó népesség, javuló képzettségi szint • sok értékes épület • Kereskedelmi-szolgáltató terület kialakulása 	<ul style="list-style-type: none"> • Városközponttól való távolság • Kevés kiegészítő szolgáltatás • Utcák keskenyek, nem szélesíthetők tovább
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Szálláshelyek kialakítása • Új turisztikai szolgáltatások bevezetése (lovas, kerékpáros, gyalogos túraútvonalak kiindulópontja) • Infrastruktúra fejlesztése • Közlekedés biztonságosabbá tétele járdaszigetek építésével • Kereskedelmi- és szolgáltató terület továbbfejlesztése • A kegyhely turisztikai attrakcióinak bővítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Az infrastruktúra fejlesztések (útburkolatok, járdák, közművek) megoldhatatlansága a közterületek keskenysége miatt • További beruházások elmaradása

3.1.6. Fenyves

A Fenyves Gödöllő déli városrésze, amelyet nyugatról a vasútvonal, északról az Egyetem, keletről Máriabesnyő (Klapka György út mentén) városrészek határolnak. A városrész magába foglalja Nagyfenyves területet is, amely a vasút szomszédságában fekszik. A városrész egyik legnagyobb problémája az elszigeteltség. Az Egyetem városrész megakadályozza Fenyves és a többi városrész – legfőbbképp a belvárossal való – urbánus összenövését, összekapcsolódását.

A városrész szeparáltságát tovább erősíti a jó közlekedési kapcsolatok hiánya. A belváros, illetve a fontos közlekedési hálózatok elérése keleti vagy nyugati irányban történhet, azonban mindkét esetben a vasútvonal szintbeli keresztezésével. A vasúti átjáróknál gyakori a hosszú várakozási idő és a feltorlódott forgalom. Fenyves közlekedési problémáin a déli elkerülő út segíthetne. Az infrastruktúra további terhelését vetíti előre az, hogy Fenyves Gödöllő legdinamikusabban fejlődő és növekvő városrésze. A 2001-es és 2011-es népszámlálási adatok szerint, az eltelt tíz év alatt 397 új lakóingatlan épült, és 1028 fővel nőtt a városrész lakónépessége. Ez a tendencia a következő években minden bizonnyal folytatódni fog, ugyanis a Jászóvár utca, Ottlik Géza utca és Rónay György utca mentén számos üresen álló lakótelek található. A TSZT további beépítésre szánt tartalékterületeket nem határoz meg, ugyanakkor a Köztársaság út és Rónay György utca között Gödöllő legnagyobb kiterjedésű – jelenleg mezőgazdasági területekbe sorolt – már felparcellázott földjei találhatóak, amelyek jelenleg külterületen fekszenek.

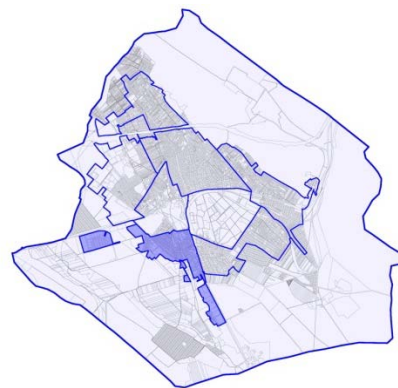
SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Kedvező elhelyezkedés, szép természetes környezet • Kellemes lakókörnyezet, tágas udvarok • Összetartó lakóközösség • Magasan kvalifikált népesség • Magas presztízsű utcák • Magas foglalkoztatottság 	<ul style="list-style-type: none"> • Közlekedés nehézséges • Rossz minőségű utak • Rossz tömegközlekedés, a városrész déli fele tömegközlekedéssel nem elérhető • A lakosság hozzájárulása a fejlesztésekhez nehezen elérhető
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • A természeti értékek kihasználása • Városrészi alközpont kialakulása • Fejlesztésre alkalmas területek 	<ul style="list-style-type: none"> • A városrész tovább terjeszkedik a külterületen • A természeti értékek elfecsérlése

3.1.7. Alvég

A Gödöllő délnyugati részén fekvő Alvéget északról a Belváros Alsó- és Felső parkja, keletről a vasútvonal és Fenyves városrész határolja. A városrész igen tagolt: a lakóterületek közel a belvároshoz találhatóak, nyugati oldalon, elkülönülve áll Gödöllő új üzleti parkja, délen pedig egyéb ipari területek, és a Szárítópusztai-víztároló tavai mentén kialakult számtalan különböző funkciók találhatóak (lakóterületek, üzemi területek, kutatóintézet) meg. A TSZT további tartalék-lakóterületeket nem, jelentős gazdasági területeket ugyanakkor meghatároz. A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területbe sorolt területek jelenleg külterületen fekvő szántóföldek. A városrész legfontosabb útvonalai az Isaszegi út és az Ady Endre sétány.

Alvéget is érintené a déli elkerülő út, amely biztosítani tudná a jövőben beépülő gazdasági területek közötti kapcsolatát. Az Alvéghez közel eső külterületen fekszik a gödöllői sportrepülőtér, a város szennyvíztisztítója, továbbá a szép természeti környezetben fekvő lovardák és díszfaiskola. Alvég kiváló elhelyezkedésének, a belváros, a kastély és a parkok közelségének köszönhetően a városrész lakóingatlanainak ára folyamatosan emelkedik, noha lakónépessége kismértékben csökkent a 2001-es népszámlálás óta.

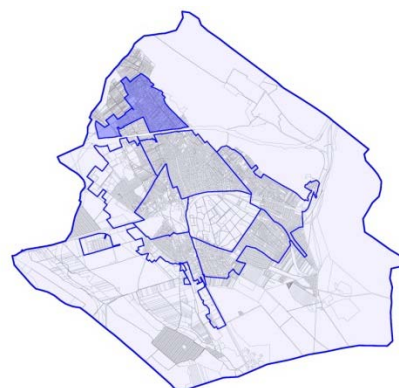
SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Kedvező elhelyezkedés (Belváros, közlekedési csomópontok) • Jó közlekedési kapcsolatok 	<ul style="list-style-type: none"> • Az oktatási infrastruktúra rossz minősége • Foglalkoztatott nélküli háztartások magas aránya • Öregedő népesség

<ul style="list-style-type: none"> • Kedvező természeti adottságok • Grassalkovich-kastély, Alsó- és Felső-park közelsége 	
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Sok szabad terület • Horgásztavak rekreációs célból történő intenzívebb kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> • Természeti környezet állapotának leromlása • Az alacsony jövedelmű családok nem tudnak hozzájárulni a fejlesztésekhez

3.1.8. Blaha

Blaha városrész Gödöllő északi részén, az M3 autópályától északra fekszik. A legtöbbször a Kecskés és Boncsok területeket is Blahához sorolják, így északi határának a Szadával közös településhatárt is lehet tekinteni. Dél felől az M3-as sztráda határolja, markánsan elválasztva a városrészt a település magjától. Annak ellenére, hogy Blaha és a szomszédos Kertváros városrészek között három aluljáró és egy gyalogos felüljáró is kapcsolatot teremt, az autópálya fizikai és mentális értelemben is elválasztja Blahát a település többi részétől. A századelőn és a két világháború között a budapestiek nyaraló-villatelepeként kiépült városrész ma is sokat őriz egykori eleganciájából, több kiemelkedő építészeti értékű villa található itt. Ezen értékek ugyanakkor nincsenek a köztudatban, amely jól jellemzi a városrész identitáshiányát. Ennek oka lehet az alközpont hiánya, az alvóvárosi szerepkör, ugyanis az itt élők máshová járnak iskolába, vásárolni, szórakozni, dolgozni. Blaha ugyanakkor a lehetőségek városrésze, a nagykiterjedésű, jelenleg beépítetlen területeknek köszönhetően (Röges utca és Kecskés dűlő környéke). Az autópálya mentén található beépítetlen telkek a TSZT-ben Lke jelű kertvárosias lakó- és Gksz jelű kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területbe tartoznak. Blaha természeti értékei is fontos fejlesztési potenciált rejtnek magukban. Az Akácfa és Rét utca között fekvő Úrréti tó, illetve a Boncsok városrészen található Rákos patak forrása a turisztikai és rekreációs célú fejlesztéseket alapozhatja meg.

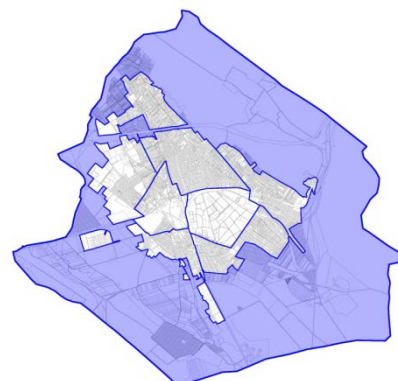

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Kedvező közlekedési kapcsolatok (M3 autópálya, belváros könnyű elérhetősége) • Igényes családi házas környezet • Nagy foglalkoztató, csúcstechnológiát alkalmazó vállalkozások közelsége • Magas presztízs, kvalifikált lakosság • Kellemes lakókörnyezet 	<ul style="list-style-type: none"> • Az M3 autópálya mentális és fizikai elszigetelő hatása • Szolgáltatásokkal való gyenge ellátottság • Magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Alközpont kialakulása • Természeti értékek megőrzése • Fejlesztésre alkalmas terület a város belterületi határán belül 	<ul style="list-style-type: none"> • Az új „lakóparkok” kis udvarokkal sűrű beépítést eredményeznek • Az új betelepülőkhöz új infrastrukturális igénnyel lépnek fel az önkormányzat felé • Az új lakók nem járulnak hozzá a saját közműellátásuk javításához • A városrész összeépül Szadával, nem marad zöldterület • Közlekedésből származó zajterhelés fokozódása

3.1.9. Külterület

A város belterülete nagyrészt erdővel határos, ez alól kivételt képeznek a déli és délnyugati területek. A várost félkaréjszerűen körülölelő erdőség nagyrészt a Pilisi Parkerdő kezelésében van és jelentős területe természetvédelem alatt áll. A külterületen élők aránya alacsony, Gödöllő lakosságának mindössze 1,08%-a él tanyákon, lovas tanyákon, vagy épp a kutatóintézetek külterületi lakásaiban. A külterület tehát nem a lakásállományával, hanem az ide letelepült ipari üzemekkel, logisztikai központokkal, valamint nagy kiterjedésű zöldterületeivel jellemezhető. A várostól délre, az Isaszegi úton található a földmunkagépeket gyártó Caterpillar Zrt. A város külterületén található erdők, természetvédelmi területek, tavak, vízfolyások jelentős idegenforgalmi, rekreációs potenciállal rendelkeznek, melyek nélkül az ököváros gondolat megvalósíthatatlan lenne. A külterületen fekvő lovardák (Hilltop Farm, Ezüst Ló lovarda, Árpád vére lovasiskola), a tórendszerek (Babatpuszta, Szárítópusztai-víztároló) kiváló lehetőséget biztosítanak a tudatos turisztikai és rekreációs fejlesztésekhez.

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> •Egyedülálló természeti adottságok, tájvédelmi körzet, dombosági táj •Vízfelületek (tórendszerek) és vízfolyások (Rákos patak) 	<ul style="list-style-type: none"> •A lakosság alacsonyan képzett •A foglalkoztatottság alacsony
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> •Turizmus fejlesztése •Patakmedrek rekonstrukciója •Az elkerülő út megépülésével új területek lesznek elérhetőek •További ipari- szolgáltató területek kijelölése •Az ököváros gondolatának megfelelően itt adódik az elképzelések megvalósítására alkalmas terület 	<ul style="list-style-type: none"> •A város terjeszkedésével elfogy a külterület •Az ipari létesítmények környezetterhelése növekszik •A mezőgazdasági termelés feltételeinek további romlása •Kutatóintézet feloszlása •Elkerülő út kapcsán megnő a környezet terhelése

3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek

Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek meghatározását a Központi Statisztikai Hivatal Népszámlálási Főosztály (KSH) adatszolgáltatása és a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet – továbbiakban: Trk. - 1.§ 7.a és 8. pontja szerinti fogalom-meghatározás alapján határoztuk meg. A KSH adatszolgáltatása is a Trk. meghatározásán alapult:

7a. *szegregációs mutató*: a 10. mellékletben meghatározott módon, a legutolsó népszámlálási adatok alapján a Központi Statisztikai Hivatal által számított mutató, amely a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolásának alapja;

8.2 *szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület*: szegregációs mutatóval lehatárolt olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges; szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is;

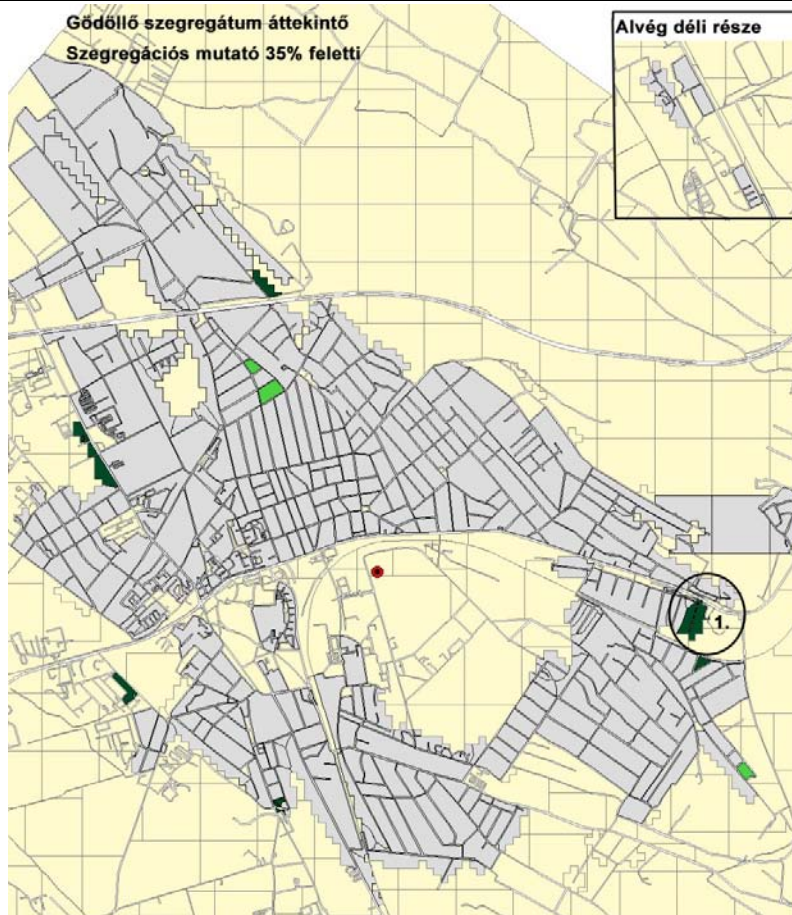
A Trk. 10. melléklete alapján azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket, amely szegregált terület esetén nagyobb vagy egyenlő, mint 35 %, szegregációval veszélyeztetett terület esetén nagyobb vagy egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35 %.

Gödöllő szegregált területei a KSH adatszolgáltatása alapján a következő oldali térképi lehatároláson 1. jelű terület a Harmat utca mindkét oldala és a külterületen a Szárítópuszta, amelyet a térkép nem ábrázol.

A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A megküldött térképeken bekarikázták azokat a területeket, amelyeken a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt, tehát szegregátumnak kell ezeket minősíteni a hatályos jogszabályok alapján.

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.** (Forrás: 2011. évi népszámlálás - KSH)

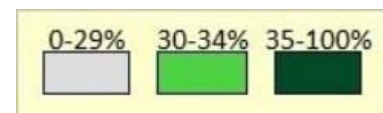
A térkép alapján az

1. jelű szegregátum: a Harmat utca két oldalán lévő lakóterületet jelöli,
2. a külterületen lévő Szárítópuszta, melyet nem jelölt.

A többi, 35 % feletti szegregációs mutatójú területen a népességszám nem éri el az 50 főt.

Mutatja még a térkép a szegregációval veszélyeztetett területeket is, világoszölddel jelölve.

Szegregációs mutató:

Mutató megnevezése	Gödöllő összesen*	1. szegregátum (Harmat utca mindkét oldala)	Szárítópuszta (Külterület)
Lakónépesség száma	32522	112	53
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,4	31,3	22,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,2	63,4	67,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,4	5,4	9,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	8,4	67,6	77,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	33,5	5,6	0,0
Lakásállomány (db)	12547	25	21
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	2,7	4,0	76,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	38,6	69,0	75,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,7	53,5	63,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	58,1	29,7	25,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	30,9	39,1	65,0
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	30164		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	23,4	40,9	90,0

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	54,5	67,9	77,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	9,4	38,9	16,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	5,2	33,3	16,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,0	4,5	76,5
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,2	4,5	35,3

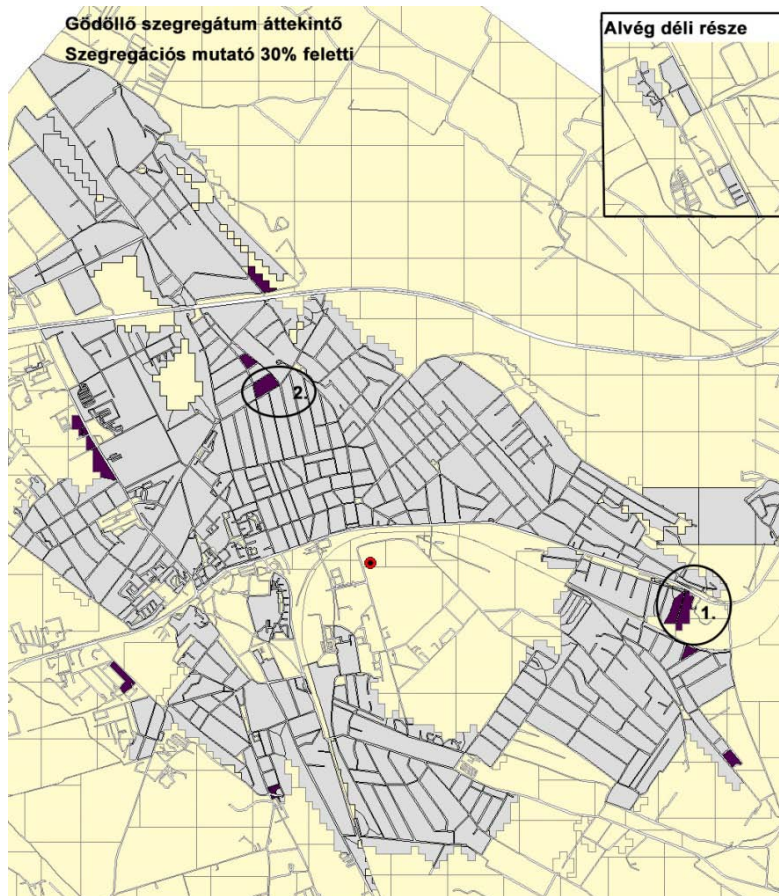
* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (3 fő) adatait

Az adatok alapján a térképen jelzett és vizsgálat területeken az alábbi megállapítások tehetők:

- a 0-14 éves aránya a Harmat utcában a gödöllői átlag kétszerese, Szárítópusztán a másfélszerese,
- a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül a gödöllői 8,7 %-os aránnyal szemben 67,6%, ill. 77,8%
- Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában a gödöllői 33,5 %-os aránnyal szemben 5,6 %, ill. 0 %.
- Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül a gödöllői 38,6 %-os aránnyal szemben 69%, ill. 75 %.
- A lakhatási körülmények ugyanakkor a Harmat utcában alig rosszabbak a gödöllői átlagnál, de sokkal rosszabbak a Szárítópusztán.

A következő térkép együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket.

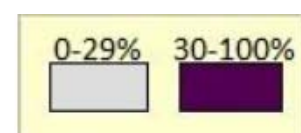
A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.** (Forrás: 2011. évi népszámlálás –KSH)

Szegregátum és szegregációval veszélyeztetett területként két területet kereteztek be a KSH szakemberei:

1. jelű: a Harmat utca két oldala
2. jelű: Hunyadi János utca – Rózsa utca – Szilágyi Erzsébet utca – Mátyás király utca által határolt tömb

Szegregációs mutató:

 <p>Gödöllő szegregátum 01. Szegregációs mutató 35% feletti</p>	 <p>Gödöllő szegregátum 02. Szegregációs mutató 30% feletti</p>
<p>Az 1. jelű, a Harmat utca két oldalán lévő lakóterület, amely szegregátum.</p>	<p>A 2. jelű szegregációval veszélyeztetett terület az átnézeti térképen, a Hunyadi János utca – Rózsa utca – Szilágyi Erzsébet utca – Mátyás király utca által határolt tömb.</p>

Mutató megnevezése	Gödöllő összesen*	1. szegregátum (Harmat utca mindkét oldala)	2. szegregátum (Rózsa utca - Szilágyi Erzsébet utca - Mátyás király utca - Hunyadi János utca)	Szárítópuszta (Külterület)
Lakónépesség száma	32522	112	73	53
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,4	31,3	16,4	22,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,2	63,4	57,5	67,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,4	5,4	26,0	9,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	8,4	67,6	38,1	77,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	33,5	5,6	8,6	0,0
Lakásállomány (db)	12547	25	23	21
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	2,7	4,0	0,0	76,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	38,6	69,0	47,6	75,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,7	53,5	31,0	63,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	58,1	29,7	47,9	25,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	30,9	39,1	34,6	65,0
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	30164			
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	23,4	40,9	48,0	90,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	54,5	67,9	50,7	77,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	9,4	38,9	30,6	16,7

Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	5,2	33,3	19,4	16,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,0	4,5	0,0	76,5
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,2	4,5	4,3	35,3

* Az oszlop tartalmazza a laccím nélküli hajléktalanok (3 fő) adatait

Az **1. szegregátum**, a Harmat utca két oldalának jellemző beépítése:

Az utcában néhány szerényebb és elhanyagoltabb lakóház található, de a többség szerény, de karbantartott lakóépület.

Az **2. szegregátum**, a Rózsa utca - Szilágyi Erzsébet utca - Mátyás király utca - Hunyadi János utca által határolt tömb jellemző beépítése:

Rózsa utca

Hunyadi utca

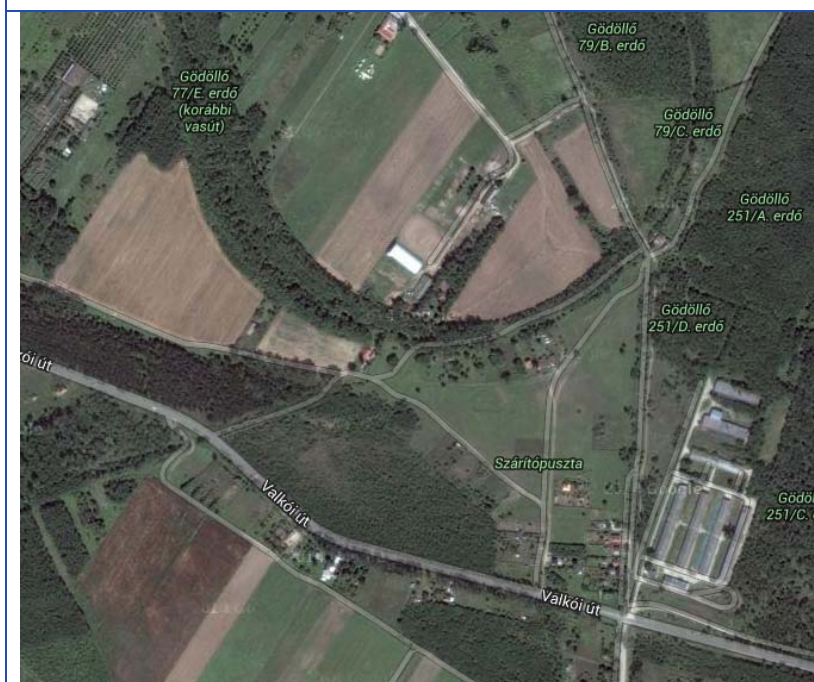
A tömb beépítése nem mutat eltérést a környező lakóterülettől. Adatai jobban közelítenek a gödöllői átlaghoz, mint a Harmat utcai vagy Száritópuszta adatai. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, valamint munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta) meghaladja a gödöllői átlagot.

Fentiek miatt **az Önkormányzat nem ért egyet a tömb szegregátumként való nevesítésével.**

A Szárítópuszta szegregátum jellemző beépítése:

Gödöllő, Szárítópuszta beépítése a Valkói út felől

A Szárítópuszta szórványosan beépített külterületi lakott hely a Valkói út környékén.

Gödöllő város Önkormányzata 2013. évben hagyta jóvá a Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2013-2018). A program a hatályos jogszabályoknak megfelelően készült:

Feltárta a városban az esélyegyenlőségi szempontból veszélyeztetett népesség helyzetét (mélyszegénységben élők és romák, gyermek- és fiatalkorúak, nők, idősek, fogyatékkal élők), esélyegyenlőségi programot dolgozott ki a hátrányos helyzetben élők esélyegyenlőségének biztosításához és meghatározta az ehhez szükséges intézkedési területeket.